

Vsebina

II *Nezakonodajni akti*

UREDBE

- ★ **Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/2278 z dne 4. septembra 2017 o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji** 1
- ★ **Uredba Komisije (EU) 2017/2279 z dne 11. decembra 2017 o spremembi prilog II, IV, VI, VII in VIII k Uredbi (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju krme v promet in njeni uporabi ⁽¹⁾** 3
- ★ **Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/2280 z dne 11. decembra 2017 o spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/220 o določitvi pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji** 12
- ★ **Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/2281 z dne 11. decembra 2017 o odobritvi zvišanja mejnih vrednosti za obogatitev vina, proizvedenega iz grozdja, ki je bilo leta 2017 potrغانo na nekaterih vinorodnih območjih v Nemčiji in na vseh vinorodnih območjih na Danskem, Nizozemskem in Švedskem** 17

SKLEPI

- ★ **Sklep Sveta (SZVP) 2017/2282 z dne 11. decembra 2017 o spremembi Sklepa 2010/788/SZVP o omejitvenih ukrepih proti Demokratični republiki Kongo** 19
- ★ **Sklep Sveta (SZVP) 2017/2283 z dne 11. decembra 2017 v podporo globalnemu mehanizmu za poročanje o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju in drugem konvencionalnem orožju in strelivu zaradi zmanjšanja tveganja nedovoljene trgovine z njima („iTrace III“)** 20

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

- ★ Sklep Sveta (EU) 2017/2284 z dne 11. decembra 2017 o zagotavljanju podpore državam v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju pri sodelovanju v posvetovalnem postopku strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za pogodbo o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi 32
- ★ Sklep Komisije (EU) 2017/2285 z dne 6. decembra 2017 o spremembi navodil za uporabnike, v katerih so predstavljeni koraki, ki jih je treba opraviti za pristop k sistemu EMAS, v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) (notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8072)⁽¹⁾ 38
- ★ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/2286 z dne 6. decembra 2017 o priznanju zahtev sistema okoljskega ravnanja Eco-Lighthouse kot skladnih z ustreznimi zahtevami sistema za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) v skladu s členom 45 Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8082)⁽¹⁾ 87
- ★ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/2287 z dne 8. decembra 2017 o obrazcih, ki se uporabljajo pri uvozu živega srebra in nekaterih njegovih zmesi v skladu z Uredbo (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta o živem srebru (notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8190)⁽¹⁾ 118
- ★ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/2288 z dne 11. decembra 2017 o opredelitvi tehničnih specifikacij IKT za sklicevanje pri javnem naročanju⁽¹⁾ 123
- ★ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/2289 z dne 11. decembra 2017 o spremembi Priloge k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 o zaščitnih ukrepih zaradi izbruhov visokopatogene aviarnе influence v nekaterih državah članicah (notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8631)⁽¹⁾ 126

AKTI, KI JIH SPREJMEJO ORGANI, USTANOVLJENI Z MEDNARODNIMI SPORAZUMI

- ★ Sklep št. 52/2017 Skupnega odbora, ustanovljenega v okviru Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike z dne 24. novembra 2017 v zvezi z uvrstitvijo organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi o elektromagnetni združljivosti [2017/2290] 136
- ★ Sklep št. 53/2017 Skupnega odbora, ustanovljenega v okviru Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike z dne 24. novembra 2017 v zvezi z uvrstitvijo organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi o elektromagnetni združljivosti [2017/2291] 138
- ★ Sklep št. 54/2017 Skupnega odbora, ustanovljenega v okviru Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike z dne 24. novembra 2017 v zvezi z uvrstitvijo organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi o elektromagnetni združljivosti [2017/2292] 140

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2278

z dne 4. septembra 2017

o spremembi Priloge I k Uredbi Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 z dne 30. novembra 2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji ⁽¹⁾ ter zlasti člena 3 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Priloga I k Uredbi (ES) št. 1217/2009 vsebuje seznam regij, vključenih v mrežo za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev (v nadaljnjem besedilu: regije FADN), za vsako državo članico.
- (2) V skladu z navedeno prilogo je Nemčija razdeljena na 16 regij. Za namene Uredbe (ES) št. 1217/2009 je Nemčija zaprosila za združitev regij FADN Schleswig-Holstein in Hamburg v eno regijo FADN: Schleswig-Holstein/Hamburg.
- (3) Uredbo (ES) št. 1217/2009 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (4) Posodobljeni seznam regij FADN iz te uredbe bi se moral uporabljati od obračunskega leta 2018 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga I k Uredbi (ES) št. 1217/2009 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od obračunskega leta 2018.

⁽¹⁾ UL L 328, 15.12.2009, str. 27.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 4. septembra 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

V Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1217/2009 se seznam regij FADN, ki zadeva Nemčijo, nadomesti z naslednjim:

„Nemčija

1. Schleswig-Holstein/Hamburg
 2. Niedersachsen
 3. Bremen
 4. Nordrhein-Westfalen
 5. Hessen
 6. Rheinland-Pfalz
 7. Baden-Württemberg
 8. Bayern
 9. Saarland
 10. Berlin
 11. Brandenburg
 12. Mecklenburg-Vorpommern
 13. Sachsen
 14. Sachsen-Anhalt
 15. Thüringen“
-

UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2279**z dne 11. decembra 2017****o spremembi prilog II, IV, VI, VII in VIII k Uredbi (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o dajanju krme v promet in njeni uporabi****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o dajanju krme v promet in njeni uporabi, spremembi Uredbe (ES) št. 1831/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Direktive Sveta 79/373/EGS, Direktive Komisije 80/511/EGS, direktiv Sveta 82/471/EGS, 83/228/EGS, 93/74/EGS, 93/113/ES in 96/25/ES ter Odločbe Komisije 2004/217/ES ⁽¹⁾ in zlasti člena 20(2) ter člena 27(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Da se omogoči smiselno označevanje, so v nekaterih jezikih Unije dovoljeni posebni izrazi za hrano za hišne živali. Nova dogajanja v sektorju hrane za hišne živali v dveh državah članicah kažejo, da so posebni izrazi za hrano za hišne živali primerni tudi v jezikih teh držav članic.
- (2) Prilogo II k Uredbi (ES) št. 767/2009 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (3) Tolerance za analitske sestavine ter krmne dodatke v posamičnih krmilih in krmnih mešanicah bi bilo treba pregledati ob upoštevanju tehnološkega napredka na področju analiz in izkušenj z dobro laboratorijsko prakso. Prilogo IV k Uredbi (ES) št. 767/2009 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (4) Vse večje število dovoljenj za krmne dodatke v skladu z Uredbo Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1831/2003 ⁽²⁾ določa najvišje vsebnosti za dodatke v krmnih mešanicah in posamičnih krmilih, za katere take vrednosti prej niso bile določene, v nekaterih drugih pa je uporabljen novi koncept najvišje priporočene vsebnosti dodatka v popolni krmni mešanici. Poleg tega se zaradi tehnologije proizvodnje krme lahko zmanjša dodana količina dodatkov, kot so vitamini, ki so lahko tudi naravno prisotni v končnem proizvodu. To bi lahko privedlo do nejasnosti v praksi, če mora nosilec dejavnosti na oznaki navesti dodano količino, nadzorni organ pa lahko analizira in preveri le količino v končnem proizvodu. Da bi upoštevali ta razvoj ter zagotovili uravnoteženo, primerno in smiselno označevanje posamičnih krmil in krmnih mešanic, bi bilo treba ustrezno spremeniti prilogi VI in VII k Uredbi (ES) št. 767/2009.
- (5) Tehnološki razvoj omogoča povečano uporabo živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, za krmo. V Uredbi Komisije (EU) št. 68/2013 ⁽³⁾ so taka nekdanja živila navedena kot posamična krmila. Ker pa kakovost takih nekdanjih živil v nekaterih primerih morda ne izpolnjuje zahtev za krmo, bi moralo biti na oznakah navedenih nekdanjih živil navedeno, da je njihova uporaba za krmo dovoljena le po predelavi. Prilogo VIII k Uredbi (ES) št. 767/2009 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (6) Ker ni varnostnih razlogov, zaradi katerih bi se morale takoj začeti uporabljati spremembe prilog, je primerno določiti prehodne ukrepe, ki bodo omogočili nemoteno spremembo oznak, da se preprečijo nepotrebne motnje v poslovnih praksah in nepotrebno upravno breme za nosilce dejavnosti.
- (7) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

⁽¹⁾ UL L 229, 1.9.2009, str. 1.

⁽²⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 1831/2003 z dne 22. septembra 2003 o dodatkih za uporabo v prehrani živali (UL L 268, 18.10.2003, str. 29).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 68/2013 z dne 16. januarja 2013 o katalogu posamičnih krmil (UL L 29, 30.1.2013, str. 1).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloge II, IV, VI, VII in VIII k Uredbi (ES) št. 767/2009 se spremenijo v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

1. Posamična krmila in krmne mešanice, ki so bili označeni pred 1. januarjem 2019 po pravilih, ki so se uporabljala pred 1. januarjem 2018, se lahko še naprej dajejo v promet in uporabljajo do porabe obstoječih zalog, če so namenjeni živalim za proizvodnjo živil.

2. Posamična krmila in krmne mešanice, ki so bili označeni pred 1. januarjem 2020 po pravilih, ki so se uporabljala pred 1. januarjem 2018, se lahko še naprej dajejo v promet in uporabljajo do porabe obstoječih zalog, če so namenjeni živalim, ki niso namenjene proizvodnji živil.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 11. decembra 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

(1) Priloga II se spremeni:

v točki 3 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) pri poimenovanju hrane za hišne živali so dovoljeni naslednji izrazi: v bolgarščini ‚храна‘; v španščini ‚alimento‘; v češčini se poimenovanje ‚kompletní krmná směs‘ lahko nadomesti s poimenovanjem ‚kompletní krmivo‘; poimenovanje ‚doplňková krmná směs‘ pa se lahko nadomesti s poimenovanjem ‚doplňkové krmivo‘; v angleščini ‚pet food‘; v italijanščini ‚alimento‘; v madžarščini ‚állateledel‘; v nizozemščini ‚samengesteld voeder‘; v poljščini ‚karma‘; v slovenščini ‚hrana za hišne živali‘; v finščini ‚lemmikkieläinten ruoka‘; v estonščini ‚lemmikloomatoit‘; v hrvaščini ‚hrana za kućne ljubimce‘.“

(2) Priloga IV se spremeni:

del A se nadomesti z naslednjim:

„Del A: Tolerance za analitske sestavine iz prilog I, V, VI in VII

(1) Tolerance iz tega dela vključujejo tehnična in analitska odstopanja. Po določitvi analitskih toleranc za nezanesljivost meritev in postopkovne različice na ravni Unije bi bilo treba ustrezno prilagoditi vrednosti iz točke 2, da se zajamejo samo tehnične tolerance.

(2) Kadar se ugotovi, da sestava posamičnega krmila ali krmne mešanice odstopa od na oznaki navedene vrednosti analitskih sestavin iz prilog I, V, VI in VII, se uporabljajo naslednje tolerance:

Sestavina	Navedena vsebnost sestavine	Toleranca (1)	
		pod navedeno vrednostjo	nad navedeno vrednostjo
surove maščobe	< 8	1	2
	8–24	12,5 %	25 %
	> 24	3	6
surove maščobe, krma za živali, ki niso namenjene proizvodnji živil	< 16	2	4
	16–24	12,5 %	25 %
	> 24	3	6
surove beljakovine	< 8	1	1
	8–24	12,5 %	12,5 %
	> 24	3	3
surove beljakovine, krma za živali, ki niso namenjene proizvodnji živil	< 16	2	2
	16–24	12,5 %	12,5 %
	> 24	3	3
surovi pepel	< 8	2	1
	8–32	25 %	12,5 %
	> 32	8	4

Sestavina	Navedena vsebnost sestavine	Toleranca ⁽¹⁾	
		pod navedeno vrednostjo	nad navedeno vrednostjo
surove vlaknine	< 10	1,75	1,75
	10–20	17,5 %	17,5 %
	> 20	3,5	3,5
sladkor	< 10	1,75	3,5
	10–20	17,5 %	35 %
	> 20	3,5	7
škrob	< 10	3,5	3,5
	10–20	35 %	35 %
	> 20	7	7
kalcij	< 1	0,3	0,6
	1–5	30 %	60 %
	> 5	1,5	3
magnezij	< 1	0,3	0,6
	1–5	30 %	60 %
	> 5	1,5	3
natrij	< 1	0,3	0,6
	1–5	30 %	60 %
	> 5	1,5	3
skupni fosfor	< 1	0,3	0,3
	1–5	30 %	30 %
	> 5	1,5	1,5
pepel, netopen v klorovodikovi kislini	< 1	omejitve niso določene	0,3
	1–5		30 %
	> 5		1,5
kalij	< 1	0,2	0,4
	1–5	20 %	40 %
	> 5	1	2
vlaga	< 2	omejitve niso določene	0,4
	2–5		20 %
	5–12,5		1
	> 12,5		8 %

Sestavina	Navedena vsebnost sestavine	Toleranca ⁽¹⁾	
		pod navedeno vrednostjo	nad navedeno vrednostjo
	[%]		
energijska vrednost ⁽²⁾		5 %	10 %
beljakovinska vrednost ⁽²⁾		10 %	20 %

(1) Tolerance so navedene bodisi kot absolutna odstotna vrednost (to vrednost je treba odšteti od navedene vsebnosti ali jo dodati navedeni vsebnosti) ali kot relativna vrednost, označena z ‚%‘ po vrednosti (ta odstotek je treba uporabiti za navedeno vsebnost, da se izračuna sprejemljivo odstopanje).

(2) Te tolerance se uporabljajo, kadar ne obstajajo tolerance, določene v skladu z metodo EU ali v skladu z uradno nacionalno metodo v državi članici, v kateri se krma da v promet, ali v skladu z metodo, ki jo je sprejel Evropski odbor za standardizacijo (https://standards.cen.eu/dyn/www/?p=204:32:0:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:6308,25&cs=1C252307F473504B6354F4EE56B99E235).“

(3) Priloga VI se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA VI

Podatki na oznakah za posamična krmila in krmne mešanice za živali za proizvodnjo živil

Poglavje I: Obvezno in prostovoljno navajanje krmnih dodatkov iz člena 15(f) in člena 22(1)

1. Pri naslednjih dodatkih se navedejo njihova posebna imena, identifikacijske številke, dodana količina in ime funkcionalne skupine iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 1831/2003 ali kategorija iz člena 6(1) navedene uredbe:

- (a) dodatki, pri katerih je določena najvišja vsebnost za vsaj eno žival za proizvodnjo živil;
- (b) dodatki iz kategorij; ‚zootehnični dodatki‘ ter; ‚kokcidiostatiki in histomonostatiki‘;
- (c) dodatki, pri katerih so prekoračene priporočene najvišje vsebnosti, določene v pravnem aktu o izdaji dovoljenja za krmni dodatek.

Podatki na oznakah se navedejo v skladu s pravnim aktom o izdaji dovoljenja za zadevni krmni dodatek.

Dodana količina iz prvega odstavka se izrazi kot količina krmnega dodatka, razen kadar je v pravnem aktu o izdaji dovoljenja za zadevni krmni dodatek v stolpcu ‚Najnižja/najvišja vsebnost‘ navedena snov. V tem primeru se dodana količina izrazi kot količina navedene snovi.

- 2. Za krmne dodatke iz funkcionalne skupine vitamini, provitamini in kemijsko natančno definirane snovi s podobnimi učinki, ki morajo biti navedeni v skladu s točko 1, se na oznaki namesto dodane količine pod naslovom ‚Dodatki‘ lahko navede skupna zagotovljena količina med celotnim rokom uporabnosti pod naslovom ‚Analitske sestavine‘.
- 3. Imena funkcionalnih skupin iz točk 1, 4 in 6 se lahko nadomestijo z naslednjimi okrajšavami, če take okrajšave niso določene v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1831/2003:

Funkcionalna skupina	Ime in opis	Okrajšano ime
1h	Snovi za kontrolo kontaminacije z radionuklidi: so snovi, ki preprečujejo absorpcijo radionuklidov ali pospešujejo njihovo izločanje.	kontrolerji radionuklidov
1m	Snovi za zmanjševanje kontaminacije krme z mikotoksini: so snovi, ki lahko preprečujejo ali zmanjšujejo absorpcijo mikotoksinov, pospešujejo njihovo izločanje ali spreminjajo njihov način delovanja.	slabilci mikotoksinov

Funkcionalna skupina	Ime in opis	Okrajšano ime
1n	Pospesevalci higienskih razmer: so snovi ali, kadar se uporabljajo, mikroorganizmi, ki ugodno vplivajo na higienske lastnosti krme z zmanjšanjem posebne mikrobiološke kontaminacije.	izboljševalci higiene
2b	Aromatične snovi: so snovi, katerih vključitev v krmo poveča vonj ali okusnost krme.	arome
3a	vitamini, provitamini in kemijsko natančno definirane snovi s podobnimi učinki	vitamini
3b	sestavine elementov v sledovih	elementi v sledovih
3c	aminokisljine, njihove soli in analogi	aminokisljine
3d	sečnina in njeni derivati	sečnina
4c	snovi, ki ugodno vplivajo na okolje	izboljševalci okolja

- Krmni dodatki, ki so na oznakah poudarjeni z besedami, slikami ali grafičnimi elementi, se navedejo v skladu s točko 1 ali 2, kot je ustrezno.
- Oseba, odgovorna za označevanje, kupcu na njegovo zahtevo razkrije imena, identifikacijske številke in funkcionalne skupine krmnih dodatkov, ki niso navedeni v točkah 1, 2 in 4. Ta določba se ne uporablja za aromatične snovi.
- Krmni dodatki, ki niso navedeni v točkah 1, 2 in 4, se lahko prostovoljno navedejo vsaj z imenom ali, v primeru aromatičnih snovi, vsaj s funkcionalno skupino.
- Brez poseganja v točko 6 se, kadar je na oznaki prostovoljno naveden senzorični ali nutritivni krmni dodatek, navede njegova dodana količina v skladu s točko 1 ali 2, kot je ustrezno.
- Če dodatek spada v več funkcionalnih skupin, se navede funkcionalna skupina ali kategorija, ki ustreza njegovi glavni funkciji v primeru zadevne krme.
- Na oznakah se navedejo podatki o pravilni uporabi posamičnih krmil in krmnih mešanic, ki so določeni v pravnem aktu o izdaji dovoljenja za zadevni krmni dodatek.

Poglavje II: Navajanje analitskih sestavin iz člena 17(1)(f) in člena 22(1)

- Analitske sestavine krmne mešanice za živali za proizvodnjo živil se navedejo na oznaki pod naslovom „Analitske sestavine“⁽¹⁾, kot sledi:

Krmna mešanica	Ciljna vrsta	Analitske sestavine in vsebnost
Popolna krmna mešanica	vse vrste	— surove beljakovine
	vse vrste	— surove vlaknine
	vse vrste	— surove maščobe
	vse vrste	— surovi pepel
	vse vrste	— kalcij
	vse vrste	— natrij
	vse vrste	— fosfor
	prašiči in perutnina	— lizin
	prašiči in perutnina	— metionin

⁽¹⁾ V nemškem jeziku se izraz „analytische Bestandteile“ lahko nadomesti z izrazom „Inhaltsstoffe“. V švedskem jeziku se izraz „Analytiska beståndsdelar“ lahko nadomesti z izrazom „Analyserat innehåll“.

Krmna mešanica	Ciljna vrsta	Analitske sestavine in vsebnost
Dopolnilna krmna mešanica – mineralna	vse vrste vse vrste vse vrste prašiči in perutnina prašiči in perutnina prežvekovalci	— kalcij — natrij — fosfor — lizin — metionin — magnezij
Dopolnilna krmna mešanica – drugo	vse vrste vse vrste vse vrste vse vrste vse vrste vse vrste vse vrste prašiči in perutnina prašiči in perutnina prežvekovalci	— surove beljakovine — surove vlaknine — surove maščobe — surovi pepel — kalcij $\geq 5\%$ — natrij — fosfor $\geq 2\%$ — lizin — metionin — magnezij $\geq 0,5\%$

2. Snovi, navedene pod tem naslovom, ki so tudi senzorični ali nutritivni dodatki, se navedejo skupaj z njihovo skupno količino.
3. Če se navedeta energijska vrednost in/ali beljakovinska vrednost, je taka navedba v skladu s členom 11 Uredbe (ES) št. 882/2004.“

(4) Priloga VII se nadomesti z naslednjim:

„PRILOGA VII

Podatki na oznakah za posamična krmila in krmne mešanice za živali, ki niso namenjene proizvodnji živil

Poglavje I: Obvezno in prostovoljno navajanje krmnih dodatkov iz člena 15(f) in člena 22(1)

1. Pri naslednjih dodatkih se navedejo njihova posebna imena in/ali identifikacijske številke, dodana količina in ime funkcionalne skupine iz Priloge I k Uredbi (ES) št. 1831/2003 ali kategorija iz člena 6(1) navedene uredbe:
 - (a) dodatki, pri katerih je določena najvišja vsebnost za vsaj eno žival, ki ni namenjena proizvodnji živil;
 - (b) dodatki iz kategorij ‚zootehnični dodatki‘ ter ‚kokcidiostatiki in histomonostatiki‘;
 - (c) dodatki, pri katerih so prekoračene priporočene najvišje vsebnosti, določene v pravnem aktu o izdaji dovoljenja za krmni dodatek.

Podatki na oznakah se navedejo v skladu s pravnim aktom o izdaji dovoljenja za zadevni krmni dodatek.

Dodana količina iz prvega odstavka se izrazi kot količina krmnega dodatka, razen kadar je v pravnem aktu o izdaji dovoljenja za zadevni krmni dodatek v stolpcu ‚Najnižja/najvišja vsebnost‘ navedena snov. V tem primeru se dodana količina izrazi kot količina navedene snovi.

2. Za krmne dodatke iz funkcionalne skupine vitamini, provitamini in kemijsko natančno definirane snovi s podobnimi učinki, ki morajo biti navedeni v skladu s točko 1, se na oznaki namesto dodane količine pod naslovom ‚Dodatki‘ lahko navede skupna zagotovljena količina med celotnim rokom uporabnosti pod naslovom ‚Analitske sestavine‘.

3. Imena funkcionalnih skupin iz točk 1, 5 in 7 se lahko nadomestijo z okrajšavami iz tabele v točki 3 Priloge VI, če take okrajšave niso določene v Prilogi I k Uredbi (ES) št. 1831/2003.
4. Krmni dodatki, ki so na oznakah poudarjeni z besedami, slikami ali grafičnimi elementi, se navedejo v skladu s točko 1 ali 2, kot je ustrezno.
5. Z odstopanjem od točke 1 je za dodatke iz funkcionalnih skupin ‚konzervansi‘, ‚antioksidanti‘, ‚barvila‘ in ‚aromatične snovi‘ treba navesti le zadevno funkcionalno skupino. V tem primeru oseba, odgovorna za označevanje, kupcu na njegovo zahtevo razkrije informacije iz točk 1 in 2.
6. Oseba, odgovorna za označevanje, kupcu na njegovo zahtevo razkrije imena, identifikacijske številke in funkcionalne skupine krmnih dodatkov, ki niso navedeni v točkah 1, 2 in 4. Ta določba se ne uporablja za aromatične snovi.
7. Krmni dodatki, ki niso navedeni v točkah 1, 2 in 4, se lahko prostovoljno navedejo vsaj z imenom ali, v primeru aromatičnih snovi, vsaj s funkcionalno skupino.
8. Dodana količina senzoričnega ali nutritivnega krmnega dodatka se navede v skladu s točko 1 ali 2, kot je ustrezno, če je na oznaki navedena prostovoljno.
9. Če dodatek spada v več funkcionalnih skupin, se navede funkcionalna skupina ali kategorija, ki ustreza njegovi glavni funkciji v primeru zadevne krme.
10. Na oznakah se navedejo podatki o pravilni uporabi posamičnih krmil in krmnih mešanic, ki so določeni v pravnem aktu o izdaji dovoljenja za zadevni krmni dodatek.

Poglavje II: Navajanje analitskih sestavin iz člena 17(1)(f) in člena 22(1)

1. Analitske sestavine krmne mešanice za živali, ki niso namenjene proizvodnji živil, se na oznaki navedejo pod naslovom ‚Analitske sestavine‘⁽¹⁾, kot sledi:

Krmna mešanica	Ciljna vrsta	Analitske sestavine
Popolna krmna mešanica	mačke, psi in kožuharji mačke, psi in kožuharji mačke, psi in kožuharji mačke, psi in kožuharji	— surove beljakovine — surove vlaknine — surove maščobe — surovi pepel
Dopolnilna krmna mešanica – mineralna	vse vrste vse vrste vse vrste	— kalcij — natrij — fosfor
Dopolnilna krmna mešanica – drugo	mačke, psi in kožuharji mačke, psi in kožuharji mačke, psi in kožuharji mačke, psi in kožuharji	— surove beljakovine — surove vlaknine — surove maščobe — surovi pepel

2. Snovi, navedene pod tem naslovom, ki so tudi senzorični ali nutritivni dodatki, se navedejo skupaj z njihovo skupno količino.
3. Če se navedeta energijska vrednost in/ali beljakovinska vrednost, je taka navedba v skladu s členom 11 Uredbe (ES) št. 882/2004.“

⁽¹⁾ V nemškem jeziku se izraz „analytische Bestandteile“ lahko nadomesti z izrazom „Inhaltsstoffe“. V švedskem jeziku se izraz „Analytiska beståndsdelar“ lahko nadomesti z izrazom „Analyserat innehåll“.

(5) Priloga VIII se spremeni:

(a) točka 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Onesnažene snovi se na oznaki navedejo kot ‚krma s prekomerno vsebnostjo ... (poimenovanje nezaželenih snovi v skladu s Prilogo I k Direktivi 2002/32/ES), za uporabo kot krma samo po detoksifikaciji v odobrenih obratih‘. Odobritev takih obratov se opravi v skladu s členom 10(2) ali (3) Uredbe (ES) št. 183/2005.“;

(b) doda se naslednja točka:

„3. Brez poseganja v točki 1 in 2 se nekdanja živila, ki jih je treba predelati, preden se lahko uporabijo kot krma, na oznaki navedejo kot: ‚nekdanja živila, za uporabo kot posamična krmila samo po ... (poimenovanje ustreznega postopka v skladu z delom B Priloge k Uredbi (EU) št. 68/2013)‘.“

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2280**z dne 11. decembra 2017****o spremembi Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/220 o določitvi pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 z dne 30. novembra 2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji ⁽¹⁾ ter zlasti člena 5a(2), tretjega in četrtega pododstavka člena 8(3) in člena 19(3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/220 ⁽²⁾ določa število poročevalskih kmetij na državo članico in na regijo mreže za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev (FADN). Izvedbena uredba (EU) 2015/220 določa, da morajo države članice Komisijo obvestiti o načrtu za izbor poročevalskih kmetij, s katerim se zagotovi reprezentativni računovodski vzorec področja spremljanja pred začetkom obračunskega leta, na katerega se načrt nanaša.
- (2) Po prošnji Nemčije za združitev regij Schleswig-Holstein in Hamburg v eno regijo, tj. Schleswig-Holstein/Hamburg, ter prošnjah Grčije, Madžarske, Romunije in Finske za spremembo števila poročevalskih kmetij ali praga ekonomske velikosti zaradi strukturnih sprememb v kmetijstvu je primerno, da se navedenim državam članicam dovoli, da spremenijo svoje načrte za izbor in/ali prag ekonomske velikosti za obračunsko leto 2018 ter ustrezno prerazporedijo ali prilagodijo število poročevalskih kmetij.
- (3) Glede na vse večjo pomembnost zgodnejše razpoložljivosti in večje kakovosti računovodskih podatkov Komisija države članice spodbuja k dodatnim organizacijskim prizadevanjem, ki bi omogočila popolnost posodobljenih podatkov in predložitev poročil s kmetijskih gospodarstev pred roki iz člena 10 Izvedbene Uredbe (EU) 2015/220.
- (4) V podporo zgodnejši razpoložljivosti, popolnosti in večji kakovosti računovodskih podatkov, ki jih predložijo države članice, bi bilo treba roke za posredovanje podatkov in postopek v zvezi s standardnim plačilom pregledati in povezati s časom predložitve in popolnostjo podatkov FADN, predloženih Komisiji.
- (5) V člen 14 Izvedbene uredbe (EU) 2015/220 bi bilo treba vključiti prehodno določbo v zvezi z razpoložljivostjo proračunskih sredstev v obračunskem letu 2018.
- (6) Priloga VIII k Izvedbeni Uredbi (EU) 2015/220 določa obrazec in obliko za predstavitev računovodskih podatkov v poročilih s kmetijskih gospodarstev. Zaradi jasnosti bi bilo treba v Prilogi VIII zagotoviti dodatne informacije v zvezi s predstavitvijo navedenih podatkov.
- (7) Izvedbeno uredbo (EU) 2015/220 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (8) Predlagane spremembe bi se morale uporabljati od obračunskega leta 2018.
- (9) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za mrežo za zbiranje računovodskih podatkov s kmetijskih gospodarstev –

⁽¹⁾ UL L 328, 15.12.2009, str. 27.

⁽²⁾ Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/220 z dne 3. februarja 2015 o določitvi pravil za uporabo Uredbe Sveta (ES) št. 1217/2009 o vzpostavitvi mreže za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v Evropski uniji (UL L 46, 19.2.2015, str. 1).

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Izvedbena uredba (EU) 2015/220 se spremeni:

(1) v členu 3(2) se doda naslednji pododstavek:

„Nemčija, Grčija, Madžarska, Romunija in Finska spremenijo svoje načrte za izbor, ki so jih priglasile za obračunsko leto 2018. O svojih spremenjenih načrtih za izbor za navedeno obračunsko leto obvestijo Komisijo do 31. marca 2018.“;

(2) člen 14 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 14

Znesek standardnega plačila

1. Standardno plačilo iz člena 19(1)(a) Uredbe (ES) št. 1217/2009 se določi na 160 EUR na poročilo s kmetijskega gospodarstva.

2. Če 80-odstotni prag iz člena 19(1)(a) Uredbe (ES) št. 1217/2009 ni dosežen niti na ravni regije FADN niti na ravni zadevne države članice, se znižanje iz navedene določbe uporabi samo na državni ravni.

3. Pod pogojem, da je izpolnjena obveznost upoštevanja 80-odstotnega praga iz člena 19(1)(a) Uredbe (ES) št. 1217/2009 v zvezi z regijo FADN ali državo članico, se standardno plačilo zviša za:

(a) 5 EUR, če država članica predloži računovodske podatke iz člena 9 te uredbe najpozneje en mesec pred iztekom zadevnega roka iz člena 10(3), ali

(b) 7 EUR v obračunskem letu 2018 in 10 EUR od obračunskega leta 2019 dalje, če država članica predloži računovodske podatke iz člena 9 te uredbe najpozneje dva meseca pred iztekom zadevnega roka iz člena 10(3).

4. Zvišanemu standardnemu plačilu iz točk (a) in (b) odstavka 3 se lahko dodata zneska 2 EUR za obračunsko leto 2018 in 5 EUR od obračunskega leta 2019 dalje, če računovodske podatke preveri Komisija v skladu s točko (b) prvega odstavka člena 13 te uredbe in jih šteje za ustrezno izpolnjene v skladu s členom 8(2) Uredbe (ES) št. 1217/2009, bodisi ob predložitvi Komisiji bodisi v dveh mesecih od datuma, ko Komisija obvesti državo članico, ki je predložila računovodske podatke, da predloženi podatki niso ustrezno izpolnjeni.“;

(3) priloge I, II in VIII se spremenijo v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati sedmi dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od obračunskega leta 2018.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 11. decembra 2017

Za Komisijo

Predsednik

Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

Priloge I, II in VIII k Izvedbeni uredbi (EU) 2015/220 se spremenijo:

(1) v Prilogi I

se vnos v zvezi z Romunijo nadomesti z naslednjim:

„Romunija	4 000“.
-----------	---------

(2) Priloga II se spremeni:

(a) vnosi v zvezi z Nemčijo v preglednici o številu poročevalskih kmetij se nadomestijo z naslednjim:

„Referenčna številka	Ime regije FADN	Število poročevalskih kmetij na obračunsko leto
	NEMČIJA	
015	Schleswig-Holstein/Hamburg	662
030	Niedersachsen	1 307
040	Bremen	—
050	Nordrhein-Westfalen	1 010
060	Hessen	558
070	Rheinland-Pfalz	887
080	Baden-Württemberg	1 190
090	Bayern	1 678
100	Saarland	90
110	Berlin	—
112	Brandenburg	284
113	Mecklenburg-Vorpommern	268
114	Sachsen	313
115	Sachsen-Anhalt	270
116	Thüringen	283
	Nemčija skupaj	8 800“;

(b) vnosi v zvezi z Grčijo v preglednici o številu poročevalskih kmetij se nadomestijo z naslednjim:

„Referenčna številka	Ime regije FADN	Število poročevalskih kmetij na obračunsko leto
	GRČIJA	
450	Μακεδονία — Θράκη (Makedonija-Trakija)	1 700
460	Ήπειρος — Πελοπόννησος — Νήσοι Ιονίου (Epir, Peloponez, Ionski otoki)	1 150
470	Θεσσαλία (Tsalija)	600
480	Στερεά Ελλάδα — Νήσοι Αιγαίου — Κρήτη (Sterea Ellas, Egejski otoki, Kreta)	1 225
	Grčija skupaj	4 675“;

(c) vnosi v zvezi z Madžarsko v preglednici o številu poročevalskih kmetij se nadomestijo z naslednjim:

„Referenčna številka	Ime regije FADN	Število poročevalskih kmetij na obračunsko leto
	MADŽARSKA	
767	Alföld	1 144
768	Dunántúl	733
764	Észak-Magyarország	223
	Madžarska skupaj	2 100“;

(d) vnosi v zvezi z Romunijo v preglednici o številu poročevalskih kmetij se nadomestijo z naslednjim:

„Referenčna številka	Ime regije FADN	Število poročevalskih kmetij na obračunsko leto
	ROMUNIJA	
840	Nord-Est	724
841	Sud-Est	913
842	Sud-Muntenia	857
843	Sud-Vest-Oltenia	519
844	Vest	598
845	Nord-Vest	701
846	Centru	709
847	București-Ilfov	79
	Romunija skupaj	5 100“;

(e) vnosi v zvezi s Finsko v preglednici o številu poročevalskih kmetij se nadomestijo z naslednjim:

„Referenčna številka	Ime regije FADN	Število poročevalskih kmetij na obračunsko leto
	FINSKA	
670	Etelä-Suomi	420
680	Sisä-Suomi	169
690	Pohjanmaa	203
700	Pohjois-Suomi	108
	Finska skupaj	900“.

(3) Priloga VIII se spremeni:

(a) preglednica D se spremeni:

(i) v drugi preglednici se vnos, ki zadeva kategorijo „2010 Biološka sredstva – rastline“, nadomesti z naslednjim:

„Šifra (*)	Opis kategorij	OV	AD	DY	IP	S	SA	CV
2010	Biološka sredstva – rastline							“;

(ii) vnos, ki zadeva kategorijo sredstev „2010. Biološka sredstva – rastline“, se nadomesti z naslednjim:

„2010. **Biološka sredstva – rastline**

Vrednost vseh rastlin, ki še niso bile pobrane (vsi stalni in nepožeti pridelki). Skupna vrednost amortizacije (D.AD) in amortizacija tekočega leta (D.DY.) se morata poročati samo za trajne nasade.“;

(iii) preglednica o metodah vrednotenja se nadomesti z naslednjo preglednico:

„Poštena vrednost brez ocenjenih stroškov v trenutku prodaje	znesek, za katerega se lahko zamenja sredstvo ali poravna obveznost med dobro obveščenima in voljnima strankama v poslu pod običajnimi tržnimi pogoji brez ocenjenih stroškov v zvezi s prodajo	3010, 5010, 7010
Pretekli stroški	nominalni ali prvotni strošek sredstva v trenutku pridobitve	2010, 3020, 3030, 4010, 7020
Knjižna vrednost	vrednost, po kateri se sredstvo vnese v bilanco stanja	1010, 1020, 1030, 1040, 8010“;

(b) v preglednici H se četrti pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Kjer so označeni stroški za celotno ‚potrošnjo‘ vloženih virov med obračunskim letom, ki pa ne ustrezajo proizvodnji med navedenim letom, je treba označiti spremembe v zalogah vloženih virov (vključno s stroški, ki izvirajo iz gojenja kmetijskih rastlin) pod šifro 1040 v preglednici D. Zaloge.“;

(c) v preglednici M,

v razdelku AI Administrativne informacije, se tretji odstavek nadomesti z naslednjim:

„Vnos podatkov iz stolpca ‚Število osnovnih enot‘ (N) je za šifre od 10300 do 10319 za obračunska leta 2015–2017 neobvezen.“.

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/2281**z dne 11. decembra 2017****o odobritvi zvišanja mejnih vrednosti za obogatitev vina, proizvedenega iz grozdja, ki je bilo leta 2017 potrغانo na nekaterih vinorodnih območjih v Nemčiji in na vseh vinorodnih območjih na Danskem, Nizozemskem in Švedskem**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 91 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Točka A.3 dela I Priloge VIII k Uredbi (EU) št. 1308/2013 določa, da lahko države članice v letih z izjemno neugodnimi vremenskimi razmerami zahtevajo, naj se mejne vrednosti za povečanje volumenskega deleža alkohola v vinu (obogatitev) zvišajo za do 0,5 %.
- (2) Danska, Nemčija, Nizozemska in Švedska so zahtevale takšna zvišanja mejnih vrednosti obogatitve vina, proizvedenega iz grozdja, ki je bilo potrغانo v letu 2017, saj so bile vremenske razmere med rastno sezono izjemno neugodne. Danska, Nizozemska in Švedska so to zahtevale za vsa svoja vinorodna območja. Nemčija je povečanje obogatitve zahtevala samo za vino, pridelano iz sorte vinske trte dornfelder na območjih Ahr, Srednje Porenje, Mozela, Nahe, Pfalška in Rheinhessen.
- (3) Zaradi izjemno slabih vremenskih razmer v letu 2017 omejitve za povečanje naravnega volumenskega deleža alkohola, ki ga določa točka A.2 dela I Priloge VIII k Uredbi (EU) št. 1308/2013, na nekaterih vinorodnih območjih ne omogočajo proizvodnje vina iz vseh ali nekaterih sort vinske trte z ustreznim skupnim volumenskim deležem alkohola, za katerega bi sicer obstajalo tržno povpraševanje.
- (4) Zato je primerno odobriti zvišanje mejnih vrednosti obogatitve vina, proizvedenega iz vseh ali nekaterih sort grozdja, ki je bilo potrغانo v letu 2017 na vinorodnih območjih na Danskem, v Nemčiji, na Nizozemskem in Švedskem.
- (5) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem Odbora za skupno ureditev kmetijskih trgov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Z odstopanjem od točke A.2 dela I Priloge VIII k Uredbi (EU) št. 1308/2013 na vinorodnih območjih ali njihovem delu, navedenih v Prilogi k tej uredbi, in za vse ali nekatere sorte vinske trte, določene v navedeni prilogi, povečanje naravnega volumenskega deleža alkohola v svežem grozdju, ki je bilo potrغانo v letu 2017, grozdnem moštu, delno prevretem grozdnem moštu, mladem vinu, ki je še v vrenju, in vinu, proizvedenem z uporabo grozdja, ki je bilo potrغانo v letu 2017, ne sme preseči 3,5 vol. %.

Člen 2Ta uredba začne veljati tretji dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 11. decembra 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

Sorte vinske trte in vinorodna območja ali njihov del, na katerih je na podlagi člena 1 dovoljeno zvišanje mejnih vrednosti obogatitve

Država članica	Vinorodna območja ali njihov del (vinorodna cona)	Sorte
Danska	Vsa vinorodna območja (cona A)	Vse odobrene sorte vinske trte
Nemčija	Vinorodno območje Ahr (cona A)	Dornfelder
	Vinorodno območje Srednje Porenje (cona A)	
	Vinorodno območje Mozela (cona A)	
	Vinorodno območje Nahe (cona A)	
	Vinorodno območje Pfalška (cona A)	
	Vinorodno območje Rheinhessen (cona A)	
Nizozemska	Vsa vinorodna območja (cona A)	Vse odobrene sorte vinske trte
Švedska	Vsa vinorodna območja (cona A)	Vse odobrene sorte vinske trte

SKLEPI

SKLEP SVETA (SZVP) 2017/2282

z dne 11. decembra 2017

o spremembi Sklepa 2010/788/SZVP o omejitvenih ukrepih proti Demokratični republiki Kongo

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 29 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Svet je 20. decembra 2010 sprejel Sklep 2010/788/SZVP⁽¹⁾ o omejitvenih ukrepih proti Demokratični republiki Kongo.
- (2) Svet je 12. decembra 2016 sprejel Sklep (SZVP) 2016/2231⁽²⁾ zaradi oviranja volilnega procesa in z njim povezanih kršitev človekovih pravic v Demokratični republiki Kongo. S Sklepom (SZVP) 2016/2231 je bil spremenjen Sklep 2010/788/SZVP in uvedeni avtonomni omejevalni ukrepi na podlagi člena 3(2) Sklepa 2010/788/SZVP.
- (3) Na podlagi pregleda ukrepov iz člena 3(2) Sklepa 2010/788/SZVP bi bilo treba omejevalne ukrepe podaljšati do 12. decembra 2018.
- (4) Sklep 2010/788/SZVP bi bilo treba ustrezno spremeniti –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

V členu 9 Sklepa 2010/788/SZVP se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Ukrepi iz člena 3(2) se uporabljajo do 12. decembra 2018. Če Svet meni, da cilji ukrepov niso bili doseženi, jih po potrebi obnovi ali spremeni.“

Člen 2

Ta sklep začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 11. decembra 2017

Za Svet
Predsednica
F. MOGHERINI

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2010/788/SZVP z dne 20. decembra 2010 o omejitvenih ukrepih proti Demokratični republiki Kongo in razveljavitvi Skupnega stališča 2008/369/SZVP (UL L 336, 21.12.2010, str. 30).

⁽²⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2016/2231 z dne 12. decembra 2016 o spremembi Sklepa 2010/788/SZVP o omejitvenih ukrepih proti Demokratični republiki Kongo (UL L 336I, 12.12.2016, str. 7).

SKLEP SVETA (SZVP) 2017/2283**z dne 11. decembra 2017****v podporo globalnemu mehanizmu za poročanje o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju in drugem konvencionalnem orožju in strelivu zaradi zmanjšanja tveganja nedovoljene trgovine z njima („iTrace III“)**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji ter zlasti členov 28(1) in 31(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V globalni strategiji za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije iz leta 2016 (v nadaljnjem besedilu: globalna strategija EU) je poudarjeno, da se bo Unija zavzemala za mir in zagotavljala varnost svojih državljanov in ozemlja ter da bo intenzivneje prispevala k skupni varnosti.
- (2) Nedovoljena proizvodnja in prenos konvencionalnega orožja, tudi osebnega in lahkega orožja, in promet z njim ter pretirano kopičenje in nenadzorovano širjenje tega orožja so ključni del tega izziva v Evropi in zunaj nje. Zaradi teh nedovoljenih dejavnosti se povečuje negotovost v Evropi in njenem sosedstvu ter na številnih drugih območjih po svetu, saj zaostrujejo konflikte in ovirajo vzpostavljanje miru po končanih konfliktih, s tem pa tudi resno ogrožajo mir in varnost v Evropi.
- (3) V strategiji EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju osebnega in lahkega orožja in pripadajočega streliva ter trgovini z njimi (v nadaljnjem besedilu: strategija EU glede osebnega in lahkega orožja) z dne 16. decembra 2005, v kateri so določene smernice za ukrepanje Unije v zvezi s osebnim in lahkim orožjem, je poudarjeno, da osebno in lahko orožje prispeva k stopnjevanju terorizma in organiziranega kriminala in je pglavitni dejavnik pri nastanku in širjenju sporov ter razpadu državnih struktur.
- (4) V strategiji EU glede osebnega in lahkega orožja je tudi navedeno, da mora Unija okrepiti in podpirati sistem za spremljanje sankcij in podpirati poostreitev nadzora nad izvozom ter si prizadevati za izvajanje Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP ⁽¹⁾, med drugim z zavzemanjem za ukrepe za boljše preglednost.
- (5) Z Akcijskim programom ZN za preprečevanje, zatiranje in odpravo nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem v vseh njenih oblikah (v nadaljnjem besedilu: akcijski program ZN), sprejetim 20. julija 2001, so se vse države članice ZN zavezale, da bodo preprečevale nedovoljeno trgovino z osebnim in lahkim orožjem, kakor tudi preusmerjanje tega orožja do oseb, ki zanj nimajo dovoljenja, in zlasti, da bodo upoštevale nevarnost preusmerjanja osebnega in lahkega orožja v nedovoljeno trgovino, ko bodo ocenjevale vloge za dovoljenja za izvoz.
- (6) Generalna skupščina Združenih narodov je 8. decembra 2005 sprejela mednarodni instrument, ki državam omogoča pravočasno in zanesljivo identifikacijo nedovoljenega osebnega in lahkega orožja ter sledenje tega orožja.
- (7) Na drugi pregledni konferenci o akcijskem programu ZN leta 2012 so vse države članice ZN ponovno potrdile svojo zavezanost preprečevanju nedovoljene trgovine z osebnim in lahkim orožjem, vključno s preusmerjanjem tega orožja k osebam, ki zanj nimajo dovoljenja, pa tudi zavezo iz akcijskega programa ZN glede ocenjevanja vlog za dovoljenja za izvoz.
- (8) 24. decembra 2014 je začela veljati Pogodba o trgovini z orožjem. Njen cilj je vzpostaviti najvišje možne skupne mednarodne standarde za ureditev ali izboljšanje ureditve mednarodne trgovine s konvencionalnim orožjem, preprečevati in zatirati nedovoljeno trgovino s konvencionalnim orožjem ter preprečevati njegovo preusmerjanje. Unija bi morala vsem državam članicam ZN pomagati uvesti učinkovit nadzor nad prenosom orožja, da bi zagotovili kar največjo učinkovitost Pogodbe o trgovini z orožjem, zlasti kar zadeva izvajanje člena 11.
- (9) Unija je v preteklosti podpirala družbo *Conflict Armament Research Ltd* (v nadaljnjem besedilu: CAR) na podlagi sklepov Sveta 2013/698/SZVP ⁽²⁾ in (SZVP) 2015/1908 ⁽³⁾ (iTrace I in II).

⁽¹⁾ Skupno stališča Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008 ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99).

⁽²⁾ Sklep Sveta 2013/698/SZVP z dne 25. novembra 2013 v podporo globalnemu mehanizmu za poročanje o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju in drugem konvencionalnem orožju in strelivu zaradi zmanjšanja tveganja nedovoljene trgovine z njima (UL L 320, 30.11.2013, str. 34).

⁽³⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2015/1908 z dne 22. oktobra 2015 v podporo globalnemu mehanizmu za poročanje o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju ter drugem nedovoljenem konvencionalnem orožju in strelivu zaradi zmanjšanja tveganja nedovoljene trgovine z njima („iTrace II“) (UL L 278, 23.10.2015, str. 15).

- (10) Unija želi financirati iTrace III, to je tretjo fazo tega globalnega mehanizma za poročanje o nedovoljenem osebem in lahkem orožju ter drugem nedovoljenem konvencionalnem orožju in strelivu. To bo zmanjšalo tveganje za nedovoljeno trgovino z njimi in prispevalo k uresničitvi prej opisanih ciljev, med drugim z zagotavljanjem ustreznih in pravočasnih informacij o nedovoljeni trgovini z orožjem nacionalnim organom, pristojnim za izvoz orožja, kar bo prispevalo k skupni varnosti v Evropi v skladu z zahtevami iz globalne strategije EU –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Unija v okviru izvajanja globalne strategije EU in strategije EU glede osebnega in lahkega orožja ter s ciljem spodbujanja miru in varnosti podpira projektne dejavnosti, ki imajo naslednje specifične cilje:

- neprekinjeno vzdrževanje uporabniku prijaznega globalnega sistema za upravljanje informacij o osebem in lahkem orožju ter drugem konvencionalnem orožju in strelivu, ki je bilo preusmerjeno ali izvira iz nedovoljene trgovine („iTrace“) in je bilo evidentirano na konfliktnih območjih, da bi oblikovalcem politike, strokovnjakom za nadzor konvencionalnega orožja in inšpektorjem za nadzor izvoza konvencionalnega orožja zagotavljali ustrezne informacije za razvoj učinkovitih, z dokazi podprtih strategij in projektov za preprečevanje nedovoljenega širjenja osebnega in lahkega orožja ter drugega konvencionalnega orožja in streliva,
- usposabljanje in mentorstvo za nacionalne organe v državah, ki so jih prizadeli konflikti, da bi vzpostavili trajne nacionalne zmogljivosti za prepoznavanje in izsleditev nedovoljenega orožja, spodbujali stalno sodelovanje v okviru projekta iTrace, boljše opredeljevali prednostne naloge pri fizični zaščiti in upravljanju zalog, učinkovito izražali nacionalne zahteve glede nadzora orožja in pomoči pri kazenskem pregonu (zlasti pobude, ki jih financira EU, kot je iARMS) ter izboljšali dialog z misijami in pobudami EU,
- pogostejše in daljše terenske raziskave v zvezi z osebnim in lahkim orožjem ter drugim konvencionalnim orožjem in strelivom, ki je v obtoku na konfliktnih območjih, da bi zagotavljali podatke za sistem iTrace, v skladu z jasnimi zahtevami držav članic in delegacij Unije,
- neposredna podpora organom za nadzor nad izvozom orožja in oblikovalcem politike za nadzor orožja v državah članicah, vključno z večkratnimi posvetovalnimi obiski osebja projekta iTrace v glavnih mestih držav članic, 24-urno službo za pomoč za takojšnje nasvete glede ocene tveganja in strategij proti preusmerjanju, razvojem varnih namizij in mobilnih aplikacij za prikaz, ki bodo omogočale takojšnje opozarjanje v primeru preusmerjanj po izvozu, ter preverjanjem po opravljeni dostavi, ki ga bo osebje projekta iTrace opravilo na zahtevo držav članic,
- ozaveščanje z informiranjem o rezultatih projekta na terenu, promoviranje namena in možnih funkcij sistema iTrace pri mednarodnih in nacionalnih oblikovalcih politik, strokovnjakih za nadzor konvencionalnega orožja in organih za izdajo dovoljenj za izvoz orožja, izboljšanje mednarodne zmogljivosti za spremljanje nedovoljenega širjenja osebnega in lahkega orožja ter drugega konvencionalnega orožja in streliva ter za pomoč oblikovalcem politik pri določanju prednostnih področij za mednarodno pomoč in sodelovanje ter za zmanjšanje nevarnosti preusmerjanja osebnega in lahkega orožja ter drugega konvencionalnega orožja in streliva.
- zagotavljanje poročil o ključnih vprašanjih politike, sestavljenih na podlagi podatkov, pridobljenih s terenskimi preiskavami, ki so vključeni v sistem iTrace, o specifičnih področjih, ki bi morala biti deležna mednarodne pozornosti, vključno s pomembnejšimi vzorci nedovoljenega trgovanja z osebnim in lahkim orožjem ter drugim konvencionalnim orožjem in strelivom ter regionalno distribucijo orožja in streliva, ki izvira iz nedovoljene trgovine.

Ta projekt, ki je podrobneje opisan v Prilogi k temu sklepu, financira Unija.

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik Unije za skupno zunanjo in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: VP).
2. Za tehnično izvedbo projekta iz člena 1 je pristojna družba *Conflict Armament Research Ltd* (v nadaljnjem besedilu: CAR).
3. CAR svoje naloge opravlja pod odgovornostjo VP. V ta namen VP sklene potrebne dogovore s CAR.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projekta iz člena 1 znaša 3 474 322,77 EUR. Predvideni skupni proračun za celotni projekt, ki ga sofinancira CAR in nemško Zvezno ministrstvo za zunanje zadeve, je 3 993 676,97 EUR.
2. Odhodki, financirani z zneskom iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za splošni proračun Unije.
3. Komisija nadzira pravilno upravljanje referenčnega finančnega zneska iz odstavka 1. V ta namen Komisija s CAR sklene ustrezen sporazum. V sporazumu se določi, da mora CAR zagotoviti razpoznavnost prispevka Unije glede na njegov obseg.
4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. Komisija obvesti Svet o vseh morebitnih težavah v tem postopku in o datumu sklenitve sporazuma.

Člen 4

1. VP Svetu poroča o izvajanju tega sklepa na podlagi rednih četrletnih opisnih poročil, ki jih pripravi CAR. Ta poročila so podlaga za ocenjevanje, ki ga izvede Svet. Za pomoč Svetu pri vrednotenju rezultatov tega sklepa Sveta oceno projekta izvede zunanji subjekt.
2. Komisija poroča o finančnih vidikih projekta iz člena 1.

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.
2. Ta sklep preneha veljati 24 mesecev po datumu sklenitve sporazuma iz člena 3(3). Ne glede na navedeno pa preneha veljati šest mesecev po začetku njegove veljavnosti, če do takrat ni sklenjen noben sporazum.

V Bruslju, 11. decembra 2017

Za Svet
Predsednica
F. MOGHERINI

PRILOGA

iTrace – globalni mehanizem za poročanje o osebnem in lahkem orožju ter drugem konvencionalnem orožju in strelivu

1. Ozadje in utemeljitev podpore skupne zunanje in varnostne politike (SZVP)
 - 1.1. Ta sklep temelji na več zaporednih sklepih Sveta za preprečevanje destabilizacijskega učinka preusmerjanja osebnega in lahkega orožja in drugega konvencionalnega orožja ter trgovine z njim, zlasti sklepih Sveta 2013/698/SZVP z dne 25. novembra 2013 ⁽¹⁾ in (SZVP) 2015/1908 z dne 22. oktobra 2015 ⁽²⁾, s katerima je bil vzpostavljen in okrepljen globalni mehanizem za poročanje o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju ter drugem nedovoljenem konvencionalnem orožju in strelivu (iTrace).

Nedovoljeno širjenje osebnega in lahkega orožja ter drugega konvencionalnega orožja in streliva je poglaviti dejavnik pri destabilizaciji držav in zaostrovanju sporov, ki resno ogroža mir in varnost. Kot je navedeno v strategiji EU za boj proti nedovoljenemu kopičenju osebnega in lahkega orožja in pripadajočega streliva ter trgovini z njimi (v nadaljnjem besedilu: strategija EU glede osebnega in lahkega orožja), nedovoljeno orožje in strelivo prispevata k stopnjevanju terorizma in organiziranega kriminala ter sta poglaviti dejavnik pri nastanku in širjenju sporov ter razpadu državnih struktur. Navedbe iz strategije EU glede osebnega in lahkega orožja potrjujejo nedavne ugotovitve v okviru projekta iTrace v Iraku, Libiji, Siriji in na drugih kompleksnih konfliktnih območjih v bližini zunanjih meja Unije.

Z dejavnostmi, izvedenimi na podlagi Sklepa (SZVP) 2015/1908, je bil vzpostavljen iTrace globalna pobuda za spremljanje orožja na konfliktnih območjih. Deluje v 27 državah, ki jih je prizadel konflikt, med drugim v Afriki, na Bližnjem vzhodu, v južni in vzhodni Aziji ter – od nedavnega – v Latinski Ameriki. iTrace je največji javni register preusmerjenega konvencionalnega orožja na svetu, ki bo državam v pomoč pri njihovih prizadevanjih za preprečevanje preusmerjanja v skladu z zavezami na podlagi člena 11 Pogodbe o trgovini z orožjem in merila 7 Skupnega stališča Sveta 2008/944/SZVP ⁽³⁾. iTrace zagotavlja natančno poročanje o dobavah orožja in streliva oboroženim uporniškim in terorističnim silam, ki ogrožajo varnost Unije, med drugim Al Kajdi v islamskem Magrebu in Daišu ali Islamski državi; zaupno in hitro opozarja organe držav članic za nadzor nad izvozom na nevarnost preusmerjanja po izvozu; v realnem času zagotavlja delegacijam Unije in diplomatskim misijam držav članic na konfliktnih območjih ključne informacije o trgovini z orožjem in dinamiki konflikta; ter učinkovito ozavešča o ukrepih za nadziranje orožja in preprečevanje preusmerjanja s pogostimi medijskimi kampanjami na svetovni ravni, ki bodo imele velik učinek.

- 1.2 Države članice čedalje pogosteje pozivajo k temu, da bi v okviru projekta iTrace za nacionalne organe za izdajanje dovoljenj za izvoz orožja pripravili neposredne informativne sestanke v živo (vključno s pogostimi obiski v glavnih mestih) in da bi oblikovalcem politike za nadzor konvencionalnega orožja zagotovili širši razpon virov.

Cilj tega sklepa je zato nadaljevati in izboljšati delo pilotnega projekta iz Sklepa (SZVP) 2015/1908 ter oblikovalcem politik Unije, strokovnjakom za nadzor orožja in inšpektorjem za nadzor izvoza orožja s tem še naprej zagotavljati ustrezne, s sistematičnim zbiranjem pridobljene informacije, ki jim bodo v pomoč pri razvijanju učinkovitih, z dokazi podprtih strategij za preprečevanje preusmerjanja in nedovoljenega širjenja konvencionalnega orožja in streliva, kar bo prispevalo k izboljšanju mednarodne in regionalne varnosti. Tako jim bo še naprej v pomoč pri povezovanju uspešne odzivne strategije z ustreznim preventivnim ukrepanjem proti nezakoniti ponudbi in povpraševanju ter pri zagotavljanju učinkovitega nadzora nad konvencionalnim orožjem v tretjih državah.

- 1.3. V tem sklepi sta določena stalno vzdrževanje in nadgradnja javno dostopnega elektronskega sistema iTrace. Projekti, navedeni v Sklepu (SZVP) 2015/1908, bodo okrepljeni s: 1) pogostejšimi in daljšimi misijami za zbiranje podatkov o nedovoljenih dobavah konvencionalnega orožja na konfliktna območja; 2) specifičnimi podpornimi

⁽¹⁾ Sklep Sveta 2013/698/SZVP z dne 25. novembra 2013 v podporo globalnemu mehanizmu za poročanje o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju in drugem konvencionalnem orožju in strelivu zaradi zmanjšanja tveganja nedovoljene trgovine z njima (UL L 320, 30.11.2013, str. 34).

⁽²⁾ Sklep Sveta (SZVP) 2015/1908 z dne 22. oktobra 2015 v podporo globalnemu mehanizmu za poročanje o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju ter drugem nedovoljenem konvencionalnem orožju in strelivu zaradi zmanjšanja tveganja nedovoljene trgovine z njima („iTrace II“) (UL L 278, 23.10.2015, str. 15).

⁽³⁾ Skupno stališča Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008 ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99).

paketi za posamezne države članice, ki bodo vključevali neposredno svetovanje, posebej prilagojene podatke in poročila, 24-urno službo za pomoč in možnost, da se na zahtevo opravi preverjanje po opravljeni dostavi, ter 3) usposabljanje in mentorstvo za nacionalne organe v državah, ki so jih prizadeli konflikti, da bi vzpostavili zmogljivosti za preprečevanje preusmerjanja, izboljšali upravljanje orožja in spodbudili zbiranje podatkov za iTrace.

2. Splošni cilji

Ukrep, opisan v nadaljevanju, bo mednarodni skupnosti še naprej v pomoč pri preprečevanju destabilizacijskega učinka preusmerjanja osebnega in lahkega orožja in drugega konvencionalnega orožja in streliva ter trgovine z njimi. Oblikovalcem politik, strokovnjakom za nadzor orožja in inšpektorjem za nadzor izvoza orožja bodo s tem ukrepom še naprej zagotovljene ustrezne informacije, ki jim bodo v pomoč pri razvijanju učinkovitih, z dokazi podprtih strategij za preprečevanje preusmerjanja in nedovoljenega širjenja osebnega in lahkega orožja ter drugega konvencionalnega orožja in streliva, kar bo prispevalo k izboljšanju mednarodne in regionalne varnosti. Zlasti bodo s tem ukrepom zagotovljeni:

- (a) konkretne informacije o trgovini z osebnim in lahkim orožjem ter drugim konvencionalnim orožjem, potrebne za učinkovitejše spremljanje izvajanja akcijskega programa ZN o nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem;
- (b) učinkovitejše izvajanje mednarodnega instrumenta za sledenje;
- (c) razkrivanje pomembnejših poti in subjektov, ki sodelujejo pri preusmerjanju konvencionalnega orožja in streliva na konfliktna območja ali mednarodnim terorističnim organizacijam, ter dokazi o skupinah in posameznikih, ki se ukvarjajo z nedovoljeno trgovino, v podporo nacionalnim sodnim postopkom;
- (d) okrepljeno sodelovanje med ustreznimi organi in misijami ZN ter drugimi mednarodnimi organizacijami pri sledenju osebnega in lahkega orožja in drugega konvencionalnega orožja ter pri neposrednem zagotavljanju informacij v podporo obstoječim mehanizmom za spremljanje, vključno z Interpolovo evidenco nedovoljenega strelnega orožja in sistemom upravljanja spremljanja (iARMS), ki dopolnjuje iTrace in bo zagotavljal usklajevanje;
- (e) ustrezne informacije za določitev prednostnih področij za mednarodno sodelovanje in pomoč pri učinkovitem preprečevanju preusmerjanja osebnega in lahkega orožja ter drugega konvencionalnega orožja in streliva ter trgovine z njimi, na primer s financiranjem projektov v zvezi z varnim ravnanjem z zalogami orožja ali upravljanjem meja;
- (f) mehanizem za podporo pri spremljanju izvajanja Pogodbe o trgovini z orožjem, zlasti zaradi odkrivanja preusmerjanja prenesenega konvencionalnega orožja, pa tudi zaradi podpiranja vlad pri ocenjevanju tveganja preusmerjanja pred izvozom konvencionalnega orožja, zlasti tveganja preusmerjanja v državi prejemnici ali ponovnega izvoza pod neželenimi pogoji, ter
- (g) prilagojena podpora za države članice, ki jim bo v pomoč pri oceni tveganja preusmerjanja in blažitvi tega tveganja.

3. Dolgoročna trajnost projekta in rezultati

Z ukrepom bo zagotovljen trajen okvir za stalno spremljanje nedovoljenega širjenja osebnega in lahkega orožja ter drugega konvencionalnega orožja in streliva. Pričakuje se, da bo znatno izboljšal obstoječe informacije o orožju ter pomembno prispeval k ciljnemu razvoju učinkovitega nadzora nad konvencionalnim orožjem in politik glede nadzora izvoza. Natančneje, projekt bo:

- (a) zagotovil dodatne vnose v sistem za upravljanje informacij iTrace, kar bo omogočilo dolgoročno zbiranje in analizo podatkov o nedovoljenem konvencionalnem orožju;
- (b) oblikovalcem politike in strokovnjakom za nadzor konvencionalnega orožja zagotovil orodje za določanje učinkovitejših strategij in prednostnih področij za pomoč in sodelovanje (na primer s prepoznavanjem mehanizmov za podregionalno in regionalno sodelovanje, usklajevanje in izmenjavo informacij, ki jih je treba vzpostaviti ali okrepiti, s prepoznavanjem nezaščiteneh nacionalnih zalog orožja, neustreznega upravljanja inventarja, nezakonitih poti prenosa, slabega nadzora meja in nezadostnih zmogljivosti za pregon);
- (c) vključeval vgrajeno prilagodljivost za pridobivanje informacij, ki so relevantne za politiko, ne glede na hitro spreminjajoče se zahteve politike;
- (d) znatno izboljšal učinkovitost mednarodnih organizacij in posameznikov pri spremljanju orožja, saj bo zagotavljal mehanizem za izmenjavo informacij, ki se bo nenehno širil; in

(e) v državah, ki so jih prizadeli konflikti, vzpostavil vzdržne nacionalne zmogljivosti za prepoznavanje in izsleditev nedovoljenega orožja ter učinkovitejše sodelovanje pri mednarodnem nadzoru orožja in v postopkih kazenskega pregona.

4. Opis ukrepa

4.1. Projekt 1: Usposabljanje in mentorstvo za nacionalne organe v državah, ki so jih prizadeli konflikti, pri prepoznavanju orožja in mednarodnem sledenju

4.1.1. Cilj projekta

Projekt bo zagotovil usposabljanje „na zahtevo“ o prepoznavanju orožja in sledenju ter upravljanju lokalnih partnerjev, po potrebi pa tudi osebje v podporo miru (vključno za misijam ZN in Unije ter skupinami ali odbori za spremljanje sankcij). To usposabljanje bo temeljilo na vrsti storitev, ki jih izvaja CAR od leta 2014 – čeprav se ne financira v okviru projektov iTrace I in II – za katere se je pokazalo, da bistveno prispevajo k lažjemu izvajanju projektov.

4.1.2. Projektne dejavnosti

V okviru projekta bo napoteno osebje terenskih preiskovalnih skupin za postopno poučevanje na tehnični ravni, ki vključuje:

- (a) uvodne informacije glede zbiranja podatkov o orožju z navedbo konkretnih primerov;
- (b) osnovno prepoznavanje orožja in učinkovite tehnike za dokumentacijo podatkov o orožju;
- (c) standardne operativne postopke za zbiranje dokazov in nadzorno verigo za dokaze;
- (d) zahteve za preiskave na velike razdalje ter regionalne in mednarodne preiskave;
- (e) izvajanje mednarodnega instrumenta za izsleditev;
- (f) mednarodno sledenje orožja in sisteme za sledenje orožja (zlasti Interpol in Europol);
- (g) uporabo „velepodatkov“ in analizo trendov; ter
- (h) možnosti za tehnično pomoč (mednarodno) in posredovanje organov kazenskega pregona.

Te dejavnosti bodo potekale hkrati s terenskimi preiskavami iTrace – vključno s skupnimi preiskavami (mentorstvom) v sodelovanju z nacionalnimi vladnimi organi.

4.1.3. Rezultati projekta

Projekt bo:

- (a) spodbujal nacionalne organe, da dodelijo širši dostop terenskim preiskovalnim skupinam iTrace, s čimer bodo upoštevani ponavljajoči se pozivi skupinam iTrace za zagotavljanje tehnične pomoči in skupnih preiskovalnih zmogljivosti, hkrati pa se bo povečalo število podatkov v iTrace;
- (b) zagotavljal konkretno pomoč pri krepitvi zmogljivosti nacionalnim vladam, ki kljub temu, da trpijo zaradi posledic preusmerjanja orožja, nimajo na voljo orodij za identificiranje preusmerjenega orožja, ki se uporablja na konfliktnih območjih, in poročanje o njem, kar je pogosto pogoj za učinkovitejše nacionalno upravljanje z orožjem, in kot takšno podpira izvajanje Pogodbe o trgovini z orožjem, mednarodnega instrumenta za sledenje in akcijskega programa, pa tudi načrtovanje fizične zaščite in upravljanja zalog ter povezovanje z mednarodnimi organi pregona, vključno z Interpolom (iARMS) in Europolom;
- (c) podpiral intenzivnejši dialog, zlasti z opredelitvijo ključnih deležnikov za druge pobude, ki jih podpira Unija (npr. odnose med misijami Unije in vladami držav gostiteljic), in z oblikovanjem novih pobud, kot je načrtovanje fizične zaščite in upravljanja zalog (na primer projekti za upravljanje zalog, ki jih podpira Unija).

4.1.4. Kazalniki izvajanja projekta

Do 30 terenskih obiskov za usposabljanje in mentorstvo, s poudarkom na ponovnih obiskih za podporo nacionalnim organom pri vzpostavljanju zmogljivosti za sledenje.

Projekt se bo izvajal postopoma v celotnem dvoletnem obdobju, predvidenem za projekt iTrace.

4.1.5. Komu bo projekt namenjen

Dejavnosti usposabljanja in mentorstva v okviru iTrace bodo neposredno koristile nacionalnim deležnikom v državah, ki so jih prizadeli konflikti, vključno z organi kazenskega pregona in tožilci. Program bo zagotavljal neposredno podporo nacionalnim dialogom s pobudami, ki jih financira Unija, in drugimi pobudami za nadzor orožja, spodbujal uporabo mednarodnih mehanizmov za sledenje (vključno z Interpolovim sistemom iARMS in Europolom) in poenostavljal sodelovanje v projektih za upravljanje zalog, ki jih podpira Unija, ter projektih za nadzor nad osebnim in lahkim orožjem.

4.2. Projekt 2: Okrepljene preiskave na terenu, potrebne za to, da se v sistem iTrace v realnem času še naprej vnašajo dokazno gradivo o preusmerjanju osebnega in lahkega orožja in drugega konvencionalnega orožja in streliva ter trgovini z njimi in druge ustrezne informacije.

4.2.1. Cilj projekta

V okviru projekta bodo potekale pogostejše in daljše terenske raziskave v zvezi z osebnim in lahkim orožjem ter drugim konvencionalnim orožjem in strelivom, ki je v obtoku na konfliktnih območjih. V projektu bodo prednostno obravnavane države, ki so še posebej pomembne za države članice, med drugim vključno z Irakom, Libijo, Malijem, Južnim Sudanom, Somalijo, Sirijo in Jemnom.

Lažje izvajanje tega projekta bo omogočeno s sklenitvijo formalnih dogovorov o izmenjavi informacij z misijami ZN in Unijo ter številnimi organizacijami in selektivno pošiljanje uradnih zahtev za sledenje nacionalnim vladam. Poleg tega se bodo v okviru projekta nadaljevale teoretične raziskave in preverjanje (s preiskavami na terenu) obstoječih informacij o zadevnih prenosih, ki niso bile pridobljene prek CAR, temveč prek drugih organizacij, z namenom vnosa v sistem iTrace.

4.2.2. Projektne dejavnosti

V okviru tega projekta bodo potekale naslednje dejavnosti:

- (a) napotitev usposobljenih strokovnjakov za orožje, ki bodo opravili terensko analizo nedovoljenega osebnega in lahkega orožja ter drugega konvencionalnega orožja, streliva in s tem povezanega materiala, zaseženega v državah, v katerih potekajo spopadi;
- (b) analiza, pregled in preverjanje dokumentiranih dokazov o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju in drugem nedovoljenem konvencionalnem orožju in strelivu ter njihovih uporabnikih, med drugim tudi fotografij orožja, njegovih sestavnih delov ter notranjih in zunanjih oznak, embalaže, z njim povezanih odpremnih dokumentov in rezultatov preiskav na terenu (uporabniki, dobave in poti prenosa);
- (c) pregled in preverjanje dodatnih novejših dokazov o nedovoljenem osebnem in lahkem orožju ter drugem konvencionalnem orožju in strelivu, ki jih zberejo druge organizacije kot CAR, vključno s poročili skupin ZN za spremljanje, organizacij civilne družbe in mednarodnih sredstev obveščanja;
- (d) prenos vseh zbranih in pregledanih dokazov v sistem za upravljanje informacij iTrace in spletni portal za kartiranje;
- (e) izbira in podpora lokalnih partnerjev, da se med celotnim trajanjem predlaganega ukrepa in po njegovem zaključku zagotovi neprekinjeno zbiranje podatkov za sistem iTrace;
- (f) stalna povezava z nacionalnimi vladami, da se vnaprej določijo nacionalne kontaktne točke in mehanizem za usklajevanje, da se še pred začetkom preiskovanja jasno določi obseg preiskav CAR in odpravijo morebitna navzkrižja interesov.

Projekt se bo izvajal postopoma v celotnem dvoletnem obdobju, predvidenim za projekt iTrace.

4.2.3. Rezultati projekta

V okviru projekta bodo:

- (a) na kraju samem dokumentirani fizični dokazi o konvencionalnem orožju in strelivu, ki je bilo preusmerjeno ali izvira iz nedovoljene trgovine, na konfliktnih območjih;
- (b) preverjeni in spremljani primeri nedovoljene trgovine z orožjem na podlagi dokazov, ki jih bodo CAR, organizacije s stalnimi dogovori o izmenjavi informacij s CAR in po potrebi druge organizacije zbrale o preusmerjanju konvencionalnega orožja in streliva v vseh regijah ali o nedovoljeni trgovini z njim;

- (c) zagotovljeni konkretni vizualni dokazi o konvencionalnem orožju in strelivu, ki je bilo preusmerjeno ali izvira iz nedovoljene trgovine, vključno s fotografijami primerkov, serijskimi številkami, tovarniškimi oznakami, škatlami, dobavnicami, odpremnimi dokumenti in dovoljenji končnih uporabnikov;
- (d) zagotovljena tekstovna poročila o nedovoljeni dejavnosti, vključno s potmi za tihotapljenje, akterji, vpletenimi v preusmerjanje ali nedovoljen prenos, in ocene dejavnikov, ki k temu prispevajo (vključno z neučinkovitim upravljanjem in varovanjem zalog orožja ter namernimi, državno usklajenimi mrežami za nedovoljeno dobavo);
- (e) zagotovljen prenos omenjenih dokazov v sistem za upravljanje informacij iTrace in spletni portal za kartiranje, da bi bili v celoti dostopni javnosti in državam članicam prek varnega namizja in mobilnih platform.

4.2.4. Kazalniki izvajanja projekta

Do 50 napotitev na teren (vključno s podaljšanjem napotitve, če je potrebno) v celotnem dvoletnem obdobju, da se pridobijo dokazi, ki bodo preneseni v sistem za upravljanje informacij iTrace in spletni portal za kartiranje.

Projekt se bo izvajal postopoma v celotnem dvoletnem obdobju, predvidenem za projekt iTrace.

4.2.5. Komu bo projekt namenjen

Sistem iTrace bo še naprej zagotavljal vse bolj celovite informacije, izrecno namenjene predvsem oblikovalcem politike na področju nadzora orožja v državah članicah in organom držav članic za izdajo dovoljenj za izvoz orožja ter institucijam, agencijam in misijam Unije. Ti prejemniki informacij v Uniji bodo tudi imeli dostop do zaupnih informacij prek varnega namizja in mobilnih platform, ki jih zagotavlja iTrace.

Javno dostopne informacije bodo še naprej dostopne vsem prejemnikom informacij v Uniji in zunaj nje, zlasti oblikovalcem politike na področju nadzora orožja in organom za izdajo dovoljenj za izvoz orožja v tretjih državah. Informacije, ki jih bo objavil iTrace, bodo lahko uporabljale tudi regionalne in mednarodne organizacije (vključno s skupinami ZN za spremljanje sankcij, mirovnimi misijami ZN, UNODC, UNODA in INTERPOL); nevladne raziskovalne organizacije (vključno z mednarodnim centrom za preoblikovanje iz Bonna (*Bonn International Center for Conversion – BICC*), skupino za raziskovanje in informiranje o miru (*Group for Research and Information on Peace – GRIP*), Mednarodnim mirovnim raziskovalnim inštitutom v Stockholmu (*Stockholm International Peace Research Institute – SIPRI*) in organizacijo *Small Arms Survey*), zagovorniške organizacije (vključno z *Amnesty International* in *Human Rights Watch*) in mednarodna sredstva javnega obveščanja.

4.3. Projekt 3: Neposredna podpora organom držav članic za nadzor nad izvozom orožja in oblikovalcem politike a nadzor orožja

4.3.1. Cilj projekta

Osebe projekta iTrace bo tesno sodelovalo z nacionalnimi organi držav članic za izdajanje dovoljenj za izvoz orožja. Pri obravnavi informacij, ki jih bodo posredovali nacionalni organi držav članic za izdajanje dovoljenj za izvoz orožja, bodo ustrezno upoštevana pravila zaupnosti. Projekt iTrace bo še naprej vzdrževal stike s številnimi nacionalnimi organi za izdajanje dovoljenj za izvoz orožja v tretjih državah. Ti odnosi bodo podpirali več ključnih vidikov mednarodnih prizadevanj za preprečevanje preusmerjanja konvencionalnega orožja in trgovine z njim ter okrepili mednarodne ukrepe za preprečevanje preusmerjanja, med drugim tudi:

- (a) zagotavljanje podrobnih podatkov in dokazov o dokumentiranem preusmerjanju organom za izdajanje dovoljenj za izvoz orožja
- (b) podporo ali zagotavljanje državam članicam zmogljivosti za preverjanje po pošiljanju ali po dostavi, in sicer na uradno zahtevo nacionalnih organov držav članic za izdajanje dovoljenj za izvoz orožja.

4.3.2. Projektne dejavnosti nacionalne organe za izdajanje dovoljenj za izvoz orožja

V okviru tega projekta bodo potekale naslednje dejavnosti:

- (a) skupine iTrace bodo izvajale ponovne obiske zadevnih organov v glavnih mestih držav članic, zaradi posredovanja osnovnih informacij o vprašanih, povezanih s preusmerjanjem orožja, in poročanja o mednarodnih preiskavah;
- (b) 24 ur dnevno bo na voljo služba za takojšnje svetovanje o preusmerjanju orožja ali morebitnih negativnih domnevah v tisku, ki izhajajo iz nepreverjenega poročanja tretjih strani;

- (c) za organe držav članic za izdajo dovoljenj za izvoz orožja bo prilagojen razvoj spletnih prikazov, na katerih bodo objavljeni zaščiteni podatki iz sistema iTrace – opozorila v zvezi s stranmi, ki so že sodelovale pri preusmerjanju orožja, profiliranje zelo rizičnih destinacij in poročanje, v realnem času, o preusmerjanju orožja, proizvedenega na domačem trgu; ter
- (d) na uradno zahtevo nacionalnih organov držav članic za izdajo dovoljenj za izvoz orožja bodo terenske preiskovalne skupine iTrace podpirale države članice pri izvajanju nadzora končne uporabe po pošiljanju (preverjanje) ali pa jim bodo zagotavljale takšen nadzor.

Projekt se bo izvajal postopoma v celotnem dvoletnem obdobju, predvidenem za projekt iTrace.

4.3.3. Rezultati projekta

Projekt bo:

- (a) zagotavljal pomoč organom držav članic za izdajo dovoljenj za izvoz orožja, na njihovo zahtevo, pri identificiranju preusmerjanj po izvozu;
- (b) pred izdajo dovoljenj za izvoz orožja zagotavljal informacije v podporo celoviti analizi tveganja za preusmerjanje, ki jo izvajajo organi držav članic za izdajo dovoljenj za izvoz orožja (v skladu s Pogodbo o trgovini z orožjem in Skupnim stališčem 2008/944/SZVP);
- (c) organom držav članic za izdajo dovoljenj za izvoz orožja na njihovo zahtevo zagotavljal zmogljivosti za preverjanje po opravljenem pošiljanju;
- (d) podpiral oblikovalce politike za nadzor orožja v državah članicah z obveščanjem v realnem času o novih trendih pri preusmerjanju in trgovanju, v podporo nacionalnim prizadevanjem v mednarodnih političnih procesih; in
- (e) pomagal nacionalnim organom pregona držav članic pri podpiranju kazenskih preiskav, po potrebi in na njihovo zahtevo.

4.3.4. Kazalniki izvajanja projekta

Oblikovalci sedanjega sistema iTrace bodo oblikovali in razvijali prilagojeno namizje in mobilne prikaze, na katerih bodo nacionalnim organom držav članic neposredno (v živo) posredovane informacije iz zaščitene delov sistema iTrace. Zagotovljena bo služba za pomoč, ki jo bo sestavljalo osebje projekta iTrace, da bi zagotovili popolno podporo organom držav članic za nadzor nad izvozom orožja in oblikovalcem politika za nadzor nad orožjem. Na zahtevo držav članic bo izvedenih do 30 obiskov v glavnih mestih.

Projekt se bo izvajal postopoma v celotnem dvoletnem obdobju, predvidenem za projekt iTrace.

4.3.5. Komu bo projekt namenjen

Vsem zainteresiranim državam članicam, z obiskom v glavnih mestih in misijami za preverjanje po opravljenem pošiljanju, ki bodo izvedene na zahtevo.

4.4. Projekt 4: Ozaveščanje zainteresiranih strani na terenu in mednarodno usklajevanje

4.4.1. Cilj projekta

Projekt bo prikazal koristi sistema iTrace mednarodnim in nacionalnim oblikovalcem politike, strokovnjakom za nadzor konvencionalnega orožja in organom za izdajo dovoljenj za izvoz orožja. Pobude za ozaveščanje na terenu bodo namenjene tudi dodatnemu usklajevanju izmenjave informacij in sklepanju trajnostnih partnerstev s posamezniki in organizacijami, ki lahko zagotovijo informacije, ki se lahko prenesejo v sistem iTrace,

4.4.2. Projektne dejavnosti

V okviru tega projekta se bodo izvajale naslednje dejavnosti (pri čemer bo posebna pozornost namenjena preprečevanju prekrivanja z drugimi projekti, na primer s programom za ozaveščanje o Pogodbi o trgovini z orožjem):

- (a) osebje projekta iTrace na zadevnih mednarodnih konferencah pripravi predstavitev vseh vidikov nedovoljene trgovine s konvencionalnim orožjem. Predstavitve bodo namenjene promociji iTrace, s poudarkom na 1) konkretnih koristih za pomoč pri spremljanju izvajanja akcijskega programa ZN, Pogodbe o trgovini z orožjem in drugih ustreznih mednarodnih instrumentov; 2) njegovi uporabnosti pri določanju prednostnih področij za mednarodno pomoč in sodelovanje; in 3) njegovi uporabnosti kot mehanizmu ocenjevanja tveganja za organe za izdajo dovoljenj za izvoz orožja;

- (b) osebje projekta iTrace pripravi predstavitev za nacionalne vlade in osebje mirovnih operacij. Predstavitve bodo namenjene promociji iTrace med ustreznimi oddelki misije zaradi spodbujanja in sklepanja uradnih dogovorov o izmenjavi informacij, na podlagi katerih se lahko zagotovijo informacije, ki jih je mogoče prenesti v sistem iTrace, pa tudi zaradi podpore oblikovalcem politike pri določanju prednostnih področij za mednarodno pomoč in sodelovanje.

Projekt se bo izvajal postopoma v celotnem dvoletnem obdobju, predvidenem za projekt iTrace.

4.4.3. Rezultati projekta

Projekt bo:

- (a) prikazal uporabnost iTrace in koncepta dokumentiranja, zbiranja in izmenjave podatkov o preusmerjanju nacionalnim in mednarodnim oblikovalcem politik, ki si prizadevajo za izvajanje sporazumov o nadzoru konvencionalnega orožja in nadzoru izvoza orožja (akcijski program ZN, Pogodba o trgovini z orožjem in drugi ustrezni mednarodni instrumenti), ter ovrednotil njihovo izvajanje;
- (b) zagotovil ustrezne informacije, ki bodo oblikovalcem politik in strokovnjakom za nadzor konvencionalnega orožja pomagale pri določanju prednostnih področij za mednarodno pomoč in sodelovanje ter pri oblikovanju učinkovitih strategij proti preusmerjanju;
- (c) organom za izdajo dovoljenj za izvoz orožja zagotovil podrobne informacije o sistemu iTrace in njegovi uporabnosti za ocenjevanje tveganja, poleg tega pa bo služil kot sredstvo za nadaljnje povratne informacije in izboljšanje sistema;
- (d) olajšal izmenjavo informacij med nacionalnimi vladami in mirovnimi operacijami ZN, vključno z obdelavo in analizo podatkov z uporabo sistema iTrace;
- (e) olajšal povezovanje v mrežo, ki jo tvori čedalje večja skupina strokovnjakov za konvencionalno orožje, ki na kraju samem preiskujejo preusmeritve konvencionalnega orožja in streliva ter nedovoljeno trgovino z njima;
- (f) javnost bolje seznanil z vlogo sledenja konvencionalnega orožja in streliva kot sredstva za spremljanje izvajanja akcijskega programa ZN, mednarodnega instrumenta za sledenje (ITI) in Pogodbe o o trgovini z orožjem (ATT) ter drugih mednarodnih in regionalnih instrumentov za nadzor orožja in nadzor izvoza orožja.

4.4.4. Kazalniki izvajanja projekta

Do 20 konferenc ozaveščanja, ki se jih udeležijo osebje iTrace. Na vseh konferencah se predstavi iTrace. Program konferenc in kratki povzetki bodo vključeni v končno poročilo.

Projekt se bo izvajal postopoma v celotnem dvoletnem obdobju, predvidenem za projekt iTrace.

4.4.5. Komu bo projekt namenjen

Glej razdelek 4.2.5 za popoln seznam tistih, ki jim je projekt namenjen, ki je enak za celoten projekt.

4.5. Projekt 5: poročila o politiki iTrace

4.5.1. Cilj projekta

Projekt bo zagotovil poročila o ključnih vprašanih politike, pripravljenih na podlagi podatkov, pridobljenih s preiskavami na terenu in vključenih v sistem iTrace. Poročila bodo zasnovana tako, da bodo poudarjena specifična področja mednarodnega interesa, vključno s pomembnejšimi vzorci nedovoljenega trgovanja s konvencionalnim orožjem in strelivom ter regionalno distribucijo orožja in streliva, ki izvira iz nedovoljene trgovine, in prednostna področja, ki bi morala biti deležna mednarodne pozornosti.

4.5.2. Projektne dejavnosti

Poglobljena analiza bo omogočila pripravo, pregled, urejanje in objavo do desetih poročil o politiki iTrace.

4.5.3. Rezultati projekta

Projekt bo:

- (a) zagotovil do deset poročil, v katerih bo predstavljeno po eno vprašanje mednarodnega interesa;

- (b) zagotovil posredovanje poročil o politiki iTrace vsem državam članicam;
- (c) zasnoval ciljno strategijo za osveščanje na terenu, da se zagotovi kar največja globalna pokritost;
- (d) Ohranjal prepoznavnost delovanja na političnem prizorišču in v mednarodnih sredstvih obveščanja, med drugim s predstavljanjem aktualnih informacij o nedovoljenem orožju; zagotavljal ustrezno politično analizo v podporo potekajočemu procesu na področju nadzora nad orožjem in prilagojena poročila za pritegnitev čim večjega zanimanja mednarodnih informativnih medijev.

4.5.4. Kazalniki izvajanja projekta

V obdobju trajanja predlaganega ukrepa se pripravi do deset elektronskih poročil o politiki iTrace, ki se posredujejo celemu svetu.

4.5.5. Komu bo projekt namenjen

Glej razdelek 4.2.5 za popoln seznam tistih, ki jim je projekt namenjen, ki je enak za celoten projekt.

5. Kraj izvajanja

V projektih 1 in 2 bodo potrebne daljše napotitve strokovnjakov za konvencionalno orožje na konfliktna območja. Napotitev se oceni v vsakem primeru posebej, pri čemer se upoštevajo varnost, dostopnost in razpoložljivost informacij. CAR je že navezala stike v mnogih zadevnih državah oziroma tam že izvaja projekte. Projekt 3 se bo izvajal v glavnih mestih držav članic (izvedena bodo tudi druga potovanja v državah, glede na zahteve držav članic). Projekt 4 se bo izvajal na mednarodnih konferencah ter ob usklajevanju z nacionalnimi vladami in ustreznimi organizacijami po vsem svetu za zagotovitev kar največje prepoznavnosti projekta. Projekt 5 bo pripravljen v Belgiji, Italiji, Franciji in Združenem kraljestvu.

6. Trajanje

Vsi projekti naj bi skupaj trajali 24 mesecev.

7. Izvajalec in prepoznavnost Unije

CAR vključuje male preiskovalne enote na terenu, v katerih sodelujejo lokalne obrambne in varnostne sile, osebje za vzdrževanje miru ali podporo miru, in druge akterje z varnostnimi pooblastili. Kadar te sile/misije varujejo orožje ali lokacijo, kjer se zbirajo dokazi, skupine CAR zberejo vse dokaze o orožju, povezanem materialu in skupinah uporabnikov. Nato začnejo slediti vsem nedvomno določljivim predmetom in izvajati daljnosežne preiskave prenosov orožja, dobav vojaškega materiala in podpore stranem, ki ogrožajo mir in varnost.

CAR v sodelovanju z nacionalnimi organi za izdajo dovoljenj za izvoz orožja rekonstruira dobavne verige, odgovorne za dobavo orožja v oboroženih konfliktih – identifikacija nedovoljenih dejavnosti in preusmerjanja orožja z zakonitih trgov na nedovoljene trge. CAR vnese vse informacije v svojem sistemu iTrace za sledenje orožja na svetovni ravni, ki vključuje več kot 100 000 vnosov o orožju s konfliktnih območij in je največji register podatkov o tem orožju na svetu.

CAR uporabi za a) opozarjanje držav članic glede preusmerjanja orožja in streliva in b) omogočanje ciljno usmerjenih pobud za preprečevanje preusmerjanja, vključno z revidiranimi ukrepi za nadzor izvoza in mednarodno diplomatsko dejavnostjo.

Izkazalo se je, da je mogoče s to metodo skoraj takoj odkriti preusmerjanja, če terenske skupine CAR že takrat, ko se še razporejene na konfliktnih območjih, obveščajo države članice o preusmerjenem orožju (na primer na terenu v Mosulu v Iraku). V nekaterih primerih so skupine CAR odkrile nedovoljene ponovne prenose v dveh mesecih po tem, ko je bilo orožje odpeljano iz tovarne.

S Sklepom (SZVP) 2015/1908 z dne 22. oktobra 2015 je zagotovljena podpora CAR pri nadaljevanju in širitvi projekta iTrace, vzpostavljenega s Sklepom 2013/698/SZVP. S projektoma, imenovanima iTrace I in II, je iTrace trdno uveljavljen kot pomembna svetovna pobuda za spremljanje orožja, ki se uporablja na konfliktnih območjih, hkrati pa je tudi zagotovljena neposredna podpora organom držav članic za izdajo dovoljenj za izvoz orožja in oblikovalcem politike za nadzor nad orožjem.

Poleg tega je Unija v akcijskem načrtu za boj proti nezakoniti trgovini s strelnim orožjem in eksplozivi ter njihovi uporabi z dne 2. decembra 2015 pozvala k razširjeni uporabi sistema iTrace in priporočala, naj vsi nacionalni organi kazenskega pregona, ki odkrijejo preusmerjeno orožje in strelivo, preverijo svoje podatke s podatki v iTrace.

CAR s primernimi ukrepi zagotovi seznanjenost javnosti z dejstvom, da je ukrep financirala Unija. Ti ukrepi se bodo izvajali v skladu s Priročnikom za komunikacijo in prepoznavnost zunanjega delovanja EU, ki ga je sprejela in objavila Komisija.

CAR bo torej zagotovil prepoznavnost prispevka Unije z ustreznim trženjem in oglaševanjem, pri čemer bo izpostavljena vloga Unije in zagotovljena preglednost njenih ukrepov ter informiranje o razlogih za sklep, podpori Unije sklepu in rezultatih te podpore. Na gradivu, pripravljenem v okviru projekta, bo na vidnem mestu prikazana zastava Unije v skladu s smernicami Unije za ustrezno uporabo in prikaz zastave.

8. Poročanje

CAR vsako četrletje pripravi redno opisno poročilo.

SKLEP SVETA (EU) 2017/2284**z dne 11. decembra 2017****o zagotavljanju podpore državam v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju pri sodelovanju v posvetovalnem postopku strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za pogodbo o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi**

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti člena 28(1) Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Evropski svet je 12. decembra 2003 sprejel Strategijo EU proti širjenju orožja za množično uničevanje (v nadaljnjem besedilu: Strategija), v kateri so v poglavju II naštetih ukrepi za uresničitev učinkovitega multilateralizma, ki je temelj evropske strategije boja proti širjenju orožja za množično uničevanje. Med drugim je v Strategiji navedeno, da se je EU zavezala, da bo sodelovala v sistemu večstranskih pogodb, ki zagotavlja pravno podlago in pravila za vsa prizadevanja v zvezi z neširjenjem orožja, in da je politika EU usmerjena v izvajanje mednarodnega sporazuma za prepoved proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave.
- (2) EU dejavno izvaja Strategijo in uveljavlja ukrepe iz poglavja III Strategije, zlasti s sprostitevijo finančnih sredstev za podporo določenim projektom, namenjenim utrjevanju večstranskega sistema neširjenja orožja in večstranskih ukrepov za krepitev zaupanja.
- (3) Svet je 8. decembra 2008 sprejel sklepe in dokument z naslovom „Nove smernice za ukrepanje Evropske unije proti širjenju orožja za množično uničevanje in njegovih izstrelitvenih sistemov“. V dokumentu je med drugim navedena zaveza EU, da bo nadaljevala in okrepila dejavnosti za začetek pogajanj glede pogodbe o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi (FMCT – *Fissile Material Cut-Off Treaty*).
- (4) EU stalno poziva k takojšnjemu začetku in hitremu zaključku pogajanj glede pogodbe o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave, in sicer na podlagi dokumenta Konference o razorožitvi CD/1299 in v njem opredeljenega mandata. Hkrati tudi spodbuja vse članice Konference o razorožitvi, naj si po svojih najboljših močeh prizadevajo odpraviti zastoj v okviru te konference ter sprejmejo celovit in uravnotežen delovni program, ki vključuje takojšnji začetek pogajanj o FMCT.
- (5) Generalna skupščina Združenih narodov (GS ZN) je leta 2013 sprejela resolucijo, s katero je ustanovila skupino vladnih strokovnjakov iz 25 držav, da pripravi priporočila o možnih vidikih, ki bi prispevali k pogajanjem o pogodbi o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave, pri čemer pa ta priporočila ne bi pomenila samih pogajanj glede navedene pogodbe. Skupina vladnih strokovnjakov je v letu 2015 svoje poročilo predložila Prvemu odboru (razorožitev) GS ZN.
- (6) Leta 2016 je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela Resolucijo 71/259 z naslovom „Pogodba o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave“. V Resoluciji 71/259 je bil generalni sekretar pozvan, naj ustanovi strokovno pripravljalno skupino na visoki ravni za FMCT, da bo obravnavala in dajala priporočila o vsebinskih elementih prihodnje nediskriminatorne in večstranske ter mednarodno učinkovito preverljive pogodbe za prepoved proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne naprave. Članstvo v strokovni pripravljalni skupini na visoki ravni za FMCT bo imelo 25 držav, sestala pa se bo na dveh neformalnih posvetovalnih srečanjih, ki bosta odprti za vse države članice Združenih narodov, da bi omogočili udeležbo vseh držav v procesu FMCT. Pričakuje se, da bo delo pripravljalne skupine omogočilo pogajanja v zvezi s tem pomembnim vprašanjem, da bi dosegli nadaljnji napredek na področju jedrskega razoroževanja in neširjenja jedrskega orožja.
- (7) Za Resolucijo Generalne skupščine ZN 71/259 o FMCT iz leta 2016, ki so jo predstavile Kanada, Nemčija in Nizozemska, so glasovale vse države članice EU. V navedeni resoluciji je predviden vključujoč proces, v okviru katerega bodo organizirana neformalna posvetovalna srečanja z vsemi državami članicami ZN in predsednikom

strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za FMCT. Pri delu strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni, katere naloga je pripraviti priporočila o vsebinskih elementih prihodnje pogodbe, brez poseganja v nacionalna stališča v prihodnjih pogajanjih, bo sodelovalo več držav članic EU.

- (8) Strokovna pripravljalna skupina na visoki ravni za FMCT bo konkretno prispevala k prizadevanjem za jedrsko razorožitev in neširjenje jedrskega orožja. V poročilu skupine vladnih strokovnjakov ⁽¹⁾ in dveh poročilih generalnega sekretarja v zvezi s to temo ⁽²⁾ je bilo ugotovljeno, da je zadeva kompleksna, hkrati pa so bila tudi opredeljena vprašanja, ki jih bodo morale države članice ZN dodatno analizirati in preučiti. Strokovna pripravljalna skupina na visoki ravni za FMCT bo poročala na 73. zasedanju Generalne skupščine Združenih narodov (leta 2018).
- (9) Na splošno so cepljive snovi (kot sta visokoobogateni uran ali plutonij), ki lahko sprožijo eksplozivno cepitveno verižno reakcijo, bistveni element jedrskega orožja. Takojšen začetek in hiter zaključek pogajanj v okviru Konference o razorožitvi za pogodbo o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave je dolgoročna prednostna naloga EU.
- (10) Pogodba o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave bi predstavljala bistven napredek pri ustvarjanju pogojev za svet brez jedrskega orožja. FMCT naj bi bila večstranski instrument na področju jedrskega razoroževanja, o katerem se bo treba pogajati, ter bi dopolnjevala Pogodbo o neširjenju jedrskega orožja (NPT) in Pogodbo o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBT) –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

1. V skladu s Strategijo EU, v kateri je določen cilj ohranjanja, izvajanja in krepiteve večstranskih pogodb in sporazumov o razorožitvi in neširjenju orožja, Unija zagotavlja podporo državam v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju pri sodelovanju v posvetovalnem postopku strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za pogodbo o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi (FMCT).
2. Projekti v podporo državam v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju pri sodelovanju v posvetovalnem postopku strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za FMCT, ki so v skladu z ukrepi iz Strategije EU, bodo vključevali podregionalne delavnice, strokovna srečanja, konkretne podporne dejavnosti za države članice Združenih narodov ter vzpostavitev zbirke zadevnih informacij in publikacij.
3. Cilj projektov je:
 - poenostavitev dialoga na regionalni ravni med državami v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju;
 - razvijanje občutka odgovornosti v zvezi s tem vprašanjem v vseh državah v teh regijah;
 - opredelitev nacionalnih potreb in političnih prednostnih nalog držav v teh regijah;
 - sodelovanje ustreznih regionalnih organizacij v razpravah o pogodbi o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave, o kateri bodo potekala pogajanja v okviru Konference o razorožitvi;
 - ocena posledic procesa na regionalni ravni ter vloge, ki jo zadevne regionalne in mednarodne organizacije lahko imajo v tem procesu;
 - primerjalna analiza posledic procesa za vsako regijo;
 - poenostavitev prenosa znanja glede cepljivih snovi med akademskimi krogi, organizacijami civilne družbe in državami članicami.
4. Projekti so podrobno opisani v Prilogi.

⁽¹⁾ A/70/81, Poročilo skupine vladnih strokovnjakov s priporočili o možnih vidikih, ki bi prispevali k pogajanjem glede pogodbe o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave, pri čemer pa ta priporočila ne bi pomenila pogajanj glede navedene pogodbe.

⁽²⁾ A/68/154, A/68/154/Add.1, A/71/140/Rev.1 in A/71/140/Rev.1/Add.1

Člen 2

1. Za izvajanje tega sklepa je odgovoren visoki predstavnik (VP).
2. Za tehnično izvajanje projektov iz člena 1(2) je pristojen Urad Združenih narodov za razorožitev (UNODA) prek svojega urada v Ženevi in svojih regionalnih uradov za razorožitev, treh regionalnih centrov za mir in razorožitev v Afriki (UNREC), na območju Azije in Tihega oceana (UNRCPD) ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju (UNLIREC). UNODA opravlja to nalogo pod odgovornostjo VP. VP v ta namen sprejme ustrezne dogovore z UNODA.

Člen 3

1. Referenčni finančni znesek za izvajanje projektov iz člena 1(2) znaša 1 220 880,51 EUR.
2. Odhodki, ki se financirajo iz zneska iz odstavka 1, se upravljajo v skladu s postopki in pravili, ki veljajo za splošni proračun Unije.
3. Komisija nadzira pravilno upravljanje izdatkov iz odstavka 1. V ta namen ob sprejetju tega sklepa Sveta Komisija sklene finančni sporazum z UNODA glede referenčnega zneska. V navedenem sporazumu se določi, da mora UNODA zagotoviti prepoznavnost prispevka Unije v skladu z njegovo višino.
4. Komisija si prizadeva skleniti sporazum o financiranju iz odstavka 3 čim prej po začetku veljavnosti tega sklepa. V primeru težav pri tem postopku o tem obvesti Svet, obvesti pa ga tudi o datumu sklenitve sporazuma o financiranju.

Člen 4

1. VP o izvajanju tega sklepa poroča Svetu na podlagi rednih poročil, ki jih pripravi UNODA. Svet na podlagi teh poročil izvede oceno.
2. Komisija poroča o finančnih vidikih projektov iz člena 1(2).

Člen 5

1. Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.
2. Ta sklep preneha veljati 36 mesecev po datumu sklenitve finančnega sporazuma iz člena 3(3). Če finančni sporazum do takrat ni sklenjen, preneha veljati šest mesecev po začetku veljavnosti.

V Bruslju, 11. decembra 2017

Za Svet
Predsednica
F. MOGHERINI

PRILOGA

1. CILJ

Države morajo v zgodnji fazi procesa v celoti razumeti posledice prihodnje pogodbe in njeno povezavo z regionalnimi instrumenti za območja brez jedrskega orožja, Pogodbo o neširjenju jedrskega orožja (NPT) in drugimi instrumenti. Zato bi moral biti splošni cilj novega sklepa Sveta zagotoviti finančna sredstva za oblikovanje širše baze znanja o pogodbi o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave oziroma pogodbi o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi (FMCT) v mednarodni skupnosti in s tem zagotoviti, da lahko vse države članice ZN v celoti sodelujejo v procesu posvetovanja pa tudi v vseh prihodnjih pogajanjih o takšni pogodbi v okviru Konference o razorožitvi.

Sodelovanje držav članic ZN na regionalni ravni bo dopolnjevalo neformalna posvetovalna srečanja v New Yorku, ki jih bo vodil predsednik strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za FMCT, ter na ta način izboljšalo obseg in kakovost sodelovanja držav ter omogočilo bolj vključujoč značaj prihodnjih pogajanj o takšni pogodbi v okviru Konference o razorožitvi.

Organiziranih bo več (pod)regionalnih delavnic, kar bo omogočilo izmenjavo znanja in informacij znotraj regij in med njimi. Delavnice bodo vključevale kombinacijo tehničnih sestankov in razprav o posledicah in pomenu teh prihodnjih pogodb za obstoječe regionalne dogovore. Na tehničnih sestankih, ki jih bodo vodili pristojni strokovnjaki, bodo obravnavana vsebinska vprašanja, povezana s FMCT, v razpravah pa bodo udeleženci obravnavali posledice in pomen morebitne pogodbe na regionalni ravni.

Strokovna pripravljalna skupina na visoki ravni za FMCT bo poročala na 73. zasedanju Generalne skupščine ZN (leta 2018). Generalna skupščina se lahko odloči, da sprejme nadaljnje ukrepe v zvezi s tem vprašanjem. Da bi podprli sodelovanje držav članic ZN v razpravah o tem vprašanju, se bo projekt nadaljeval do konca rednega 74. zasedanja Generalne skupščine ZN (decembra 2019).

Urad Združenih narodov za razorožitev (UNODA) z uradom v Ženevi in regionalnimi uradi za razorožitev, ki vključujejo Regionalni center Združenih narodov za mir in razorožitev v Afriki (UNREC) s sedežem v Loméju v Togu, Regionalni center Združenih narodov za mir in razorožitev na območju Azije in Tihega oceana (UNRCPD) s sedežem v Katmanduju v Nepalju ter Regionalni center Združenih narodov za mir, razorožitev in razvoj v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju (UNLIREC) s sedežem v Limi v Peruju, imajo vsi dolgoletne izkušnje pri podpiranju držav in spodbujanju dialoga glede jedrske razorožitve in neširjenja orožja v posameznih regijah.

Strokovnjaki bodo izbrani iz več držav, na široki geografski osnovi, iz vlad, regionalnih organizacij in organizacij civilne družbe, kot so Mednarodni forum za cepljive snovi (IPFM – *International Panel on Fissile Materials*), Center za preverjanje, raziskave, usposabljanje in informacije (VERTIC – *Verification Research, Training and Information Centre*), Inštitut za varnostne študije (ISS – *Institute for Security Studies*), ter iz akademskih krogov.

V cilju 16.8. ZN za trajnostni razvoj je navedeno, da je treba razširiti in okrepiti sodelovanje držav v razvoju v globalnih institucijah upravljanja. Dejavnosti, ki so predvidene v okviru tega projekta, bi zato lahko prispevale k uresničevanju tega cilja.

2. DEJAVNOSTI

2.1 Cilji dejavnosti

- Poenostavitev dialoga na regionalni in podregionalni ravni med državami v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju;
- vključitev ustreznih regionalnih organizacij v razprave o FMCT;
- razvijanje občutka odgovornosti v zvezi s prihodnjo FMCT v vseh državah;
- poenostavitev prenosa in uporabe znanja med akademskimi krogi, organizacijami civilne družbe in državami članicami glede vprašanj o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave.

2.2 Opis dejavnosti

Vse dejavnosti bo organiziral UNODA prek urada v Ženevi in regionalnih uradov za razorožitev, ki vključujejo UNREC s sedežem v Loméju v Togu, UNRCPD s sedežem v Katmanduju v Nepalju ter UNLIREC s sedežem v Limi v Peruju.

- a) Podregionalne delavnice v državah v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju

UNODA bo organiziral največ šest podregionalnih seminarjev v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju. UNODA bo organiziral enega ali dva podregionalna seminarja po vsaki regiji - v regiji Afrike, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju. Podregionalni seminarji bodo osredotočeni na zadevne regije.

Na seminarjih bodo sodelovali strokovnjaki iz glavnih mest držav v zadevnih podregijah, člani strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za FMCT ter strokovnjaki iz Evropske unije, civilne družbe in akademskih krogov.

Ti seminarji bodo dopolnjevali odprta neformalna posvetovalna srečanja v New Yorku, ki jih bo vodil predsednik strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za FMCT, v skladu z resolucijo Generalne skupščine Združenih narodov 71/259, in bodo poenostavili sodelovanje strokovnjakov iz držav članic Združenih narodov v prihodnjih pogajanjih o FMCT.

- b) Strokovna srečanja s strokovnjaki iz regionalnih organizacij

UNODA bo organiziral tri strokovna srečanja z ustreznimi regionalnimi organizacijami v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju, med drugim z ABACC, AFCONE, OPANAL in regionalnim forumom ASEAN, da bi povezali člane strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za FMCT, strokovnjake iz regionalnih organizacij in organizacij civilne družbe, vključno s konzorcijem EU za neširjenje orožja, VERTIC, IPFM in ISS, za pripravo prihodnjih pogajanj o FMCT ter spodbudili prispevek regionalnega strokovnega znanja in izkušenj k tem pogajanjem.

- c) Materialna podpora državam članicam

UNODA bo v okviru nadaljnjega ukrepanja po delavnicah izpolnil največ šest zahtev za materialno podporo, ki jih bodo vložile države članice iz Afrike, območja Azije in Tihega oceana ter Latinske Amerike in Karibskega otočja, pri čemer bo upošteval geografsko uravnoteženost.

- d) Zbiranje referenčnega gradiva in objava rezultatov

UNODA bo za obdobje trajanja projekta oblikoval in vzdrževal posebno spletno stran, ki bo vključevala ustrezno referenčno gradivo za pomoč državam pri pripravi na prihodnjo FMCT in se bo uporabljala kot zbirka virov za države, regionalne organizacije, organizacije civilne družbe in raziskovalce ter omogočala lažje medregionalno komuniciranje.

UNODA bo objavil največ dve priložnostni poročili o rezultatih regionalnih delavnic in strokovnih srečanj z regionalnimi organizacijami.

2.3 Učinek dejavnosti

- Poenostavitev sodelovanja držav iz Afrike, območja Azije in Tihega oceana ter Latinske Amerike in Karibskega otočja v prihodnjih pogajanjih o FMCT;
- vključitev obstoječega regionalnega strokovnega znanja in izkušenj v zvezi s prepovedjo proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave v prihodnja podajanja o FMCT;
- zagotovitev referenčnega gradiva za prihodnje pogajalce in strokovnjake iz držav, regionalnih organizacij, organizacij civilne družbe in akademskih krogov.

3. PARTNERJI PRI UKREPIH

- Sistem ZN: UNODA prek svojega urada v Ženevi in regionalnih uradov za razorožitev, ki vključujejo tri regionalne centre za mir in razorožitev: v Afriki (UNREC), na območju Azije in Tihega oceana (UNRCPD) ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju (UNLIREC);
- regionalne in podregionalne organizacije: ABACC, AFCONE, OPANAL, regionalni forum ASEAN;
- nevladne organizacije: konzorcij EU za neširjenje orožja, VERTIC, IPFM, ISS.

4. INTERAKCIJA S PRIZADEVANJI UNIJE

Na podlagi rednih povratnih informacij UNODA o njegovih dejavnostih se lahko Unija odloči, da bo ta prizadevanja dopolnila z usmerjenimi diplomatskimi dejavnostmi, namenjenimi boljši ozaveščenosti o pomenu odprave dolgotrajnega zastoja, ki je nastal v okviru Konference o razorožitvi, ter pomembnosti takojšnjega začetka in hitrega zaključka pogajanj v okviru navedene konference glede pogodbe o prepovedi proizvodnje cepljivih snovi za jedrsko orožje ali druge eksplozivne jedrske naprave (FMCT), in sicer na podlagi dokumenta CD/1299 in v njem opredeljenega mandata.

5. NASLOVNIKI DEJAVNOSTI

- Države v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju;
- člani strokovne pripravljalne skupine na visoki ravni za FMCT;
- skupina vladnih strokovnjakov za preverjanje jedrskega razoroževanja;
- organizacije civilne družbe v Afriki, na območju Azije in Tihega oceana ter v Latinski Ameriki in na Karibskem otočju, ki delujejo na področju jedrske razorožitve in neširjenja jedrskega orožja.

6. KRAJ IZVAJANJA

Podregionalni seminarji bodo organizirani v regionalnih centrih ali v kraju, v katerem se nahaja regionalni urad Združenih narodov v zadevni podregiji, da bi omogočili lažje sodelovanje nacionalnih strokovnjakov iz glavnih mest.

Strokovna srečanja bodo organizirana v kraju regionalnih organizacij ali regionalnih centrov.

Materialna podpora državam članicam bo zagotovljena v glavnih mestih.

7. TRAJANJE

Predvideni skupni čas trajanja projekta je 36 mesecev.

SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/2285**z dne 6. decembra 2017****o spremembi navodil za uporabnike, v katerih so predstavljeni koraki, ki jih je treba opraviti za pristop k sistemu EMAS, v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)***(notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8072)***(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES ⁽¹⁾ ter zlasti člena 46(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj sistema EMAS je z vzpostavitvijo in izvajanjem sistema okoljskega ravnanja, ocenjevanjem uspešnosti takega sistema, zagotavljanjem informacij o okoljski uspešnosti, odprtim dialogom z javnostjo in drugimi zainteresiranimi stranmi ter dejavnim vključevanjem zaposlenih spodbujati stalne izboljšave okoljske uspešnosti organizacij.
- (2) Zainteresirane organizacije bi morale prejeti dodatne informacije in navodila v zvezi s koraki, ki jih morajo opraviti za pristop k sistemu EMAS. Informacije in navodila se posodabljaajo na podlagi pridobljenih izkušenj z delovanjem sistema EMAS ter glede na ugotovljene dodatne potrebe po navodilih.
- (3) Ugotovljene so bile naslednje dodatne potrebe po navodilih: opredelitev geografskega prostora v okviru opredelitve lokacije, navodila o tem, kako bi bilo treba upoštevati sektorske referenčne dokumente, in navodila v zvezi z uporabo metode vzorčenja za preverjanje organizacij z več lokacijami –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1Priloga k Sklepu Komisije 2013/131/EU ⁽²⁾ se nadomesti z besedilom iz Priloge k temu sklepu.**Člen 2**

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju, 6. decembra 2017

Za Komisijo
Karmenu VELLA
Član Komisije

⁽¹⁾ UL L 342, 22.12.2009, str. 1.

⁽²⁾ Sklep Komisije 2013/131/EU z dne 4. marca 2013 o uvedbi navodil za uporabnike, v katerih so predstavljeni koraki, ki jih je treba opraviti za pristop k sistemu EMAS, v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) (UL L 76, 19.3.2013, str. 1).

PRILOGA

„PRILOGA I

I. UVOD

Cilj okoljske politike EU je spodbuditi vse vrste organizacij k uporabi sistemov okoljskega ravnanja in zmanjšanju njihovih vplivov na okolje. Sistemi okoljskega ravnanja spadajo med možna orodja, s katerimi lahko družbe in druge organizacije izboljšajo svojo okoljsko uspešnost ter varčujejo z energijo in drugimi viri. Cilj EU je zlasti spodbuditi organizacije k sodelovanju v sistemu za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), ki je orodje za upravljanje, s katerim lahko družbe ter druge organizacije ocenijo in izboljšajo svojo okoljsko uspešnost ter poročajo o njej.

Sistem EMAS je bil ustanovljen leta 1993 in se je razvijal postopoma. Uredba EMAS ⁽¹⁾, ki je bila zadnjič spremenjena leta 2009, zagotavlja zakonsko podlago za sistem.

Navodila za uporabnike sistema EMAS so bila pripravljena v skladu z zahtevami iz člena 46(5) uredbe EMAS. Cilj tega dokumenta je zagotoviti jasne in enostavne nasvete za organizacije, ki želijo sodelovati v sistemu EMAS. Namenjen je zagotavljanju navodil po korakih, ki se jim zlahka sledi. Navodila zajemajo glavne elemente in korake, ki jih mora opraviti organizacija, ki namerava sodelovati v sistemu EMAS. Cilj dokumenta je povečati splošno uporabo sistema ravnanja EMAS z olajšanjem pristopa organizacij k zadevnemu sistemu. Upoštevati je treba tudi splošni cilj evropske uredbe, tj. uskladitev izvajanja v vseh državah članicah in oblikovanje skupnega zakonodajnega okvira. Več informacij v zvezi z globalno registracijo v sistem EMAS lahko bralec najde v Sklepu Komisije 2011/832/EU ⁽²⁾ z dne 7. decembra 2011 o navodilih za registracijo družb na ravni EU in tretjih držav ter globalno registracijo v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009.

II. KAJ JE SISTEM SKUPNOSTI ZA OKOLJSKO RAVNANJE IN PRESOJO (EMAS)?

Sistem EMAS je prostovoljno orodje, na voljo vsem organizacijam, ki delujejo v katerem koli gospodarskem sektorju v Evropski uniji ali zunaj nje in želijo:

- prevzeti okoljsko in gospodarsko odgovornost,
- izboljšati svojo okoljsko uspešnost ter
- sporočiti svoje okoljske rezultate družbi in zainteresiranim stranem na splošno.

Spodaj so opisani koraki, potrebni za registracijo v sistem EMAS in njegovo izvajanje.

Organizacije, ki se registrirajo v sistem EMAS, morajo izpolnjevati naslednje zahteve:

- dokazati morajo skladnost z okoljsko zakonodajo,
- zavezati se morajo k stalnemu izboljševanju svoje okoljske uspešnosti,
- dokazati morajo, da vodijo odprt dialog z vsemi zainteresiranimi stranmi,
- zaposlene morajo vključevati v izboljšanje okoljske uspešnosti organizacije,
- objaviti in posodabljati morajo potrjeno okoljsko izjavo EMAS za zunanje komuniciranje.

Obstaja nekaj dodatnih zahtev. Organizacije morajo:

- opraviti okoljski pregled (vključno z opredelitvijo vseh neposrednih in posrednih okoljskih vidikov) in
- se po uspešni preveritvi organizacije registrirati pri pristojnem organu.

Organizacije lahko po registraciji začnejo uporabljati logotip EMAS.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1221/2009.

⁽²⁾ Sklep Komisije 2011/832/EU z dne 7. decembra 2011 o navodilih za registracijo družb na ravni EU in tretjih držav ter globalno registracijo v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) (UL L 330, 14.12.2011, str. 25).

III. STROŠKI IN KORISTI IZVAJANJA SISTEMA EMAS

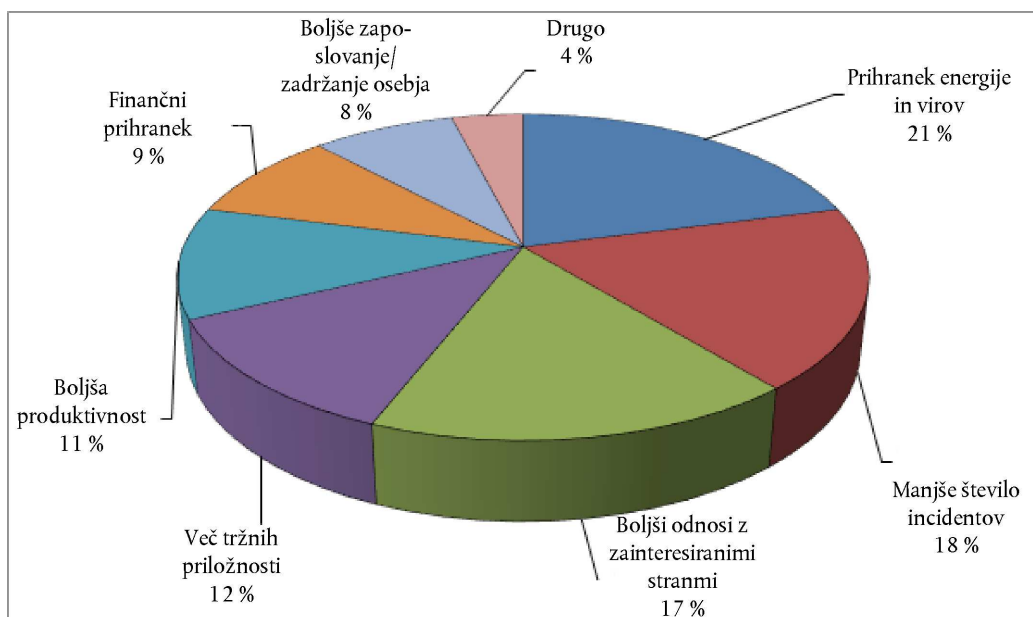
Sistemi okoljskega ravnanja, kot je EMAS, organizacijam na splošno pomagajo izboljšati učinkovito rabo virov, zmanjšati tveganja in dati dober zgled z javno izjavo o dobri praksi. Prihranki presegajo stroške izvajanja sistema.

Koristi

Izvedena je bila študija ⁽¹⁾ stroškov in koristi registracije v sistem EMAS. Opravljena je bila raziskava, v kateri so bili sodelujoči pozvani k izbiri najbolj pozitivnih učinkov s seznama. Največ sodelujočih je izbralo možnost ‚prihranek energije in virov‘ (21 %), kot je prikazano na sliki 1. Sledili sta ji možnosti ‚manjše število incidentov‘ (18 %) in ‚boljši odnosi z zainteresiranimi stranmi‘ (17 %).

Slika 1

Koristi izvajanja sistema EMAS (% vseh odgovorov)

Večja stroškovna učinkovitost

Korist ‚prihranek energije/virov‘ je zasedla prvo mesto. Pri organizacijah vseh velikosti so obstajali dokazi, da že sam prihranek energije presega letne stroške vzdrževanja sistema EMAS. To pomeni, da bi si lahko večje organizacije zlahka povrnile stroške izvajanja sistema EMAS.

Manjše število incidentov

Ta korist je zasedla drugo mesto. Upoštevanih je bilo več dejavnikov, na primer manjše število kršitev okoljske zakonodaje. To je seveda povezano s koristmi zaradi boljših odnosov z regulativnimi organi.

Boljši odnosi z zainteresiranimi stranmi

Organizacije so boljše odnose z zainteresiranimi stranmi označile za ključno korist, zlasti v primeru javne uprave in storitvenih družb.

Več tržnih priložnosti

Registracija v sistem EMAS lahko izboljša poslovanje. Prispeva lahko k ohranjanju obstoječih strank in pridobivanju novih. Sistem okoljskega ravnanja EMAS lahko pomeni prednost na področju javnih naročil. Čeprav organizacije, vključene v javna naročila, od ponudnikov ne smejo izrecno zahtevati, da so registrirani v sistemu EMAS, lahko registrirane družbe to dejstvo izkoristijo za dokazovanje, da so tehnično sposobne izpolniti pogodbene zahteve glede okoljskega ravnanja.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/publications_studies_en.htm#Study on the costs and benefits of EMAS to registered organisations.

Poleg tega lahko organizacije svoje dobavitelje spodbujajo k vzpostavitvi sistema okoljskega ravnanja v okviru njihove okoljske politike. Registracija v sistemu EMAS lahko olajša notranje postopke med obema družbama.

Oprostitev uporabe zakonskih določb

Organizacije, registrirane v sistemu EMAS, so lahko upravičene do oprostitve uporabe zakonskih določb. Obstajajo lahko koristi za družbe, vključene v proizvodne sektorje, pri čemer prednosti izhajajo iz zakonodaje za celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja ⁽¹⁾.

Več držav članic ponuja prednosti organizacijam, registriranim v sistemu EMAS, tudi v zvezi z državnimi in regionalnimi okoljskimi zakoni in predpisi. Take koristi lahko na primer vključujejo poenostavljene obveznosti poročanja, manjše število inšpekcijskih pregledov, nižje pristojbine za odpadke in daljša obdobja med obnavljanjem dovoljenja.

Primeri vključujejo: 50-odstotno znižanje pristojbin za odpadke, 20- do 30-odstotno znižanje pristojbin za postopke izdaje licenc, do 100-odstotno znižanje pristojbin za spremljanje in izvrševanje v okviru nacionalne zakonodaje, 30-odstotno znižanje pristojbin za javne storitve, ki jih izvajajo vladne agencije, 30-odstotno znižanje pristojbin za postopke izdaje licenc v zvezi s površinsko vodo, dovoljenj za črpanje podtalnice in izdaje licenc za odlagališča odpadkov. Obstajajo tudi koristi v zvezi z upravljanjem spremljanja nevarnih kemikalij in ravnanja z njimi, obveznostmi glede odlaganja odpadkov (ker ni treba dokazovati tehničnih nadzornih ukrepov) in spremljanjem toplogrednih plinov.

Stroški in koristi

Družbe bi morale na registracijo v sistem EMAS gledati kot na naložbo. Izvajanje sistema EMAS zajema notranje in zunanje stroške, kot so nudenje svetovanja, človeški viri za izvajanje in nadaljnje spremljanje ukrepov, inšpekcijski pregledi, registracijske pristojbine itd.

Dejanski stroški in koristi se zelo razlikujejo, kar je na primer odvisno od velikosti in dejavnosti organizacije, trenutnega stanja v zvezi s praksami okoljskega ravnanja, posamezne države itd., vendar sistem EMAS na splošno zagotavlja znatne prihranke. Različne študije so pokazale, da se organizacijam stroški izvajanja zaradi večjega dobička povrnejo v razmeroma kratkem obdobju, tj. v večini primerov v enem ali dveh letih ⁽²⁾ ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾.

Tabela 1

Stroški in možna letna stroškovna učinkovitost v sistemu EMAS ⁽¹⁾

(EUR)			
Velikost organizacije ⁽²⁾	Možna letna stroškovna učinkovitost	Stroški izvajanja ⁽³⁾ sistema EMAS v prvem letu	Letni stroški sistema EMAS ⁽⁴⁾
Mikro	3 000–10 000	22 500	10 000
Majhna	20 000–40 000	38 000	22 000

⁽¹⁾ Direktiva o industrijskih emisijah, s katero se direktiva o celovitem preprečevanju in nadzorovanju onesnaževanja razveljavlja od 7. januarja 2013, za države članice določa podrobne smernice glede okoljskih inšpekcijskih pregledov, pri čemer bi morala pogostost obiskov na kraju samem temeljiti na sistematični oceni okoljskih tveganj zadevnih obratov, in sicer z uporabo meril, vključno z udeležbo upravljalca v sistemu EMAS.

⁽²⁾ Študija EVER: ocena sistema EMAS in znaka za okolje pred njuno revizijo, IEFÉ – Università Bocconi za Generalni direktorat Evropske komisije za okolje, 2005.

⁽³⁾ Hamschmidt, J., in Dyllick, T., *ISO 14001: profitable? Yes! But is it eco-effective?*, Greener Management International, št. 34, 2001.

⁽⁴⁾ CESQA SINCERT, *Indagine sulla certificazione ambientale secondo la norma UNI EN ISO 14001; risultati indagine Triveneto*, 2002.

⁽⁵⁾ Freimann, Walther, *The impacts of corporate environmental management systems: a comparison of EMAS and ISO 14001*, Greener Management International, št. 36, str. 91–103, 2001.

⁽⁶⁾ IRIS, *Environmental management systems – paper tiger or powerful tool*, The Swedish Institute of Production Engineering Research, Molndal, 2000.

(EUR)

Velikost organizacije ⁽²⁾	Možna letna stroškovna učinkovitost	Stroški izvajanja ⁽³⁾ sistema EMAS v prvem letu	Letni stroški sistema EMAS ⁽⁴⁾
Srednja	Do 100 000	40 000	17 000
Velika	Do 400 000	67 000	39 000
Podatki v stolpcu ‚Možna letna stroškovna učinkovitost‘ temeljijo le na prihranku energije. Podatki v zvezi s prihrankom zaradi učinkovite rabe virov niso na voljo.			

Vir: ‚Costs and Benefits of EMAS to Registered Organisations‘ (Stroški in koristi sistema EMAS za registrirane organizacije), študija za Evropsko komisijo, 2009.

(¹) Zneski v tabeli 1 so okvirni in povezani z velikostmi kategorij. Zato jih ni mogoče neposredno uporabiti za katero koli organizacijo v katerem koli primeru.

(²) Velikosti organizacij, kot so opredeljene v Priporočilu Komisije 2003/361/ES o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

(³) MSP lahko pogosto znižajo stroške izvajanja sistema EMAS v prvem letu z metodologijo EMAS Easy. Nedavne ocene kažejo, da je stroške v prvem letu izvajanja v nekaterih primerih mogoče znižati do 11 500 EUR za mikroorganizacije in 17 000 EUR za majhne organizacije. Te ocene so povsem okvirne in temeljijo na podatkih, ki so jih MSP predložila po seminarjih za MSP v različnih državah članicah.

(⁴) MSP lahko pogosto znižajo stroške izvajanja sistema EMAS v prvem letu z metodologijo EMAS Easy. Nedavne ocene kažejo, da je mogoče stroške v nekaterih primerih znižati do 2 200 EUR na leto za mikroorganizacije in 3 300 EUR na leto za majhne organizacije. Te ocene so povsem okvirne in temeljijo na podatkih, ki so jih MSP predložila po seminarjih za MSP v različnih državah članicah.

Zbirka orodij EMAS za majhne organizacije (¹) zagotavlja veliko drugih primerov prihrankov pri stroških/koristih.

Mikro in majhne organizacije se v splošnem soočajo s sorazmerno višjimi fiksnimi in zunanji stroški kot srednje in velike organizacije, saj imajo slednje prednost zaradi ekonomije obsega, pri čemer višji delež stroškov notranje nosijo okoljski oddelki, ter nižje zunanje stroške, saj potrebujejo manj svetovalcev. Vendar se celo zelo velikim organizacijam svetuje podrobna proučitev stroškov izvajanja.

Sistem EMAS in sistemi okoljskega ravnanja, kot sta standarda EN 16001 in ISO 50001, so precej podobni. Ker je upravljanje porabe energije del sistema EMAS, organizacije, registrirane v sistemu EMAS, že izboljšujejo svojo energetske učinkovitost, zato izpolnjujejo večino zahtev iz standardov EN 16001 in ISO 50001. To lahko prav tako povzroči znižanje stroškov.

Organizacije, ki premišlujejo o registraciji v sistem EMAS, bi morale upoštevati tudi tehnično in finančno podporo ali subvencije, ki jih omogočajo države članice, nacionalni, regionalni ali lokalni organi in pristojni organi sistema EMAS.

IV. UREDBA EMAS

Sistem EMAS je bil ustanovljen z Uredbo (ES) št. 1221/2009 (znano tudi kot EMAS III) in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

1. SPLOŠNO

1.1 PODROČJE UPORABE

Od leta 2001 lahko sistem EMAS izvaja vsaka javna ali zasebna organizacija. Sistem je od sprejetja uredbe EMAS III dostopen tudi neevropskim organizacijam ali evropskim družbam, ki delujejo v neevropskih državah. V zvezi z zadnjim vprašanjem obstajajo posebna navodila za registracijo družb na ravni EU in tretjih držav ter globalno registracijo.

„Organizacija“ pomeni družbo, korporacijo, podjetje, organ ali institucijo znotraj ali zunaj Skupnosti ali del ali kombinacijo teh, ki je bodisi združena ali ne, javna ali zasebna in ima lastne naloge in upravo.“

(¹) http://ec.europa.eu/environment/emas/join_emas/what_if_i_am_an_sme_en.htm.

„Sistem EMAS je mogoče izvajati na eni, več ali vseh lokacijah, ki pripadajo zasebnim ali javnim organizacijam v katerem koli sektorju dejavnosti ⁽¹⁾. Lokacija je najmanjša enota, ki jo je mogoče registrirati.“

„Lokacija“ pomeni določen geografski prostor pod upravljaljskim nadzorom organizacije, ki zajema dejavnosti, proizvode in storitve, vključno z vso infrastrukturo, opremo in materiali; lokacija je najmanjša enota, ki se upošteva za registracijo.“

„Določen geografski prostor“ bi bilo treba razumeti kot:

„fizično kontinuiteto zemljišč, stavb, opreme ali infrastrukture, ki jo lahko prekinjajo zunanji elementi, če je zagotovljena funkcionalna in organizacijska kontinuiteta dejavnosti.“

1.2 ZAHTEVE

Splošni postopek izvajanja sistema EMAS je mogoče povzeti na naslednji način:

- (1) organizacija bi morala začeti okoljski pregled, tj. začetno analizo vseh dejavnosti, ki jih organizacija izvaja, da se opredelijo ustrezni neposredni in posredni okoljski vidiki ter veljavna okoljska zakonodaja;
- (2) nato je treba izvesti sistem okoljskega ravnanja v skladu z zahtevami iz standarda EN ISO 14001 (Priloga II k uredbi EMAS);
- (3) sistem je treba preveriti z izvajanjem notranjih presoj in vodstvenega pregleda;
- (4) organizacija pripravi okoljsko izjavo EMAS;
- (5) okoljski pregled in sistem okoljskega ravnanja se preverita, pri čemer izjavo potrdi akreditirani ali licencirani preveritelj EMAS;
- (6) organizacija po preveritvi predloži prijavo za registracijo pristojnemu organu.

V skladu s členom 46 uredbe EMAS Evropska komisija v posvetovanju z državami članicami in drugimi zainteresiranimi stranmi pripravlja sektorske referenčne dokumente ⁽²⁾ (SRD) za številne prednostne sektorje.

Vsak dokument zajema naslednje elemente:

- najboljšo prakso okoljskega ravnanja,
- kazalnike okoljske uspešnosti za posamezne zadevne sektorje,
- po potrebi merila odličnosti in sisteme za ocenjevanje ravni okoljske uspešnosti.

Organizacije, registrirane v sistemu EMAS, morajo sektorske referenčne dokumente, kadar so ti na voljo za njihov zadevni sektor, upoštevati na dveh različnih ravneh:

1. pri oblikovanju in izvajanju sistema okoljskega ravnanja ob upoštevanju okoljskih pregledov (člen 4(1)(b));
2. pri pripravi okoljske izjave (člen 4(1)(d) in člen 4(4)).

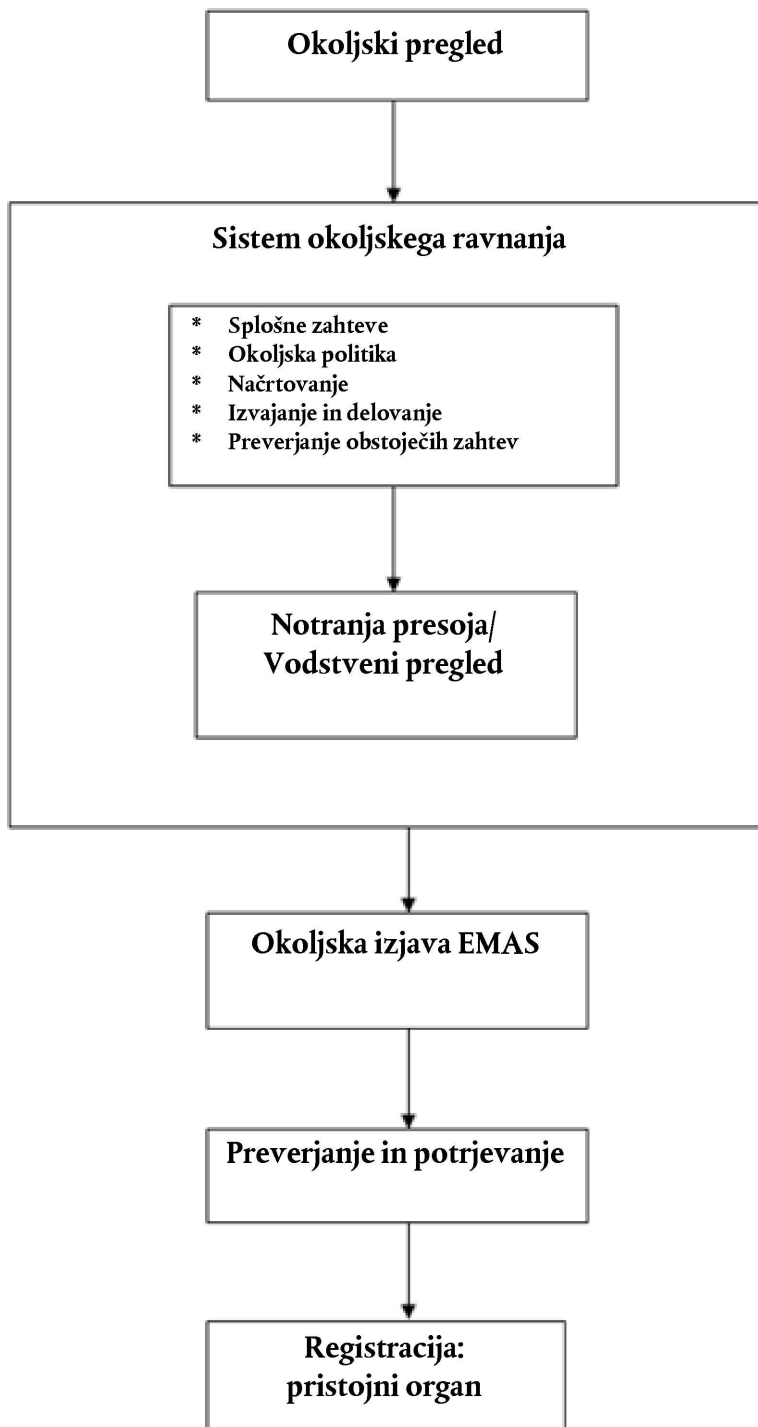
Sodelovanje v sistemu EMAS je stalen proces. Organizacija prouči posamezne teme v sektorskem referenčnem dokumentu (kadar je na voljo) vsakič, kadar pregleduje svojo okoljsko uspešnost in načrtuje izboljšave, da dobi navdih glede naslednjih vprašanj, ki jih bo obravnavala v okviru postopnega pristopa.

⁽¹⁾ ULL 393, 30.12.2006, str. 1.

⁽²⁾ Okvirni seznam 11 prednostnih sektorjev, za katere se bodo pripravili sektorski referenčni dokumenti, je objavljen v sporočilu Komisije „Priprava delovnega načrta, ki določa okvirni seznam sektorjev za sprejetje sektorskih in medsektorskih referenčnih dokumentov v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)“ (UL C 358, 8.12.2011, str. 2).

Slika 2

Splošni potek izvajanja sistema EMAS

2. NAČIN IZVAJANJA SISTEMA EMAS

2.1 OKOLJSKI PREGLED

Prvi korak pri primernem izvajanju sistema EMAS je izvedba temeljite analize notranje strukture in dejavnosti organizacije. Cilj je opredeliti okoljske vidike (kot so opredeljeni spodaj), povezane z vplivi na okolje. To je podlaga za določitev uradnega sistema okoljskega ravnanja.

„Okoljski pregled“ pomeni začetno celovito analizo okoljskih vidikov, vplivov in uspešnosti, povezanih z dejavnostmi, proizvodi in storitvami organizacije.“

Analiza mora vključevati:

- zakonske zahteve, ki se uporabljajo za organizacijo,
- opredelitev neposrednih in posrednih okoljskih vidikov,
- merila za oceno pomembnosti okoljskih vidikov,
- pregled vseh obstoječih praks in postopkov v zvezi z okoljskim ravnanjem ter
- oceno povratnih informacij po preiskavi preteklih incidentov.

„Okoljski vidik“ pomeni element dejavnosti, proizvodov ali storitev organizacije, ki vpliva ali lahko vpliva na okolje.“ Okoljski vidiki so lahko povezani z vnosi (na primer porabo surovin in energije) ali iznosi (emisije v zrak, nastajanje odpadkov itd.).

Slika 3

Razmerje med dejavnostmi, okoljskimi vidiki in vplivi na okolje

Organizacija potrebuje postopke za zagotavljanje, da se dejavnosti, opredeljene kot bistvene med prvim okoljskim pregledom, pozneje ustrezno spremljajo. Okoljski vidiki in povezani vplivi se lahko spremenijo, kar velja tudi za dejavnosti organizacije. Če so spremembe znatne, je okoljski pregled morda treba posodobiti. Organizacija bi morala poznati tudi novosti v razvoju, nove tehnike, rezultate raziskav itd., da bi lahko lažje znova ocenila pomembnost svojih okoljskih vidikov in morebitno potrebo po izvedbi novega okoljskega pregleda, če se dejavnosti organizacije bistveno spremenijo.

Kakšen je postopek za izvedbo okoljskega pregleda?

Organizacije morajo:

- opredeliti okoljske vidike, ki izhajajo iz njihovih proizvodnih postopkov, dejavnosti ali storitev, in
- določiti merila za oceno pomembnosti teh vidikov. Merila morajo biti celovita, pri čemer mora biti mogoče njihovo neodvisno preverjanje.

Organizacija bi se morala zavedati, da bo morala zunanjim zainteresiranim stranem razkriti okoljske vidike, ki jih bo opredelila, in rezultate ocene.

Kako bi bilo treba opredeliti okoljske vidike?

Zbrati je treba vse ustrezne informacije.

To lahko pomeni:

- obisk lokacij za preverjanje procesnih vnosov in iznosov (beleženje opomb, izdelovanje potrebnih skic),
- zbiranje kart in fotografij lokacije,

- opredelitev veljavne okoljske zakonodaje,
- zbiranje vseh okoljskih dovoljenj, licenc in podobnih dokumentov,
- preverjanje vseh virov informacij (prejeti računi, števci, podatki v zvezi z opremo itd.),
- preverjanje uporabe proizvodov (nabavni in prodajni oddelek sta pogosto koristni začetni točki),
- opredelitev ključnih oseb (vodstva in delavcev). Delavce, ki so vključeni v vse notranje sisteme, bi bilo treba vprašati za mnenje,
- zahtevanje informacij od podizvajalcev, ki lahko bistveno vplivajo na okoljsko uspešnost organizacije,
- upoštevanje preteklih nesreč, rezultatov spremljanja in inšpekcijskih pregledov ter
- opredelitev razmer ob zagonu in zaustavitvi ter opredeljenih tveganj.

Upoštevati je treba neposredne in posredne okoljske vidike, pri njihovem določanju pa bi lahko koristili spodnji opredelitvi:

„Neposredni okoljski vidik“ pomeni okoljske vidike, povezane z dejavnostmi, proizvodi in storitvami samih organizacij, nad katerimi imajo neposreden upravljavski nadzor.“

„Posredni okoljski vidik“ pomeni okoljske vidike, ki so lahko posledica povezav organizacije s tretjimi osebami in na katere lahko do razumne meje vpliva organizacija.“

Bistveno je obravnavanje posrednih vidikov. To velja za zasebni in javni sektor, zato lokalni organi, storitvene družbe ali finančne institucije na primer v svojem pregledu ne smejo upoštevati le vidikov lokacije.

Organizacije morajo biti zmožne dokazati, da so ugotovile znatne okoljske vidike, povezane z njihovimi postopki naročil, in da sistem ravnanja obravnava pomembne okoljske vplive, povezane s temi vidiki.

Tabela 3

Primeri neposrednih in posrednih vidikov

Okoljski vidiki	
Neposredni vidiki	Posredni vidiki
— emisije v zrak	— vprašanja, povezana z življenjskim ciklom proizvodov
— izpusti v vodo	— naložbe v osnovna sredstva
— odpadki	— zavarovalniške storitve
— uporaba naravnih virov in surovin	— upravne in planske odločitve
— lokalna vprašanja (hrup, vibracije, vonjave)	— okoljska uspešnost pogodbenih izvajalcev, podizvajalcev in dobaviteljev
— raba zemljišč	— izbor in sestava storitev, npr. prevoz, gostinstvo itd.
— emisije v zrak, povezane s prometom	
— nevarnost okoljskih nesreč in izrednih razmer	

Neposredni okoljski vidiki morajo vključevati povezane zakonske zahteve in omejitve dovoljenj, npr. kadar so posebna onesnaževala vezana na vrednosti omejitev emisij ali druge zahteve, bi se morale navedene emisije šteti za neposredne okoljske vidike.

Ocena okoljskih vidikov

Naslednji korak je povezava vidikov z njihovimi učinki ali vplivi na okolje. V tabeli 4 so navedeni primeri takih povezav.

Tabela 4

Primeri okoljskih vidikov in vplivov

Dejavnost	Okoljski vidik	Vpliv na okolje
Promet	<ul style="list-style-type: none"> — uporabljena olja za stroje — emisije CO₂ iz tovornjakov in strojev 	<ul style="list-style-type: none"> — onesnaževanje tal, vode in zraka — učinek tople grede
Gradbeništvo	<ul style="list-style-type: none"> — emisije v zrak, hrup, vibracije itd. zaradi gradbenih strojev — raba zemljišč 	<ul style="list-style-type: none"> — onesnaževanje s hrupom, onesnaževanje tal, vode in zraka — uničenje pokrovnosti tal — izguba biotske raznovrstnosti
Pisarniške storitve	<ul style="list-style-type: none"> — uporaba materialov, kot sta papir, toner itd. — poraba električne energije (ki vodi v posredne emisije CO₂) 	<ul style="list-style-type: none"> — onesnaževanje z mešanimi komunalnimi odpadki — učinek tople grede
Kemična industrija	<ul style="list-style-type: none"> — odpadna voda — emisije hlapnih organskih spojin — emisije snovi, ki tanjšajo ozonski plašč 	<ul style="list-style-type: none"> — onesnaževanje vode — fotokemični ozon — tanjšanje ozonske plasti

Po opredelitvi vidikov in njihovih vplivov je naslednji korak izvedba njihove podrobne ocene, da se določijo znatni okoljski vidiki.

„Znatni okoljski vidik“ pomeni okoljski vidik, ki znatno vpliva ali lahko znatno vpliva na okolje.¹

Vprašanja, ki jih je treba upoštevati pri ocenjevanju pomembnosti, so:

- (i) možnost povzročitve okoljske škode;
- (ii) ranljivost lokalnega, regionalnega in globalnega okolja;
- (iii) obseg, število, pogostost in reverzibilnost pojavitve vidika ali vpliva;
- (iv) obstoj in zahteve veljavne okoljske zakonodaje;
- (v) pomembnost za delničarje in zaposlene v organizaciji.

Organizacija lahko na podlagi teh meril pripravi notranji postopek ali uporabi druga orodja za oceno pomembnosti okoljskih vidikov. Zbirka orodij EMAS MSP ⁽¹⁾ vsebuje zelo koristne informacije za mala in srednja podjetja (MSP).

Pri ocenjevanju pomembnosti okoljskih vidikov je treba poleg običajnih pogojev obratovanja upoštevati tudi razmere ob zagonu in zaustavitvi ter izredne razmere. Upoštevati bi bilo treba pretekle, sedanje in načrtovane dejavnosti.

Ustrezni vpliv vsakega okoljskega vidika bi bilo treba oceniti glede na:

- obseg – raven emisij, poraba energije in vode itd.,
- resnost – nevarnosti, toksičnost itd.,
- pogostost/verjetnost,
- zadržke zainteresiranih strani,
- zakonske zahteve.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/environment/emas/join_emas/what_if_i_am_an_sme_en.htm.

Tabela 5

Ocenjevanje okoljskih vidikov

Merila za ocenjevanje	Primer
Kateri iznosi ali dejavnosti organizacije lahko negativno vplivajo na okolje?	odpadki: mešani komunalni odpadki, odpadna embalaža, nevarni odpadki
Obseg vidikov, ki lahko vplivajo na okolje	količina odpadkov: velika, srednja, majhna
Resnost vidikov, ki lahko vplivajo na okolje	nevarnost odpadkov, toksičnost materialov: velika, srednja, majhna
Pogostost vidikov, ki lahko vplivajo na okolje	velika, srednja, majhna
Ozaveščenost javnosti in zaposlenih o vidikih, povezanih z organizacijo	veliko pritožb, nekaj pritožb, ni pritožb
Dejavnosti organizacije, ki jih ureja okoljska zakonodaja	dovoljenje v skladu z zakonodajo o odpadkih, obveznosti glede spremljanja

Opomba: Koristno je količinsko opredeliti merila in splošno pomembnost posameznih vidikov.

Kako preveriti skladnost z zakonodajo

„Skladnost“ z zakonodajo pomeni izvajanje veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem v celoti, vključno s pogoji za dovoljenja.

Države članice morajo zagotoviti, da imajo organizacije vsaj dostop do informacij in pomoči v zvezi z naslednjimi vprašanji:

- informacije glede veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem in
- opredelitev pristojnih izvršilnih organov za posebne zakonske zahteve v zvezi z okoljem.

Izvršilni organi morajo odgovarjati vsaj na tiste zahteve za predložitev informacij, ki jih glede veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem pošljejo majhne organizacije, in informacij o tem, kako lahko organizacije izpolnjujejo navedene zakonske zahteve.

Opredelitev vseh ustreznih zakonskih zahtev pomeni upoštevanje različnih ravni okoljske zakonodaje, če je to ustrezno, kot so nacionalne, regionalne ali lokalne zahteve, vključno z dovoljenji in licencami.

Organizacija mora upoštevati tudi druge ustrezne zahteve, na primer pri pogojih javnih naročil, poslovnih pogodbah, prostovoljnih sporazumih, ki jih je organizacija podpisala ali je k njim pristopila, itd.

Pri tem je nujno treba opredeliti zakonske zahteve, da lahko organizacija določi vse zahteve, ki morda ne bodo izpolnjene. Organizacija mora po potrebi sprejeti ukrepe za izpolnjevanje vse veljavne okoljske zakonodaje (glej oddelek 2.2.5.2 za oceno skladnosti z zakonodajo).

2.2 SISTEM OKOLJSKEGA RAVNANJA

„Sistem okoljskega ravnanja“ pomeni del celotnega sistema vodenja, ki vključuje organizacijsko strukturo, dejavnosti načrtovanja, odgovornosti, prakso, postopke, procese in vire za razvoj, izvedbo, doseganje, pregledovanje in vzdrževanje okoljske politike ter upravljanje okoljskih vidikov.

2.2.1 Splošne zahteve

Organizacija mora najprej določiti in dokumentirati obseg svojega sistema okoljskega ravnanja.

Vsaka lokacija, ki bo vključena v registracijo v sistem EMAS, mora izpolnjevati vse zahteve sistema EMAS.

Organizacija mora vzpostaviti, dokumentirati, izvajati in vzdrževati sistem okoljskega ravnanja v skladu z oddelkom 4 standarda EN ISO 14001. Če organizacija izvaja sistem okoljskega ravnanja (ki ni v skladu s standardom ISO 14001), ki ga Komisija priznava ⁽¹⁾, ji ni treba ponavljati elementov, ki so bili že uradno priznani, ko želi izpolniti zahteve sistema EMAS.

2.2.2 Okoljska politika

„Okoljska politika“ pomeni splošne namene in usmeritev organizacije v zvezi z njeno okoljsko uspešnostjo, kot jih javno predstavi najvišje vodstvo organizacije [...]. Oblikuje tudi okvir za delovanje in zastavljanje okoljskih ciljev.

Okoljska politika mora zajemati naslednje točke:

- zavezanost izpolnjevanju zakonskih in drugih zahtev, povezanih z njenimi okoljskimi vidiki,
- zavezanost preprečevanju onesnaževanja,
- zavezanost nenehnemu izboljševanju okoljske učinkovitosti.

Okoljska politika je **okvir za delovanje** ter zastavljanje strateških splošnih in posamičnih okoljskih ciljev (glej spodaj). Biti mora jasna in obravnavati mora glavne prednostne naloge, v zvezi s katerimi je mogoče posebne splošne in posamične cilje dodatno opredeliti.

2.2.3 Načrtovanje

Po obravnavi osnovnih temeljnih vprašanj, kot so opisana zgoraj, je na vrsti načrtovanje.

2.2.3.1 Splošni in posamični okoljski cilji

„Splošni okoljski cilj“ pomeni celoten okoljski cilj, ki izhaja iz okoljske politike in ki si ga določi organizacija sama ter je količinsko opredeljen, kadar je to izvedljivo.

„Posamični okoljski cilj“ pomeni podrobno opredeljeno zahtevo glede uspešnosti, ki izhaja iz splošnih okoljskih ciljev ter se nanaša na organizacijo ali dele te organizacije in jo je treba določiti in izpolniti, da bi bili ti cilji doseženi.

Organizacija mora pripraviti in dokumentirati splošne in podrobne posamične okoljske cilje za vsak vidik, pomemben za organizacijo, v skladu s svojo okoljsko politiko.

Po opredelitvi splošnih ciljev je treba zanje določiti ustrezne posamične cilje. Pri posamičnih ciljeh je mogoče načrtovati posebne ukrepe, ki jih je treba izvesti za doseganje dobrega okoljskega ravnanja.

Slika 4

Odnos med splošnimi in posamičnimi cilji ter ukrepi

⁽¹⁾ V skladu z uradnim postopkom iz člena 45, opisanim v uredbi EMAS.

Primer:

Splošni okoljski cilj	Zmanjšanje nastajanja nevarnih odpadkov
Posamični cilj	Zmanjšanje uporabe organskih topil med postopkom za 20 % v treh letih
Ukrep	Ponovna uporaba topil, kadar je to mogoče Recikliranje organskih topil

Splošni in posamični cilji bi morali biti merljivi, kadar je to mogoče, in usklajeni z okoljsko politiko organizacije. Koristna so naslednja merila:

- specifičnost – vsak posamični cilj bi moral obravnavati eno vprašanje,
- merljivost – vsak posamični cilj bi moral biti izražen količinsko,
- dosegljivost – dosega posamičnih ciljev bi morala biti mogoča,
- realističnost – posamični cilji bi morali biti zahtevni in spodbujati stalno izboljševanje, vendar ne pretirano ambiciozni. Ko so doseženi, jih je mogoče spremeniti,
- časovna omejenost – za doseg vsakega posamičnega cilja bi bilo treba določiti rok.

Organizacije bi morale uporabiti ustrezne elemente sektorskih referenčnih dokumentov, kot so navedeni v členu 46 uredbe EMAS, kadar so na voljo za njihov zadevni sektor. Uporabiti bi jih bilo treba pri opredeljevanju in pregledovanju posamičnih in splošnih okoljskih ciljev v skladu z ustreznimi okoljskimi vidiki, opredeljenimi pri okoljskem pregledu. Vendar izpolnjevanje opredeljenih meril odličnosti ni obvezno, saj lahko organizacije v okviru sistema EMAS same ocenijo izvedljivost meril in izvajanja najboljših praks z vidika stroškov in koristi.

2.2.3.2 Okoljski program

„Okoljski program“ pomeni opis ukrepov, odgovornosti in sredstev, sprejetih ali predvidenih za doseganje splošnih in posamičnih okoljskih ciljev, ter rokov za doseganje splošnih in posamičnih okoljskih ciljev.“

Okoljski program je orodje za pomoč organizaciji pri vsakdanjem načrtovanju in izvajanju izboljšav. Biti bi moral posodobljen in dovolj podroben, da bi omogočal pregled napredka pri doseganju posamičnih ciljev. Program bi moral opredeliti, kdo je odgovoren za doseganje splošnih in posamičnih ciljev, ter podrobnosti zadevnih virov in časovnih okvirov. Sami viri (npr. finančna ali tehnična sredstva ali človeški viri) ne morejo biti splošni okoljski cilji.

Program je v praksi pogosto sestavljen v obliki tabele, ki zajema:

- splošne okoljske cilje, povezane z neposrednimi in posrednimi vidiki,
- posebne posamične cilje za doseganje splošnih ciljev ter
- ukrepe, odgovornosti, sredstva in časovni okvir za vsak cilj:
 - opis ukrepa(-ov),
 - osebo, odgovorno za posamični cilj,
 - stanje ob začetku izvajanja,
 - ukrepe, potrebne za doseganje posamičnih ciljev,
 - pogostost spremljanja napredka pri doseganju posamičnega cilja,
 - končni rezultat, ki ga je treba doseči, vključno z rokom,
 - evidence, ki jih je treba voditi v zvezi z zgornjim postopkom.

Pri pripravi programa bi bilo treba upoštevati neposredne in posredne vidike. Organizacija bi se morala zavezati k stalnemu izboljševanju svoje okoljske uspešnosti.

Organizacije bi morale pri odločanju o ukrepih, ki jih morajo izvesti za izboljšanje svoje okoljske uspešnosti, upoštevati ustrezne elemente sektorskih referenčnih dokumentov, kot so navedeni v členu 46 uredbe EMAS, kadar so na voljo za njihov sektor.

Zlasti bi morale upoštevati ustrezne najboljše prakse okoljskega ravnanja in merila odličnosti (ki kažejo raven okoljske uspešnosti, ki jo dosegajo najuspešnejše organizacije) za opredelitev ukrepov in dejavnosti ter morebiti za določitev prednostnih nalog za (dodatno) izboljšanje svoje okoljske uspešnosti.

Vendar izvajanje najboljših praks okoljskega ravnanja ali izpolnjevanje opredeljenih meril odličnosti ni obvezno, saj lahko organizacije v okviru sistema EMAS same ocenijo izvedljivost meril in izvajanja najboljših praks z vidika stroškov in koristi.

2.2.4 *Izvajanje in delovanje*

2.2.4.1 **Viri, vloge, odgovornosti in pooblastila**

Da bi bil sistem EMAS uspešen, mora biti najvišje vodstvo pripravljeno zagotoviti vire in organizacijske strukture, potrebne za podporo sistemu. Ti vključujejo človeške vire in osebje s specializiranim znanjem, infrastrukturo organizacije, tehnologijo ter finančne vire.

V okviru okoljskega pregleda bodo pregledani obstoječa infrastruktura organizacije ter prakse in postopki v zvezi z ravnanjem. Pri tem je treba po potrebi prilagoditi notranje strukture in postopke.

Najvišje vodstvo organizacije mora imenovati predstavnika vodstva, tj. osebo, ki je dokončno odgovorna za sistem okoljskega ravnanja. Predstavnika vodstva mora zagotoviti, da so vse zahteve za sistem okoljskega ravnanja vzpostavljene, posodobljene in se izvajajo, ter najvišjemu vodstvu poročati o delovanju sistema. Poročati bi moral o prednostih in slabostih sistema ter o potrebnih izboljšavah.

Predstavnika bi moral biti usposobljen in izkušen na področju okoljskih vprašanj, zakonskih zahtev v zvezi z okoljem, upravnih vidikov, dela v skupinah ter vodenja in usklajevanja. Organizacija mora zagotoviti, da so v organizaciji na voljo vse te kompetence.

Kompetentnost, usposabljanje in ozaveščanje

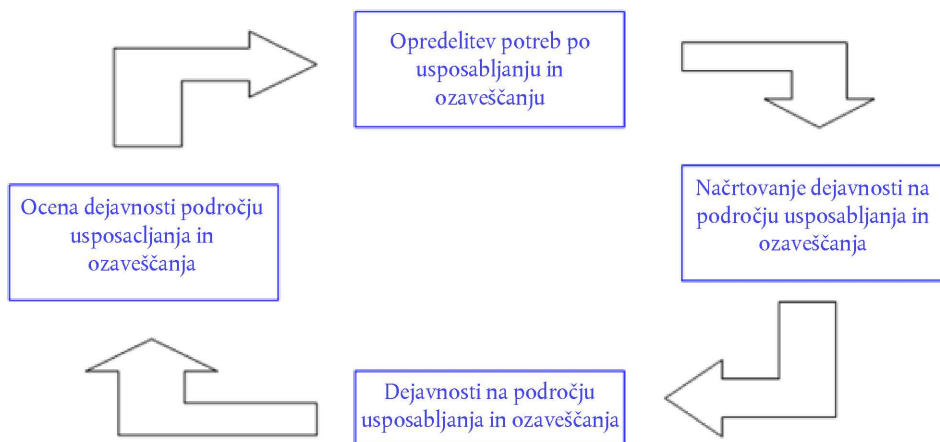
Organizacija mora opredeliti izkušnje in znanje, ki jih osebje potrebuje za uspešno okoljsko ravnanje.

Pripraviti, izvajati in vzdrževati mora postopek za ugotavljanje potreb po usposabljanju in storiti vse potrebno za zagotovitev, da ima osebje, ki dela s sistemom okoljskega ravnanja, ustrezno znanje na področju:

- okoljske politike organizacije,
- zakonskih zahtev in drugih okoljskih zahtev, ki veljajo za organizacijo,
- splošnih in posamičnih ciljev na ravni organizacije in na ravni specifičnih delovnih področij osebja,
- okoljskih vidikov in vplivov ter metodologije za njihovo spremljanje,
- svojih nalog in odgovornosti v okviru sistema okoljskega ravnanja.

Vsi, ki delajo za organizacijo ali v njenem imenu, bi morali poznati svoje vloge v okviru sistema EMAS in okoljske koristi sistema. Te osebe bi se morale udeležiti usposabljanja o okoljski ozaveščenosti in sistemu okoljskega ravnanja organizacije ali vsaj imeti možnost udeležbe na takem usposabljanju.

Slika 5

Diagram poteka usposabljanja v okviru sistema okoljskega ravnanja

Okoljsko ozaveščenost je mogoče doseči z usposabljanjem ali drugimi dejavnostmi, npr. obveščevalnimi kampanjami, anketami itd.

Dejavno udeleženi zaposleni spodbujajo stalne in uspešne izboljšave ter pomagajo pri umestitvi sistema EMAS v organizacijo. Udeležijo se lahko na primer okoljskega odbora, delovnih skupin, sistemov predlogov, programov spodbud ali drugih dejavnosti.

Zaposlenim bi bilo treba zagotoviti vključitev v razvoj in izvajanje sistema na različnih ravneh. Sodelujejo lahko na primer pri:

- opredelitvi okoljskih vidikov,
- pripravi in pregledu postopkov in/ali navodil,
- oblikovanju splošnih in posamičnih okoljskih ciljev,
- postopku notranje presoje,
- pripravi okoljske izjave EMAS.

Vodstvo mora zaposlenim stalno posredovati povratne informacije ter se truditi pridobiti takšne informacije od zaposlenih.

2.2.4.2 Komunikacija

Učinkovito notranje in zunanje komuniciranje, ki poteka v obe smeri, je bistveno za uspešno izvajanje sistema okoljskega ravnanja, registriranega v sistemu EMAS. Organizacija mora priznati potrebo po komuniciranju z zainteresiranimi stranmi o okoljskih vprašanjih in vrednost take komunikacije. Okoljsko izjavo mora objaviti in opredeliti, o katerih informacijah bo obveščala koga. Spremljati mora rezultate obveščanja in ugotoviti, ali je bilo učinkovito.

Notranje komuniciranje bi moralo potekati v obeh smereh (od zgoraj navzdol in od spodaj navzgor). To je mogoče doseči z uporabo intraneta, brošur, notranjih publikacij, glasil, škatel za zbiranje predlogov, sestankov, oglasnih desk itd.

Primeri zunanjega komuniciranja so okoljska izjava EMAS, internet, dnevi ukrepanja, sporočila za medije, brošure in uporaba logotipa EMAS, če je to mogoče in dovoljeno ⁽¹⁾.

2.2.4.3 Dokumentacija in kontrola dokumentov

Obstajati bi morala dokumentacija sistema okoljskega ravnanja, ki vključuje:

- okoljsko politiko,
- splošne in posamične okoljske cilje,

⁽¹⁾ Kot je določeno v členu 10 in Prilogi V k uredbi EMAS ter oddelku 3 tega dokumenta.

- opis obsega sistema okoljskega ravnanja,
- opis glavnih elementov sistema okoljskega ravnanja,
- vloge, odgovornosti in pooblastila,
- postopek nadzora nad delovanjem,
- postopke delovanja,
- navodila za delo.

Dokumentacija bi morala biti jasna in dosledna, da se preprečijo nejasnosti ali nesporazumi.

Dokumenti EMAS se lahko vključijo v druge sisteme ravnanja (v zvezi s kakovostjo, energijo, zdravjem in varnostjo itd.) ali obratno zaradi izboljšav, preprečevanja podvojitvev in zmanjšanja birokracije.

MSP bi morala svojemu osebju dati na voljo jasno in enostavno dokumentacijo, preprosto za uporabo.

Navodila za okoljsko ravnanje

Navodila zajemajo okoljsko politiko, okoljske protokole in dejavnosti ter bi morala biti vključena v letni načrt upravljanja organizacije. Ni treba, da so dolga in zapletena. S pomočjo teh navodil naj bi osebje lažje razumelo, kako je sistem okoljskega ravnanja v organizaciji zasnovan in organiziran, kako so različni deli sistema okoljskega ravnanja med seboj povezani in kakšno vlogo v sistemu imajo določeni posamezniki. Navodila niso obvezna, vendar se večina organizacij odloči zanje.

Postopki

V dokumentih o postopkih je navedeno, KAKO in KDAJ je treba izvesti določene ukrepe ter KDO jih mora izvesti.

To so na primer postopki za:

- določitev in oceno znatnih vidikov,
- upravljanje skladnosti z zakonodajo,
- upravljanje določenih znatnih okoljskih vidikov,
- upravljanje spremljanja in meritev,
- upravljanje pripravljenosti na izredne razmere,
- upravljanje neskladnosti, korektivnih ukrepov in preventivnih ukrepov,
- določitev in upravljanje kompetentnosti, usposabljanja in ozaveščenosti,
- upravljanje obveščanja,
- upravljanje dokumentov,
- upravljanje evidence,
- upravljanje notranjih presoj.

Navodila za delo

Navodila za delo morajo biti jasna in razumljiva. V njih bi morali biti navedeni namen dejavnosti, okoljsko tveganje v zvezi z njo, posebno usposabljanje osebja, odgovornega za izvajanje dejavnosti, in način nadzora dejavnosti. Navodila se lahko ponazorijo s slikami, piktogrami ali na druge načine, s čimer se omogoči, da jih zaposleni lažje razumejo.

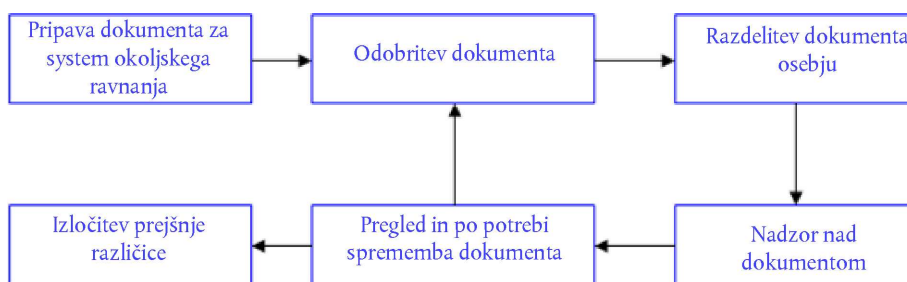
Upravljanje dokumentov

Organizacija mora vzpostaviti, izvajati in vzdrževati postopek za upravljanje dokumentov, pripravljenih v okviru sistema okoljskega ravnanja. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti evidenci (glej oddelek 2.2.5.4).

Ta postopek mora vključevati:

Slika 6

Postopek za upravljanje dokumentov v okviru sistema okoljskega ravnanja

V okviru sistema bi bilo treba zagotoviti, da so na voljo vse različice dokumentov, dokumenti pa ostanejo čitljivi in zlahka opredeljivi.

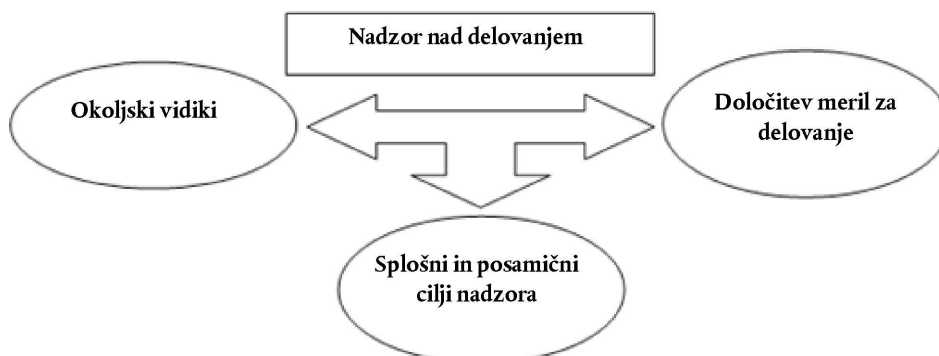
Vključijo se lahko dokumenti zunanjega izvora, ker so pogosto bistveni za pravilno delovanje sistema okoljskega ravnanja. V take dokumente so lahko vključene informacije lokalnih organov in javnih uprav, informacije iz navodil za uporabo opreme, varnostnih listov itd.

2.2.4.4 Nadzor nad delovanjem

V okviru nadzora nad delovanjem se opredeljuje in načrtuje delovanje, ki je povezano z znatnimi okoljskimi vidiki v skladu s politiko ter splošnimi in posamičnimi cilji (glej sliko 7). Zajema lahko tudi dejavnosti, kot so vzdrževanje, zagon in zaustavitev opreme, vodenje pogodbenih izvajalcev na kraju samem in storitve dobaviteljev ali prodajalcev. Vzpostaviti je treba postopke za obravnavanje opredeljenih tveganj, postavljanje posamičnih ciljev in merjenje okoljske uspešnosti (po možnosti z jasno opredeljenimi okoljskimi kazalniki). V postopkih morajo biti opredeljene običajne razmere. Opredeliti in opisati je treba neobičajne in izredne razmere. Postopke nadzora nad delovanjem bi bilo treba dobro dokumentirati in notranje presoditi.

Slika 7

Nadzor nad delovanjem

2.2.4.5 Pripravljenost in odziv na izredne razmere

Organizacija mora vzpostaviti, izvajati in vzdrževati postopke za opredeljevanje morebitnih izrednih razmer in nesreč, da se:

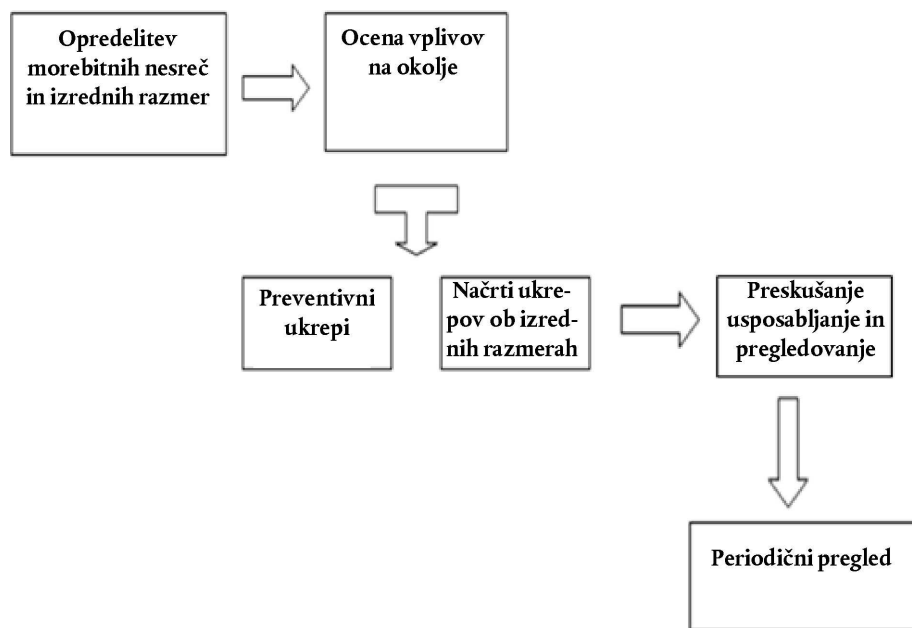
- zmanjša tveganje za nesrečo,
- opiše odziv organizacije v primeru nesreče,
- preprečijo ali zmanjšajo povezani škodljivi vplivi na okolje.

Načrt ukrepov ob nesrečah je bistven v industriji in organizacijah, v katerih se izvajajo morebitno tvegane dejavnosti.

Organizacija mora periodično pregledovati svojo pripravljenost na izredne razmere (vključno z ustreznim usposabljanjem) in postopke odzivanja nanje. Po potrebi, zlasti po izrednih razmerah ali nesrečah, jih mora popraviti. Tudi postopke bi bilo treba periodično preskušati.

Slika 8

Načrti ukrepov ob izrednih razmerah

2.2.5 Preverjanje

2.2.5.1 Spremljanje in merjenje

Organizacija mora vzpostaviti, izvajati in vzdrževati postopek za redno spremljanje in merjenje glavnih parametrov, kot so količine emisij v zrak, odpadkov, vode in hrupa, da se iz ugotovitev pridobi dodana vrednost. Poročanje o glavnih kazalnikih uspešnosti je obvezno (glej oddelek 2.3.2).

Upoštevati je treba zakonske zahteve o spremljanju, z njimi pa morajo biti usklajena tudi merila za spremljanje, kot sta pogostost inšpekcijskih pregledov in metodologija. Koristno je zagotoviti informacije o:

- izpolnjevanju zakonskih zahtev in skladnosti s predpisi,
- natančnem vrednotenju okoljske uspešnosti,
- celoviti in pregledni izjavi EMAS.

Ovisno od potreb organizacije je mogoče meriti in spremljati tudi druge dejavnike:

- znatne okoljske vidike,
- okoljsko politiko in splošne cilje,
- raven ozaveščenosti zaposlenih itd.

Merilno opremo je treba redno umerjati, da je v skladu z zakonodajo in omogoča pridobivanje natančnih rezultatov.

2.2.5.2 Ocena izpolnjevanja zakonskih zahtev

Ključna zahteva iz uredbe EMAS je izpolnjevanje zakonskih zahtev, brez katerega se organizacija ne more registrirati, zato mora vzpostaviti postopek za reden pregled in ocenjevanje tega izpolnjevanja.

Najboljši način za to je priprava seznama vse zadevne zakonodaje in posebnih zahtev, ki se nato primerja s posebnimi okoliščinami organizacije (glej tabelo 6). Večje in bolj zapletene organizacije bodo morda morale uporabiti podatkovne zbirke ali najeti zunanjo pomoč.

Če preveritelj ugotovi neskladja, ki niso bila odpravljena, ne sme potrditi okoljske izjave ali podpisati končne izjave (Priloga VII).

Tabela 6

Primer enostavne ocene izpolnjevanja zakonskih zahtev

Veljavna okoljska zakonodaja	Posebne zahteve	Stanje v organizaciji	Rezultat
Zakonodaja o odpadkih	— dovoljenje za proizvodnjo odpadkov — ravnanje z odpadki	— poteklo dovoljenje — ravnanje z odpadki je pod nadzorom	obnoviti dovoljenje
Zakonodaja o emisijah v zrak	— omejitve emisij (NO _x , SO _x , delcev itd.) — dovoljenje za ogrevalne kotle	— v okviru omejitev — obnovljeno dovoljenje	v redu
Zakonodaja o hrupu	— omejitev hrupa na območju	— pod dovoljeno ravniyo	v redu
Zakonodaja o čiščenju vode	— posebno čiščenje (odstranjevanje P in N) — omejitve odplak — dovoljenje za emisije v vodotoke	— se še ne izvaja — nepopolno izpolnjevanje — dovoljenje ni obnovljeno	izboljšati stanje
Zakonodaja o toplogrednih plinih	— dodeljene omejitve emisij toplogrednih plinov	— v okviru omejitev	V redu. Prodati je mogoče nekaj pravic do emisij toplogrednih plinov.

2.2.5.3 Neskladnost, korektivni in preventivni ukrepi

Organizacija mora vzpostaviti, izvajati in vzdrževati postopek za obravnavanje dejanskih in morebitnih primerov neskladnosti z zahtevami EMAS.

Postopek mora vključevati načine za:

- opredeljevanje in odpravljanje napak pri primeru,
- preiskavo vzroka in učinkov primera,

- ocenjevanje potreb za ukrepanje, da se prepreči ponovitev,
- evidentiranje rezultatov izvedenih korektivnih ukrepov,
- ocenjevanje potreb za ukrepe, da se preprečijo primeri neskladnosti,
- izvajanje ustreznih preventivnih ukrepov, da se preprečijo taki primeri, in
- pregledovanje učinkovitosti izvedenih korektivnih in preventivnih ukrepov.

Neskladnost pomeni kakršno koli neizpolnjevanje osnovnih zahtev, določenih v postopkih in tehničnih navodilih.

Neskladnosti lahko nastanejo zaradi človeške napake ali napake pri izvajanju. Spremembe za odpravo in preprečevanje neskladnosti je treba izvesti čim prej.

Neskladnosti je mogoče ugotoviti z:

- nadzorom nad delovanjem,
- notranjo/zunanjo presojo,
- vodstvenim pregledom ali
- v okviru vsakodnevnih dejavnosti.

Korektivni in preventivni ukrepi

Predstavnika vodstva EMAS je treba obvestiti o neskladnostih, da lahko odloči, ali je treba izvesti korektivne ukrepe, če je to primerno.

Kadar so bile ugotovljene morebitne neskladnosti, je treba predstavnika vodstva EMAS obvestiti o njih, da lahko odloči, ali je treba sprejeti preventivne ukrepe, če je to primerno.

Korektivne in preventivne ukrepe bi bilo treba evidentirati, zato bo morda treba spremeniti dokumentacijo sistema okoljskega ravnanja.

2.2.5.4 Pregled evidenc

Organizacija mora vzpostaviti sistem za vzdrževanje evidenc za dokazovanje, da izpolnjuje zahteve svojega sistema okoljskega ravnanja.

Organizacija mora vzpostaviti, izvajati in vzdrževati postopek za vodenje evidenc. Postopek bi moral zajemati vprašanja, kot so opredeljevanje, shranjevanje, zaščita, dostopnost, čas hranjenja in odstranjevanje evidenc.

Evidence so in ostanejo opredeljive, čitljive, posodobljene in sledljive.

Primeri evidenc:

- poraba elektrike, vode in surovin,
- nastali odpadki (nevarni in nenevarni odpadki),
- emisije toplogrednih plinov (TGP),
- incidenti, nesreče in pritožbe,
- zakonske zahteve,
- poročila o presoji in vodstveni pregledi,
- poročila o inšpekcijskih pregledih,
- znatni okoljski vidiki,
- neskladnosti, korektivni in preventivni ukrepi,
- obveščanje in usposabljanje,

- predlogi osebja ter
- usposabljanja in seminarji.

2.2.6 Notranja presoja

Notranja presoja je podrobneje predstavljena v Prilogi III k uredbi EMAS.

„Notranja okoljska presoja pomeni sistematično, dokumentirano, redno in objektivno vrednotenje okoljske uspešnosti organizacije, sistema vodenja in postopkov za varstvo okolja.“

Organizacija mora v okviru sistema ravnanja vzpostaviti postopek notranje presoje. Ta postopek mora zajemati odgovornosti in zahteve za načrtovanje in izvajanje presoje, poročanje o rezultatih, hranjenje evidenc ter določitev presojevalnih meril, predmeta presoje, pogostosti in metod.

Cilj notranje presoje je:

- ugotoviti, ali sistem okoljskega ravnanja izpolnjuje zahteve uredbe EMAS,
- ugotoviti, ali se primerno izvaja in vzdržuje,
- zagotoviti, da vodstvo organizacije dobi informacije, ki jih potrebuje za pregled okoljske uspešnosti organizacije,
- ugotoviti učinkovitost sistema okoljskega ravnanja.

Presojo mora objektivno izvesti neodvisno osebje. Notranji presojevalec je lahko usposobljen član osebja ali zunanja oseba ali skupina.

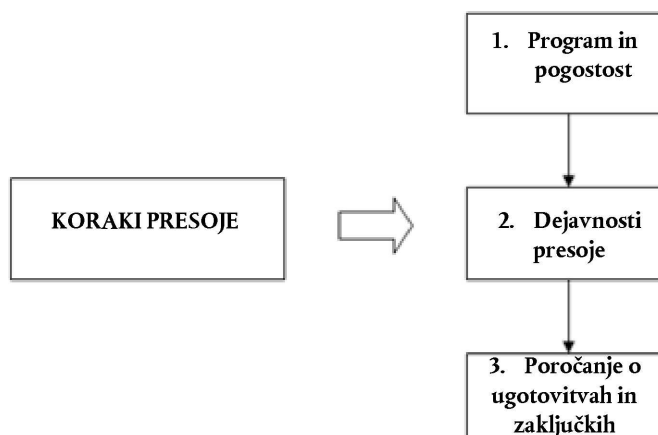
Splošna pravila

- vzpostaviti je treba program presoje,
- opredeliti je treba obseg presoje. To je odvisno od velikosti in vrste organizacije. Obseg presoje mora določati tematska področja, ki jih zajema presoja, dejavnosti, ki jih je treba presojevati, okoljska merila, ki jih je treba upoštevati, in obdobje, ki ga presoja zajema,
- določiti je treba vire, potrebne za izvedbo presoje, na primer visokousposobljeno osebje, ki dobro pozna dejavnost, tehnične vidike, okoljske vidike in zakonske zahteve,
- prepričati se je treba, da se vse dejavnosti organizacije izvajajo v skladu s predhodno opredeljenimi postopki,
- opredeliti je treba morebitne nove težave in izvesti ukrepe, s katerimi se prepreči pojav teh težav.

Koraki notranje presoje

Slika 9

Koraki notranje presoje

2.2.6.1 Program presoje in pogostost presoje

Program mora vključevati:

- specifične cilje notranje presoje,
- način preverjanja, ali je sistem okoljskega ravnanja razumljiv, skladen s politiko in programom organizacije ter izpolnjuje zahteve sistema EMAS,
- skladnost z veljavnimi predpisanimi okoljskimi zahtevami.

Organizacija mora notranje presoje izvajati vsako leto, da ima primeren pregled nad svojimi znatnimi okoljskimi vidiki. Cikel presoj, ki zajema vse dejavnosti organizacije, se mora končati v treh letih. Majhne organizacije lahko to obdobje podaljšajo na štiri leta.

Pogostost presoj posameznih dejavnosti se spreminja glede na:

- vrsto, obseg in zapletenost zadevnih dejavnosti,
- pomembnost vplivov na okolje, ki so z njimi povezani,
- pomembnost in nujnost težav, ugotovljenih pri prejšnjih presojah, in
- zgodovino okoljskih problemov.

Praviloma je treba bolj zapletene dejavnosti s pomembnejšim vplivom na okolje presojati pogosteje.

Za doseganje zadovoljivih rezultatov mora vse osebje, vključeno v notranjo presojo, dobro poznati splošne okoljske cilje izvajanja in specifične vloge vseh sodelujočih (direktorjev, vodilnih delavcev, zaposlenih, presojevalcev itd.).

2.2.6.2 Dejavnosti notranje presoje

Na notranjo presojo se je treba pripraviti vnaprej. Najprej je treba določiti presojevalca/skupino za presojo. Organizacija lahko za presojanje določi svoje osebje ali zunanje presojevalce. Presojevalci morajo biti objektivni in nepristranski ter ustrezno kvalificirani in usposobljeni. Presojevalec/skupina za presojo bi moral(-a):

- pripraviti dober načrt presoje z zbiranjem informacij o cilju, obsegu, kraju in datumu, o katerih se dogovori z organizacijo,
- načrt presoje dovolj zgodaj poslati organizaciji,
- sestaviti kontrolne seznane,
- razdeliti naloge znotraj skupine za presojo.

Da bi bila presoja smiselna, mora skupina za presojo preveriti, ali je sistem skladen z okoljsko zakonodajo, ali so bili splošni in posamični cilji izpolnjeni ter ali je sistem ravnanja učinkovit in ustrezen.

Postopek presoje mora vključevati naslednje korake:

- razumevanje sistema ravnanja,
- oceno prednosti in slabosti sistema,
- zbiranje ustreznih dokazov (npr. podatkov, evidenc, dokumentov),
- ovrednotenje ugotovitev presoje,
- pripravo zaključkov presoje in
- poročanje o ugotovitvah in zaključkih presoje.

2.2.6.3 Poročanje o ugotovitvah in zaključkih presoje

Cilj poročila o presoji je vodstvu zagotoviti:

- pisne dokaze glede obsega presoje,
- informacije o obsegu, v katerem so bili izpolnjeni cilji,
- informacije o skladnosti ciljev z okoljsko politiko organizacije,
- informacije o zanesljivosti in učinkovitosti sistema spremljanja,
- predlagane korektivne ukrepe, če so potrebni.

Poročilo je treba predložiti predstavniku vodstva EMAS, ki dokončno določi korektivne ukrepe, če so bile ugotovljene neskladnosti (vključno z morebitnimi primeri neskladnosti).

2.2.7 Vodstveni pregled

Najvišje vodstvo mora redno (najmanj enkrat na leto) pregledovati sistem ravnanja, da zagotovi njegovo ustreznost in učinkovitost. Vodstveni pregled je treba evidentirati, evidenco pa hraniti.

Vsebina vodstvenega pregleda

Vhodni podatki:

- rezultati notranjih presoj, vključno z oceno izpolnjevanja zakonskih zahtev,
- zunanje komuniciranje,
- pritožbe,
- obseg, v katerem so bili izpolnjeni splošni in posamični cilji,
- stanje korektivnih in preventivnih ukrepov,
- spremljanje predhodnih vodstvenih pregledov,
- spremembe okoliščin, npr. spremembe zakonodaje, okoljske spremembe,
- priporočila za izboljšave.

Rezultati vključujejo vse odločitve in dejavnosti, spremembe okoljske politike, splošne in posamične cilje ter druge vidike sistema okoljskega ravnanja.

2.3 OKOLJSKA IZJAVA EMAS

„Okoljska izjava“ pomeni celovite informacije za javnost in druge zainteresirane strani v zvezi z naslednjim: strukturo in dejavnostmi organizacije; okoljsko politiko organizacije in njenim sistemom okoljskega ravnanja, okoljskimi vidiki in vplivi organizacije; okoljskim programom ter splošnimi in posameznimi cilji organizacije; okoljsko uspešnostjo ter izpolnjevanjem veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem.“

Izjava je ena od posebnosti sistema EMAS v primerjavi z drugimi sistemi okoljskega ravnanja.

Z vidika javnosti potrjuje, da se je organizacija zavezala k izvajanju okoljskih ukrepov.

Za organizacijo je izjava dobra priložnost, da navede, kako si prizadeva za izboljšanje okolja.

V uredbi EMAS so določene nekatere minimalne zahteve v zvezi z izjavo, vendar se lahko organizacija odloči, kako podrobna bo izjava ter kakšno strukturo in obliko bo imela, pod pogojem da je vsebina izjave jasna, zanesljiva, verodostojna in pravilna. Organizacija se lahko odloči, ali želi okoljsko izjavo vključiti v letno poročilo ali druga poročila, na primer v poročilo o družbeni odgovornosti družbe.

2.3.1 Najnujnejša vsebina okoljske izjave EMAS

- (1) *Jasen in nedvoumen opis organizacije, ki se registrira v sistem EMAS, in povzetek njenih dejavnosti, proizvodov in storitev ter njeno razmerje do katere koli matične organizacije, če je primerno*

Vključuje diagrame, zemljevide, diagrame poteka, letalske posnetke itd. za ponazoritev vsebine. Vanjo bi bilo treba vključiti tudi kode NACE za opis dejavnosti.

- (2) *Okoljska politika in kratek opis sistema okoljskega ravnanja organizacije*

Pravilen opis sistema je pomemben zaradi zagotavljanja jasnih informacij o delovni strukturi. Vključiti je treba okoljsko politiko.

- (3) *Opis vseh znatnih neposrednih in posrednih okoljskih vidikov, ki povzročajo pomemben vpliv organizacije na okolje, ter obrazložitev vrste vplivov glede na te vidike (Priloga I.2 k uredbi EMAS)*

Neposredne in posredne okoljske vidike bi bilo treba navesti ločeno. Učinke obojih vidikov bilo treba navesti v obliki tabel ali diagramov poteka.

- (4) *Opis splošnih in posamičnih okoljskih ciljev v povezavi z znatnimi okoljskimi vidiki in vplivi*

Za ocenjevanje napredka pri izboljšanju uspešnosti je treba uporabiti sezname splošnih in posameznih ciljev ter kazalnike. Vključiti je treba okoljski program in navesti izvedene ali načrtovane posebne ukrepe za izboljšanje uspešnosti.

- (5) *Povzetek dostopnih podatkov o uspešnosti organizacije pri doseganju splošnih in posamičnih okoljskih ciljev glede na njene pomembne vplive na okolje. Poročanje temelji na glavnih kazalnikih in drugih ustreznih obstoječih okoljskih kazalnikih uspešnosti, kot je določeno v oddelku C Priloge IV k uredbi EMAS*

Glavni kazalniki se osredotočajo na šest ključnih področij: energijo, materiale, vodo, odpadke, biotsko raznovrstnost (prek rabe zemljišč) in emisije (glej oddelek 2.3.2.2).

Organizacija o svoji uspešnosti poroča tudi glede na druge bolj specifične kazalnike, povezane z znatnimi okoljskimi vidiki, navedenimi v okoljskem pregledu (glej oddelek 2.3.2.3). Če za poročanje o znatnih neposrednih ali posrednih okoljskih vidikih ni na voljo kvantitativnih podatkov, organizacija o svoji uspešnosti poroča na podlagi kvalitativnih kazalnikov.

Če so za določen sektor na voljo sektorski referenčni dokumenti (SRD), kot so navedeni v členu 46 uredbe EMAS, bi morale organizacije pri izbiranju kazalnikov (¹), ki jih bodo uporabile za poročanje o okoljski uspešnosti, upoštevati ustrezne sektorske kazalnike okoljske uspešnosti v SRD.

- (6) *Drugi dejavniki v zvezi z okoljsko uspešnostjo, vključno z izvajanjem zakonskih določb glede njihovih pomembnih vplivov na okolje*

Uporabiti je treba tabele in/ali grafe za primerjavo omejitev iz referenčne zakonodaje z omejitvami, ki jih je izmerila in/ali izračunala organizacija.

Okoljske uspešnosti ni vedno mogoče izmeriti s podatki. Pomembni so tudi mehki dejavniki, ki lahko vključujejo spremembe pri ravnanju, izboljšave postopkov in druge ukrepe, sprejete za izboljšanje okoljske uspešnosti.

Organizacije bi morale pri poročanju o teh drugih dejavnikih upoštevati ustrezne sektorske referenčne dokumente (SRD), kot so navedeni v členu 46 uredbe EMAS. V svoji okoljski izjavi bi torej morale navesti, kako so uporabile ustrezne najboljše prakse okoljskega ravnanja in merila odličnosti, če so na voljo, za opredelitev ukrepov in dejavnosti ter morebiti za določitev prednostnih nalog za (dodatno) izboljšanje svoje okoljske uspešnosti.

⁽¹⁾ V skladu s Prilogo IV(B)(e) k uredbi EMAS okoljska izjava vsebuje „povzetek dostopnih podatkov o uspešnosti organizacije pri doseganju splošnih in posamičnih okoljskih ciljev glede na njene pomembne vplive na okolje. Poročanje temelji na glavnih kazalnikih in drugih ustreznih obstoječih okoljskih kazalnikih uspešnosti, kot je določeno v oddelku [C].“ V oddelku C Priloge IV je navedeno, da „[v]saka organizacija letno poroča o svoji uspešnosti v zvezi z bolj posebnimi okoljskimi vidiki, določenimi v njeni okoljski izjavi, in, kjer je to mogoče, upošteva sektorske referenčne dokumente iz člena 46“.

Organizacija bi morala ustreznost in uporabo najboljših praks okoljskega ravnanja in meril odličnosti oceniti glede na znatne okoljske vidike, ki jih je opredelila v svojem okoljskem pregledu, ter glede na tehnične in finančne vidike.

V okoljski izjavi ni treba poročati o elementih SRD (kazalnikih, najboljših praksah okoljskega ravnanja ali merilih odličnosti), ki se ne štejejo za pomembne za znatne okoljske vidike, ki jih je organizacija opredelila v svojem okoljskem pregledu, oziroma jih ni treba opisati.

(7) *Sklic na veljavne zakonske zahteve v zvezi z okoljem*

Uredba EMAS zahteva izpolnjevanje zakonskih zahtev. V okoljski izjavi lahko organizacija navede, kako dosega to skladnost.

Organizacije, registrirane v sistemu EMAS, bi morale imeti za notranjo uporabo na voljo seznam vseh zadevnih zakonskih zahtev, vendar jim vseh zahtev ni treba navesti v okoljski izjavi. V tem okviru zadostuje opis zahtev.

(8) *Ime in številka akreditacije ali licence okoljskega preveritelja in datum potrditve*

Kadar organizacija okoljsko izjavo objavi kot del drugega poročila, bi jo morala opredeliti kot tako in navesti, da jo je potrdil okoljski preveritelj. Izjave iz člena 25(9) uredbe EMAS ni treba obvezno priložiti okoljski izjavi EMAS, vendar tak postopek šteje za dobro prakso.

2.3.2 **Glavni kazalniki in drugi ustrezni obstoječi okoljski kazalniki uspešnosti**

2.3.2.1 **Glavni kazalniki**

Organizacije morajo poročati o glavnih kazalnikih okoljske uspešnosti (znanih tudi kot ključni kazalniki uspešnosti), ki so pomembni za neposredne okoljske vidike organizacije. Poročati bi morale tudi o drugih kazalnikih uspešnosti, ki so pomembni za konkretnejše okoljske vidike. Upoštevati bi morale sektorske referenčne dokumente (SRD), če so na voljo.

Glavni kazalniki se uporabljajo za vse vrste organizacij. Z njimi se meri uspešnost na naslednjih ključnih področjih:

- energija,
- materiali,
- voda,
- odpadki,
- raba zemljišč v zvezi z biotsko raznovrstnostjo,
- emisije.

Vsak glavni kazalnik je sestavljen iz zneska A (vnos), zneska B (iznos) in zneska R, ki označuje razmerje A/B.

(i) **Znesek A (vnos)**

Vnos (znesek A) se prikaže, kot sledi:

Energija:

- (a) skupna letna energetska poraba, izražena v MWh ali GJ;
- (b) odstotek (a), ki jo organizacija **proizvede** iz obnovljivih virov energije.

Kazalnik (b) zajema odstotek letne porabe energije iz obnovljivih virov energije, ki jo organizacija dejansko proizvede. Ta kazalnik ne zajema energije, kupljene od dobavitelja energije, in se lahko obravnava kot del ukrepov v zvezi z „zelenimi javnimi naročili“.

Materiali:

letni masni pretok različnih uporabljenih materialov, izražen v tonah, razen energetskih nosilcev in vode.

Letni masni pretok različnih materialov je mogoče razdeliti glede na uporabo, za katero so namenjeni. Materiali lahko odvisno od dejavnosti organizacije zajemajo na primer surovine, kot so kovine, les ali kemikalije, ali polizdelke.

Voda:

skupna letna poraba vode, izražena v m³.

Ta kazalnik zahteva poročanje o skupni letni količini vode, ki jo porabi organizacija.

Koristno je opredeliti različne vrste porabe vode in poročati o porabi glede na vir vode, npr. površinsko vodo, podtalnico.

Koristne so lahko tudi druge informacije, in sicer o količini odpadne vode, količini očiščene in ponovno uporabljene odpadne vode, količini deževnice ter recikliranju sive vode.

Odpadki:

zajemajo skupno letno nastajanje

- odpadkov (razčlenjeno po vrsti odpadkov), izraženo v tonah,
- nevarnih odpadkov, izraženo v tonah ali kilogramih.

Poročanje o odpadkih in nevarnih odpadkih je obvezno v skladu z uredbo EMAS. Razčlenitev odpadkov po vrsti za oba pretoka je dobra praksa. Rezultate okoljskega pregleda, vključno z zadevnimi zakonskimi obveznostmi glede poročanja o odpadkih, bi bilo treba obravnavati kot podlago. Podrobnejše poročanje se lahko izvaja v skladu z nacionalnim sistemom za razvrstitev odpadkov, v okviru katerega se izvaja evropski seznam odpadkov.

Navajanje dolgih seznamov vrst odpadkov bi lahko bilo protiproduktivno in bi povzročalo zmedo pri komunikaciji, zato je ena od možnosti razvrščanje informacij v skupine v skladu z evropskim seznamom odpadkov. Odpadke bi bilo v skladu s tem mogoče evidentirati glede na maso ali količino različnih vrst, kot so kovine, plastika, papir, mulj, pepel itd. Koristno bi lahko bilo tudi dodajanje informacij o količini podatkov, ki so bili predelani, reciklirani, uporabljeni pri proizvodnji energije ali odloženi na odlagališča.

Raba zemljišč v zvezi z biotsko raznovrstnostjo:

Raba tal, izražena v m² strnjenih naselij.

Biotska raznovrstnost je kompleksno in precej novo vprašanje na področju glavnih kazalnikov. Nekateri dejavniki, ki povzročajo izgubo biotske raznovrstnosti (podnebne spremembe, emisije/onesnaževanje), so vključeni že v uredbo EMAS, in sicer v okoljskih vidikih in z njimi povezanih kazalnikih, ki zajemajo porabo energije in vode, emisije, odpadke itd.

Vsi kazalniki biotske raznovrstnosti niso pomembni za vse sektorje/organizacije, poleg tega se ne morejo vsi izvajati takoj, ko se začne ravnanje s temi vidiki. V okoljskem pregledu bi morali biti jasno navedeni zadevni dejavniki. Organizacija bi morala poleg lokalnih vplivov upoštevati tudi splošnejše neposredne in posredne vplive na biotsko raznovrstnost, na primer izločanje surovin, javna naročila/oskrbovalno verigo, proizvodnjo in izdelke, prevoz in logistiko, trženje in obveščanje. Enoten kazalnik, veljaven za vse organizacije, ne obstaja.

Kazalnik biotske raznovrstnosti v zvezi z rabo tal, določen v Prilogi IV k uredbi EMAS, je mogoče obravnavati kot skupni imenovalec. Ta kazalnik zajema le prostore organizacije v smislu strnjene naselja. Vendar je zelo priporočljivo, da bi se v kazalnik rabe zemljišč vključila tudi zatesnjena območja.

Emisije:

- (a) skupne letne emisije toplogrednih plinov (CO₂, CH₄, N₂O, HFC, PFC, SF₆), izražene v tonah ekvivalenta CO₂;
- (b) skupne letne emisije v zrak (med drugim vsaj emisije SO₂, NO_x in trdnih delcev (PM)), izražene v kilogramih ali tonah.

Opomba: Ker imajo te snovi različne vplive, se ne bi smeli seštevati.

Pristop h količinski opredelitvi emisij, zlasti emisij toplogrednih plinov in onesnaževal zraka, je treba pojasniti (¹). Kot izhodišče morajo organizacije upoštevati obstoječe zakonske zahteve. To zagotovo velja za organizacije, katerih obrati spadajo na področje uporabe sistema EU za trgovanje z emisijami ali uredbe o Evropskem registru izpustov in prenosov onesnaževal. V drugih primerih se lahko uporabijo skupne svetovno uveljavljene ali nacionalne/regionalne evropske metodologije, če so na voljo.

Poročanje o glavnih kazalnikih je obvezno samo v zvezi z neposrednimi vidiki, vendar mora organizacija upoštevati vse znatne (neposredne in posredne) okoljske vidike. Zato je najbolje poročati o znatnih posrednih emisijah toplogrednih plinov, po možnosti ločeno od neposrednih emisij.

(ii) Znesek B (iznos)

Celoten letni iznos (znesek B) je enak za vsa področja, a je prilagojen različnim vrstam organizacij:

- (a) proizvodni sektor (industrija): skupna letna bruto dodana vrednost, izražena v milijonih evrov, ali skupni letni fizični iznos, izražen v tonah. Majhne organizacije lahko navedejo skupni letni promet ali število zaposlenih;
- (b) neproizvodni sektor (storitve, uprava): število zaposlenih.

2.3.2.2 Glavni kazalniki in povezani elementi prožnosti – utemeljitev

Razumeti je treba utemeljitev, na podlagi katere se določajo kazalniki in elementi prožnosti iz uredbe EMAS (Priloga IV k uredbi EMAS).

V oddelku C.1 Priloge IV je navedeno, da ti kazalniki:

- (a) dajo točno oceno okoljske uspešnosti organizacije;
- (b) so razumljivi in nedvoumni;
- (c) omogočajo letne primerjave, tako da se lahko oceni razvoj okoljske uspešnosti organizacije;
- (d) omogočajo primerjavo s sektorskimi, nacionalnimi ali regionalnimi merili uspešnosti, če je primerno;
- (e) omogočajo primerjavo s predpisanimi zahtevami, če je primerno.

To so glavni nameni ključnih kazalnikov uspešnosti.

Vendar je uporaba kazalnikov **prožna**, kar omogoča, da lažje dosežejo svoj namen.

Ti so naslednji:

- **pogoji za uporabo določbe o zaupnosti, navedeni v oddelku C.1 Priloge IV** – ,če bi razkritje škodilo zaupnosti poslovnih ali industrijskih informacij [...], se organizaciji lahko dovoli, da pri poročanju te podatke izrazi v obliki indeksnih vrednosti, npr. z določitvijo izhodiščnega leta (z indeksom 100), glede na katerega bo prikazan dejanski vnos/vpliv'. Ta določba se lahko uveljavi, če bi se pri uporabi kazalnika razkrili občutljivi podatki, s katerimi bi konkurent lahko izračunal povprečno ceno proizvodnje,

(¹) Vendar uredba EMAS ni pravo mesto za določanje kakršne koli metodologije ali orodja za pripravo emisijskih evidenc in/ali količinsko opredelitev emisij.

- **pogoji, pod katerimi se o določenem glavnem kazalniku NE poroča, iz Priloge IV** – v točkah (a) in (b) oddelka C.2 Priloge IV o glavnih kazalnikih je navedeno, da ‚če organizacija sklene, da eden ali več glavnih kazalnikov ni pomembnih za njene bistvene neposredne okoljske vidike, tej organizaciji ni treba poročati o teh glavnih kazalnikih. Zadevna organizacija to utemelji s sklicevanjem na svoj okoljski pregled.‘ Zaradi večje preglednosti bi bilo treba navedeno utemeljitev navesti tudi v okoljski izjavi. Vsak glavni kazalnik je sestavljen iz zneska A (vnos), zneska B (iznos) in zneska R (razmerje A/B), zato vsak element prožnosti velja za **celoten glavni kazalnik kot tak, vključno s specifičnim razmerjem A/B**,
- **pogoji za poročanje o dodatnem kazalniku (A/B) NAMESTO določenega glavnega kazalnika, kot je navedeno v Prilogi IV** – kadar se organizacija odloči, da ne bo poročala o določenem kazalniku, kot je določeno v Prilogi IV, in ga nadomesti z drugim kazalnikom, mora tudi navedeni kazalnik določati vnos A in iznos B. Uporabo tega elementa prožnosti bi bilo treba vedno utemeljiti s sklicem na okoljski pregled, pri čemer bi bilo treba prikazati, kako izbrana možnost pripomore k boljšemu prikazu zadevne uspešnosti. Pri tej specifični določbi bi bilo treba upoštevati sektorske referenčne dokumente sistema EMAS, če so na voljo za obravnavani sektor. Namesto ‚števila zaposlenih‘ se lahko **na primer** podjetje za turistične namestitve odloči za ‚število nočitev gostov‘, šola lahko izbere ‚število učencev‘, organizacija za ravnanje z odpadki ‚količino obdelanih odpadkov v tonah‘, bolnišnica pa morda raje izbere ‚število bolnikov, ki prenočijo‘, itd.,
- **pogoji za uporabo drugih elementov za poročanje o vnosu (A) in iznosu (B) POLEG določenih glavnih kazalnikov iz Priloge IV** – organizacija lahko za poročanje o skupnem letnem vnosu/vplivu na določenem področju in celotnem letnem iznosu uporabi tudi druge elemente. Storitvena organizacija lahko **na primer** kot merilo za iznos (B) pri poročanju uporabi ‚število zaposlenih‘ v upravnem oddelku, pri čemer za specifično storitev, ki jo zagotavlja, uporabi drugo merilo za iznos,
- **merilne enote** – če z enotami, navedenimi v Prilogi IV k uredbi EMAS, ni mogoče jasno izraziti okoljske uspešnosti organizacije in prikazati jasne slike za namene obveščanja, se lahko uporabijo druge možnosti, če organizacija to utemelji. Uporabljene enote mora biti mogoče pretvoriti v enote, navedene v Uredbi. Zaželeno je, da se doda opomba s pretvorbo,
- **valute, povezane z bruto dodano vrednostjo, ali skupni letni promet v drugih valutah (ne evrih)** – v uredbi EMAS so kot merilo za iznos bruto dodane vrednosti navedeni milijoni evrov, vendar lahko organizacije s sedežem v državah, ki niso vključene v euroobmočje, uporabijo svojo nacionalno valuto.

2.3.2.3 Drugi ustrezni okoljski kazalniki uspešnosti

Organizacija mora o svoji uspešnosti poročati tudi glede na druge ustrezne kazalnike, povezane z znatnimi okoljskimi vidiki, navedenimi v okoljskem pregledu.

Če so za določen sektor na voljo sektorski referenčni dokumenti (SRD), kot so navedeni v členu 46 uredbe EMAS, se pri oceni okoljske uspešnosti organizacije upoštevajo ustrezni dokumenti.

Organizacije bi torej morale pri izbiranju kazalnikov ⁽¹⁾, ki jih bodo uporabile za poročanje o okoljski uspešnosti, upoštevati ustrezne sektorske kazalnike okoljske uspešnosti v SRD. Upoštevati bi morale kazalnike, predlagane v ustreznem SRD, in njihovo ustreznost v zvezi z znatnimi okoljskimi vidiki, ki jih je organizacija opredelila v svojem okoljskem pregledu. Kazalnike bi bilo treba upoštevati le, če so pomembni za tiste okoljske vidike, ki so bili v okoljskem pregledu opredeljeni kot najznatnejši.

2.3.2.4 Lokalna odgovornost

Lokalna odgovornost je v sistemu EMAS pomembna. Zato bi morale vse organizacije, registrirane v sistemu EMAS, poročati o pomembnih vplivih vsake lokacije na okolje, kot je opisano v Prilogi IV k Uredbi.

⁽¹⁾ V skladu s Prilogo IV(B)(e) k uredbi EMAS okoljska izjava vsebuje ‚povzetek dostopnih podatkov o uspešnosti organizacije pri doseganju splošnih in posamičnih okoljskih ciljev glede na njene pomembne vplive na okolje. Poročanje temelji na glavnih kazalnikih in drugih ustreznih obstoječih okoljskih kazalnikih uspešnosti, kot je določeno v oddelku [C].‘ V oddelku C Priloge IV je navedeno, da ‚[v]saka organizacija letno poroča o svoji uspešnosti v zvezi z bolj posebnimi okoljskimi vidiki, določenimi v njeni okoljski izjavi, in, kjer je to mogoče, upošteva sektorske referenčne dokumente iz člena 46‘.

V vsakem primeru bi morale biti informacije o emisijah v zrak in vodo, porabi vode, porabi energije in količini odpadkov razpoložljive na ravni lokacije. Kadar se uporablja postopek preverjanja več lokacij, opisan v oddelku 2.4.3 teh navodil za uporabnike, se lahko take informacije zagotovijo na ravni skupin lokacij, če zadevne številke natančno izražajo trende na ravni lokacije.

Organizacija lahko informacije izrazi v obliki indeksnih vrednosti le, če obstajajo vprašanja zaupnosti (glej oddelek 2.3.2.2).

Poleg tega je treba upoštevati dejstvo, da se neprekinjene izboljšave lahko doseže na **stalnih lokacijah**, medtem ko na **začasnih lokacijah** to ni mogoče. Če se to vprašanje pojavi, bi ga bilo treba navesti v okoljskem pregledu. Treba bi bilo upoštevati možnost izvajanja nadomestnih ukrepov, vključno z na primer drugimi „mehkimi“ (kvalitativnimi) kazalniki. V vsakem primeru se za sektorje, ki so zajeti v sektorskih referenčnih dokumentih EMAS, lahko upoštevajo informacije o začasnih lokacijah.

Tabela 7

Primer uporabe glavnih kazalnikov uspešnosti v organizacijah javne uprave

Glavni kazalnik	Letni vnos/vpliv (A)	Celoten letni iznos organizacije (B)	Razmerje A/B
Energija	letna poraba MWh, GJ	število zaposlenih (neproizvodni sektor)	MWh/osebo in/ali KWh/osebo
Materiali	letna poraba papirja v tonah	število zaposlenih (neproizvodni sektor)	ton/osebo in/ali število listov papirja/osebo/dan
Voda	letna poraba m ³	število zaposlenih (neproizvodni sektor)	m ³ /osebo in/ali l/osebo
Odpadki	letno nastajanje odpadkov v tonah letno nastajanje nevarnih odpadkov v kilogramih	število zaposlenih (neproizvodni sektor)	ton odpadkov/osebo in/ali kg/osebo kg nevarnih odpadkov/osebo
Raba zemljišč v zvezi z biotsko raznovrstnostjo	raba tal, m ² strnjenegega naselja (vključno z zatesnjenim območjem)	število zaposlenih (neproizvodni sektor)	m ² strnjenegega naselja/osebo in/ali m ² zatesnjenega območja/osebo
Emisije toplogrednih plinov	letne emisije toplogrednih plinov v tonah CO ₂ e (CO ₂ e = ekvivalent CO ₂)	število zaposlenih (neproizvodni sektor)	kg CO ₂ e/osebo in/ali kg CO ₂ e/osebo

Tabela 8

Primer uporabe glavnih kazalnikov uspešnosti v proizvodnem sektorju

Glavni kazalnik	Letni vnos/vpliv (A)	Celoten letni iznos organizacije (B)	Razmerje A/B
Energija	letna poraba MWh, GJ	skupna letna bruto dodana vrednost (v milijonih EUR) (*) ali skupni letni fizični iznos (v tonah)	MWh/milijon EUR ali MWh/tono proizvodov
Materiali	letni masni pretok različnih uporabljenih materialov v tonah	skupna letna bruto dodana vrednost (v milijonih EUR) (*) ali skupni letni fizični iznos (v tonah)	za vsak različen uporabljen material: material v tonah/milijon EUR ali material v tonah/tono proizvodov

Glavni kazalnik	Letni vnos/vpliv (A)	Celoten letni iznos organizacije (B)	Razmerje A/B
Voda	letna poraba m ³	skupna letna bruto dodana vrednost (v milijonih EUR) (*) ali skupni letni fizični iznos (v tonah)	m ³ /milijon EUR ali m ³ /tono proizvodov
Odpadki	letno nastajanje odpadkov v tonah letno nastajanje nevarnih odpadkov v tonah	skupna letna bruto dodana vrednost (v milijonih EUR) (*) ali skupni letni fizični iznos (v tonah)	ton odpadkov/milijon EUR ali ton odpadkov/tono proizvodov ton nevarnih odpadkov/milijon EUR ali ton nevarnih odpadkov/tono proizvodov
Raba zemljišč v zvezi z biotsko raznovrstnostjo	raba tal, m ² strnjenegega naselja (vključno z zatesnjenim območjem)	skupna letna bruto dodana vrednost (v milijonih EUR) (*) ali skupni letni fizični iznos (v tonah)	m ² strnjenegega naselja in/ali m ² zatesnjenega območja/milijon EUR ali m ² strnjenegega naselja in/ali m ² zatesnjenega območja/tono proizvodov
Emisije toplogrednih plinov	letne emisije toplogrednih plinov v tonah CO ₂ e	skupna letna bruto dodana vrednost (v milijonih EUR) (*) ali skupni letni fizični iznos (v tonah)	ton CO ₂ /milijon EUR ali ton ekvivalenta CO ₂ /tono proizvodov

(*) Uradna opredelitev bruto dodane vrednosti je vključena v Uredbo Komisije (ES) št. 1503/2006 z dne 28. septembra 2006 o izvajanju in spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1165/98 o kratkoročnih statističnih kazalcih v zvezi z opredelitvijo spremenljivk, seznamom spremenljivk in pogostostjo zbiranja podatkov (UL L 281, 12.10.2006, str. 15). Dodana vrednost v osnovnih cenah se lahko izračuna iz prihodka od prodaje (brez DDV in drugih podobnih odbitnih davkov, ki so neposredno vezani na prihodek od prodaje), plus kapitalizirana proizvodnja, plus drugi prihodki iz poslovanja plus ali minus spremembe zalog, minus kupljeno blago in storitve, minus davki na proizvode, ki so vezani na prihodek od prodaje, vendar se ne odštevajo, plus vse prejete subvencije na prejete proizvode. Prihodki in izdatki, ki so v računovodskih izkazih podjetja prikazani kot finančni ali izredni, so izključeni iz dodane vrednosti. Zato so subvencije na proizvode vključene v dodano vrednost v osnovnih cenah, vsi davki na proizvode pa so izključeni. Dodana vrednost se izračuna v 'bruto' vrednosti, saj se popravki vrednosti (na primer amortizacija) ne odštevajo.

Opomba: Okoljske izjave EMAS se lahko uporabijo za poročanje o določenih glavnih kazalnikih uspešnosti, zlasti za energijo in emisije toplogrednih plinov.

2.4 POSTOPEK PREVERJANJA IN POTRJEVANJA

„Preveritev“ pomeni postopek presoje skladnosti, ki ga izvede okoljski preveritelj, da pokaže, ali okoljski pregled in okoljska politika organizacije ter njen sistem okoljskega ravnanja, notranji postopek(-ki) [...] presoj in njihovo izvajanje izpolnjujejo pogoje iz te uredbe.“

„Potrditev“ pomeni potrditev okoljskega preveritelja, ki je izvedel preverjanje, da so informacije in podatki iz okoljske izjave organizacije in posodobljene okoljske izjave zanesljivi, verodostojni in pravilni ter izpolnjujejo zahteve iz te uredbe.“

2.4.1 Kdo lahko preveri in potrdi sistem EMAS?

Te naloge lahko izvedejo le akreditirani ali licencirani okoljski preveritelji.

„Okoljski preveritelj“ pomeni: organ za presojo skladnosti, kakor je določen v Uredbi (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, ali vsako združenje ali skupino takih organov, ki pridobi akreditacijo v skladu s to uredbo, ali vsako fizično ali pravno osebo, združenje ali skupino takih oseb, ki pridobi licenco za opravljanje preverjanja in potrjevanja v skladu s to uredbo.“ ⁽²⁾

- organizacija se lahko glede informacij o akreditiranih okoljskih preveriteljih obrne na pristojni organ EMAS v svoji državi članici ali organ za akreditiranje ali licenciranje EMAS, ki je odgovoren za akreditiranje preveriteljev. Če organizacija želi pridobiti informacije o preveriteljih, ki delajo v njihovem sektorju, od države članice, ki ni država članica organizacije, so te informacije dostopne v registru EMAS EU ⁽³⁾,
- obseg delovanja akreditiranega ali licenciranega okoljskega preveritelja je določen v skladu s kodami NACE, klasifikacijo gospodarskih dejavnosti iz Uredbe (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾. Kadar organizacija najame okoljskega preveritelja, mora zagotoviti, da je preveritelj akreditiran ali licenciran za določeno kodo NACE, ki je v skladu z dejavnostmi organizacije,
- ko je preveritelj akreditiran ali licenciran v eni državi članici, lahko svoje delo izvaja v vseh državah EU ⁽⁵⁾,
- informacije o akreditiranih ali licenciranih preveriteljih so dostopne na spletni strani EMAS Komisije ali pri ustreznih organih v državah članicah.

Opomba: Koristno je, da organizacija preveri, ali je preveritelj ustreznemu organu za akreditiranje ali licenciranje vsaj štiri tedne pred preverjanjem sporočil informacije iz člena 24 uredbe EMAS, da bi organu za akreditiranje ali licenciranje v državi članici, kjer želi opravljati svoje delo, omogočil nadzor. Če se nadzor ne izvaja, lahko pristojni organ zavrne registracijo organizacije.

2.4.2 Katere so naloge okoljskih preveriteljev?

- (1) Preverjanje, ali organizacija izpolnjuje vse zahteve iz uredbe EMAS, povezane z začetnim okoljskim pregledom, sistemom okoljskega ravnanja, okoljsko presojo in njenimi rezultati ter okoljsko izjavo.
- (2) Preverjanje, ali organizacija izpolnjuje ustrezne zakonske zahteve Skupnosti ter nacionalne, regionalne in lokalne zakonske zahteve v zvezi z okoljem.

Opomba 1: Preveritelj mora preveriti, ali je organizacija vzpostavila, izvajala in vzdrževala postopek(-ke) za periodično vrednotenje izpolnjevanja veljavnih zakonskih zahtev ⁽⁶⁾. Preveritelj izvede poglobljeno preverjanje izpolnjevanja zakonskih zahtev družbe. Del te naloge je preverjanje prejetih materialnih dokazov, ki potrjujejo, da ni prišlo do kršitve okoljske zakonodaje ⁽⁷⁾. Preveritelji lahko uporabijo ugotovitve izvršilnih organov. Če neskladnosti ni mogoče najti, je to navedeno v okoljski deklaraciji s podpisom preveritelja. Toda dolžnost preveritelja je, da preveri, ali so zahteve Uredbe izpolnjene z uporabo običajnih tehnik presoje. To pomeni, da preveritelj ne more preveriti izpolnjevanja zakonskih zahtev na enak način, kot to počnejo izvršilni organi.

Opomba 2: Če preveritelj odkrije primer neizpolnjevanja ali neskladnosti v obdobju med dvema registracijama, obstajajo naslednje možnosti. Preveritelj lahko poroča pristojnemu organu, da mora biti zadevna organizacija izbrisana iz registra EMAS. Če pa organizacija pokaže, da je v sodelovanju z izvršilnimi oblastmi izvedla pravočasne ukrepe za ponovno izpolnjevanje zakonskih zahtev, lahko preveritelj še vedno podpiše izjavo o dejavnostih preverjanja in potrjevanja, kakor je določeno v Prilogi VII k Uredbi.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

⁽²⁾ Sklicevanje na „to uredbo“ v uredbi EMAS se nanaša na „uredbo EMAS“.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_registrations/register_en.htm.

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).

⁽⁵⁾ V skladu z nadzornimi zahtevami organa za akreditacijo ali licenciranje države članice, kjer želi opravljati svoje delo, kakor je določeno v členu 24 uredbe EMAS.

⁽⁶⁾ Oddelek A.9.1.2 „Ocena ustreznosti“ Priloge II k Uredbi ter oddelek A.10.2 „Neskladnost in korektivni ukrepi“ Priloge II k Uredbi.

⁽⁷⁾ Člen 13(2)(c) in preverjanje, da ne obstajajo nobene pritožbe zainteresiranih strani ali da so bile pritožbe rešene ugodno (člen 13(2)(d)).

- (3) Preverjanje nenehnega izboljševanja okoljske uspešnosti organizacije.
- (4) Preverjanje zanesljivosti, verodostojnosti in točnosti podatkov, ki so vključeni in se uporabijo v okoljski izjavi EMAS, ter vseh okoljskih informacij, ki jih je treba potrditi.
- (5) Obisk organizacije ali lokacije. Postopka za organizacijo z enotno lokacijo ali več lokacijami sta različna in pomembno je, da se poudarijo razlike v zadevnih pristopih. V uredbi EMAS (člen 25(4)) se zahteva obisk vsake organizacije vsakič, ko je treba izvesti dejavnost potrjevanja/preverjanja.
 - (a) V primeru organizacije z eno lokacijo to pomeni, da mora preveritelj obiskati lokacijo vsako leto.
 - (b) V primeru majhnih organizacij z eno lokacijo, kjer se lahko uporabi odstopanje za majhne organizacije (člen 7), morajo biti dejavnosti potrjevanja/preverjanja opravljene po dveh in štirih letih, preveritelj pa mora obiskati lokacijo po dveh in štirih letih.
 - (c) V primeru registrirane organizacije z več lokacijami pa člen 25(4) še vedno zahteva obisk organizacije vsakič, ko se izvajajo dejavnosti preverjanja/potrjevanja. S pravnega vidika je ta dolžnost izpolnjena, ko preveritelj obiše organizacijo (eno ali različne lokacije) vsako leto.

Vendar mora biti ob upoštevanju nalog preveritelja in njegove izjave v zvezi s skladnostjo z zakonodajo v načrtu obiskov zagotovljeno, da je vsaka lokacija, ki je vključena v registracijsko številko te organizacije z več lokacijami, obiskana (v celoti preverjena) vsaj enkrat v 36 mesecih. Če vsaka vključena lokacija ne bi bila v celoti preverjena vsaj enkrat v tem ciklu, preveritelj ne bi izpolnil svojih nalog, ki so določene v uredbi EMAS III. To tudi pomeni, da mora okoljski preveritelj pred prvo registracijo organizacije obiskati vse lokacije organizacije z več lokacijami.

Kot izjema od tega splošnega pravila se lahko za preverjanje organizacij z več lokacijami uporabi metodologija vzorčenja. Če so izpolnjeni posebni pogoji, lahko preveritelji v 36 mesecih obišejo izbrane lokacije, ki so reprezentativne za dejavnosti organizacije ter zagotavljajo zanesljivo in zaupanja vredno oceno splošne okoljske uspešnosti organizacije ter njene skladnosti z zahtevami uredbe EMAS.

Ta metodologija vzorčenja se lahko uporabi le v medsebojnem dogovoru z okoljskim preveriteljem ter če so izpolnjene zahteve iz oddelka 2.4.3 in smernice za izvajanje, opredeljene v oddelku 2.4.4 teh navodil za uporabnike.

Kadar torej organizacija zaprosi za uporabo metode vzorčenja, preveritelj za odločitev o primernosti uporabe metode vzorčenja preveri naslednje:

- ali organizacija izpolnjuje zahteve iz oddelka 2.4.3 teh navodil za uporabnike in
- ali so bile upoštevane smernice za izvajanje, opredeljene v oddelku 2.4.4.

Poleg tega se lahko okoljski preveritelj odloči za omejitev vzorčenja, kadar vzorčenje lokacij zaradi posebnih dejstev ni ustrezno za pridobitev zadostnega zaupanja v učinkovitost sistema ravnanja. Okoljski preveritelji bi morali take omejitve opredeliti glede na:

- okoljske pogoje ali druge ustrezne razmisleke, povezane z okoliščinami organizacije,
- razlike pri lokalnem izvajanju sistema ravnanja, da se zajamejo posebnosti različnih lokacij,
- preteklo izpolnjevanje zahtev s strani organizacije (ponazorjeno npr. z evidencami izvršilnih organov glede vprašanj neskladnosti, številom pritožb in oceno korektivnih ukrepov).

V takem primeru bi moral preveritelj dokumentirati posebne razloge za omejitev upravičenosti organizacij do uporabe vzorčenja.

Okoljski preveritelj tudi oceni preglednost združevanja podobnih lokacij v skupine, ki se zahteva z oddelkom 2.4.3.2, ter učinek takih združenj na vsebino okoljske izjave in splošno okoljsko uspešnost organizacije. Rezultati in ugotovitve te ocene se navedejo v poročilu o preverjanju.

Okoljski preveritelj vodi podrobno evidenco o vsaki uporabi vzorčenja za organizacijo z več lokacijami, ki vključuje utemeljitev metodologije vzorčenja in uporabljenih parametrov/meril ter dokazuje, da se vzorčenje izvaja v skladu s tem dokumentom.

- (6) Če se med postopkom preverjanja v organizaciji z več lokacijami, za katero je bila uporabljena metoda vzorčenja, odkrijejo primeri neizpolnjevanja ali neskladnosti, preveritelj:
- razišče, v kakšnem obsegu sta to neizpolnjevanje ali neskladnost značilna za posamezno lokacijo oziroma ali lahko to vpliva na druge lokacije,
 - pozove organizacijo, naj opredeli vse lokacije, na katere bi to lahko vplivalo, sprejme potrebne korektivne ukrepe na navedenih lokacijah in prilagodi sistem ravnanja, če obstajajo znaki, da bi lahko neizpolnjevanje ali neskladnost kazala na pomanjkljivost v celotnem sistemu ravnanja, ki bi lahko vplivala na druge lokacije. V primeru neizpolnjevanja ali neskladnosti, ki ju ni mogoče popraviti s sprejetjem pravočasnih korektivnih ukrepov, bi moral preveritelj pristojnemu organu sporočiti, da je treba vpis zadevne organizacije v register EMAS zadržati ali organizacijo iz tega registra izbrisati,
 - zahteva dokaze o teh ukrepih in preveri njihovo učinkovitost tako, da po sprejetju korektivnih ukrepov velikost vzorca razširi na dodatne lokacije, in
 - potrdi okoljsko izjavo ter podpiše izjavo o dejavnostih preverjanja in potrjevanja, kakor je določeno v Prilogi VII k Uredbi, le če je na podlagi dokazov prepričan, da vse lokacije izpolnjujejo zahteve uredbe EMAS in vse zakonske zahteve, povezane z okoljem.
- (7) Ob prvem preverjanju preveritelj preveri vsaj, ali organizacija izpolnjuje naslednje zahteve:
- (a) vzpostavljen je v celoti delujoč sistem okoljskega ravnanja;
 - (b) vzpostavljen je v celoti načrtovan program presoje;
 - (c) vodstveni pregled je dokončan;
 - (d) če želi organizacija za preverjanje svojih lokacij uporabiti metodo vzorčenja, se upoštevajo določbe oddelkov 2.4.3 in 2.4.4 teh navodil za uporabnike, in
 - (e) okoljska izjava EMAS je pripravljena in upoštevani so bili dostopni sektorski referenčni dokumenti.

2.4.3 **Zahteve za uporabo metode vzorčenja za preverjanje organizacij z več lokacijami**

2.4.3.1 **Splošna načela**

Uporaba metode vzorčenja je lahko primerna za organizacije z več lokacijami, da se prilagodi obseg preverjanja, ob tem pa ne ogrozi zaupanje v skladnost z zakonodajo in celovito izvajanje sistema ravnanja, tako da je mogoče okoljsko uspešnost na vsaki lokaciji, vključeni v obseg registracije v sistem EMAS, nenehno izboljševati.

Kadar je to ustrezno glede na merila, opredeljena v oddelku 2.4.3.2, in na zahtevo organizacije lahko okoljski preveritelj privoli v uporabo metode vzorčenja za preverjanje organizacij z več lokacijami.

2.4.3.2 **Merila upravičenosti za organizacije**

- (a) Postopki za vzorčenje v organizaciji z več lokacijami se lahko uporabijo le za skupine podobnih lokacij.
- (b) Za podobne lokacije štejejo tiste, ki so v isti državi članici, opravljajo isto vrsto dejavnosti, delujejo po istem postopku, za katere veljajo iste zakonske zahteve ter ki imajo podobne okoljske vidike in vplive na okolje, primerljiv obseg vplivov na okolje ter podobne prakse okoljskega ravnanja in nadzora.
- (c) Skupina(-e) podobnih lokacij se oblikuje(-jo) v okviru sistema okoljskega ravnanja in v medsebojnem dogovoru z okoljskim preveriteljem. Te skupine so upoštevajo v notranjih presojah in vodstvenem pregledu ter navedejo v okoljski izjavi.
- (d) Lokacije, ki zaradi neobstoja podobnosti niso vključene v skupino, so izključene iz obsega vzorčenja in jih je treba preveriti posamično.
- (e) Vse lokacije, vključene v registracijo v sistem EMAS, so pod neposrednim nadzorom in pristojnostjo organizacije.

- (f) Sistem okoljskega ravnanja se nadzira in upravlja centralno ter je predmet centralnega vodstvenega pregleda. Vse lokacije, vključene v registracijo v sistem EMAS, so predmet okoljskega pregleda in programa notranje presoje organizacije, pred prvo registracijo pa se za vse opravi notranja presoja (vključno s presojo skladnosti z zakonodajo).

Poleg tega mora organizacija izkazati svojo pristojnost in sposobnost, da na vseh lokacijah, vključenih v registracijo v sistem EMAS, uvede organizacijske spremembe, če so te potrebne za doseganje splošnih okoljskih ciljev. Organizacija mora tudi izkazati svojo sposobnost zbiranja in analiziranja podatkov z vseh lokacij, vključno s sedežem, ki vključujejo spodaj navedene elemente, vendar niso omejeni nanje:

- vse elemente, vključene v okoljski pregled, kot je opredeljen v Prilogi I k uredbi EMAS (Uredba (ES) št. 1221/2009), kar med drugim vključuje določitev veljavnih zakonskih zahtev, okoljskih vidikov ali povezanih vplivov ter prakse in postopka v zvezi z okoljskim ravnanjem,
- dokumentacijo sistema okoljskega ravnanja in sprememb sistema,
- notranjo presojo in oceno rezultatov, vključno z oceno skladnosti z zakonskimi zahtevami, povezanimi z okoljem,
- vodstveni pregled,
- okoljsko uspešnost,
- pritožbe in
- oceno korektivnih ukrepov.

- (g) Vzorčenje se ne uporablja za:

- organizacije, ki so jim bile dodeljene spodbude na podlagi zahteve, da se v ciklusu preverjanja preverijo vse lokacije,
- lokacije v tretjih državah,
- lokacije, ki delujejo na podlagi popolnoma drugačnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem,
- lokacije, za katere se uporablja zakonodaja o urejanju emisij onesnaževal, nevarnih odpadkov ali uporabe ali skladiščenja nevarnih snovi (npr. Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ (direktiva o industrijskih emisijah) ali Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ (Seveso)),
- lokacije, pri katerih je tveganje za okoljsko nesrečo del njihovih znatnih okoljskih vidikov.

Te lokacije so izključene iz obsega metode vzorčenja in se preverijo posamično.

- (h) Organizacija je dejavna v gospodarskih sektorjih, v katerih je uporaba metode vzorčenja na podlagi oddelka 2.4.3.3 dovoljena.

2.4.3.3 Gospodarski sektorji, v katerih je mogoče dovoliti uporabo metode vzorčenja

- (a) Preverjanje organizacij z več lokacijami z uporabo metode vzorčenja je dovoljeno v naslednjih sektorjih:

Tabela 9

Gospodarski sektorji, v katerih je dovoljena uporaba metode vzorčenja

Gospodarski sektor	Koda NACE
Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov	64
Dejavnost zavarovanja, pozavarovanja in pokojninskih skladov, razen obvezne socialne varnosti	65

⁽¹⁾ Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

⁽²⁾ Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (UL L 197, 24.7.2012, str. 1).

Gospodarski sektor	Koda NACE
Pravne in računovodske dejavnosti	69
Podjetniško in poslovno svetovanje	70.2
Zaposlovalne dejavnosti (npr. dejavnosti v zvezi s človeškimi viri, začasno zaposlovanje, posredovanje zaposlitve)	78
Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj ter rezervacije in druge s potovanji povezane dejavnosti	79
Pisarniške dejavnosti	82.1
Predšolska vzgoja in osnovnošolsko izobraževanje	85.1 in 85.2
Dejavnost knjižnic in arhivov	91

(b) V drugih sektorjih, navedenih v tabeli 10, lahko države članice izvajajo pilotne projekte, da bi pridobile znanje o uporabi metode vzorčenja. V ta namen Evropski komisiji sporočijo naslednje informacije:

- jasen in nedvoumen opis organizacije, ki se registrira v sistem EMAS, vključno s kratkim opisom okoliščin organizacije in povzetkom njenih dejavnosti, proizvodov in storitev ter njenim razmerjem do katere koli matične organizacije, če je primerno,
- seznam lokacij, za katere bi bilo treba uporabiti vzorčenje,
- skupine lokacij, vključno z metodologijo združevanja v skupine,
- lokacije, za katere se uporablja omejitev vzorčenja, in razloge za omejitve,
- opis vseh znatnih neposrednih in posrednih okoljskih vidikov, ki povzročajo pomemben vpliv organizacije na okolje, vključno s pojasnilom, kako je narava vplivov povezana z znatnimi neposrednimi in posrednimi vidiki, ter opredelitvijo znatnih okoljskih vidikov, povezanih z lokacijami, za katere bi bilo treba uporabiti vzorčenje,
- morebitna tveganja, povezana s temi okoljskimi vidiki,
- okoljsko politiko in kratek opis sistema okoljskega ravnanja organizacije, vključno z njenimi splošnimi in posamičnimi cilji v zvezi z znatnimi okoljskimi vidiki in vplivi; če organizacija še nima vzpostavljenega sistema okoljskega ravnanja, bi morala opisati predvideni sistem okoljskega ravnanja in njegove glavne posamične cilje,
- sklic na veljavne zakonske zahteve v zvezi z okoljem.

Evropska komisija po prejetju teh informacij odbor EMAS obvesti o načrtovanem pilotnem projektu in zagotovi mnenje o njegovi ustreznosti. Če večina članov odbora EMAS v dveh mesecih ne vloži ugovora, se lahko pilotni projekt začne izvajati v skladu z naslednjima praviloma:

- organizacija upošteva vse zahteve iz uredbe EMAS v zvezi z registracijo ali njenim podaljšanjem,
- metodo vzorčenja je treba določiti na podlagi smernic za izvajanje, opisanih v oddelku 2.4.4 teh navodil za uporabnike.

Navedeni pilotni projekti ne trajajo več kot tri leta. Po uspešni izvedbi pilotnega projekta, vključno s pozitivno preveritvijo, s katero je potrjeno, da organizacija izpolnjuje vse zahteve iz uredbe EMAS, se lahko organizacija in njene lokacije registrirajo v sistem EMAS za tri leta oziroma štiri leta, če se uporablja odstopanje iz člena 7.

Ocena vsakega projekta se predloži odboru EMAS.

Odbor EMAS lahko na podlagi ocene pilotnega projekta priporoči, naj se sektor vključi na seznam sektorjev, v katerih je dovoljena uporaba metode vzorčenja (tabela 9).

Tabela 10

Gospodarski sektorji, v katerih je mogoče dovoliti uporabo metode vzorčenja v pilotnih projektih

Gospodarski sektor	Koda NACE
Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode	36
Ravnanje z odpadki	37
Naslednje dejavnosti, ki so del trgovine na drobno	
Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah (npr. supermarketih)	47.1
Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah z živili, pijačami in tobačnimi izdelki	47.2
Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s tekstilom	47.51
Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah z izdelki za kulturo, šport in zabavo	47.6
Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah z oblačili	47.71
Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah z obutvijo in usnjenimi izdelki	47.72
Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah s kozmetičnimi in toaletnimi izdelki	47.75
Trgovina na drobno v specializiranih prodajalnah z urami in nakitom	47.77
Naslednje dejavnosti, ki so del gostinskih storitev	
Dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov	55.1
Dejavnost počitniških domov in podobnih nastanitvenih obratov za kratkotrajno bivanje	55.2
Dejavnost restavracij (vendar brez druge strežbe jedi)	56.1
Strežba pijač	56.3
Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti	62
Poslovanje z nepremičninami: nakup in prodaja nepremičnin ter oddajanje nepremičnin v najem (brez upravljanja nepremičnin)	68
Oglaševanje in raziskovanje trga	73
Druge strokovne in tehnične dejavnosti	74
Splošna dejavnost javne uprave	84.11
Srednješolsko izobraževanje, posrednješolsko izobraževanje ter drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje	85.3, 85.4, 85.5, 85.6
Socialno varstvo z nastanitvijo	87
Socialno varstvo brez nastanitve	88
Kulturne in razvedrilne dejavnosti	90
Dejavnost muzejev in druge kulturne dejavnosti	91
Športne dejavnosti	93.1
Dejavnost članskih organizacij	94

2.4.4 Smernice za izvajanje v zvezi z uporabo metode vzorčenja za preverjanje organizacij z več lokacijami

2.4.4.1 Splošna načela

- (a) Organizacija pripravi jasen opis obsega, ki se predlaga za uporabo metode vzorčenja (število lokacij, seznam vseh zajetih lokacij in kratek opis njihovih dejavnosti ter navedba lokacij, izključenih iz vzorčenja).
- (b) Lokacije, ki jih organizacije predlagajo za vključitev v metodo vzorčenja, se razdelijo v eno ali več skupin podobnih lokacij, kot je opredeljeno v oddelku 2.4.3.2 (c) teh navodil za uporabnike. Raven podobnosti skupine lokacij mora zagotavljati, da bo pri preverjanju vzorca lokacij dosežena visoka stopnja reprezentativnosti za celotno skupino. Kot je navedeno v oddelku 2.4.3.2(d), se lokacije, ki zaradi neobstoja podobnosti niso vključene v skupino, izključijo iz obsega vzorčenja in jih je treba preveriti posamično.
- (c) Preveritelj se strinja s predlaganim obsegom, opredeli naravo vsake skupine lokacij ter pripravi osnutek načrta preverjanja, ki vključuje opis metodologije in meril, uporabljenih za opredelitev skupin lokacij, metodo, ki bo uporabljena za izbiro lokacij (za naključni in nenaključni del), in časovni okvir preverjanja. Ta načrt preverjanja vključuje tudi ključne dejavnosti in postopke vsake skupine lokacij, znatne okoljske vidike, povezane z vsako skupino lokacij, in oceno ravni tveganja za okoljske nesreče, povezanih s temi vidiki.

2.4.4.2 Metoda vzorčenja

Metoda vzorčenja za izbiro lokacij za obiske na kraju samem v okviru različnih skupin lokacij mora izpolnjevati spodaj navedene zahteve.

- (a) Iz vsake skupine podobnih lokacij se vzame reprezentativni vzorec.
- (b) Vzorec je delno selektivno in temelji na spodaj predstavljenih dejavnikih ter delno neselektivno (naključno), tako da se z njim pridobi reprezentativen izbor različnih lokacij.
- (c) V vsaki skupini se vsaj 50 % vzorca lokacij (zaokroženo navzgor na najbližje celo število) izbere naključno (neselektivno). Okoljski preveritelj mora dokumentirati postopek, uporabljen za dokončanje te naključne izbire.
- (d) Pri metodologiji za preostali selektivni del vzorčenja se upoštevajo spodaj navedene določbe. Metodologija zagotavlja, da so razlike med izbranimi lokacijami čim večje, in mora vključevati vsaj naslednje vidike:
 - rezultate okoljskega pregleda in notranjih presoj ali predhodnih preverjanj lokacije,
 - pretekle incidente, pritožbe ter druge ustrezne vidike korektivnih in preventivnih ukrepov,
 - bistvene razlike v velikosti lokacij,
 - razlike v sistemu in postopkih ravnanja, ki se izvajajo na lokacijah, ter kompleksnost teh sistemov in postopkov,
 - spremembe od zadnjega preverjanja,
 - zrelost sistema ravnanja in znanja organizacije,
 - razlike v kulturi, jeziku in regulativnih zahtevah ter
 - geografsko razpršenost.

Preveritelj si ob upoštevanju navedenih vidikov prizadeva tudi, da bi v vzorec vključil čim več lokacij, ki še niso bile preverjene.

- (e) Najmanjše število lokacij, ki bi jih bilo treba vključiti v vzorec, vzet iz vsake skupine lokacij, se izračuna z naslednjo formulo:
 - za prvo registracijo v sistem EMAS in podaljšanje registracije je to število enako **kvadratnemu korenu števila lokacij, vključenih v vsako skupino, pomnoženemu z 2**, pri čemer je zaokroženo navzgor na najbližje celo število (npr. za skupino 100 lokacij: $\sqrt{100 \times 2} = 20$).

- (f) Velikost vzorca bi bilo treba povečati, če so iz analize lokacij, vključenih v registracijo v sistem EMAS, ki jo opravijo okoljski preveritelji, razvidne posebne okoliščine v zvezi z dejavniki, kot so:
- velikost lokacij in število zaposlenih (npr. več kot 50 zaposlenih na lokaciji),
 - kompleksnost in tveganje za nepodobne skupine lokacij,
 - razlike v okoljski uspešnosti,
 - razlike v delovnih praksah in poročanju o vplivih na okolje,
 - razlike v dejavnostih, ki se izvajajo,
 - znatnost in obseg okoljskih vidikov ter povezanih vplivov na okolje,
 - pretekle pritožbe ter drugi ustrezni vidiki korektivnih in preventivnih ukrepov ter
 - rezultati notranjih presoj in vodstvenega pregleda.

Primer preverjanja organizacije z več lokacijami z uporabo metode vzorčenja

Za primer se vzame družba, ki je dejavna v trgovini na drobno z oblačili in ima naslednje lokacije:

- 100 trgovin > 150 m²,
- 400 trgovin < 150 m²,
- 3 različno velika skladišča z različno vsebino,
- 1 sedež.

1. Združevanje lokacij v skupine za uporabo metode vzorčenja:

- skupina 1: 100 trgovin > 150 m²,
- skupina 2: 400 trgovin < 150 m²,
- posamezne lokacije:
 - 3 skladišča,
 - 1 sedež.

2. Preverjanje pred prvo registracijo:

- vse posamezne lokacije (3 skladišča, 1 sedež),
- skupina 1: najmanj $\sqrt{100}$ trgovin $\times 2 = 20$ trgovin,
- skupina 2: najmanj $\sqrt{400}$ trgovin $\times 2 = 40$ trgovin.

3. Preverjanje pred podaljšanjem registracije:

- obiskati je treba vse posamezne lokacije,
- skupina 1: najmanj $\sqrt{100}$ trgovin $\times 2 = 20$ trgovin,
- skupina 2: najmanj $\sqrt{400}$ trgovin $\times 2 = 40$ trgovin.

2.4.5 Dokumentiranje razlogov za velikost vzorca in metode vzorčenja v okoljski izjavi

Organizacije, registrirane v sistemu EMAS, za katere je okoljski preveritelj uporabil načrt vzorčenja/preverjanja, kot je navedeno v oddelku 2.4.3 teh navodil za uporabnike, bi morale ta načrt vzorčenja dokumentirati v svoji okoljski izjavi. V njej bi morali biti (na kratko) pojasnjeni razlogi, na katerih sta temeljili metoda, uporabljena za združevanje lokacij v skupine, in velikost izbranega vzorca. Okoljska izjava vsebuje seznam vseh lokacij ter jasno razlikuje med obiskanimi in neobiskanimi lokacijami.

2.5 POSTOPEK REGISTRACIJE

Uredba EMAS III navaja nekaj splošnih pravil v zvezi z registracijo. Države članice lahko ta pravila prilagodijo svoji okoljski zakonodaji.

Ko se sistem začne izvajati ter ko je sistem preverjen in je okoljska izjava EMAS potrjena, se organizacija lahko prijavi za registracijo pri pristojnem organu.

2.5.1 Na kateri pristojni organ naj se organizacija obrne?

Tabela 11

Pristojni organi ⁽¹⁾ za različne vrste registracije

Različni primeri	Kje se registrirati
Organizacija z eno lokacijo v EU	Pristojni organ, ki ga je uradno imenovala država članica, v kateri je organizacija.
Organizacija z več lokacijami v državi članici (federativna država ali podobno)	Pristojni organ, ki ga je za ta namen imenovala država članica.
Registracija organizacij z več lokacijami v več državah članicah EU (registracija družb na ravni EU)	V primeru registracije družbe na ravni EU je določitev vodilnega pristojnega organa odvisna od lokacije sedeža ali upravnega središča organizacije (v tem prednostnem vrstnem redu).
Registracija organizacij z eno ali več lokacijami v tretjih državah (registracija na ravni tretjih držav)	Če se država članica odloči, da bo omogočila registracijo na ravni tretjih držav v skladu s členom 3(3) uredbe EMAS, je možnost registracije v določeni državi članici v praksi odvisna od razpoložljivosti akreditiranih preveriteljev. Potencialni preveritelj bi moral biti akreditiran v določeni državi članici, ki omogoča registracijo na ravni tretjih držav, za določeno tretjo državo in določen(-e) gospodarski(-ke) sektor(-je) (glede na kode NACE).
Registracija organizacij z več lokacijami v državah članicah in v tretjih državah (globalna registracija)	Določitev države članice, v kateri bo pristojni organ, odgovoren za ta postopek, temelji na pogojih v naslednjem prednostnem vrstnem redu: (1) če ima organizacija sedež v državi članici, ki omogoča registracijo na ravni tretjih držav, bi morala biti prijava predložena pristojnemu organu v navedeni državi članici; (2) če organizacija nima sedeža v državi članici, ki omogoča registracijo na ravni tretjih držav, vendar ima tam upravno središče, bi morala biti prijava predložena pristojnemu organu v navedeni državi članici; (3) če organizacija, ki se prijavi za globalno registracijo, nima ne sedeža ne upravnega središča v državi članici, ki omogoča registracijo na ravni tretjih držav, mora vzpostaviti 'začasno' upravno središče v državi članici, ki omogoča registracijo na ravni tretjih držav, prijava pa bi morala biti predložena pristojnemu organu v navedeni državi članici. Opomba: Če prijava zajema več kot eno državo članico, je treba slediti postopku usklajevanja med vpletenima pristojnima organoma, kot je določeno v oddelku 3.2 (Navodila za registracijo družb na ravni EU in tretjih držav ter globalno registracijo v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009). V takem primeru navedeni pristojni organ opravlja vlogo vodilnega pristojnega organa v skladu z vidikom postopka registracije družbe na ravni EU.

Opomba: Zadevne strukture v zvezi z registracijo se med državami članicami lahko razlikujejo. Običajno imajo države članice en pristojni organ, v nekaterih državah članicah pa so na regionalni ravni različni pristojni organi.

⁽¹⁾ Seznam s kontaktnimi podatki o pristojnih organih, organih za akreditiranje ali okoljskih preveriteljih iz držav članic EU in Norveške je dostopen na: http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_contacts/competent_bodies_en.htm.

2.5.2 Dokumenti in/ali zahteve za registracijo

Prijava mora biti vložena v uradnem jeziku države članice, v kateri se organizacija želi registrirati. Vsebovati mora:

- (1) potrjeno okoljsko izjavo EMAS (elektronska ali tiskana različica);
- (2) izjavo, ki jo podpiše okoljski preveritelj, ki potrjuje, da sta bila preverjanje in potrjevanje izvedena v skladu z Uredbo (Priloga VII k Uredbi);
- (3) izpolnjen prijavni obrazec (Priloga VI k Uredbi) z informacijami o organizaciji, lokacijah in okoljskem preveritelju;
- (4) dokazilo o plačilu pristojbin, kadar je to potrebno.

2.5.3 Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni pred/med postopkom registracije v sistem EMAS

- (1) preverjanje in potrjevanje, izvedeni v skladu z Uredbo;
- (2) v celoti izpolnjen prijavni obrazec, v celoti urejena dodatna dokumentacija;
- (3) pristojni organ prek materialnih dokazov ugotovi, da ni dokazov o kršenju zakonskih zahtev v zvezi z okoljem. Primeren materialni dokaz bi bilo pisno poročilo izvršilne oblasti, ki ugotavlja, da do takšne kršitve ni prišlo;
- (4) nobenih pritožb zainteresiranih strani ali pritožbe, ki so bile ugodno rešene;
- (5) pristojni organ na podlagi prejetih dokazov ugotovi, da organizacija izpolnjuje vse zahteve iz Uredbe;
- (6) pristojni organ je prejel zahtevano pristojbino, če je to potrebno.

Za najboljšo prakso velja, da pristojni organ sprejme končno odločitev glede registracije prijavljene organizacije v sistem EMAS v treh mesecih po uspešni prijavi. Daljše obdobje za sprejetje končne odločitve glede registracije je lahko utemeljeno le v izjemnih primerih.

2.5.4 Zadržanje organizacije ali njen izbris iz registra

To se lahko zgodi:

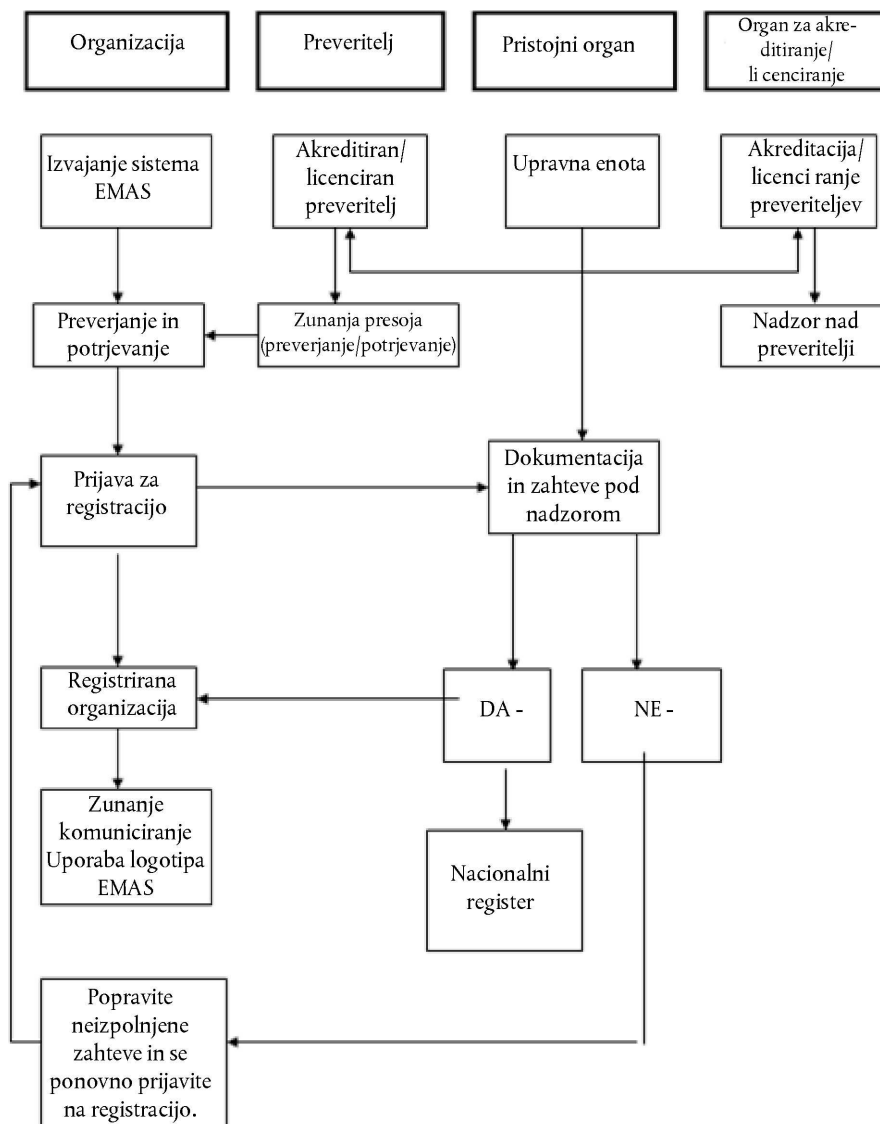
- če pristojni organ utemeljeno meni, da organizacija ne izpolnjuje določb Uredbe;
- če pristojni organ od organa za akreditiranje ali licenciranje prejme pisno poročilo o nadzoru, ki dokazuje, da dejavnosti okoljskega preveritelja niso bile izvedene v skladu z določbami Uredbe;
- če organizacija v dveh mesecih od podane zahteve ne predloži nobenega od naslednjih dokumentov: potrjene okoljske izjave, posodobljene okoljske izjave ali izjave o dejavnostih preverjanja in potrjevanja, ki jo podpiše preveritelj (Priloga VII), prijavnega obrazca (Priloga VI);
- če izvršilni organ s pisnim poročilom obvesti pristojni organ, da je organizacija kršila zakonske zahteve v zvezi z okoljem.

Pristojni organ lahko prekliche zadržanje, ko prejme zadovoljive informacije, da organizacija izpolnjuje določbe Uredbe.

Uredba EMAS ne določa trajanja zadržanja, zato o tem vprašanju odločajo ustrezni pristojni organi. Vendar zadržanje ne bi smelo presežati 12 mesecev.

Slika 10

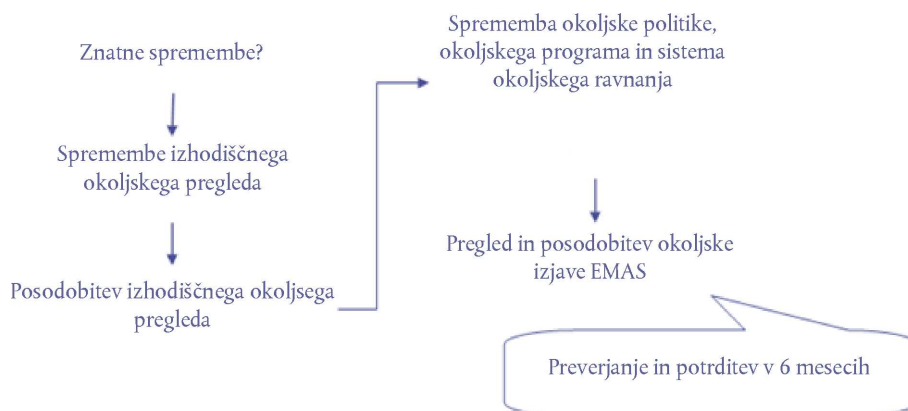
Stebri EMAS, postopek registracije

2.6 ZNATNE SPREMEMBE

Organizacija, ki spreminja svoje delovanje, strukturo, upravo, postopek, dejavnosti, proizvode ali storitve, mora upoštevati učinek takih sprememb na okolje, saj te lahko vplivajo na veljavnost registracije v sistemu EMAS. Manjše spremembe se lahko absorbirajo, znatne spremembe pa zahtevajo posodobljen okoljski pregled, politiko, program, sistem ravnanja in izjavo. Vsi posodobljeni dokumenti morajo biti preverjeni in potrjeni v šestih mesecih. Po potrditvi mora organizacija spremembe predložiti pristojnemu organu na obrazcu iz Priloge VI k Uredbi.

Slika 11

Diagram poteka obravnavanja znatnih sprememb v skladu z uredbo EMAS**3. UPORABA LOGOTIPA EMAS****Kaj je logotip EMAS?**

Logotip EMAS je grafična podoba, povezana s/z:

- pravilnim izvajanjem sistema EMAS,
- zavezanostjo nenehnemu okoljskemu izboljševanju,
- dejavno udeležbo zaposlenih,
- verodostojnostjo informacij o okoljski uspešnosti organizacije,
- dokazanim izpolnjevanjem zakonskih zahtev.

Logotip EMAS je dober način za sporočanje, da je organizacija okolju prijazna.

3.1 KAKO UPORABLJATI LOGOTIP EMAS?

Logotip EMAS lahko uporabljajo le organizacije z veljavno registracijo v sistemu EMAS.

- logotip vedno vsebuje registracijsko številko organizacije, razen za promocijske in tržne dejavnosti sistema EMAS,
- veljaven je le uradni logotip,
- če ima organizacija več lokacij, od katerih niso vse vključene v registracijo, lahko logotip uporablja le za registrirane lokacije in ne sme dajati vtisa, da je registrirana v celoti,
- okoljska izjava bi morala biti po možnosti opremljena z logotipom.

Slika 12

Logotip EMAS

„Preverjeno okoljsko ravnanje“
Registracija št. XXXX

Uporaba logotipa EMAS za promocijske dejavnosti in trženje sistema

Le v teh razmerah se lahko logotip EMAS uporabi brez registracijske številke. Logotip lahko uporabljajo pristojni organi, organi za akreditiranje ali licenciranje in druge zainteresirane strani.

3.2 KAKO NE UPORABLJATI LOGOTIPA EMAS?

- na proizvodih ali embalaži, da ne pride do zamenjave z oznakami proizvodov,
- s primerjalnimi trditvami o drugih dejavnostih in storitvah.

Logotip ne sme biti uporabljen na načine, ki bi povzročili nejasnosti v zvezi z drugimi oznakami proizvodov ali storitev.

Tabela 10

Uporaba logotipa EMAS: primeri

Št.	Primer ali situacija	Dovoljeno
1	Logotip na pismu registrirane organizacije, ovojnici, poslovni vizitki, podjetniški uniformi, podjetniškem osebnem računalniku, torbi, zastavi EMAS in druge podobne rabe logotipa EMAS za promocijske namene na ravni družbe	DA, skupaj z registracijsko številko, saj oglašuje organizacijo z registracijo v sistemu EMAS.
2	Logotip v glavi dokumenta, ki je predložen oblastem in vsebuje potrjene podatke o uspešnosti organizacije	DA, skupaj z registracijsko številko.
3	Logotip na mapi, ki vsebuje poročilo o delno registrirani organizaciji	DA, skupaj z registracijsko številko, vendar morajo biti v logotipu omenjene le registrirane lokacije.

Št.	Primer ali situacija	Dovoljeno
4	Logotip na proizvodu s sporočilom ‚ekološki proizvod‘	NE, lahko pride do zamenjave z znaki za okolje na proizvodih.
5	Logotip na reviji registrirane letalske družbe, skupaj z nekaterimi potrjenimi informacijami	DA, skupaj z registracijsko številko.
6	Logotip na letalu, vlaku, avtobusu, podjetniškem avtu ali tovornjaku ali na podzemnem vlaku družbe, registrirane v sistemu EMAS	DA, skupaj z registracijsko številko.
7	Logotip na dostavnem tovornjaku registrirane organizacije, skupaj z imenom družbe, poleg potrjene izjave, ki se glasi ‚Povprečno porabo dizelskega goriva naših tovornjakov smo med letoma 2009 in 2012 zmanjšali za 20 % na x litrov na 100 km.‘	DA, skupaj z registracijsko številko.
8	Logotip na sliki neregistrirane turistične namestitve, ki je vključena v katalog registrirane potovalne agencije	NE, uporaba logotipa je nejasna. Uporabi se lahko le za potovalno agencijo.
9	Logotip na katalogu registrirane potovalne agencije, v katerem so zajete potrjene informacije o trajnostnih turističnih ukrepih, ki jih izvaja organizacija	DA, skupaj z registracijsko številko.
10	Logotip na notranjem izročku za zaposlene, ki vsebuje izključno potrjene informacije o delovanju sistema okoljskega ravnanja	DA, logotip ne potrebuje registracijske številke, saj je namenjen notranjemu komuniciranju za splošno ozaveščanje.
11	Logotip na glasilu ali na platnici brošure za stranke in dobavitelje, z vsebino iz potrjene okoljske izjave	DA, skupaj z registracijsko številko, ker gre za komuniciranje s splošno javnostjo z uporabo konkretnih primerov določene družbe, registrirane v sistemu EMAS, ki ga pripravi navedena registrirana organizacija.
12	Logotip v letnem okoljskem poročilu matičnega podjetja, ki vsebuje registrirane in neregistrirane lokacije, v glavi poglavja o potrjeni okoljski izjavi, v katerem so jasno opredeljene registrirane lokacije organizacije v sistemu EMAS	DA, skupaj z registracijsko(-imi) številko(-ami). Kadar gre za registracijo družbe, pri kateri ima več lokacij enako številko, se mora uporabiti ta številka. Če so vse lokacije EMAS posamično registrirane, morajo biti razpoznavne registracijske številke posameznih lokacij.
13	Logotip kot osnovna grafična podoba za zbiranje potrjenih okoljskih podatkov v poslovnem poročilu	DA, skupaj z registracijsko številko.
14	Splošna brošura vladne organizacije, ki obravnava, kako lahko organizacije, registrirane v sistemu EMAS, na splošno najbolje reciklirajo ali predelajo raznovrstne dele odpadkov	DA, brez registracijske številke, saj je ta brošura namenjena splošnemu povečanju ozaveščenosti in ni povezana z registracijsko številko.
15	Logotip poleg potrjenih okoljskih informacij na spletišču organizacije	DA, skupaj z registracijsko številko.
16	Logotip na razstavnih stojnicah registrirane organizacije, ki oglašujejo samo registrirano organizacijo	DA, skupaj z registracijsko številko.

Št.	Primer ali situacija	Dovoljeno
17	Logotip na razstavnih stojnicah registrirane organizacije, ki sistem EMAS oglašujejo kot splošen sistem okoljskega ravnanja	DA, logotip ne potrebuje registracijske številke, saj je namenjen promociji.
18	Logotip v časopisu kot osnovna grafična podoba v skupnem oglasu dveh družb, ki naznanjata njuno skupno sodelovanje v oskrbovalni verigi (eno podjetje je registrirano, drugo ni)	NE, nejasno je, ker ena organizacija ni registrirana.
19	Logotip brez registracijske številke, ki ga za promocijske namene uporablja neregistrirana organizacija	DA, vendar le za promocijske dejavnosti EMAS in ne za oglaševanje same organizacije.
20	Logotip na vozovnicah registrirane občinske prevozniške organizacije	DA, logotip ne potrebuje registracijske številke, če se uporablja za splošno oglaševanje EMAS. Kadar logotip oglašuje določeno organizacijo, registrirano v sistemu EMAS, mora imeti zapisano registracijsko številko navedene organizacije.

4. KAKO PREITI Z DRUGIH SISTEMOV OKOLJSKEGA RAVNANJA NA SISTEM EMAS?

Število sistemov okoljskega ravnanja, namenjenih zadovoljitvi potreb na določenih področjih ali v sektorjih dejavnosti, se povečuje po vsej EU. Lokalne in regionalne uprave lahko take sisteme uporabijo za izboljšanje trajnosti ali okoljske uspešnosti. Najrelevantnejši sistemi so na voljo prek povezave v prilogi k tem navodilom.

V uredbi EMAS je omenjena možnost vrednotenja stopnje enakovrednosti med sistemom EMAS in drugimi sistemi. Uradno priznavanje nekaterih ali vseh delov drugih sistemov okoljskega ravnanja lahko poenostavi prehod organizacije na sistem EMAS. Postopek je naslednji:

- države članice morajo Komisiji predložiti pisno prošnjo za priznanje sistema okoljskega ravnanja ali njegovega dela;
- ustrezni deli sistema okoljskega ravnanja in elementi, ki ustrezajo sistemu EMAS, morajo biti analizirani in opredeljeni v prošnji, s čimer se dokaže enakovrednost s sistemom EMAS;
- Komisija predlog predloži odboru EMAS (ustanovljenemu v skladu s členom 49 Uredbe);
- ko Komisija potrdi podrobnosti o priznanem sistemu okoljskega ravnanja ali njegovih delih, jih objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Organizacijam, ki izvajajo priznan sistem okoljskega ravnanja ali njegove dele, ob prehodu na sistem EMAS ni treba ponavljati že priznanih delov.

Vsaka država članica ima svoj postopek obravnavanja prošenj za priznanje. Za več informacij o teh postopkih se obrnite na ustrezen pristojni organ.

5. EMAS III ZA MALA IN SREDNJA PODJETJA (MSP)

„Majhne organizacije“ pomeni:

- mikro, mala in srednja podjetja, kakor so opredeljena v Priporočilu Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja, ali
- lokalne uprave z manj kot 10 000 prebivalci ali druge javne organe z manj kot 250 zaposlenimi in katerih letni proračun ne presega 50 milijonov EUR ali katerih letna bilančna vsota ne presega 43 milijonov EUR, med katere spadajo:
- državna ali druga javna uprava ali javni svetovalni organi na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni;

- (d) fizične ali pravne osebe, ki opravljajo naloge javne uprave po nacionalni zakonodaji, vključno s posebnimi dolžnostmi, dejavnostmi ali storitvami v zvezi z okoljem, ter
- (e) fizične ali pravne osebe, ki imajo javne pristojnosti ali naloge ali zagotavljajo javne storitve v zvezi z okoljem, pod nadzorom organa ali osebe iz točke (b).⁴

Obdobje preverjanja in notranje presoje

Popolno preverjanje MSP se namesto tri leta lahko izvaja štiri leta. Tudi časovno obdobje za notranjo presojo se lahko podaljša z enega leta na dve. Enako velja za okoljske izjave. Vendar mora organizacija nepotrjene posodobljene izjave kljub temu vsako leto posredovati pristojnemu organu.

Če želi organizacija uporabiti to možnost, mora predložiti prošnjo pristojnemu organu, ki lahko dovoljeno časovno obdobje podaljša, če je preveritelj potrdil, da so izpolnjeni pogoji iz člena 7:

- ni nobenega znatnega okoljskega tveganja,
- ni prišlo do nobenih znatnih sprememb v organizaciji,
- organizacija ne prispeva k pomembnim lokalnim problemom.

Preverjanje in potrjevanje

Okoljski preveritelji bi morali upoštevati značilnosti majhnih organizacij in preprečiti nepotrebno dodatno breme organizacij. MSP imajo pogosto manjši obseg denarnih sredstev, zato se težje soočajo z obširnim poročanjem in dolgotrajnimi postopki. Preveritelj bi moral upoštevati tudi druge značilnosti MSP, kot so večnamensko osebje, usposabljanje na delovnem mestu in zmožnost hitrega prilagajanja spremembam. Glavni cilj je zagotoviti objektiven dokaz, da je sistem EMAS uspešen ter da so postopki prilagojeni velikosti in zapletenosti dejavnosti, usposobljenosti osebja in vrsti vpliva na okolje.

Pristojbine

Pristojbine za postopek registracije v sistem EMAS določi posamezna država članica. Nekatere pristojbin ne zaračunavajo. Uredba navaja, da morajo biti pristojbine razumne in sorazmerne z velikostjo organizacije.

Tehnična in finančna podpora

Tehnična in finančna podpora za sistem EMAS na splošno in zlasti za MSP mora biti zagotovljena na dveh ravneh. Države članice morajo omogočiti dostop do informacij o pravnih zahtevah in izvršilnih organih ter do tehničnih informacij o akreditiranih ali licenciranih preveriteljih, postopkih registracije, subvencijah in finančni podpori. Komisija zagotavlja informacije in pomaga organizacijam, ki se želijo registrirati v sistem EMAS, s priznavanjem delov drugih sistemov okoljskega ravnanja ali z vključevanjem sistema EMAS v druge politike EU.

Metoda ‚EMAS Easy‘

Čeprav metoda ‚EMAS Easy‘⁽¹⁾ ni navedena v Uredbi, bi morala biti upoštevana kot orodje, ki je dostopno majhnim organizacijam. S tem orodjem lahko zahteve EMAS izvajajo hitro, poceni in enostavno.

Skupinski pristop in načelo postopnosti

Lokalne uprave v sodelovanju z gospodarskimi zbornicami, industrijskimi združenji in drugimi lahko s spodbujanjem skupinskega pristopa in načela postopnosti zagotovijo pomoč MSP, ki želijo izvajati sistem EMAS.

⁽¹⁾ Dodatne informacije o metodi ‚EMAS Easy‘ so na voljo prek povezave: http://ec.europa.eu/environment/emas/join_emas/what_if_i_am_an_sme_en.htm.

„Skupinski pristop“ je način skupinskega izvajanja sistema EMAS, uporaben za organizacije v istem sektorju dejavnosti ali na istem geografskem območju. Postopek izvajanja si lahko delijo, nato pa nadaljujejo s posameznimi registracijami.

Načelo postopnosti lahko posamezne države članice prilagodijo svojim potrebam. Lahko ga povežejo na primer s splošnimi projekti ali načrti za spodbujanje izvajanja sistema EMAS v občini ali na območju, kjer različne entitete načrtujejo spodbujanje organizacij k izvajanju dobre okoljske prakse na različnih stopnjah ali na različne načine.

Primer: Dober primer tega pristopa bi bila lahko skupina MSP na industrijskem območju ali v regiji, ki jo vodi občina v sodelovanju z gospodarsko zbornico in industrijskimi združenji, ki delujejo na tem območju. Vpletene organizacije lahko sodelujejo v postopnem načrtu izvajanja sistema EMAS. Prvi korak bi bilo spodbujanje vseh družb k izvajanju okoljskega pregleda EMAS. Drugi korak bi vključeval načrtovanje in izvajanje dobrih praks ravnanja. Tretji korak bi bila vzpostavitev uradnega sistema okoljskega ravnanja, kot je standard EN ISO 14001. Nato bi družbe lahko prešle na sistem EMAS kot sistem okoljskega ravnanja visoke kakovosti.

Ta koncept pomeni priložnost za razvoj promocijskih načrtov v skupinah organizacij, v sektorjih dejavnosti ali na določenih ozemljih, kjer obstaja interes za spodbujanje uradnega ali neuradnega izvajanja sistemov okoljskega ravnanja pred končnim preходом na celotni sistem EMAS.

PRILOGA II

Več informacij v zvezi s sistemom EMAS, ki se uporabijo skupaj s temi navodili, je dostopnih na spletišču sistema EMAS Komisije <http://ec.europa.eu/environment/emas/>, kjer lahko najdete:

- Uredbo (ES) št. 1221/2009 z dne 25. novembra 2009 – <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:342:0001:0045:SL:PDF>,
- Sporočilo Komisije – Priprava delovnega načrta, ki določa okvirni seznam sektorjev za sprejetje sektorskih in medsektorskih referenčnih dokumentov v skladu z uredbo EMAS – <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52011XC1208%2801%29>,
- sektorske referenčne dokumente sistema EMAS za opredeljene prednostne sektorje – http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/sectoral_reference_documents_en.htm,
- osnovne podatke o 20 pristopih v zvezi s sistemi okoljskega ravnanja (postopoma do sistema EMAS) – http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/publications_studies_en.htm#Step up to EMAS,
- kazalo z vsemi pristojnimi organi in organi za akreditiranje ali licenciranje, vključenimi v sistem EMAS – http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_contacts/competent_bodies_en.htm,
- dokumente EMAS – http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications_en.htm,
- osnovne informacije o sistemu EMAS o določenih temah, za katere je bila ugotovljena potreba po podrobnejših informacijah: http://ec.europa.eu/environment/emas/emas_publications/publications_studies_en.htm#Fact Sheets,
- globalno registracijo v sistem EMAS: Sklep Komisije 2011/832/EU z dne 7. decembra 2011 o navodilih za registracijo družb na ravni EU in tretjih držav ter globalno registracijo v skladu z Uredbo (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32011D0832&from=EN>,
- http://ec.europa.eu/environment/emas/join_emas/emas_global_en.htm.

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/2286**z dne 6. decembra 2017**

o priznanju zahtev sistema okoljskega ravnanja Eco-Lighthouse kot skladnih z ustreznimi zahtevami sistema za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) v skladu s členom 45 Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo

(notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8082)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES ⁽¹⁾ ter zlasti člena 45 Uredbe,

po posvetovanju z odborom, ustanovljenim s členom 49 Uredbe (ES) št. 1221/2009,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Cilj sistema EMAS je spodbujati nenehne izboljšave pri okoljski uspešnosti organizacij, in sicer z vzpostavitvijo in izvajanjem sistema okoljskega ravnanja, ocenjevanjem uspešnosti takega sistema, zagotavljanjem informacij o okoljski uspešnosti, odprtim dialogom z javnostjo in drugimi zainteresiranimi stranmi ter dejavnim vključevanjem zaposlenih.
- (2) Organizacije, ki izvajajo druge sisteme okoljskega ravnanja in bi rade prešle na sistem EMAS, bi morale imeti možnost, da to naredijo čim prej. Proučiti bi bilo treba povezave z drugimi sistemi okoljskega ravnanja, da bi se olajšalo izvajanje sistema EMAS brez podvajanja obstoječih praks in postopkov.
- (3) Za olajšanje izvajanja sistema EMAS ter preprečitev podvajanja obstoječih praks in postopkov, ki temeljijo na drugih sistemih okoljskega ravnanja, certificiranih z ustreznimi postopki, se ustrezni deli drugih sistemov okoljskega ravnanja, ki jih Komisija priznava kot skladne z ustreznimi zahtevami sistema EMAS, štejejo za enakovredne tem zahtevam.
- (4) To priznanje bi moralo temeljiti na analizi zahtev in postopkov teh drugih sistemov okoljskega ravnanja ter na njihovi zmožnosti, da dosežejo enake cilje kot ustrezne zahteve iz Uredbe (ES) št. 1221/2009.
- (5) Norveška je 26. januarja 2016 Komisiji poslala pisno prošnjo za priznanje sistema okoljskega ravnanja Eco-Lighthouse. Po tej prošnji so bile predložene dodatne informacije, da bi se Komisiji zagotovili potrebni dokazi za oceno enakovrednosti ustreznih delov sistema okoljskega ravnanja z zahtevami sistema EMAS –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Komisija na podlagi dokazov, ki so jih predložili norveški organi, priznava, da so deli sistema Eco-Lighthouse, ki so opredeljeni v Prilogi k temu sklepu, skladni z ustreznimi zahtevami iz Uredbe (ES) št. 1221/2009.

⁽¹⁾ UL L 342, 22.12.2009, str. 1.

Člen 2

O spremembah zahtev sistema Eco-Lighthouse, ki vplivajo na to priznanje, se vsaj enkrat letno poroča Komisiji. V primeru spremembe teh zahtev ali zahtev iz Uredbe (ES) št. 1221/2009 se lahko Komisija odloči, da bo umaknila ali spremenila ta sklep.

Člen 3

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju, 6. decembra 2017

Za Komisijo
Karmenu VELLA
Član Komisije

PRILOGA

Uvod

Z uredbo o sistemu EMAS ⁽¹⁾ je vzpostavljen izjemno kakovosten instrument okoljskega ravnanja, s katerim lahko organizacije prostovoljno ocenjujejo in izboljšujejo svojo okoljsko uspešnost ter poročajo o njej. Sistem EMAS lahko uporabljajo vse organizacije, ki si želijo izboljšati svojo okoljsko uspešnost. Zajema vse gospodarske in storitvene sektorje in se uporablja po vsem svetu.

Cilj sistema EMAS je spodbujati nenehne izboljšave pri okoljski uspešnosti organizacij, in sicer z vzpostavitvijo in izvajanjem sistemov okoljskega ravnanja, sistematskim, objektivnim in rednim vrednotenjem uspešnosti takih sistemov, zagotavljanjem informacij o okoljski uspešnosti, vzpostavitvijo odprtega dialoga z javnostjo ter dejavnim vključevanjem zaposlenih v organizaciji ob zagotavljanju ustreznega usposabljanja.

Uredba o sistemu EMAS zagotavlja verodostojnost in preglednost okoljske uspešnosti organizacij, registriranih v sistemu EMAS, in sicer s sistemom preverjanja, ki ga izvajajo tretje osebe, tj. akreditirani ali licencirani preveritelji.

Za olajšanje registracije organizacij, ki so uvedle druge sisteme okoljskega ravnanja in želijo preiti na sistem EMAS, je v Uredbi poudarjeno ⁽²⁾, da Komisija priznava druge nacionalne ali regionalne sisteme okoljskega ravnanja ali njihove dele, ki so skladni z ustreznimi zahtevami iz Uredbe, če so izpolnjeni določeni pogoji.

V členu 45 Uredbe je navedeno, da lahko države članice Komisiji predložijo pisno prošnjo za priznanje obstoječih sistemov okoljskega ravnanja ali njihovih delov, ki so pridobili certifikat po ustreznih postopkih certificiranja, veljavnih na nacionalni ali regionalni ravni, ker izpolnjujejo ustrezne zahteve iz Uredbe.

Komisija po pregledu te prošnje in v skladu s posvetovalnim postopkom iz člena 49(2) Uredbe prizna ustrezne dele sistemov okoljskega ravnanja ter potrdi akreditacijske ali licenčne zahteve za certifikacijske organe, če meni, da je država članica:

- v prošnji zadostno in dovolj jasno navedla ustrezne dele sistemov okoljskega ravnanja in ustrezne zahteve iz Uredbe,
- zagotovila zadostne dokaze o enakovrednosti vseh ustreznih delov zadevnega sistema okoljskega ravnanja z Uredbo.

Posledice priznanja: na podlagi člena 4(3) Uredbe organizacijam, ki se želijo registrirati v sistemu EMAS in ki imajo certificiran sistem okoljskega ravnanja, priznan v skladu s členom 45, ni treba opraviti tistih delov, ki so priznani kot enakovredni Uredbi.

Vendar je treba poudariti, da se med preverjanjem za pripravo registracije po sistemu EMAS ali za podaljšanje te registracije uporablja določba iz člena 18.

Akreditirani ali licencirani preveritelj EMAS oceni, ali zahtevani postopki, kot so okoljski pregled in okoljska politika organizacije ter njen sistem okoljskega ravnanja, postopki presoje in njihovo izvajanje, izpolnjujejo zahteve iz Uredbe. Deli drugega sistema okoljskega ravnanja, za katere se v skladu s členom 45 šteje, da izpolnjujejo ustrezne zahteve iz Uredbe (ES) št. 1221/2009, se zato prav tako preverijo za zagotovitev, da njihovo izvajanje izpolnjuje zahteve, ki so v tem priznanju določene kot enakovredne.

Na primer, dejstvo, da je postopek dokumentiranja drugega sistema okoljskega ravnanja priznan kot enakovreden, ne preprečuje preverjanja, ali se ta postopek ustrezno izvaja, da se zagotovi, da vključuje zahtevane bistvene informacije.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1221/2009.

⁽²⁾ Člen 45 Uredbe (ES) št. 1221/2009.

Direktiva o javnem naročanju ⁽¹⁾ se tudi sklicuje na to priznanje v členu 62(2), v katerem je navedeno, da so drugi sistemi okoljskega ravnanja, priznani v skladu s členom 45 Uredbe (ES) št. 1221/2009, ena od treh vrst potrdil, na katere se lahko sklicujejo javni naročniki, ki v okviru postopka javnega naročanja zahtevajo predložitev potrdil o skladnosti z nekaterimi sistemi ali standardi okoljskega ravnanja.

Norveška je 26. januarja 2016 poslala predhodno vlogo za priznanje njenega nacionalnega sistema okoljskega certificiranja, tj. fundacije Eco-Lighthouse (ELH), v skladu z uredbo o sistemu EMAS. Po tej prošnji so bile predložene dodatne informacije za jasno opredelitev zahtev sistema okoljskega ravnanja Eco-Lighthouse in ustreznih zahtev iz uredbe o sistemu EMAS (vključno s prilogami) ter za zagotovitev potrebnih dokazov Komisiji za določitev morebitne enakovrednosti ustreznih delov sistema okoljskega ravnanja.

Komisija je na podlagi teh dokazov lahko določila raven skladnosti med zahtevami zadevnega sistema okoljskega ravnanja in ustrezno zahtevo iz uredbe o sistemu EMAS, kot je podrobno opisano v tem dokumentu.

Pojasnjevalna preglednica ELH – pojmi

Pojem sistema ELH (SL)	Pojem sistema ELH (NO)	Opredelitev pojma s strani fundacije ELH
Fundacija Eco-Lighthouse (Eco-Lighthouse/ELH)	Stiftelsen Miljøfyrtårn (Miljøfyrtårn)	Pravna oseba, ki upravlja, spremlja in razvija sistem certificiranja ELH.
Okoljska izjava ELH	Miljøkartlegging	Spletno poročanje na podlagi seznama meril, ki ga pripravi svetovalec. Podjetje dokumentira skladnost z merili. Izdajatelj certifikata na koncu odobri Miljøkartlegging in s tem potrdi skladnost z merili sistema ELH.
Splošna merila	Felles kriterier	Merila, ki se uporabljajo za vsa podjetja, ki se želijo certificirati po sistemu ELH. Podjetje tudi navede, ali ima prostore, kjer ima sedež, v lasti ali najemu, pri čemer se odloči, katera merila se uporabljajo na primer v zvezi z energijo, odlaganjem odpadkov itd. Splošna merila obravnavajo najpomembnejše okoljske vidike, ki so skupni vsem podjetjem.
Specifična panožna merila	Bransjespesifikke kriterier	Merila, ki se uporabljajo za podjetja v posameznih panogah, ki se želijo certificirati po sistemu ELH. Panožna merila, specifična za posamezna podjetja, obravnavajo najpomembnejše okoljske vidike v panogi.
Okoljski upravnik	Miljøfyrtårnansvarlig	Oseba v podjetju, ki jo imenuje vodstvo in je odgovorna za izvajanje sistema ELH.
Letno podnebno in okoljsko poročilo	Årlig Klima- og miljørapport	Podjetje vsako leto do 1. aprila predloži poročilo preko spletnega portala fundacije ELH. Kazalniki: nekateri so univerzalni, drugi pa so oblikovani na podlagi izbranih meril. Poroča se tudi o akcijskem načrtu. Letno podnebno in okoljsko poročilo mora biti na voljo širši javnosti.
Aksijski načrt/okoljski program	Handlingsplan	Aksijski načrt podjetij za prihodnje leto, ki se nanaša na posamezne okoljske teme ter je dokumentiran v letnem podnebnem in okoljskem poročilu. Odgovornosti in roki se lahko dokumentirajo v okoljski izjavi (Miljøkartlegging) ali notranje v lastnih sistemih podjetij.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

Pojem sistema ELH (SL)	Pojem sistema ELH (NO)	Opredelitev pojma s strani fundacije ELH
Letni vodstveni pregled	Ledelsens gjennomgang	Generalni direktorji in srednji vodstveni delavci se vsako leto sestanejo, da bi pregledali in ocenili sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja, sistem nadzora kakovosti, izvajanje sistema ELH ter druga vprašanja, pomembna za podjetje.
Skupina za okoljsko ravnanje	Miljøgruppe	Delovna skupina, ki je imenovana za pomoč okoljskemu upravniku pri izvajanju sistema ELH. Vključuje lahko osebo, odgovorno za upravljanje zdravja, varnosti in okolja, ter druge zadevne strani.
Spletni portal fundacije Eco-Lighthouse	Miljøfyrtårnportalen	Spletni portal, na katerem se hrani dokumentacija v zvezi s podjetji, občinami, svetovalci in izdajatelji certifikatov, ki vsebuje vso dokumentacijo o skladnosti z merili in certificiranju.
Kazalniki za posamezna podjetja	Virksomhetsspesifikke sjekkpunkter	Kazalniki, ki so oblikovani po naročilu na zahtevo podjetja ter vključeni v letno podnebno in okoljsko poročilo. Plačljiva storitev.
Notranji svetovalec	Internkonsulent	Zaposleni v podjetju, ki si prizadeva za pridobitev certifikata ELH. Zaposleni zaključijo usposabljanje v okviru fundacije ELH na področju svetovanja, s čimer izpolni pogoje za vodenje podjetja do pridobitve certifikata, pri čemer se podjetje izogne potrebi po najemu zunanjega svetovalca za sistem ELH pri prvem certificiranju.
Kontrolni seznam za pregled upravljanja zdravja, varnosti in okolja	HMS sjekklister	Notranji kontrolni seznam podjetja za letni pregled upravljanja zdravja, varnosti in okolja. Glavne točke vključujejo: posodabljanje zakonskih zahtev, notranje usposabljanje zaposlenih in vodstva, okoljsko politiko, cilje in dosežke v letnem podnebnem in okoljskem poročilu, obravnavanje neskladnosti.
Okoljska politika	Miljøpolicy	Namere in usmeritve, povezane z okoljsko uspešnostjo, ki jih v podjetju oblikuje najvišje vodstvo.
Okoljski vidik	Miljøaspekt	Elementi dejavnosti, proizvodov ali storitev, ki jih podjetje izvaja oziroma proizvaja in ki lahko vplivajo na okolje.
Neposredni okoljski vidik	Direkte miljøaspekt	Elementi dejavnosti, proizvodov ali storitev, ki jih podjetje izvaja oziroma proizvaja in nad katerimi ima neposreden nadzor.
Posredni okoljski vidik	Indirekte miljøaspekt	Elementi dejavnosti, proizvodov ali storitev, ki jih podjetje izvaja oziroma proizvaja in nad katerimi nima neposrednega nadzora, vendar lahko nanje vpliva.
Splošni okoljski cilj	Miljømål	Okoljski cilji, ki jih je treba doseči v prihodnjem letu, dokumentirani v letnem podnebnem in okoljskem poročilu.
Sistem okoljskega ravnanja	Miljøledelsessystem	Integriran sistem okoljskega ravnanja, ki opredeljuje vplive podjetja na okolje in uporablja sklop okoljskih meril za obvladovanje teh vplivov. Sistem okoljskega ravnanja se prilagodi vodenju podjetja, vključuje jasne cilje in akcijske načrte s konkretnimi ukrepi, ki jih je treba izvesti, ter zagotavlja nenehne izboljšave.

Pojem sistema ELH (SL)	Pojem sistema ELH (NO)	Opredelevitev pojma s strani fundacije ELH
Znatna sprememba	Stor endring	Vsaka sprememba dejavnosti podjetja (vključno s proizvodi in storitvami), lokacije, organizacije ali administracije, ki znatno vpliva na sistem okoljskega ravnanja ali okoljske vidike, povezane s podjetjem.
Neskladnost	Avvik	Odstopanje od zakonske zahteve ali meril sistema ELH ali obojega, če je zakonska zahteva tudi merilo sistema ELH. Glavne okoljske zakonske zahteve so tudi merila sistema ELH. V primeru neskladnosti z merilom sistema ELH podjetja ni mogoče certificirati.

Metodologija, ki se uporablja za preverjanje sklicev na priznani sistem okoljskega ravnanja

Cilj tega dokumenta je opisati zahteve sistema okoljskega ravnanja „Eco-Lighthouse“ in oceniti skladnost teh zahtev z ustreznimi zahtevami iz uredbe o sistemu EMAS. Ta ocena ima dva glavna cilja:

1. organizaciji, ki je uvedla drug sistem okoljskega ravnanja in želi preiti na sistem EMAS, olajšati ta prehod;
2. olajšati primerjavo med zahtevami sistema Eco-Lighthouse in sistema EMAS.

Za pripravo te ocene je Komisija analizirala razlike med zahtevami obeh sistemov. Po tej analizi so bile ustrezne zahteve združene v ključne zahteve, ki ustrezajo različnim delom sistema okoljskega ravnanja. Nato je bila ocenjena skladnost teh delov z ustreznimi zahtevami iz uredbe o sistemu EMAS.

Na naslednjih straneh tega poročila so analizirani **naslednji deli sistema okoljskega ravnanja**:

1. zavezanost in prizadevanja najvišjega vodstva;
2. uvedba okoljskega pregleda – predhodna analiza;
3. oblikovanje okoljske politike;
4. zagotavljanje skladnosti z zakonodajo;
5. cilji in okoljski program, oblikovani za zagotavljanje nenehnih izboljšav;
6. organizacijska struktura, usposabljanje in vključevanje zaposlenih;
7. zahteve glede dokumentacije;
8. nadzor nad delovanjem;
9. pripravljenost in odziv na izredne razmere;
10. preverjanje, notranja presoja in korektivni ukrepi;
11. komuniciranje (notranje in zunanje);
12. vodstveni pregled.

Poleg tega so v tem poročilu ocenjene tudi **akreditacijske ali licenčne zahteve**, ki usposobljenemu presojevalcu, ki je tretja oseba, omogočajo preverjanje sistemov.

Za vsakega od teh delov je v oceni podrobno opisano, v kakšnem obsegu so zahteve sistema ELH skladne z ustreznimi zahtevami sistema EMAS. Za oceno te skladnosti je Komisija proučila zmožnost zahtev sistema ELH za doseganje ciljev ustreznih zahtev sistema EMAS z enako stopnjo zanesljivosti in verodostojnosti ⁽¹⁾.

V različnih primerih se deli sistema ELH v določeni meri ujemajo z zahtevami sistema EMAS, ne da bi bili v celoti skladni z njimi. Za zagotovitev natančne ocene je pri teh delih navedena oznaka „Se delno ujema z zahtevami sistema EMAS“, pri čemer so navedena pojasnila za pomoč organizacijam, certificiranim po sistemu ELH, ki bi želele odpraviti razlike v primerjavi s sistemom EMAS.

Na podlagi njihove ocene se lahko različni deli razvrstijo v tri kategorije

- se ne ujema z zahtevami sistema EMAS,
- se delno ujema z zahtevami sistema EMAS,
- je skladen z zahtevami sistema EMAS.

Deli, priznani kot skladni z ustreznimi zahtevami sistema EMAS (tretja kategorija), se štejejo za enakovredne.

Opis sistema Eco-Lighthouse

Sistem certificiranja Eco-Lighthouse je najbolj razširjen sistem okoljskega ravnanja na Norveškem z več kot 5 000 veljavnimi certifikati, podeljenimi malim, srednjim in velikim organizacijam (sistem ELH ni namenjen podjetjem s kompleksnimi okoljskimi izzivi ⁽²⁾). Podjetja lahko z enostavno izvedljivimi, konkretnimi, ustreznimi in dobičkonosnimi (v najširšem pomenu: lokalnimi, regionalnimi in globalnimi) ukrepi izboljšajo svojo okoljsko uspešnost, nadzorujejo svoj vpliv na okolje in dokažejo svojo predanost družbeni odgovornosti.

Sistem certificiranja Eco-Lighthouse vključuje okoljsko upravljanje notranjih in zunanjih okoljskih vidikov v pravni okvir norveških predpisov o sistematičnih dejavnostih na področju zdravja, okolja in varnosti v podjetjih.

Podjetje, ki želi pridobiti certifikat Eco-Lighthouse, mora izpolnjevati naslednje zahteve

Pred certificiranjem

1. Podjetje mora najeti usposobljenega svetovalca za sistem Eco-Lighthouse, ki se je usposabljal pri fundaciji ELH ter ki ga je ta odobrila in ga nadzoruje, za:
 - (a) izvedbo okoljskega pregleda (miljøanalyse) podjetja. Na podlagi te predhodne analize izbere ustrezna specifična panožna merila (bransjespesifikke kriterier), ki se za podjetje uporabljajo poleg splošnih meril ⁽³⁾, ki veljajo za vse organizacije;
 - (b) pripravo in pomoč pri izpolnjevanju okoljske izjave ⁽⁴⁾ (Miljøkartlegging) na spletnem portalu fundacije ELH;
 - (c) usmerjanje in dokumentiranje izpolnjevanja ustreznih meril s pomočjo tega spletnega orodja (Miljøkartlegging);
 - (d) usposabljanje notranjega okoljskega upravnika (miljøfyrtårnansvarlig), ki ga je imenovala organizacija, za uporabo spletnega portala fundacije ELH, vključno z okoljsko izjavo;

⁽¹⁾ To zahtevano visoko stopnjo skladnosti bi bilo treba razlagati ob upoštevanju člena 4 Uredbe, v katerem so opredeljeni pogoji za pridobitev registracije EMAS. V skladu s tretjim odstavkom tega člena organizacijam, ki imajo certificiran sistem okoljskega ravnanja, priznan v skladu s členom 45, ni treba opraviti tistih delov, ki so priznani kot enakovredni Uredbi. Deli, ki so priznani kot enakovredni, bi morali biti zato sposobni zagotavljati enako funkcijo kot ustrezni deli sistema EMAS za izvajanje sistema EMAS in registracijo v njem.

⁽²⁾ Glej spletišče fundacije ELH <http://eco-lighthouse.org/certification-scheme/>.

⁽³⁾ Za angleški prevod meril glej: <http://eco-lighthouse.org/statistikk/> (prevedeni so splošna merila in nekaj izbranih sklopov specifičnih meril). Za norveške različice glej: <http://www.miljøfyrtårn.no/dette-er-miljøfyrtårn/bransjekriterier/9-miljt/miljt/55-bransjekriterier-gruppert>.

⁽⁴⁾ Ta se ne sme zamenjevati z „okoljsko izjavo“ EMAS, ki je opredeljena v členih 2 in 18 ter delu B Priloge IV k uredbi o sistemu EMAS.

- (e) usposabljanje notranjega okoljskega upravnika za prvo izdajo letnega podnebne in okoljskega poročila, s katerim se vsako leto (po certificiranju) poroča o celotnem preteklem koledarskem letu;
 - (f) usmerjanje procesa izpolnjevanja meril.
2. Organizacija pred koncem postopka certificiranja s spletnim samoporočanjem v okoljski izjavi potrdi skladnost s sklopom splošnih meril in specifičnih panožnih meril. Za pridobitev certifikata morajo biti izpolnjena vsa splošna merila in specifična panožna merila. Pisna sled tega „predhodnega“ samoporočanja se hrani kot del okoljske izjave.
 3. Fundacija ELH pripravi splošna merila in specifična panožna merila v sodelovanju z ustreznimi vladnimi organi, znanstveniki, interesnimi organizacijami, strankami ter izkušenimi svetovalci in izdajatelji certifikatov za opredelitev in obravnavanje ustreznih okoljskih vidikov in učinkovitih ukrepov zadevne panoge. Ta merila se redno pregledujejo.
 4. Merila so temelj sistema okoljskega ravnanja, ki skrbi za pravilno delovanje sistema. O izpolnjevanju vseh meril se poroča na spletnem portalu fundacije Eco-Lighthouse z izpolnitvijo okoljske izjave.
 5. Podnebno in okoljsko poročilo (Klima- og miljørapport) se pripravi in predloži na spletnem portalu fundacije ELH ter združuje univerzalne kazalnike in parametre, ki se uporabljajo za vse panoge, s posebnimi kazalniki, oblikovanimi z izbiro ustreznih meril.
 6. Ko podjetje meni, da so vsa merila izpolnjena, ter se predloži prvo podnebno in okoljsko poročilo, izdajatelj certifikata/preveritelj izvede certificiranje. Ta pred obiskom lokacije ter izvedbo razgovorov in preverjanj na spletnem portalu pridobi dostop do ustreznih informacij. Certificiranje izvede v imenu občine, v kateri ima podjetje sedež, vendar ga usposablja, odobri (licencira) in nadzoruje glavna uprava fundacije Eco-Lighthouse, kar (od leta 2017) vključuje tudi opazovanje na kraju samem. Odstopanja od meril in odpravljanje odstopanj so dokumentirani v okoljski izjavi.
 7. Fundacija ELH preveri dokumentirane rezultate celotnega postopka in izda se certifikat. Šele v tej fazi se izdata ustrezno poročilo o certificiranju in pismo o priznanju.

Po certificiranju

Po certificiranju se vsako leto do 1. aprila predloži podnebno in okoljsko poročilo, v katerem so podrobno opisani pogoji številnih parametrov, doseganje prej navedenih okoljskih ciljev in podrobno načrtovanje prihodnjih ciljev. Letno poročilo pripravi okoljski upravnik.

Ponovno certificiranje se izvede vsaka tri leta.

Postopek je enak, vendar pri ponovnem certificiranju ni treba najeti svetovalca. Namesto njega je za organizacijo ponovnega certificiranja, preverjanje stalne skladnosti z merili, izpolnjevanje okoljske izjave in dajanje dokumentacije na voljo izdajatelju certifikata/preveritelju z dostopom do podjetja preko portala fundacije ELH pristojen okoljski upravnik (Miljøfyrtårnansvarlig). Nova okoljska izjava z ustrežno dokumentacijo ter prejšnje leto predloženimi podnebnimi in okoljskimi poročili predstavlja glavne dokaze, predložene pred ponovnim certificiranjem, medtem ko na sestanku s podjetjem izdajatelj certifikata/preveritelj opravi razgovore, preverjanja na kraju samem in inšpekcijski pregled prostorov tako kot pri prvem certificiranju.

Opozorilo:

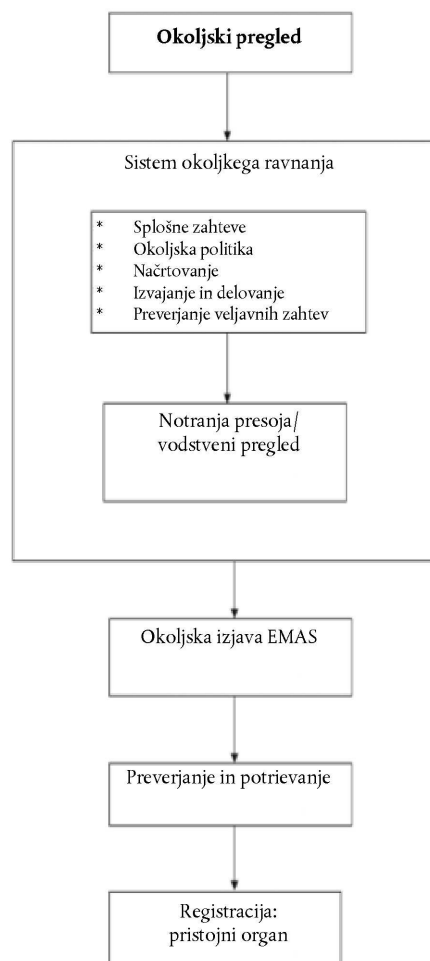
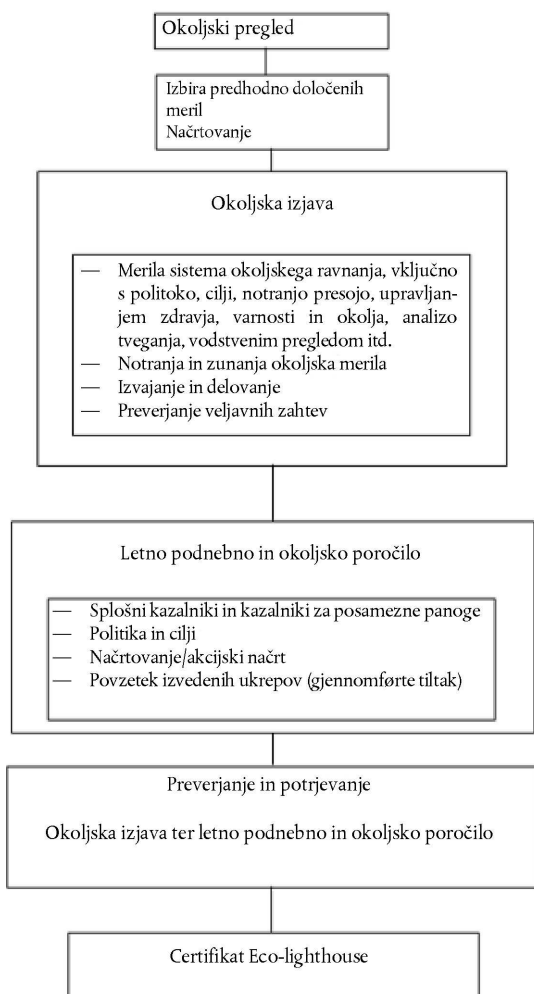
Več kot 300 norveških občin od približno 430 plačuje članarino za sistem certificiranja Eco-Lighthouse. Članarina lokalnim podjetjem olajšuje certificiranje po sistemu ELH z zagotavljanjem razpoložljivosti izdajatelja certifikata/preveritelja za podjetja na zadevnem območju. Pričakuje se tudi, da si občine prizadevajo za certificiranje svojih podjetij.

Preveritelji/izdajatelji certifikatov, ki sodelujejo v fazi certificiranja, so lahko zaposleni na občinski/okrožni upravi ali v zasebnem podjetju ter jih usposablja, odobri in nadzoruje fundacija Eco-Lighthouse. Opozoriti je treba, da pri sistemu Eco-Lighthouse občina predstavlja certifikacijski organ, v okviru katerega izdajatelji certifikatov (z licenco ELH) delujejo v imenu občine in ne uprave fundacije Eco-Lighthouse.

Fundacija Eco-Lighthouse je od maja 2016 certificirana v skladu s standardom ISO-9001:2015.

Splošni načrt za izvajanje sistemov ELH in EMAS

Splošni načrt za izvajanje sistema Eco-Lighthouse

DEL 1

Zavezanost in prizadevanja najvišjega vodstva

Ustrezna zahteva sistema EMAS

- Vpliv in zavezanost najvišjega vodstva. V sistemu EMAS najvišje vodstvo opredeli okoljsko politiko organizacije (1.1) in je odgovorno za pravilno izvajanje sistema okoljskega ravnanja (1.2), vključno z imenovanjem predstavnika za okoljsko upravljanje (1.3). Pravna podlaga: člen 2(1) ter oddelka A.2 in A.4 Priloge II.
- Vodstvo bi moralo redno preverjati doseženi napredek in odpravljati ugotovljene težave. Vodstvo mora redno sodelovati na sestankih in pri pobudah v okviru sistema okoljskega ravnanja (oddelek A.6 Priloge II).

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

- Vpliv in zavezanost najvišjega vodstva
 - Opredelitev okoljske politike organizacije:

Splošno merilo 1945 ⁽¹⁾ zahteva, da organizacije oblikujejo okoljsko politiko. Poleg tega vodstvo potrdi odločitev o sodelovanju v sistemu in zavezo glede izpolnjevanja različnih meril.

⁽¹⁾ V njem je navedeno: Podjetje mora oblikovati okoljsko politiko ter cilje na področju zdravja, okolja in varnosti, ki morajo biti dokumentirani bodisi v sistemu okoljskega ravnanja bodisi v akcijskem načrtu za letno podnebno in okoljsko poročilo Eco-Lighthouse.

1.2 Odgovornost za pravilno izvajanje sistema okoljskega ravnanja:

V skladu s splošnim merilom 6 *mora vodstvo opraviti letni pregled sistema upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter postopkov sistema Eco-Lighthouse, da oceni, ali delujejo skladno s svojim namenom.*

S podpisom pogojev sistema ELH in zapisnika vsakoletnega vodstvenega pregleda je najvišje vodstvo odgovorno za pravilno izvajanje sistema okoljskega ravnanja ter pravilnost letnega podnebnega in okoljskega poročila (Klima- og miljørapport).

1.3 Imenovanje predstavnika za okoljsko ravnanje:

Eden od zaposlenih je imenovan za okoljskega upravnika (Miljøfyrtårnansvarlig). Ni nujno, da to nalogo opravlja polni delovni čas, odvisno od velikosti organizacije. Okoljskega upravnika lahko usposablja svetovalec pri prvem certificiranju ali pa ga uvaja prejšnji upravnik. V večjih organizacijah se okoljski upravnik včasih udeleži tečaja za svetovalce za sistem ELH (s čimer se usposobi za notranjega svetovalca (internkonsulent)). Njegove naloge so opredeljene pod zahtevo 6 (Organizacijska struktura, usposabljanje in vključevanje zaposlenih).

2. Vodstvo redno preverja doseženi napredek in odpravlja ugotovljene težave.

To poteka z letnim vodstvenim pregledom ⁽¹⁾ (ledelsens gjennomgang), ki ga potrdi vodstvo (vodstvo podpiše zapisnik sestanka za letni vodstveni pregled). Predložijo se poročila o neskladnosti (neskladnost z zakonodajo in/ali kakršna koli neskladnost z merili sistema ELH) ter letna podnebna in okoljska poročila. Letna podnebna in okoljska poročila vključujejo oceno okoljske uspešnosti in okoljske cilje za prihodnje leto. Predložijo se lahko poročila o (ponovnem) certificiranju, zlasti v primeru neskladnosti.

Ta letna ocena je zato pregled kakovosti (zadovoljstvo strank, organizacija, ugotovljene neskladnosti), vendar obravnava tudi uresničevanje okoljskih ciljev in akcijskega načrta ter vsebuje pregled napredka pri vprašanih, kot so odpadki, raba energije in okoljski kazalniki, pomembni za panogo. Če obstajajo neskladnosti v zvezi s sistemom ELH in/ali zunanjim okoljem, bodo obravnavane tukaj (z njihovo takojšnjo obravnavo ali, če to ni mogoče, z njihovo vključitvijo v akcijski načrt za prihodnje leto).

V splošnem merilu 1950 je navedeno: „Podjetje mora vzpostaviti postopke za poročanje o neskladnostih in njihovo obravnavanje“ ⁽²⁾. Vodstvo je s tem odgovorno za okoljsko politiko, cilje in dosežke v sistemu ELH z (vsaj) vsakoletno posodobitvijo in potrditvijo zaveze.

Poleg tega dodatni sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja, ki ga zahteva norveška zakonodaja ⁽³⁾, zagotavlja, da so okoljski cilji, ki so predstavljeni v akcijskem načrtu in o katerih se poroča v oddelku o dosežkih iz letnega podnebnega in okoljskega poročila, doseženi in da se upoštevajo navodila.

Sklep Komisije

Najvišje vodstvo podpiše pogoje in obveznosti sistema ELH v začetni fazi postopka certificiranja (na spletnem portalu). Splošno merilo 1945 zahteva, da organizacije oblikujejo okoljsko politiko. Celovito, ponavljajoče se vključevanje vodstva (s pregledi) poteka ob različnih časovnih točkah skozi celo leto in z letnim vodstvenim pregledom. Organizacija, ki izvaja sistem ELH, mora tudi imenovati okoljskega upravnika, ki poroča najvišjemu vodstvu (ali je del najvišjega vodstva) in sodeluje z zaposlenimi pri zadevah, povezanih s sistemom ELH.

⁽¹⁾ Obveznost ohranjanja notranjega nadzora: Notranji nadzor mora uvesti in izvajati oseba, odgovorna za podjetje. S tem je mišljeno vodstvo ali lastnik podjetja. Čeprav je treba notranji nadzor izvajati na vseh ravneh podjetja, nosi glavno odgovornost za začetek delovanja sistema in njegovo vzdrževanje najvišje vodstvo podjetja. Vendar je v tem oddelku pojasnjeno, da je treba notranji nadzor uvesti in izvajati v sodelovanju z zaposlenimi, odborom za delovno okolje, pooblaščenca za varnost in/ali predstavniki zaposlenih, če obstajajo.

⁽²⁾ Pravna podlaga za to merilo so predpisi o sistematičnih dejavnostih na področju zdravja, okolja in varnosti v podjetjih (predpisi o notranjem nadzoru), oddelek 5.7.

⁽³⁾ Pravna povezava: <https://www.arbeidstilsynet.no/hms/internkontroll/> in za nadaljnja sklicevanja: <http://www.hse.gov.uk/>.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, ki se nanaša na „zavezanost in prizadevanja najvišjega vodstva“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

DEL 2

Uvedba okoljskega pregleda (predhodna analiza)

Ustrezne zahteve sistema EMAS

Organizacija pred registracijo izvede okoljski pregled na podlagi Priloge I k Uredbi – člen 4(1)(a), Priloga I, oddelek A.3.1 Priloge II.

Ta predhodna analiza zajema naslednja področja:

1. določitev veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem;
2. določitev vseh neposrednih in posrednih okoljskih vidikov, ki imajo pomemben vpliv na okolje, pri čemer se, če je primerno, ti vidiki kakovostno in količinsko opredelijo, ter izdelava registra tistih vidikov, ki so določeni kot pomembni;
3. opis meril za oceno pomembnosti okoljskega vpliva;
4. pregled vseh obstoječih praks in postopkov v zvezi z okoljskim ravnanjem;
5. ocena povratnih informacij iz preiskav prejšnjih dogodkov.

Ta pregled preveri zunanji preveritelj

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

Splošna ocena: Predhodno analizo sistema ELH, imenovano „okoljska izjava“ (Miljøkartlegging), izvede svetovalec (ki ga usposobi, odobri in nadzoruje fundacija ELH). Ta po analizi organizacije izbere ustrezna merila, ki jih mora organizacija izpolniti za pridobitev certifikata ELH. Na podlagi te analize se pripravi spletna okoljska izjava (Miljøkartlegging) kot seznam meril, ki jih je treba izpolniti. Okoljska izjava usmerja organizacijo k opredelitvi področja, na katerem bi bilo treba doseči napredek. Kot naslednji korak interaktivni postopek na spletnem portalu fundacije ELH (Miljøfyrtårnportalen) omogoča organizaciji, da poroča o napredku in spremlja celoten seznam veljavnih meril, ki jih mora izpolniti.

Na portalu so navedena splošna merila, ki veljajo za vse sektorje, in specifična merila, ki so predhodno določena za posamezne panoge in se nanašajo na 14 različnih panožnih sektorjev ⁽¹⁾.

(1) Določitev veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem

Splošna merila vključujejo tudi preverjanje izpolnjevanja zakonskih zahtev. Preverjanje poteka v skladu s splošnim merilom 1944: *Podjetje mora zagotoviti dostop* ⁽²⁾ *do posodobljenega pregleda ustreznih zakonov in drugih predpisov na področju zdravja, okolja in varnosti*. Dostop in izdelava seznama sta omogočena prek spletišča norveške vlade Regelhjelp ⁽³⁾, na katerem podjetje vnese svojo edinstveno kodo organizacije, s čimer ustvari seznam veljavnih zakonskih zahtev, ki se nanašajo nanj, vključno s tistimi, ki so povezane z okoljem. Pri vseh splošnih in specifičnih merilih so vsa merila, ki izhajajo iz zakonov in drugih predpisov, jasno označena s simbolom §, ki izrecno ponazarja, da so merila namenjena izpolnjevanju zakonskih zahtev.

(2) Določitev vseh neposrednih in posrednih okoljskih vidikov, ki imajo pomemben vpliv na okolje, pri čemer se, če je primerno, ti vidiki kakovostno in količinsko opredelijo, ter izdelava registra tistih vidikov, ki so določeni kot pomembni

S postopkom priprave panožnih meril se določijo in navedejo okoljski vidiki, ki so ključnega pomena za panoge, zajete v specifičnih merilih sistema ELH. Predhodno določena merila se oblikujejo v sodelovanju z ustreznimi panožnimi organizacijami, interesnimi skupinami, vlado, znanstveniki/raziskovalci in glavnimi strankami. Interaktivno oblikovanje predhodno določenega sklopa meril je namenjeno pomoči in usmerjanju organizacij, da brez težav oblikujejo jasno referenčno merilo. Ta postopek je nedvomno ena od glavnih razlik med metodo sistema EMAS in metodo sistema ELH. Medtem ko je pri prvi poudarek na opredelitvi okoljskih vidikov na ravni organizacije, se pri drugi okoljski vplivi opredelijo na ravni panoge.

⁽¹⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistikk/>.

⁽²⁾ Izdajatelju certifikata in organizaciji na splošno.

⁽³⁾ www.regelhjelp.no.

Od 31 splošnih meril jih je 35 % sistemskih meril, 4 % se nanašajo na delovno okolje, 52 % pa naj bi jih bilo po navedbah fundacije ELH povezanih z zunanjim okoljem ⁽¹⁾. Od specifičnih panožnih meril je po navedbah fundacije ELH v povprečju 10 % sistemskih meril, 20 % jih je povezanih z delovnim okoljem, 70 % pa naj bi jih bilo povezanih z zunanjim okoljem ⁽²⁾. Podrobnejša proučitev meril za večino certifikatov (ki se posledično tudi najbolj pogosto pregledujejo in posodablajo), na primer za hotele ali trgovine z živili na drobno ⁽³⁾, potrjuje, da ta merila vključujejo številne ustrezne ključne okoljske vidike.

Splošna merila vključujejo tudi merilo 1963 „Drugi okoljski vidiki“, ki podjetje zavezuje, da oceni in obravnava vse ustrezne okoljske vidike, ki niso zajeti v splošnih merilih in specifičnih panožnih merilih: Podjetje mora opredeliti druge pomembne okoljske vidike podjetja ter razmisliti o morebitnih potrebnih ukrepih in/ali vključitvi v letno podnebno in okoljsko poročilo in/ali spremljanju z akcijskim načrtom. Vendar pa fundacija ELH ne določa, kako se ta merila uporabljajo, npr. kateri vidiki se upoštevajo (neposredni ali posredni) in kako se oceni pomembnost njihovega vpliva ⁽⁴⁾. Poleg tega ni jasno, kako se lahko oceni izpolnjevanje tega merila, med drugim na podlagi česa lahko izdajatelj certifikata ELH zagotovi, da so opredeljeni vsi pomembni okoljski vidiki ⁽⁵⁾.

Navedena merila se preverijo med preverjanjem/certificiranjem, pri čemer morajo biti pred ⁽⁶⁾ odobritvijo certificiranja vsa izpolnjena. Vsaka tri leta se merila ponovno preverijo/ponovno certificirajo za ponovno certificiranje.

(3) Opis meril za oceno pomembnosti okoljskega vpliva

Ocenjevanje okoljskega vpliva se izvede po postopku oblikovanja panožnih meril. Tega ocenjevanja zato ne izvaja organizacija, ampak ga na sektorski ravni obravnavajo ustrezne zainteresirane strani v panogi. Oddelek 3 Priloge I k uredbi o sistemu EMAS vsebuje posebne smernice in merila za ocenjevanje pomembnosti okoljskih vplivov na ravni organizacije. Sistem ELH ne zagotavlja takšnih smernic, saj v njem ocenjevanje izvajajo strokovne svetovalne skupine na ravni panoge.

(4) in (5) Obstoječe prakse in postopki okoljskega ravnanja ter ocena povratnih informacij iz preiskav prejšnjih dogodkov

Obstoječe prakse in postopki okoljskega ravnanja se pregledajo in ocenijo na podlagi panožnih meril. Pred certificiranjem se pripravi prvo letno podnebno in okoljsko poročilo, ki se priloži okoljski izjavi. To poročilo vključuje prednosti in slabosti okoljskega ravnanja v organizaciji. V njem so izrecno upoštevane „izvedene pobude“ (Gjennomførte tiltak) za izboljšanje razmer, ki niso (bile) idealne. Na podlagi teh informacij se pripravi akcijski načrt (Handlingsplan med mål).

Sklep Komisije

Predhodna analiza sistema ELH je zasnovana na sklopu meril, ki temeljijo na okoljskih vidikih, opredeljenih na sektorski ravni. Precejšen del možnih okoljskih vidikov organizacije lahko fundacija ELH ustrezno upošteva pri določanju panožnih meril. Organizacija nato obravnava te vidike pri ocenjevanju svojega izpolnjevanja določenih meril med pripravami za certificiranje.

Sistem EMAS zahteva individualizirano analizo določenih neposrednih in posrednih okoljskih vidikov organizacije, od organizacije pa zahteva, da oblikuje merila za določitev pomembnosti vplivov, povezanih z opredeljenimi vidiki na specifičnem področju organizacije. Namen tega pristopa, osredotočenega na organizacijo, je opredeliti vidike, ki so pomembni na specifičnem področju organizacije in ne za sektor kot celoto. Ta individualizacija pristopa je ena od ključnih razlik med sistemoma.

⁽¹⁾ <http://www.miljofyrtarn.no/dokumenter/bransjekrav/844-general-industry-criteria/file> in <http://www.miljofyrtarn.no/dokumenter/bransjekrav/866-guidance-to-the-general-industry-criteria/file>.

⁽²⁾ Statistični podatki, ki jih je predložila fundacija ELH o hotelih: <http://miljofyrtarn.no/dokumenter/bransjekrav/864-industry-criteria-hotel/file>. in o trgovinah z živili na drobno: <http://miljofyrtarn.no/dokumenter/bransjekrav/863-industry-criteria-retail-grocery-store/file>.

⁽³⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistik/>.

⁽⁴⁾ Smernice fundacije Eco-Lighthouse za splošna merila z dne 4. maja 2017 – merilo 1963: Če podjetje meni, da je treba izvesti dodatne ukrepe, zadostuje ločena ocena drugih okoljskih vidikov. Podjetje lahko samo izbere, katero metodo želi uporabiti za obravnavanje teh okoljskih vidikov, vendar je lahko metoda vezana na analizo tveganja za zunanje okolje.

⁽⁵⁾ Izdajatelji certifikatov ELH so usposobljeni za ocenjevanje izpolnjevanja dejanskih meril, ne pa za izvedbo posebnega ocenjevanja različnih okoljskih vidikov.

⁽⁶⁾ Glej tudi zahtevo 4: skladnost z zakonodajo.

Splošno merilo 1963 v okviru sistema ELH, ki zahteva tudi upoštevanje ustreznih „drugih okoljskih vidikov“, se lahko uporabi za razširitev obsega analize in izvedbo natančnejšega pregleda. Sistem ELH v smernicah za merilo priporoča, da bi se to lahko uporabljalo v povezavi z analizo tveganja. Vendar ne določa, kako se oceni pomembnost teh dodatnih vidikov.

Čeprav sta oba pristopa dragocena ter vključujeta prednosti in pomanjkljivosti, se metodologiji, ki se uporabljata, znatno razlikujeta. Zasleduje se podoben cilj, tj. opredelitev pomembnih okoljskih vidikov, vendar z različnimi metodama. Sistem ELH se osredotoča na opredelitev okoljskih vidikov na sektorski ravni, medtem ko je cilj sistema EMAS opredelitev pomembnih vidikov, značilnih za organizacijo. Zato teh dveh pristopov ni mogoče šteti za enakovredna ⁽¹⁾.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da se del sistema ELH, ki se nanaša na „**uvvedbo okoljskega pregleda**“, delno ujema z ustreznimi zahtevami sistema EMAS.

Možni ukrepi za odpravo razlik v primerjavi s sistemom EMAS

Čeprav tega dela sistema ELH ni mogoče šteti za enakovrednega, analiza kaže veliko ujemanje s številnimi ustreznimi zahtevami sistema EMAS. Za izpolnitev vseh ustreznih zahtev bi bilo treba uvesti naslednje dodatne elemente:

- prehod s pristopa, ki temelji na analizi tveganja, na pristop in metodo, ki temeljita na Prilogi I k uredbi o sistemu EMAS, s ciljem opredeliti tudi pomembne okoljske vidike, ki niso zajeti v merilih za panogo,
- na podlagi navedenega se uporablja splošno merilo 1963 na podlagi izvedenega okoljskega pregleda EMAS,
- izdajatelj certifikata ELH z ustrežno metodo preveri, ali so bili opredeljeni in obravnavani kakršni koli dodatni okoljski vidiki, kazalniki in zakonske zahteve.

DEL 3

Oblikovanje okoljske politike

Ustrezna zahteva sistema EMAS

Najvišje vodstvo določi okoljsko politiko organizacije. Ta politika vključuje različne elemente, navedene v Prilogi II k uredbi o sistemu EMAS (člen 4(1)(b) in oddelek A.2 Priloge II).

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

Sistem ELH vključuje formalno zahtevo za določitev ciljev z uporabo merila 1945 (Podjetje mora oblikovati okoljsko politiko ⁽²⁾ ter določiti cilje na področju zdravja, okolja in varnosti. Ti morajo biti dokumentirani bodisi v sistemu okoljskega ravnanja bodisi v akcijskem načrtu za letno podnebno in okoljsko poročilo Eco-Lighthouse). Okoljska politika in specifični okoljski cilji se najprej obravnavajo z določitvijo meril pred certificiranjem in so navedeni v okoljski izjavi (Miljøkartlegging). V drugi fazi se preveri okoljska uspešnost glede na izbrane kazalnike v letnem podnebnem in okoljskem poročilu, ki vključuje tudi akcijski načrt za nenehne izboljšave.

Sklep Komisije

Na novo revidirano merilo 1945 zavezuje podjetje k določitvi okoljske politike. Kombinacija okoljske izjave, določitve meril ter letnega podnebnega in okoljskega pregleda, preverjanje kazalnikov in določanje ciljev prispevajo k tej okoljski politiki in pomagajo pri njenem izvajanju.

Pripravljenost, da se pridobi certifikat z uporabo sistema Eco-Lighthouse ter podpis pogojev in obveznosti sistema ELH izraža namen organizacije, da okrepi upravljanje okoljskih vidikov in nenehno izboljšuje okoljsko uspešnost. Letno podnebno in okoljsko poročilo je prek z njim povezanega „akcijskega načrta“ spodbuda za nenehne izboljšave.

⁽¹⁾ Poudarjanje teh razlik v metodologijah je zlasti pomembno ob upoštevanju člena 4 Uredbe. Nadomestitev okoljskega pregleda EMAS z okoljsko izjavo ELH ne bi bila učinkovita v okviru izvajanja sistema EMAS.

⁽²⁾ V skladu z oddeikom A.2 Priloge II k uredbi o sistemu EMAS.

Letno podnebno in okoljsko poročilo se ratificira med letnim vodstvenim pregledom.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, ki se nanaša na „**oblikovanje okoljske politike**“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

DEL 4

Zagotovitev skladnosti z zakonodajo

Ustrezna zahteva sistema EMAS

Sistem EMAS zahteva, da organizacije:

1. opredelijo svojo pravno obveznost, povezano z okoljem;
2. zagotovijo izpolnjevanje teh zahtev;
3. uvedejo ustrezne postopke za stalno izpolnjevanje teh zahtev;
4. zagotovijo dokazila ali dokumente o izpolnjevanju teh zahtev (člen 4(1)(b) in člen 4(4), oddelki A.3.2, B.2, A.5.2 Priloge II).

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

1. Pred certificiranjem po sistemu ELH svetovalec pripravi seznam meril. Podjetje mora na podlagi splošnega merila 1944 ⁽¹⁾ izdajatelju certifikata/preveritelju (in poleg tega celotni družbi) zagotoviti dostop do posodobljenega pregleda ustreznih zakonov in drugih predpisov, ki se nanašajo na podjetje.

Pri izpolnjevanju te obveznosti je v pomoč norveško vladno spletišče *Regelhjelp* ⁽²⁾, na katerem podjetje pridobi seznam ustrezne zakonodaje na podlagi edinstvene številke organizacije. Pravila in predpisi, ki so najpomembnejši za določeno panogo, so del splošnih meril in specifičnih panožnih meril (označenih s simbolom §), ki morajo biti izpolnjena za certificiranje in ponovno certificiranje. Letno posodabljanje pregleda je zagotovljeno z letnim vodstvenim pregledom (z letnim pregledom upravljanja zdravja, varnosti in okolja).

Seznam meril vsebuje tudi merila, povezana s posebnimi pravnimi obveznostmi, ki jih mora izpolnjevati organizacija.

Primeri:

- Pravno splošno merilo 42: „nevarne odpadke [in ...] je treba varno skladiščiti in dostaviti v [...] obrat v skladu s predpisi o recikliranju odpadkov“.
 - Pravno splošno merilo 311: „Odpadne vode se vzorčijo in analizirajo v skladu z lokalnimi predpisi in predpisom, ki ureja onesnaževanje, 15A-3 in 4“ (prevod)
2. Podjetje s samooceno pred certificiranjem potrdi izpolnjevanje teh meril. Merila nato med certificiranjem ponovno preveri neodvisni preveritelj/izdajatelj certifikata, ki je tretja oseba. Pred izdajo certifikata ELH fundacija ELH ponovno preveri delo svetovalca, podjetja in preveritelja/izdajatelja certifikata ter ga potrdi. Preverjanje se ponovi ob ponovnem certificiranju vsaka tri leta. Preden se lahko opravi certificiranje, morajo biti izpolnjena vsa merila, vključno s splošnimi in specifičnimi merili, ki so neposredno iz norveške zakonodaje vključena v merila sistema ELH (označena s simbolom „§“). Neskladnost z zakonsko zahtevo, ki ni merilo sistema ELH, je obravnavana v splošnem merilu 1950, ki podjetja zavezuje, da vzpostavijo postopke za poročanje o tej neskladnosti in njeno obravnavanje. Na podlagi tega merila se podjetje lahko certificira, če dokaže, da ima vzpostavljen sistem za obravnavanje neskladnosti. Izdajatelj certifikata/preveritelj preveri, ali so izpolnjena merila sistema ELH in ali je podjetje vzpostavilo postopek za odpravo neskladnosti s splošnimi pravnimi določbami.

V nasprotju s sistemom EMAS sistem ELH ne zahteva, da organizacije izdajatelju certifikata predložijo dokaz o popolni skladnosti z okoljsko zakonodajo ⁽³⁾, ki presega specifična (pravna) merila.

⁽¹⁾ Splošno merilo 1944: *Podjetje mora zagotoviti dostop do posodobljenega pregleda ustreznih zakonov in drugih predpisov na področju zdravja, okolja in varnosti.*

⁽²⁾ <http://www.regelhjelp.no/> in <http://www.miljofyrtn.no/dette-er-milj%C3%B8fyrt%C3%A5rn/bransjekriterier>.

⁽³⁾ Uredba o sistemu EMAS, oddelek B.2(2) Priloge II.

3. Vsaka tri leta se izvede ponovno certificiranje, pri čemer se ponovno preverijo vsa merila, vključno s splošnim merilom 1950, ki obravnava neskladnost. V primeru neskladnosti z merili se certifikat ne izda ponovno.

Dokazilo o skladnosti z zakonodajo oceni izdajatelj certifikata med ocenjevanjem v okviru (ponovnega) certificiranja, zaradi česar pa je to ocenjevanje omejeno na pristojnosti izdajatelja certifikata (glej zahtevo za akreditacijo). Vendar so pravna merila oblikovana tako, da lahko usposobljeni izdajatelj certifikata/preveritelj oceni skladnost in dokumentira stanje skladnosti. Izdajatelj certifikata/preveritelj tudi preveri, ali ima podjetje na voljo posodobljen pregled zakonov in drugih predpisov in ali obstaja sistem obravnavanja neskladnosti.

Poleg tega se skladnost z zakonskimi zahtevami zagotavlja z letno notranjo presojo upravljanja zdravja, varnosti in okolja, ki je del letnega vodstvenega pregleda. Pri presoji upravljanja zdravja, varnosti in okolja se obravnavajo vse oblike neskladnosti z zakonskimi zahtevami.

Na portalu fundacije ELH so na voljo smernice in vzorec za obravnavanje postopkov za ugotavljanje neskladnosti (splošno merilo 1950).

4. V skladu z razlago iz točke 2 tega oddelka je dokumentacija omejena na specifične zakonske zahteve, ki so zajete v merilih sistema ELH, in ne zajema vseh veljavnih zakonskih zahtev v zvezi z okoljem. Dokumentacija se predloži in hrani s pomočjo digitalnega vmesnika sistema ELH.

Sklep Komisije

Podobno kot pri postopku, vzpostavljenem za okoljsko izjavo (predhodna analiza), sistem ELH uporablja sistem, ki temelji na merilih za ocenjevanje skladnosti organizacije z zakonodajo. Za tak sistem skupaj z vladnim spletiščem *Regelhjelp* ⁽¹⁾ se šteje, da zagotavlja dober pregled zakonskih zahtev, ki bi morale biti izpolnjene v skladu z uredbo o sistemu EMAS.

Podjetje pred certificiranjem najprej samo oceni, ali izpolnjuje vsa merila ELH, vključno s pravnimi merili, med certificiranjem pa izpolnjevanje meril preveri izdajatelj certifikata/preveritelj. Če se ugotovi, da eno od navedenih meril ni izpolnjeno, se certifikat ne izda.

Dokazila o izpolnjevanju (pravnih) meril sistema ELH se dajo na voljo prek sistema. Sistem ELH tudi zahteva, da ima organizacija vzpostavljen postopek za poročanje o preostali neskladnosti ⁽²⁾ s pravnimi določbami in za njeno obravnavanje. Izpolnjevanje najpomembnejših zakonov in drugih predpisov v zvezi z dejavnostmi na področju zdravja, okolja in varnosti se preverja letno s kontrolnim seznamom za pregled upravljanja zdravja, varnosti in okolja, ki ga potrdi in podpiše generalni direktor ter je predmet vodstvenega pregleda. V smernicah za splošno merilo 1944 je izrecno navedeno, da se zahteva izpolnjevanje in ne samo pregled zakonskih zahtev.

Vendar v nasprotju s sistemom EMAS sistem ELH ne vsebuje merila, ki bi od organizacije zahtevalo, naj zagotovi izpolnjevanje vseh zakonskih zahtev, povezanih z okoljem. Namesto tega sistem ELH poudarja najpomembnejšo okoljsko zakonodajo z ustreznimi panožnimi merili, in sicer s preoblikovanjem besedila najpomembnejše zakonodaje, da bi bilo v celoti razumljivo za podjetje in izdajatelja certifikata.

Poleg tega se v primeru neizpolnjevanja zakonskih zahtev, ki niso zajete v pravnih merilih sistema ELH, certifikat lahko podeli, če se pri postopkih za poročanje o neskladnosti in njeno obravnavanje upoštevajo veljavni predpisi ⁽³⁾ v zvezi z dejavnostmi na področju zdravja, varnosti in okolja.

Druga opazna razlika je pristojnost preveritelja. Preveritelji EMAS morajo biti sposobni opaziti neupoštevanje katere koli zakonodaje, zato morajo biti za to formalno usposobljeni. V nasprotju pa so preveritelji ELH usposobljeni kot splošni strokovnjaki. Sistem ELH to predvideva z jasnim in razumljivim oblikovanjem (pravnih) meril, vendar je lahko sposobnost preveritelja za ugotavljanje neskladnosti z zakonodajo, ki presega predhodno določena pravna merila, vprašljiva.

Ne nazadnje, s primerjavo s sistemom EMAS je mogoče ugotoviti tudi razliko v pogostosti tega zunanega preverjanja. Pri sistemu ELH se ponovno certificiranje izvede vsaka tri leta. Takrat se ponovno preverijo vsa merila, vključno z merili, povezanimi z zakonskimi zahtevami. Pri sistemu EMAS pa je uspešnost glede na pravno določbo tudi del letnega potrjevanja okoljske izjave, ki ga izvede preveritelj EMAS. Vendar je treba poudariti, da bi bilo 98 % podjetij s certifikatom ELH, če bi imela certifikat EMAS, upravičenih do odstopanja za majhne organizacije v skladu s členom 7, s čimer bi se pogostost letnih presoj (vsaki dve leti) in ponovnega certificiranja (vsaka štiri leta) približala sistemu ELH.

⁽¹⁾ <http://www.regelhjelp.no/>.

⁽²⁾ Splošno merilo 1950 *Podjetje mora vzpostaviti postopke za poročanje o neskladnosti in njeno obravnavanje*.

⁽³⁾ <http://eco-lighthouse.org/statistik/> – smernice za merila so na koncu dokumenta.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da se del sistema ELH, ki se nanaša na „**zagotavljanje skladnosti z zakonodajo**“, delno ujema z ustreznimi zahtevami sistema EMAS.

Možni ukrepi za odpravo razlik v primerjavi s sistemom EMAS

Čeprav tega dela sistema ELH ni mogoče šteti za enakovrednega, analiza kaže veliko ujemanje s številnimi ustreznimi zahtevami sistema EMAS. Za izpolnitev vseh ustreznih zahtev bi bilo treba uvesti naslednje dodatne elemente:

- prilagoditev besedila splošnega merila 1944, tako da bi navajalo, da organizacije pred certificiranjem zagotovijo opredelitev in izpolnjevanje vseh zakonskih zahtev v zvezi z okoljem,
- zahtevo, da podjetje predloži dokazilo o izpolnjevanju ustreznih zakonskih okoljskih zahtev, če se to od njega zahteva,
- zagotovitev potrjevanja skladnosti z zakonodajo s strani akreditiranega ali licenciranega presojevalca, ki je tretja oseba in ki opravi presojo enkrat letno za velike organizacije in vsaki dve leti za MSP.

DEL 5

Cilji in okoljski program, vzpostavljen za zagotavljanje nenehnih izboljšav

Ustrezna zahteva sistema EMAS

1. V organizaciji je treba določiti cilje za zagotavljanje nenehne izboljšave okoljske uspešnosti (člen 1, oddelek B.3 in oddelek B.4(3) Priloge II).
 2. Vzpostavi in izvajati je treba okoljski akcijski program za doseganje teh ciljev (člen 18(7), oddelka A.2 in A.3.3 Priloge II).
-

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

Postopki sistema ELH zahtevajo, da se pred certificiranjem organizacije pripravita podrobna okoljska izjava (Miljøkartlegging, kontrolni seznam ustreznih splošnih in specifičnih meril, ki se uporabijo za certificiranje) ter prvo letno podnebno in okoljsko poročilo, ki vsebuje okoljske cilje in ukrepe, predvidene za naslednje leto, pa tudi aktualne informacije o okoljski uspešnosti.

Vsako naslednje leto (do 1. aprila) se prek spletnega portala fundacije ELH predloži **letno podnebno in okoljsko poročilo**. Okoljska uspešnost se primerja s preteklim letom. V poročilu so povzete sprejete pobude in doseženi cilji ter predstavljen akcijski načrt za prihodnje leto. Letna podnebna in okoljska poročila izdajatelj certifikata/preveritelj preveri pri prvem certificiranju in pri vsakem ponovnem certificiranju vsaka tri leta. Preverijo se tudi vsako leto med letnim vodstvenim pregledom.

Letno podnebno in okoljsko poročilo se pripravi na spletnem portalu fundacije ELH iz sklopa univerzalnih kazalnikov in kazalnikov, ki ustrezajo specifičnim panožnim merilom. V okviru okoljskih ciljev in akcijskega načrta v podnebnem in okoljskem poročilu so dokumentirane nenehne izboljšave. Postopek je naveden v smernicah za splošno merilo 7 (!), povezanih smernicah in na spletnem portalu fundacije ELH.

Poleg tega je v splošnem merilu 1963 (Dodatni okoljski vidiki) navedeno: Podjetje mora opredeliti druge pomembne okoljske vidike podjetja ter razmisliti o morebitnih potrebnih ukrepih in/ali vključitvi v letno podnebno in okoljsko poročilo in/ali spremljanju z akcijskim načrtom. Tako lahko akcijski načrt zajema vse vidike, značilne za podjetje, ki niso zajeti v splošnih ali specifičnih merilih.

Podjetjem, ki želijo razširiti svoje podnebno in okoljsko poročilo, sistem ELH ponuja storitev, imenovano kazalniki za posamezna podjetja (virksomhetsspesifikke sjekkpunkter), s katero se poročilu dodajo prilagojena vprašanja in kazalniki, ki jih določijo podjetje.

(!) <http://eco-lighthouse.org/statistik/> – smernice za merila so na koncu dokumenta.

Sklep Komisije

Med certificiranjem se vzpostavi začetni program okoljskega ravnanja, ki vključuje merila za ocenjevanje in cilje. Izvede se ocenjevanje okoljske uspešnosti organizacije, o doseženem napredku in splošnih okoljskih ciljih pa se vsako leto poroča v letnem podnebnem in okoljskem poročilu, ki se pripravi na spletnem portalu fundacije ELH.

Okoljski program se vsaka tri leta med ponovnim certificiranjem posodobi in ponovno oceni s posodobljeno okoljsko izjavo.

Čprav se ti postopki osredotočajo na vidike, zajete v sklopu meril pri vzpostavljanju sistema okoljskega ravnanja (vključno z dodatnimi vidiki, zajetimi v splošnem merilu 1963 ⁽¹⁾), lahko zagotavljajo nenehne izboljšave okoljske uspešnosti, povezane s temi vidiki.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, ki se nanaša na „**cilje in okoljski program, vzpostavljen za zagotavljanje nenehnih izboljšav**“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

DEL 6

Organizacijska struktura (vloge in odgovornosti), usposabljanje in udeležba zaposlenih

Ustrezna zahteva sistema EMAS

1. Vodstvo zagotovi razpoložljivost virov (tudi človeških), da se zagotovi dobro delovanje sistema. Vloge in odgovornosti bi bilo treba določiti, dokumentirati in sporočati (oddelek A.4.1 Priloge II).
 2. Najvišje vodstvo imenuje posebne predstavnike vodstva, ki imajo določene vloge, odgovornosti in pooblastila za zagotavljanje pravilnega izvajanja in vzdrževanja sistema okoljskega ravnanja ter poročanje najvišjemu vodstvu o delovanju zadevnega sistema (oddelek A.4.1 Priloge II).
 3. Zagotoviti je treba usposabljanje za zaposlene, da se zadovoljijo potrebe sistema okoljskega ravnanja (člen 1, oddelek A.4.2 Priloge II).
 4. Zaposleni bi morali dejavno sodelovati pri izboljševanju okoljske uspešnosti organizacije (člen 1, oddelka A.4.2 in B.4 Priloge II).
-

1. Zavezanost okoljskemu ravnanju, povezanemu z dobrim izvajanjem sistema in zagotavljanjem potrebnih virov:

Splošno merilo 1946 določa: Podjetje mora pripraviti organigram ali podoben pregled ključnih vlog v organizaciji, kot so kontaktna točka Eco-Lighthouse, predstavnik za varnost, predsednik odbora za delovno okolje, vodja upravljanja zdravja, varnosti in okolja, vodja nabave in uradnik za požarno varnost.

V skladu z norveško zakonodajo je najvišje vodstvo odgovorno za upravljanje podjetja, kar vključuje tudi odgovornost za upravljanje zdravja, varnosti in okolja ter s tem posredno za izvajanje sistema okoljskega upravljanja. Če potrebni viri ne bi bili zagotovljeni, bi se pri naslednjem poročilu o upravljanju zdravja, varnosti in okolja ter podnebnem in okoljskem poročilu samodejno pokazale pomanjkljivosti. Te pomanjkljivosti bi se nato upoštevale med letnim vodstvenim pregledom. To bi lahko predstavljalo tudi oviro za naslednje ponovno certificiranje.

2. Posebni predstavniki za sistem okoljskega ravnanja:

Eden od zaposlenih je imenovan za okoljskega upravnika (Miljøfyrtårnansvarlig). To ni nujno naloga za polni delovni čas, odvisno od velikosti organizacije. Okoljskega upravnika lahko usposablja svetovalec pri prvem certificiranju ali pa ga uvaja prejšnji upravnik. Njegove naloge so:

- predstavnik svetovalca (na začetku postopka),
- predstavnik izdajatelja certifikata/preveritelja pri prvem in ponovnem certificiranju,
- zagotavljanje skladnosti s panožnimi merili,

⁽¹⁾ Splošno merilo 1933: Podjetje mora opredeliti druge pomembne okoljske vidike podjetja ter razmisliti o morebitnih potrebnih ukrepih in/ali vključiti v letno podnebno in okoljsko poročilo in/ali spremljanju z akcijskim načrtom.

- usposabljanje in motiviranje sodelavcev,
- priprava in predložitev letnega podnebnega in okoljskega poročila na spletnem portalu fundacije ELH,
- razpravljanje o tem poročilu z vodstvom pri „letnem vodstvenem pregledu“ (ledelsens gjennomgang), pa tudi z zaposlenimi na sestankih zaposlenih, razdeljevanje letnega poročila v organizaciji prek intraneta ali drugih notranjih komunikacijskih kanalov,
- obveščanje sodelavcev zlasti o splošni okoljski politiki organizacije in ciljih za prihodnje leto, kot so navedeni v letnem podnebnem in okoljskem poročilu,
- prispevanje k nenehnim izboljšavam.

Fundacija ELH je izvedla spletno usposabljanje, namenjeno usposabljanju okoljskih upravnikov (Miljøfyrtårnansvarlig) o tem, kako pripraviti letno podnebno in okoljsko poročilo, ter zlasti o tem, kako ponovno pridobiti certifikat.

Določila je tudi navodilo za okoljskega upravnika, kot zahteva splošno merilo 1947: Podjetje mora pripraviti pisna navodila za zaposlenega, pristojnega za izvajanje sistema Eco-Lighthouse. Okoljski upravnik bi moral vključevati in motivirati zaposlene v organizaciji. Fundacija ELH trdi, da je dejavno vključevanje zaposlenih temelj sistema ELH.

V večjih organizacijah je lahko vključeno dodatno osebje prek skupine za okoljsko upravljanje ⁽¹⁾ (Miljøgruppe). Skupina za okoljsko upravljanje se lahko vključi v skupino za upravljanje zdravja, okolja in varnosti, kar je zakonsko obvezno za organizacije z več kot 50 zaposlenimi.

3. Usposabljanje:

Podjetja in organizacije zavezuje splošno merilo 1951: Podjetje mora imeti vzpostavljene postopke za usposabljanje zaposlenih na področju osnovnega upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter za njihovo obveščanje o spremembah. Usposabljanje mora vključevati zanesljive postopke v zvezi z zunanjim okoljem.

Namen je zagotoviti, da imajo zaposleni dovolj znanja in spretnosti za ustrezno opravljanje svojega dela v skladu s predpisi na področju upravljanja zdravja, varnosti in okolja. Obseg usposabljanja zaposlenih je odvisen od tveganj, povezanih z dejavnostmi podjetja. Glavno vodilo sistema ELH je, da organizacija sama najbolje pozna sebe in sposobnosti svojih zaposlenih ter lahko zato sama najbolje presodi, kakšno usposabljanje je potrebno. Merilo se preveri ustno (s strani izdajatelja certifikata/preveritelja), tako da se zastavi vprašanje, kateri postopki so v podjetju vzpostavljeni za usposabljanje zaposlenih in na novo zaposlenih, ki se ukvarjajo z zadevami, povezanimi z zdravjem, varnostjo in okoljem.

Ključno vprašanje je, ali so ta usposabljanja usmerjena v izboljševanje okoljske uspešnosti ali so osredotočena samo na postopkovne elemente sistema ELH in obvladovanja tveganja na področju zdravja, varnosti in okolja. Kontrolni seznam za pregled upravljanja zdravja, varnosti in okolja, ki se uporablja pri sistemu ELH za preverjanje, ali so zaposleni seznanjeni z običajnimi postopki sistema ELH, potrjuje, da obseg usposabljanja presega postopke in obravnava ključna okoljska področja, kot so ravnanje z odpadki, energijska učinkovitost ali ravnanje z nevarnimi snovmi.

4. Vključevanje zaposlenih:

Za izpolnjevanje zahtev sistema EMAS so zaposleni vključeni v postopek, namenjen nenehnim izboljšavam okoljske uspešnosti organizacije.

Zahtevata se imenovanje okoljske skupine znotraj organizacije in dejavna udeležba zaposlenih pri okoljskih dejavnostih ⁽²⁾. Zaposleni so obveščeni o vsebini podnebnega in okoljskega poročila in tudi izrecno vključeni v postopke, ki prispevajo k izboljšavam okoljske uspešnosti, kot je ločevanje odpadkov. Različna merila (1953, 1962 in 36) podpirajo nenehne izboljšave z uporabo „banke idej“. Te banke idej, ki jih zagotavlja fundacija Eco-Lighthouse, vsebujejo različne ukrepe za izboljšave uspešnosti na okoljskih področjih, kot so promet, odpadki ali energetika, v sodelovanju z zaposlenimi organizacije.

⁽¹⁾ Upoštevajte, da sta skupina za upravljanje zdravja, varnosti in okolja (Arbeidsmiljøutvalg) ter skupina za sistem ELH (Miljøgruppe) različna subjekta. Skupina za upravljanje zdravja, varnosti in okolja je pravno obvezujoča, če ima organizacija več kot 50 zaposlenih. Skupina za sistem ELH ni obvezna, vendar se po sistemu ELH priporoča v organizacijah z več kot določenim številom zaposlenih. To je lahko ena in ista skupina, da se zagotovi učinkovita organizacija in vključevanje sistema ELH v obstoječe strukture upravljanja.

⁽²⁾ Priložnik o certificiranju po sistemu Eco-Lighthouse iz leta 2016 – 3.2.4 Ustanovitev in imenovanje okoljske/projektne skupine.

Sklep Komisije

Vodstvo je zakonsko obvezano, da predvidi človeške vire za pravilno delovanje postopkov na področju zdravja, varnosti in okolja, ter mora v skladu s pravili sistema ELH podobno kot pri sistemu EMAS tudi imenovati predstavnika za zdravje, varnost in okolje. Viri, potrebni za pravilno delovanje, se zato dajo na voljo odgovornim osebam.

Organizacije morajo tudi usposabljeni svoje zaposlene za pridobitev kompetenc na področju zdravja, varnosti in okolja, ki vključujejo izboljševanje okoljske uspešnosti, ter vključevati zaposlene v izvajanje sistema okoljskega ravnanja in okoljske dejavnosti.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, povezan z „**organizacijsko strukturo, usposabljanjem in vključevanjem zaposlenih**“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

DEL 7

Zahteve glede dokumentacije

Ustrezna zahteva sistema EMAS

Pri sistemu EMAS se zahteva dokumentacija o okoljski politiki, ciljih, akcijskih načrtih, obsegu sistema okoljskega ravnanja in njegovih glavnih elementih, kot so evidence, potrebne za učinkovito načrtovanje in obvladovanje procesov, povezanih z njegovimi pomembnimi okoljskimi vplivi.

Člen A.4.4 Priloge II

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

Na voljo mora biti dokumentacija o organizaciji in izvajanju postopkov sistema okoljskega ravnanja ter ciljih.

Na spletišču fundacije ELH je izčrpen seznam obveznih dokumentov, ki se zahtevajo za certificiranje, skupaj z drugimi obrazci in koristnimi orodji (*verktøy*) ter informacijami v zvezi s posameznimi sektorji ⁽¹⁾. Na spletnem portalu fundacije ELH ⁽²⁾ ([Miljøfyrtårnportal](http://miljofyrtarnportal.no)) se hranijo številni pomembni dokumenti. Fundacija ELH priporoča tudi strukturo arhiviranja dokumentacije.

V smernicah za splošno merilo 1944, namenjenih izdajatelju certifikata/preveritelju, je navedeno, da mora izdajatelj certifikata/preveritelj preveriti, ali se dokumentacija ter sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja enostavno in sistematično hranita in ali podjetje ve, kako dostopati do informacij. Dokumentacija, povezana s panožnimi merili, je shranjena v okoljski izjavi (*Miljøkartlegging*) in na spletnem portalu fundacije ELH. Podjetje se lahko odloči, da jo bo pokazalo izdajatelju certifikata/preveritelju na dejanskem sestanku, vendar mu je ni treba naložiti na portal. Izdajatelj certifikata/preveritelj na sestanku za certificiranje ali ponovno certificiranje dobi predstavo, kako dobro zaposleni poznajo sistem.

Sklep Komisije

Ta del se osredotoča na razpoložljivost ustrezne dokumentacije. Čeprav obsega obeh sistemov nista enaka, se lahko struktura informacij, ki jo predlaga fundacija ELH, in struktura arhiviranja štejeta za zadovoljivi.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, ki se nanaša na „**zahteve glede dokumentacije**“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

Opomba: Področje uporabe postopka dokumentiranja ELH je po definiciji zasnovano tako, da izpolnjuje potrebe sistema okoljskega ravnanja ELH glede dokumentacije. Če želi organizacija zaprositi za registracijo v sistemu EMAS, se področje uporabe postopka dokumentiranja prilagodi, tako da zajema vse zahteve sistema EMAS, vključno s tistimi, ki jih sistem ELH trenutno ne izpolnjuje.

⁽¹⁾ <http://miljofyrtarn.no/nyeverktoy> in (primer) <http://www.miljofyrtarn.no/2015-11-18-23-56-21/avfall>.

⁽²⁾ <https://rapportering.miljofyrtarn.no/Account/Login?ReturnUrl=%2F>; za dostop se obrnite na fundacijo ELH.

DEL 8

Nadzor nad delovanjem*Ustrezna zahteva sistema EMAS*

Delovanje, povezano z opredeljenimi pomembnimi okoljskimi vidiki, mora izpolnjevati predvidene pogoje. Za zagotovitev tega organizacija:

1. vzpostavi, izvaja in vzdržuje dokumentirane postopke za nadzor v primerih, kadar lahko njihova odsotnost privede do odstopanja od okoljske politike ter splošnih in posamičnih okoljskih ciljev;
2. v postopkih določa merila za delovanje;
3. vzpostavi, izvaja in vzdržuje postopke, ki se nanašajo na ugotovljene pomembne okoljske vidike dobrin in storitev, ki jih organizacija uporablja, ter posreduje ustrezne postopke in zahteve dobaviteljem, vključno s pogodbenimi izvajalci.

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

1. in 2. Sistem ELH od organizacije zahteva, da oblikuje okoljsko politiko in določi posebne cilje v zvezi z okoljsko uspešnostjo. Poleg tega morajo norveška podjetja v skladu s predpisi o notranjem nadzoru določiti splošne cilje za področje zdravja, varnosti in okolja. Splošni merili 1945 in 1947 v okviru sistema ELH določata, da mora sistem okoljskega ravnanja vključevati dokumentirane postopke za doseganje teh ciljev, povezanih z zdravjem, okoljem in varnostjo, vključno s stalnim izpolnjevanjem panožnih meril. Vzpostaviti je treba postopke za obravnavanje neskladnosti (splošno merilo 1950). Dodatna merila sistema ELH (1949) zavezujejo podjetja, da izvedejo (posodobljeno) oceno tveganja in pripravijo ustrezen akcijski načrt.

Zagotoviti je treba posebne postopke za posamezne panoge za ravnanje z nevarnimi proizvodi, ki se običajno uporabljajo v posamezni panogi (med drugim specifični panožni merili 983 in 984 za storitve čiščenja, specifična panožna merila 1931, 1932, 1933 za kleparske in ličarske delavnice, specifično panožno merilo 14 za avtomehanične delavnice).

3. Po certificiranju mora podjetje obvestiti svoje stranke in dobavitelje o svojih okoljskih dejavnostih (splošno merilo 5). Določiti je treba ustrezna okoljska merila za vsa pomembna javna naročila (splošno merilo 1954), podjetje pa mora vplivati na svoje najpomembnejše dobavitelje, da izvedejo okoljsko certificiranje. Podjetje mora prav tako vplivati na svoje dobavitelje, da v svojem katalogu proizvodov zagotovijo informacije o proizvodih tretjih oseb z okoljsko oznako in o statistiki proizvodov z okoljskim znakom, ki jih nabavljajo (splošno merilo 1956).

Sklep Komisije

Ta del se osredotoča na postopke za ustrezen nadzor nad delovanjem. Struktura postopkov, ki jo predlaga fundacija ELH, skupaj z norveškimi predpisi o notranjem nadzoru in povezanimi informacijskimi tokovi se lahko šteje za zadovoljivo.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, ki se nanaša na „**nadzor nad delovanjem**“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

DEL 9

Pripravljenost in odziv na izredne razmere*Ustrezna zahteva sistema EMAS*

1. Organizacija vzpostavi, izvaja in vzdržuje postopke za opredelitev morebitnih izrednih razmer in nesreč ter za odzivanje nanje.
2. Organizacija ob dejanskih izrednih razmerah in nesrečah ukrepa in prepreči ali zmanjša z njimi povezane škodljive vplive na okolje.
3. Organizacija periodično pregleduje in po potrebi popravi svoje postopke pripravljenosti in odzivanja na izredne razmere.
4. Organizacija take postopke, kjer je izvedljivo, tudi periodično preskuša (oddelek A.4.7 Priloge II).

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

To oceno ureja splošno merilo 1949: Podjetje mora predložiti posodobljeno oceno tveganja, ki zajema delovno in zunanje okolje, ter ustrezen akcijski načrt.

Za določene panoge, za katere je ta predložitev še posebno pomembna, veljajo posebni zakoni in drugi predpisi. Norveška podjetja lahko enostavno preverijo, katera zakonodaja se uporablja zanje, tako da preverijo vladna pravila in predpise na spletišču *Regelhjelp* ⁽¹⁾, kjer podjetje vnese svojo edinstveno številko organizacije, s čimer dobi seznam ustrezne zakonodaje. Primeri ustreznih zakonov in drugih predpisov v zvezi s pripravljenostjo in odzivom na izredne razmere za različne panoge so na voljo na spletišču o civilni zaščiti (DSB) ⁽²⁾. Vendar je treba opozoriti, da se po sistemu ELH načeloma ne certificirajo podjetja v težki industriji ali podjetja s kompleksnimi okoljskimi izzivi.

Specifična panožna merila v okviru sistema ELH vsebujejo tudi določbe o pripravljenosti in odzivu, čeprav se zdi, da so te v nekaterih primerih, kot je gradnja plovil, omejene na sezname nevarnih snovi in določbe o tečaju prve pomoči. Za podjetja, v katerih se uporabljajo kemikalije ali druge snovi (kot so pralnice), ta vprašanja obravnavajo specifična panožna merila.

Sklep Komisije

Po norveški zakonodaji sta pripravljenost in odziv na izredne razmere strogo regulirana ⁽³⁾. Sistem ELH to dopolnjuje s splošnimi merili in po potrebi specifičnimi panožnimi merili.

Pri certificiranju, ponovnem certificiranju in postopku, ki se zaključijo z letnim vodstvenim pregledom, se preverijo pravila o ozaveščenosti o tveganju, pripravljenosti in odzivu ter njihova učinkovita uporaba in pregled postopkov.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, ki se nanaša na „**pripravljenost in odziv na izredne razmere**“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

DEL 10

Preverjanje, notranja presoja in korektivni ukrepi

Ustrezna zahteva sistema EMAS:

1. Organizacija v okviru svojega sistema okoljskega ravnanja in skladno s svojimi cilji vzpostavi, izvaja in vzdržuje postopke za redno preverjanje glavnih značilnosti svojega delovanja, ki lahko pomembno vplivajo na okolje, in za sprejetje korektivnih ukrepov, če je to potrebno (oddelek A.5.1 Priloge II).

Organizacija izvede notranjo presojo za oceno vzpostavljenega sistema okoljskega ravnanja in ugotovitev skladnosti s politiko in programom organizacije (vključno s skladnostjo z zakonodajo) v skladu z zahtevami iz člena 4(1)(c), člena 9 in Priloge III. Presojo vsaj enkrat letno izvedejo pristojni presojevalci, cikel presoj, ki zajema vse dejavnosti organizacije, pa se zaključijo najpozneje v treh letih (oziroma štirih letih za MSP).

2. Organizacija vzpostavi, izvaja in vzdržuje postopke za opredeljevanje, popravljanje in preiskovanje dejanskih in morebitnih neskladnosti ter za izvajanje korektivnih in preventivnih ukrepov. Rezultati korektivnih in preventivnih ukrepov se evidentirajo in preveri se njihova učinkovitost (oddelek A.5.3 Priloge II).
3. Rezultat notranje presoje bi moralo biti poročilo vodstvu o zaključku in ugotovitvah presoje.

Pravna podlaga (člen 4(1)(b) in (c), člen 6(2)(a), člen 9, oddelek A.5 Priloge II in Priloga III)

⁽¹⁾ <http://www.regelhjelp.no/>.

⁽²⁾ <https://www.dsb.no/>, povezava na *lovdata* (požari, eksplozije, nevarne snovi itd.): https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20#KAPITTEL_2.

⁽³⁾ <https://www.dsb.no/>.

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

1. Preverjanje glavnih značilnosti delovanja in ocena skladnosti sistema okoljskega ravnanja s politiko in programom organizacije z notranjo presojo

V skladu s splošnim merilom 6 mora vodstvo opraviti letni pregled sistema upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter postopkov sistema Eco-Lighthouse, da oceni, ali delujejo skladno s svojim namenom. Upoštevati je treba, da je to merilo označeno s simbolom §, ki označuje pravno podlago.

V smernicah za splošno merilo 6 je tudi navedeno, da so pravna podlaga za to merilo predpisi, ki se nanašajo na sistematične dejavnosti na področju zdravja, okolja in varnosti v podjetjih (predpisi o notranjem nadzoru), oddelek 5.8. Podjetje mora spremljati sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter letno izvajati sistemsko in notranjo revizijo, da zagotovi, da sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja deluje skladno s svojim namenom. Postopki sistema Eco-Lighthouse za zunanja okolja morajo biti vključeni v sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter postati sestavni del notranje presoje. Vodstvo nosi glavno odgovornost za sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter za vključene postopke sistema Eco-Lighthouse, ki jih mora vsako leto pregledati, da zagotovi, da delujejo skladno s svojim namenom. Način, kako vodstvo izvaja pregled v praksi, se med podjetji razlikuje. Pomembno je, da se poiščejo praktične rešitve. [...].

OPOMBA: Poleg proučitve meril, povezanih z zdravjem, varnostjo in okoljem, je pomembno, da svetovalec/podjetje prouči tudi sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja kot celoto. Svetovalec/podjetje mora proučiti, ali sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja dobro deluje v praksi in ali je dobro strukturiran.

Letni vodstveni pregled ter dodatna dokumentacija in postopki, ki se zahtevajo pri certificiranju po sistemu ELH, so zato povezani s pravno obveznostjo izvedbe letne presoje dejavnosti organizacije na področju zdravja, varnosti in okolja v skladu z norveškimi predpisi o notranjem nadzoru ⁽¹⁾ (ICR). S tem integriranim postopkom pregleda mora podjetje proučiti, ali sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja dobro deluje v praksi in ali je dobro strukturiran.

Rezultat tega sta vključitev okoljskih postopkov sistema ELH v že obstoječi sistem upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter okrepitev sistema okoljskega ravnanja kot celote, tako z vidika delovnega kot zunanjega okolja.

Presoje/preverjanja temeljijo na posebnih sektorskih kontrolnih seznamih, predlogah in primerih, ki jih zagotavlja fundacija ELH, in odražajo stopnjo okoljskega tveganja različnih sektorjev. Preverjanje vključuje tudi pregled postopkov sistema Eco-Lighthouse in samoopredeljene okoljske cilje ter cilje in dosežke, kot so opredeljeni v letnem podnebnem in okoljskem poročilu.

Glede na velikost družbe se lahko sistem preveri pred letnim vodstvenimi pregledom, ki ga izvede notranji presojevalec, za mala podjetja pa med samim sestankom. V letnem pregledu upravljanja se ocenijo odstopanja, dosežki in cilji ter določijo novi.

Kot dopolnilo vodstvenemu pregledu **letno podnebno in okoljsko poročilo** predstavlja dodatno dokumentacijo o okoljskih ciljih in dosežkih. V njem se oceni zgoraj navedeno in preveri, ali so bili doseženi napredek in cilji, določijo pa se tudi novi cilji za izboljšave v prihodnjem letu. Ocenjevanje izvede vodstvo, in sicer vsako leto med letnim vodstvenim pregledom.

2. Popravljanje neskladnosti

Cilj pregleda upravljanja zdravja, varnosti in okolja je odkriti slabosti in pomanjkljivosti ter pripraviti načrt za njihovo odpravo. Vsaka pomanjkljivost bi vodila do priprave akcijskega načrta s ciljem odpraviti pomanjkljivost (do določenega roka).

⁽¹⁾ Izvleček iz smernic ICR *Periodični pregled dejavnosti na področju zdravja, okolja in varnosti*. Poleg rednega nadaljnega spremljanja (npr. varnostni pregledi, sestanki zaposlenih itd.) mora podjetje vsaj enkrat letno izvesti celovitejši pregled dejavnosti na področju zdravja, varnosti in okolja ter oceniti, ali so učinkovite v praksi. Podjetje mora imeti za pregled vzpostavljen rutinski pisni postopek. Rezultati pregleda morajo biti enostavno dostopni. Cilj je odkriti slabosti in pomanjkljivosti ter jih odpraviti. Pomembno je poiskati vzroke in zagotoviti, da se ne ponovijo. Po zaključenem pregledu je treba poleg splošnega cilja določiti konkretne cilje za izboljšave. Povzeto iz: smernice ter predpisi o sistematičnih dejavnostih na področju zdravja, varnosti in okolja www.arbeidstilsynet.no/binfil/download2.php?tid=77839 (različica pdf). Celotna zakonodaja je na voljo na naslovu <http://www.arbeidstilsynet.no/fakta.html?tid=78950>, angleška različica pa na naslovu:

Pred izvedbo certificiranja ali ponovnega certificiranja je potrebno izpolniti vsa merila, vključno s splošnimi in specifičnimi merili, ki so vključena neposredno iz norveške zakonodaje. Neskladnost (tudi s pravnimi določbami zunaj sistema ELH) je obravnavana v splošnem merilu 1950, ki podjetja zavezuje, da vzpostavijo postopke za poročanje o tej neskladnosti in njeno obravnavanje.

Vsaka neskladnost z merilom, ki bi se pojavila med postopkom certificiranja ali ponovnega certificiranja, bi začasno ustavila certificiranje po sistemu ELH.

3. Poročilo vodstvu o zaključku in ugotovitvah presoje

Pri letnem vodstvenem pregledu se vodstvu predložijo letno poročilo o dejavnostih na področju zdravja, varnosti in okolja, akcijski načrt, ki se pripravi na njegovi podlagi, ter letno podnebno in okoljsko poročilo.

Sklep Komisije

Faza preverjanja vključuje postopke sistema ELH, skladnost z zakonskimi zahtevami in zahtevami norveških predpisov o notranjem nadzoru (ICR) ⁽¹⁾. Rezultati preverjanj se nato pregledajo pri vodstvenem pregledu. Za olajšanje postopka se obseg izvedenih preverjanj določi s panožnim kontrolnim seznamom, ki ga zagotovi fundacija ELH.

Kombinacija teh postopkov, tj. presoje upravljanja zdravja, varnosti in okolja, analize tveganja, ugotavljanja in zmanjševanja neskladnosti, tvori notranjo presojo, katere rezultat je poznejše preverjanje vidikov upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter sistema ELH. Rezultat je predmet vodstvenega pregleda. Izdajatelj okoljskega certifikata pri certificiranju in ponovnem certificiranju tudi potrdi, da je bila presoja ustrezno izvedena ter da so bili vsi ustrezni elementi preverjeni in da se je o njih poročalo.

Zaradi razlik med obema sistemoma se obseg presoje lahko razlikuje, čeprav se uporabljajo primerljivi postopki za doseganje podobnih ciljev. Vendar se vzpostavljeni postopki lahko uporabljajo za spremenjen obseg (npr. vključujejo dodatne posebne okoljske vidike), če želi organizacija preiti na sistem EMAS.

Okoljski upravnik je odgovoren za pripravo in predložitev poročila o različnih delih notranje presoje za vodstveni pregled, s čimer podpira okoljski sistem in oceno okoljske uspešnosti, ob upoštevanju okoljske politike in programa.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, ki se nanaša na „**preverjanje, notranjo presojo in korektivne ukrepe**“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

Opomba: Postopki presoje sistema ELH, ki so trenutno vzpostavljeni, so po definiciji zasnovani za zagotavljanje poznejšega preverjanja sistema okoljskega ravnanja ELH. Če želi organizacija zaprositi za registracijo v sistemu EMAS, se obseg notranje presoje prilagodi, tako da zajema vse zahteve sistema EMAS, vključno s tistimi, ki jih sistem ELH trenutno ne izpolnjuje.

DEL 11

Komuniciranje (notranje in zunanje)

Ustrezna zahteva sistema EMAS

1. Organizacije v okviru sistema okoljskega ravnanja vzpostavijo notranje in zunanje komunikacijske postopke. Organizacije so s postopki zunanjega komuniciranja sposobne dokazati, da vodijo odprt dialog z javnostjo in drugimi zainteresiranimi stranmi, vključno z lokalnimi skupnostmi in strankami, v zvezi z vplivom svojih dejavnosti, proizvodov in storitev na okolje.
2. Organizacije zagotovijo preglednost in periodično zagotavljanje okoljskih informacij zunanjim zainteresiranim stranem na podlagi zahtev iz Priloge IV (Poročanje o okolju).

Te informacije med drugim vključujejo naslednje elemente: okoljsko politiko organizacije, opis vseh pomembnih okoljskih vidikov, opis splošnih in posamičnih okoljskih ciljev, poročanje o kazalnikih, opredeljenih v prilogi, izvajanje zakonskih določb in sklic na veljavne zakonske zahteve.

⁽¹⁾ <http://www.arbeidstilsynet.no/artikkel.html?tid=78622>.

Te informacije enkrat letno (oziroma vsaki dve leti za MSP) potrdi akreditirani ali licencirani okoljski preveritelj.

Člen 4(1)(d), člen 5(2)(a), člen 6(2)(b), oddelek B.5 Priloge II, Priloga IV

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

1. Komuniciranje temelji na letnem podnebnem in okoljskem poročilu.

Začetni okoljski pregled ELH (Miljøkartlegging), s katerim se pripravi seznam skladnosti meril, se naloži na spletni portal fundacije ELH, vendar se ne objavi. Ta pregled ni predviden kot komunikacijsko orodje, ampak kot orodje za ocenjevanje organizacije. V skladu s splošnim merilom 7 je treba objaviti samo letno podnebno in okoljsko poročilo ter okoljsko politiko.

Letno podnebno in okoljsko poročilo je orodje za upravljanje okoljskih dejavnosti in se pripravi vsako leto do 1. aprila. Cilj je, da podjetje vsako leto dokumentira izboljšave svojega delovanja v okoljskem poročilu.

Poročilo je sestavljeno iz dveh delov: poročila o okoljski uspešnosti v preteklem letu in akcijskega načrta za prihodnje leto.

Temelji na številnih kazalnikih, kot so:

število zaposlenih, odsotnost (odsotnost z dela zaradi bolezni), promet, zelena javna naročila in število proizvodov z znakom za okolje, nabavljenih za lastno uporabo, certificirani dobavitelji, uporaba papirja, skupna poraba energije, velikost ogrevane površine, energijski razred, toplotni razred (vrsta uporabljenega ogrevanja), poraba goriva, število prevoženih kilometrov, tip in število vozil, letalski prevoz, količina sortiranih in nesortiranih odpadkov ter drugi okoljski vidiki v zvezi z izbranimi panožnimi merili. Nekaj teh kazalnikov je opredeljenih hkrati z določitvijo panožnih meril in se zato razlikujejo glede na sektor dejavnosti.

Čeprav sistem ELH ni namenjen industrijskim organizacijam, so v poročanju zajeti številni glavni kazalniki sistema EMAS. Na primer, v letnem podnebnem in okoljskem poročilu trgovca z živili na debelo „Arneja Sjule“ se je poročalo o kazalnikih energijske učinkovitosti, učinkovitosti surovin v okviru nabave, odpadkov in emisij CO₂ z oceno porabe goriva in opravljenih letov.

Ne poroča pa se o vseh glavnih kazalnikih, navedenih v Prilogi IV, in poročanje ni tako kvantitativno, kot je predvideno v sistemu EMAS. To je nedvomno povezano s sistemom predhodno določenih meril, ki temelji na pristopu ELH s predhodno določenimi kazalniki, ki so zasnovani tako, da ustrezajo sektorskim posebnostim. Na primer, v letno podnebno in okoljsko poročilo istega distributerja živil niso bili vključeni kazalniki emisij kemikalij v zrak (kot so dušikovi oksidi in trdni delci), emisij v vodo in biotske raznovrstnosti. Čeprav je sklop kazalnikov, ki jih zahteva sistem EMAS, širši, je treba vseeno opozoriti, da se lahko organizacija, ki uporablja sistem EMAS, tudi odloči, da ne bo poročala o nekaterih kazalnikih, če lahko utemelji, da zadevni kazalniki niso relevantni za njene pomembne neposredne okoljske vidike.

V sistemu ELH so dodatni pomembni vidiki obravnavani v splošnem merilu 1963 („podjetje mora opredeliti in obravnavati druge okoljske vidike“), poročanje o tem pa je vključeno v letno podnebno in okoljsko poročilo. Podjetja gredo lahko pri poročanju še dlje ter podnebnemu in okoljskemu poročilu dodajo kazalnike na zahtevo, specifične za podjetje (Virksomhetsspesifikke sjekkpunkter).

Poročilo vključuje akcijski načrt za prihodnje leto, pripravljen na podlagi smernic, ki so na voljo na spletnem portalu. Portal zahteva, da se izpolnijo vsa obvezna polja; druga so označena kot neobvezna. Če obstajajo polja, ki ne zadevajo podjetja ali ki jih ni mogoče izpolniti, je treba v polju za opombe navesti pojasnilo.

Izpolnjevanje pravnih določb in sklic na veljavno zakonsko zahtevo nista formalno vključena v podnebno in okoljsko poročilo. V poročilu se lahko navedejo korektivni ukrepi, sprejeti zaradi odkrite neskladnosti.

2. To poročilo pripravi zaposleni organizacije (okoljski upravnik) (tako kot pri sistemu EMAS). Preveri ga izdajatelj certifikata/preveritelj pri certificiranju in ponovnem certificiranju vsaka tri leta.

O njem se obvesti zaposlene (splošno merilo 1952) (na sestankih in prek intraneta) in vodstvo (med letnim vodstvenim pregledom). Po pregledu splošnega merila 7 (*) (izvedenega maja 2017) se je povečala preglednost sistema, saj se od podjetja zahteva, da objavi poročilo za širšo javnost, svoje stranke, dobavitelje in sodelujoče partnerje. Objavi se ob prvem certificiranju in nato vsako leto.

Objava mora biti skladna z norveškimi predpisi o varstvu podatkov in zakoni o zasebnosti, zato se ne objavijo kazalniki, kot sta odsotnost z dela zaradi bolezni in letni promet.

Sklep Komisije

Letno podnebno in okoljsko poročilo je podlaga za poročanje v okviru sistema ELH (notranje in javnosti). Zagotavlja jasen pregled uspešnosti organizacije glede na določene kazalnike. Tako kot celoten sistem ELH tudi to poročilo temelji na metodi, pri kateri so sezname meril/kazalnikov predhodno določeni na sektorski ravni. Ta metoda je drugačna kot pri sistemu EMAS, pri katerem so opredeljeni vsi vidiki, o njih pa se poroča **na podlagi individualne analize**.

Razlike obstajajo tudi v zvezi z vsebino poročil. Tako kot pri sistemu EMAS tudi letno podnebno in okoljsko poročilo v sistemu ELH vsebuje opis organizacije in njenega sistema okoljskega ravnanja ter okoljske politike organizacije in navaja uporabljena merila ter status certifikata. Vendar obstajajo razlike v zvezi z navajanjem glavnih kazalnikov, ki se uporabljajo za vse organizacije, zahtevami v zvezi s poročanjem glede zakonskih zahtev in uspešnostjo organizacije pri izpolnjevanju teh zahtev.

O letnem poročilu so v skladu s splošnim merilom 1952 obveščeni zaposleni in zainteresirane strani. Letno podnebno in okoljsko poročilo je treba predložiti vsem zaposlenim na sestankih in prek intraneta. Poleg tega mora podjetje objaviti poročilo za širšo javnost, svoje stranke, dobavitelje in sodelujoče partnerje. Objavi se ob prvem certificiranju in nato vsako leto. Z objavo poročila je to na voljo ne le zaposlenim, ampak tudi zunanjim akterjem.

Poročilo ELH potrdi izdajatelj certifikata ob certificiranju in nato vsako tretje leto (ob ponovnem certificiranju). „Okoljsko izjavo EMAS“ mora neodvisni preveritelj potrditi v okviru sistema EMAS vsako leto oziroma vsaki dve leti za MSP. Upoštevati je treba, da bi bilo 98 % podjetij s certifikatom ELH upravičenih do tega odstopanja, če bi bila registrirana v sistemu EMAS.

Cilj obeh sistemov poročanja je zagotoviti realen pregled uspešnosti organizacije glede na kazalnike, povezane z določenimi okoljskimi vidiki. Oba sistema sta primerna za metodologijo, ki podpira njun sistem okoljskega ravnanja. Vendar se metodološke razlike med tema sistemoma nanašajo tudi na dele poročanja. Poleg tega okoljska izjava EMAS vključuje tudi zahtevo po potrditvi skladnosti z zakonodajo, zunanji preveritelj pa jo potrdi enkrat letno oziroma vsaki dve leti za MSP. Zaradi teh razlik tega dela ni mogoče šteti za skladnega z vsemi zahtevami sistema EMAS.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da se del sistema ELH, ki se nanaša na „**komuniciranje (notranje in zunanje)**“, delno ujema z ustreznimi zahtevami sistema EMAS.

Možni ukrepi za odpravo razlik v primerjavi s sistemom EMAS

Čprav tega dela sistema ELH ni mogoče šteti za enakovrednega, analiza kaže veliko ujemanje s številnimi ustreznimi zahtevami sistema EMAS. Za izpolnitev vseh ustreznih zahtev bi bilo treba uvesti naslednje dodatne elemente:

- okoljsko in podnebno poročilo, ki ga objavi organizacija, registrirana v sistemu ELH, vključuje vse elemente, ki se zahtevajo v skladu s Prilogo IV k uredbi o sistemu EMAS, zlasti:
 - opis pomembnih okoljskih vidikov organizacije, opredeljenih na podlagi postopka, določenega v Prilogi I k uredbi o sistemu EMAS,

(*) Splošno merilo 7: Podjetje mora pri prvem certificiranju pripraviti podnebno in okoljsko poročilo. Po prvem certificiranju je treba pripraviti letno podnebno in okoljsko poročilo za celotno prihodnje koledarsko leto in ga do 1. aprila naložiti na portal fundacije Eco-Lighthouse. Letno podnebno in okoljsko poročilo se da na voljo širši javnosti, strankam, dobaviteljem in sodelujočim partnerjem.

- po potrebi glavne in posebne kazalnike, o katerih se poroča,
- sklic na veljavne zakonske zahteve v zvezi z okoljem in izpolnjevanje teh zakonskih zahtev;
- okoljsko in podnebno poročilo enkrat letno oziroma vsaki dve leti za MSP potrdi akreditirani ali licencirani izdajatelj certifikata. Izdajatelj certifikata z ustrežno metodo preveri, ali so bili opredeljeni in obravnavani vsi pomembni okoljski vidiki, kazalniki in zakonske zahteve.

DEL 12

Vodstveni pregled

Ustrezna zahteva sistema EMAS

Najvišje vodstvo na podlagi notranjih presoj, ocen skladnosti, dialoga z zainteresiranimi stranmi (vključno s pritožbami), okoljske uspešnosti organizacije, kar zadeva cilje, korektivnih in preventivnih ukrepov ter prejšnjega vodstvenega pregleda pregleduje sistem okoljskega ravnanja organizacije, da zagotovi njegovo stalno ustreznost, zadostnost in učinkovitost. Pregledi vključujejo oceno možnosti za izboljšave in potrebe po spremembah sistema okoljskega ravnanja, vključno z okoljsko politiko ter splošnimi in posamičnimi okoljskimi cilji (oddelek A.6 Priloge II).

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

Vodstveni pregled je formalno zajet v splošnem merilu 6, v katerem je navedeno, da mora vodstvo opraviti letni pregled sistema upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter postopkov sistema Eco-Lighthouse, da oceni, ali delujejo skladno s svojim namenom.

Informacije fundacije ELH ⁽¹⁾ kažejo, da je ta del v veliki meri odvisen od letnega vodstvenega pregleda po sistemu ELH, ki se osredotoča na pregled sistema upravljanja zdravja, varnosti in okolja ter postopke sistema ELH in vključuje oceno okoljske uspešnosti, kot je navedena v letnem podnebnem in okoljskem poročilu.

Generalni direktor in zaposleni, odgovoren za izvajanje sistema Eco-Lighthouse, ter predstavnik za varnost in predstavnik za poklicno zdravstveno varstvo se vsako leto sestanejo, da pregledajo in ocenijo sistem.

Na podlagi navedenega primera letni vodstveni pregled organizacije, registrirane v sistemu ELH, zajema naslednje elemente:

- možnosti za izboljšave sistema. Pripravijo in pregledajo se akcijski načrti,
- oceno morebitnih kršitev zakonodaje ali predpisov, ugotovljenih v obdobju poročanja,
- oceno okoljske uspešnosti, kot je navedena v letnem podnebnem in okoljskem poročilu,
- določitev novih okoljskih ciljev v akcijskem načrtu za letno podnebno in okoljsko poročilo.

Sklep Komisije

Glavni namen vodstvenega pregleda po sistemu ELH je zelo podoben kot pri sistemu EMAS, saj v veliki meri odraža določbe predpisa o vodstvenem pregledu.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da je del sistema ELH, ki se nanaša na „**vodstveni pregled**“, skladen z ustreznimi zahtevami sistema EMAS in ga je zato mogoče šteti za enakovrednega.

Akreditacijske ali licenčne zahteve za certifikacijske organe

Pri naslednji analizi se ocenijo akreditacijske ali licenčne zahteve, ki usposobljenemu presojevalcu, ki je tretja oseba, omogočajo preverjanje sistemov.

⁽¹⁾ Med drugim <http://miljofyrtarn.no/nyeverktoy>.

Ustrezna zahteva sistema EMAS

1. Sistem EMAS zahteva preverjanje ključnih elementov sistema okoljskega ravnanja s strani neodvisnega akreditiranega ali licenciranega preveritelja. Elementi, ki se preverjajo, so podrobno opredeljeni v členu 18 uredbe o sistemu EMAS.
 2. Akreditirani ali licencirani okoljski preveritelj pred registracijo v skladu s členom 4(5) preveri prvi okoljski pregled, sistem okoljskega ravnanja, postopek presoje in njegovo izvajanje ter potrdi okoljsko izjavo.
 3. Za podaljšanje registracije registrirana organizacija v skladu s členom 6 vsaj vsaka tri leta:
 - (a) preveri celotni sistem okoljskega ravnanja in program presoje ter njuno izvajanje;
 - (b) pripravi okoljsko izjavo v skladu z zahtevami iz Priloge IV in poskrbi, da jo potrdi okoljski preveritelj, ter brez poseganja v prejšnji točki **v vmesnem obdobju** pripravi posodobljeno okoljsko izjavo v skladu z zahtevami iz Priloge IV in poskrbi, da jo potrdi okoljski preveritelj.

Člen 7 Uredbe dovoljuje naslednje odstopanje za majhne organizacije: kar zadeva navedeno pogostost preverjanja se triletna osnova podaljša na štiri leta, letna osnova pa na dve leti, če so izpolnjeni določeni pogoji.
 4. Preverjanje in potrjevanje izvaja akreditirani ali licencirani preveritelj v skladu s pogoji, določenimi v členih 25 in 26.
 5. Okoljski preveritelji so akreditirani ali licencirani na podlagi zahtev iz člena 20 uredbe o sistemu EMAS. Okoljski preveritelj zagotovi zlasti ustrezna dokazila o svoji usposobljenosti, vključno z znanjem, ustreznimi izkušnjami in tehnično usposobljenostjo, ki ustrezajo obsegu zaprosene akreditacije ali licence.
-

Ocena ustreznih zahtev sistema ELH

1. *Neodvisni preveritelj*: Sistem ELH zahteva, da neodvisni izdajatelj certifikata/preveritelj preveri izvajanje sistema. Tega izdajatelja certifikata/preveritelja je usposobila in odobrila fundacija ELH ter ga uradno imenovala občina. Izdajatelj certifikata/preveritelja se pri ocenjevanju osredotoča na to, ali organizacija izpolnjuje splošna merila in specifična panožna merila, ki jih izbere svetovalec za sistem ELH. Delo izdajatelja certifikata/preveritelja nadzoruje fundacija ELH pri vsakem certificiranju (vsaka tri leta).
2. *Zunanje ocenjevanje pred certificiranjem*: Po samoporočanju podjetja izdajatelj certifikata/preveritelj izvede certificiranje po sistemu ELH. Certificiranje po sistemu ELH vključuje preverjanje skladnosti s predhodno določenimi merili (splošnimi merili in specifičnimi panožnimi merili), kar vključuje tudi preverjanje, ali ima organizacija posodobljen pregled zakonskih zahtev, ki veljajo zanjo, in vzpostavljen sistem za obravnavanje neskladnosti. Najpomembnejše zakonske zahteve so prenesene v merila sistema ELH, ki se natančno preverjajo. Zato je postopek preverjanja omejen na preverjanje kontrolnega seznama z uporabo okoljske izjave s pomočjo standardiziranih spletnih orodij s posebnimi smernicami za posamezna merila ⁽¹⁾. Po oceni, ki jo izvede izdajatelj certifikata, fundacija ELH preveri vsako posamezno certificiranje in ga odobri pred izdajo ali podaljšanjem certifikata.
3. *Podaljšanje registracije*: Licenco ELH je treba podaljšati vsaka tri leta.

Organizacija mora pred ponovnim certificiranjem pregledati merila in preveriti, ali še vedno izpolnjuje veljavna merila. Dokumentacija tega postopka mora biti na voljo na spletnem portalu.

Preveritelj pri ponovnem certificiranju preveri, ali so bila letna podnebna in okoljska poročila predložena vsako leto v skladu z zahtevo. Če niso bila, je treba manjkajoča letna poročila čim bolj rekonstruirati, lahko tudi retroaktivno.

Postopek ponovnega certificiranja je enak postopku certificiranja. Izdajatelj certifikata/preveritelj namenja pozornost stalnemu (okoljskemu) napredku.

V vmesnih letih se ne izvaja zunanje preverjanje. Vmesna podnebna in okoljska poročila se pripravijo znotraj organizacije. Glede na to, da je 98 % podjetij s certifikatom ELH majhnih organizacij, in na podlagi člena 7 bi bilo treba to pogostost primerjati s preverjanjem vsaki dve leti po sistemu EMAS.

⁽¹⁾ Glej del 7.

4. *Zahteve glede preverjanja in potrjevanja:* Preverjanje se izvede po postopku, ki je podrobno opisan v točki 2.

Izdajatelji certifikatov so splošni strokovnjaki, ki imajo opravka s širokim spektrom licenc (brez licenciranja za posamezne sektorje). Izdajatelji certifikatov ELH podobno kot preveritelji pri sistemu EMAS jasno opredelijo obseg certificiranja (dele organizacij, ki bodo predmet certificiranja) in se o njem dogovorijo z organizacijo, pregledajo dokumentacijo, obišejo organizacijo ter opravijo razgovore in preverjanja na kraju samem. V skladu s priločnikom za izdajatelje certifikatov ELH se lahko izdajatelj certifikata delno zanaša na zagotovilo svetovalca, ki je pripravil certificiranje⁽¹⁾. Izdajatelj certifikata je tudi zmožen dokumentirati svoj pregled z morebitnimi zabeležkami in kontrolnimi seznamami.

Potem ko izdajatelj certifikata odobri podjetje, pripravi končni dopis o sprejetju, s katerim odobri Miljøkartlegging skupaj s poročilom o morebitni ugotovljeni in popravljeni neskladnosti. Oba sta shranjena na spletnem portalu. Fundacija Eco-Lighthouse nato preveri dokumentacijo ter zagotovi, da je postopek skladen s pravili in smernicami. Nato fundacija izda certifikat.

Fundacija Eco-Lighthouse zagotavlja odobritev, usposabljanje in nadzor dela izdajatelja certifikata prek svojega spletnega portala, navodila za izvajanje certificiranja pa so v priločniku za izdajatelje certifikatov ELH. To zagotavlja neodvisnost in profesionalnost preveritelja na podlagi zahtev glede licenciranja ELH.

Kot je navedeno v točki 2, sistem ELH ne vključuje posebnega postopka letnega potrjevanja, ki bi se izvajal vsako leto.

5. *Akreditacijske ali licenčne zahteve:*

Fundacija ELH je vzpostavila neodvisen sistem „licenciranja“ svojih presojevalcev in izdajateljev certifikatov/preveriteljev. Izdajatelja certifikata/preveritelja, ki deluje v imenu občine, v kateri ima organizacija sedež, odobri, usposablja in nadzoruje fundacija ELH. Fundacija ELH skrbno spremlja njegovo delo, vendar načeloma ni akreditiran po nobenem standardiziranem in priznanem akreditacijskem sistemu. Fundacija ELH je certificirana v skladu s standardom ISO 9001, ne pa tudi v skladu s standardom za izvajanje certificiranja (ISO 17021). Zahteve sistema ELH bi bilo treba zato primerjati z licenčno zahtevo iz člena 20 uredbe o sistemu EMAS.

Licenciranega izdajatelja certifikata imenuje občina. Tako je certificiranje s strani tretje osebe ohranjeno, prav tako pa tudi povezava z občinami, ki imajo aktivno vlogo. S tem sistemom se preprečuje kompleksnost, kar zagotavlja ohranjanje nizkih stroškov. Dostop do lokalno razpoložljivih preveriteljev je ključni dejavnik uspeha v sistemu ELH, tako da lahko (večinoma mala in srednja) podjetja z manjšim številom resnih okoljskih vidikov pridobijo certifikat po razumnih stroških.

Zahteve, ki jih je določila fundacija ELH v zvezi s kvalifikacijami preveriteljev/izdajateljev certifikatov, se osredotočajo na naslednje elemente:

- preveritelji/izdajatelji certifikatov ELH so usposobljeni tako, da so dobro seznanjeni s sistemom okoljskega ravnanja, ki ga certificirajo (ELH), in njegovim sistemom meril,
- preveritelji/izdajatelji certifikatov ELH niso akreditirani za posamezne sektorje, ampak so odobreni za usposabljanje na podlagi splošne usposobljenosti na področju okolja, upravljanja zdravja, varnosti in okolja, nadzora kakovosti in/ali revizije. Sistem ELH je močno odvisen od natančnosti meril, ki jih je treba preveriti. Ta pristop je namenjen ohranjanju nizkih stroškov za družbe s povečevanjem števila izdajateljev certifikatov in zmanjševanjem števila potovanj,
- podobno je pravno znanje nadomeščeno s sklicevanjem na specifična panožna merila, in sicer s posebnim priločnikom za preveritelje,
- poznavanje tehničnega vidika se osredotoča na najpomembnejše okoljske teme (promet, energetika, odpadki itd.). Fundacija Eco-Lighthouse certificira podjetja z osnovnim vplivom na okolje.

⁽¹⁾ Priločnik za certificiranje po sistemu ELH – postopek certificiranja: Vseh meril ni mogoče preveriti enako temeljito, vendar je treba merila, označena s simbolom „D“ (dokumentacija) dokumentirati. Okoljski pregledi bi morali vzbujati zaupanje in se šteti za temeljite ter s tem predstavljati glavno podlago za odločanje o tem, kaj bi bilo treba preveriti. Izdajatelj certifikata določi, katere pogoje bi bilo treba temeljito proučiti in katera merila se lahko preverijo na kraju samem. Če svetovalec, ki izvaja okoljski pregled, zagotovi, da so panožna merila izpolnjena, se lahko izdajatelj certifikata načeloma zanese na to, če ni nobenih znakov o nasprotnem (slabo izveden okoljski pregled, nezanesljivi zaključki, druge okoliščine).

Da bi lahko opravljala te naloge, fundacija ELH preveri, ali so izdajatelji certifikatov/preveritelji pridobili naslednje kvalifikacije (A) in opravili naslednje usposabljanje (B):

A. Zahteve glede kvalifikacij za preveritelje/izdajatelje certifikatov:

- poznavanje okoljskih tem (energetika, promet, odpadki, javna naročila, emisije);
- kvalifikacije in/ali poklicne izkušnje na področju presojanja,
- ustrezne poklicne izkušnje (povezane z okoljem, upravljanjem zdravja, varnosti in okolja, standardom ISO 14001, sistemom EMAS itd.),
- ustrezno strokovno znanje (teme s področja znanosti in okolja, upravljanje zdravja, varnosti in okolja, standard ISO 14001, sistem EMAS itd.),
- drugo ustrezno strokovno znanje ali poklicne izkušnje.

B. Usposabljanje izdajatelja certifikata/preveritelja:

Izdajatelja certifikata/preveritelja po njegovem sprejetju na usposabljanje individualno usposablja fundacija ELH. Usposabljanje vključuje:

- predstavitev sistema Eco-Lighthouse. Kratko zgodovino, mrežo in strukturo organizacije,
- različne vloge in njihove odgovornosti: svetovalec, preveritelj, občinski koordinator, administrator in oseba, odgovorna za sistem Eco-Lighthouse v podjetju,
- če je na voljo zunanji svetovalec, ta pripravi kratek uvod, v katerem zaradi večjega razumevanja pojasni praktične vidike postopka za pridobitev certifikata,
- spletni portal fundacije Eco-Lighthouse, vključno z okoljskim pregledom, poročilo o certificiranju,
- letno podnebno in okoljsko poročilo,
- postopek certificiranja in ponovnega certificiranja po sistemu Eco-Lighthouse,
- tehnike presojanja.

Dodatni ukrepi, ki bodo izvedeni v letu 2017, so:

- pregled,
- časovno omejena odobritev za delovanje,
- opazovanje izdajateljev certifikatov/preveriteljev s strani zunanjega organa.

Fundacija ELH namerava okrepiti dialog z akreditacijskimi organi na Norveškem ter izpolniti njihove standarde in zahteve, čeprav še ni dejansko akreditirala izdajateljev certifikatov/preveriteljev zaradi velikega zvišanja stroškov, ki bi jih to prineslo za podjetja, ki bi želela pridobiti certifikat ELH.

Sklep Komisije

Z oceno sistema okoljskega ravnanja ELH je bilo potrjeno, da so opazne razlike med metodama EMAS in ELH (glede na merila) ter razlike v obsegu (sektorji brez kompleksnih okoljskih vidikov) in cilju (večinoma MSP). Tudi akreditacijske in licenčne zahteve izražajo te razlike, pa tudi nekatere posebnosti sistema ELH, kot je sodelovanje z občinami ali pripravljenost za ohranjanje nizkih stroškov certificiranja.

Pristop ELH vključuje certificiranje s strani izdajatelja certifikata, ki je tretja oseba, kar je v skladu s cilji sistema. Glavne razlike v primerjavi s preverjanjem po sistemu EMAS so:

- postopek certificiranja ELH se osredotoča na ocenjevanje skladnosti s sklopom meril, ki so jedro sistema ELH, vključno z izpolnjevanjem najpomembnejših zakonskih zahtev. Tak strukturiran pristop ne obstaja pri sistemu EMAS, kjer mora preveritelj oceniti ustrezno izvajanje zahtev iz uredbe v določenem primeru posamezne organizacije, vključno z opredelitvijo pomembnih okoljskih vidikov in izpolnjevanjem zakonskih zahtev,
- pristojnost izdajatelja certifikata ELH je osredotočena na ocenjevanje meril. V sistemu EMAS je pristojnost osredotočena na širše poznavanje okoljskih vidikov in posebno poznavanje zadevnega industrijskega sektorja,

- preveritelje ELH usposablja in odobri fundacija ELH, njihovo delo pa se nadzoruje individualno. Preveritelje EMAS akreditirajo ali licencirajo in nadzorujejo upravni organi, ki jih imenujejo vlade na podlagi zahteve iz uredbe o sistemu EMAS in/ali standarda ISO 17021,
- sistem EMAS vključuje letno zunanje preverjanje za zagotovitev potrditve okoljske izjave (vsaki dve leti za MSP, ki predstavljajo veliko večino organizacij, registriranih v sistemu ELH). Certificiranje po sistemu ELH se izvede vsaka tri leta brez vmesnih preverjanj.

Sistem ELH s predhodno določenim sklopom meril, poudarkom na majhnih organizacijah (nekaj podjetij z več kot 250 zaposlenimi, nobenega podjetja v težki industriji) in sistemom certificiranja, ki ga nadzoruje fundacija ELH in izvajajo občine, zagotavlja učinkovit pragmatičen pristop k MSP, ki želijo oceniti ali izboljšati svoje prakse, povezane z zdravjem, okoljem in varnostjo.

Vendar zaradi bistva sistema, ki temelji na sklopih meril, ni treba, da je preveritelj/izdajatelj certifikata ELH usposobljen za odkrivanje drugih okoljskih vprašanj ali neskladnosti, ki ne bi bili del meril. Poleg tega mu lahko pomanjkanje specifičnega sektorskega ali pravnega znanja preprečuje, da bi izvajal posebne preglede na kraju samem ali preverjal zanesljivost posebnih tehničnih podatkov pravnega statusa. Takšna posebna analiza bi lahko bila potrebna za oceno vidikov, ki presegajo panožna merila, zlasti dodatnih vidikov, opredeljenih v skladu s splošnim merilom 1963 ⁽¹⁾, in za preverjanje skladnosti z zakonodajo.

Na podlagi te analize je mogoče zaključiti, da sistem ELH vključuje usklajen sistem certificiranja s strani izdajatelja certifikata, ki je tretja oseba, kar ustreza strukturi in posebnostim sistema. Vendar se zahteve v zvezi s kompetencami preveritelja ELH ne ujemajo povsem z ustreznimi zahtevami uredbe o sistemu EMAS.

Komisija na podlagi teh elementov ugotavlja, da se del sistema ELH, ki se nanaša na „**akreditacijske in licenčne zahteve**“, delno ujema z ustreznimi zahtevami sistema EMAS.

Sklep

Sistem ELH je dobro strukturiran, sodoben in pravičen sistem, ki številnim organizacijam različnih velikosti in iz različnih sektorjev zagotavlja okoljsko certificiranje s presojo tretje osebe. Temelji na sklopu splošnih in specifičnih meril, ki jih mora organizacija izpolnjevati, če želi pridobiti certifikat. Struktura je drugačna kot pri pristopu EMAS, ki zahteva predhodno opredelitev pomembnih okoljskih vidikov, specifičnih za organizacijo, kot podlago za podpiranje izvajanja sistema okoljskega ravnanja.

Poleg tega sistema obravnavata različne cilje. Medtem ko se sistem ELH izrazito osredotoča na MSP, lahko sistem EMAS izvajajo organizacije vseh velikosti, vključno z velikimi industrijskimi organizacijami. Kar zadeva upravljanje, sistem upravlja fundacija ELH, ki tudi določa njegove zahteve. Fundacija ELH deluje tudi kot organ za licenciranje, ki je odgovoren za usposabljanje in odobritev izdajateljev certifikatov, ki delujejo v različnih občinah. Upravljanje sistema EMAS temelji na zakonodajnem aktu (uredba EU), vključuje telesa, ki jih imenujejo ustrezni organi, in zahteva preverjanje akreditiranega ali licenciranega preveritelja.

Kot se poudarja skozi celoten dokument, imata oba sistema podoben cilj (izboljšanje okoljske uspešnosti organizacij) z različnimi metodami. Zahteve niso enake. Nekateri deli sistema ELH se delno ujemajo z ustreznimi zahtevami sistema EMAS, medtem ko se za druge šteje, da so skladni s temi zahtevami. Delov sistema ELH, ki niso v celoti skladni z zahtevami sistema EMAS, ni mogoče šteti za enakovredne. Vendar lahko organizacije, ki nameravajo preiti na sistem EMAS, uporabljajo ta dokument za prilagoditev teh delov, preden vložijo vlogo za registracijo v sistemu EMAS.

Komisija na podlagi te ocene ugotavlja:

- da so naslednji deli sistema Eco-Lighthouse skladni z ustreznimi zahtevami sistema EMAS. Ti deli se zato lahko štejejo za enakovredne z ustreznimi zahtevami sistema EMAS:
 - zavezanost in prizadevanja najvišjega vodstva,

⁽¹⁾ Splošno merilo 1963: „Podjetje mora opredeliti druge pomembne okoljske vidike podjetja ter razmisliti o morebitnih potrebnih ukrepih in/ali vključitvi v letno podnebno in okoljsko poročilo in/ali spremljanju z akcijskim načrtom.“

-
- oblikovanje okoljske politike,
 - cilji in okoljski program, oblikovani za zagotavljanje nenehnih izboljšav,
 - organizacijska struktura, usposabljanje in vključevanje zaposlenih,
 - zahteve glede dokumentacije,
 - nadzor nad delovanjem,
 - pripravljenost in odziv na izredne razmere,
 - preverjanje, notranja presoja in korektivni ukrepi,
 - vodstveni pregled;
- da se naslednji deli sistema Eco-Lighthouse delno ujemajo z ustreznimi zahtevami sistema EMAS:
- uvedba okoljskega pregleda – predhodna analiza,
 - zagotavljanje skladnosti z zakonodajo,
 - komuniciranje (notranje in zunanje);
- da se zahteve sistema Eco-Lighthouse v zvezi z akreditacijo in licenciranjem za certifikacijske organe delno ujemajo z ustreznimi zahtevami sistema EMAS.
-

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/2287**z dne 8. decembra 2017****o obrazcih, ki se uporabljajo pri uvozu živega srebra in nekaterih njegovih zmesi v skladu z Uredbo (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta o živem srebru***(notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8190)***(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o živem srebru in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1102/2008 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 6 Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 3 Konvencije Minamata o živem srebru (v nadaljnjem besedilu: Konvencija Minamata) ⁽²⁾ člen 4(1) Uredbe (EU) 2017/852 določa, da se uvoz živega srebra in uvoz določenih zmesi živega srebra na carinsko območje Unije za druge namene kot odstranjevanje odpadkov dovoli le, če država članica uvoznica poda pisno soglasje za ta uvoz. Če država izvoznica ni pogodbenica Konvencije Minamata, se soglasje lahko poda le, če država izvoznica predloži tudi potrdilo, da živo srebro ni bilo pridobljeno s primarnim izkopom živega srebra.
- (2) Obrazca za podajo ali zavrnitev takšnega soglasja in izdajo potrdila, da živo srebro ni bilo pridobljeno s primarnim izkopom, bi morala biti skladna z obrazcema iz Sklepa UNEP/MC/COP.1/5 ⁽³⁾, ki so ga sprejeli na prvem srečanju konference pogodbenic Konvencije Minamata, in po potrebi popravljena po zahtevah iz Uredbe (EU) 2017/852.
- (3) Zaradi skladnosti z datumom začetka uporabe Uredbe (EU) 2017/852 bi bilo treba začetek uporabe tega sklepa odložiti do 1. januarja 2018.
- (4) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 22 Uredbe (EU) 2017/852 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Obrazec, ki ga države članice uporabijo za podajo ali zavrnitev pisnega soglasja v skladu z drugim pododstavkom člena 4(1) Uredbe (EU) 2017/852, je določen v Prilogi I k temu sklepu. Vendar ta člen ne velja za uvoz živega srebra ali zmesi živega srebra, ki se šteje ali obravnava kot odpadek v smislu Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁾.

Člen 2

Države članice lahko podajo pisno soglasje v skladu z drugim pododstavkom člena 4(1) Uredbe (EU) 2017/852 v okoliščinah iz točke (b) navedenega pododstavka le, če je potrdilo, zahtevano v navedeni točki, izdano na obrazcu iz Priloge II k temu sklepu. Vendar ta člen ne velja za uvoz živega srebra ali zmesi živega srebra, ki se šteje ali obravnava kot odpadek v smislu Direktive 2008/98/ES.

⁽¹⁾ UL L 137, 24.5.2017, str. 1.

⁽²⁾ Unija je ratificira Konvencijo Minamata s Sklepom Sveta (EU) 2017/939 z dne 11. maja 2017 o sklenitvi Konvencije Minamata o živem srebru v imenu Evropske unije (UL L 142, 2.6.2017, str. 4).

⁽³⁾ Sklep UNEP/MC/COP.1/5 z naslovom „Guidance in relation to mercury supply sources and trade (article 3), particularly in regard to identification of stocks and sources of supply (paragraph 5(a)) and forms and guidance for obtaining consent to import mercury (paragraphs 6 and 8)“ (Smernice za vire živega srebra in trgovino (člen 3), zlasti glede identifikacije zaloga in virov dobave (odstavek 5(a)), ter obrazci in smernice za pridobitev soglasja za uvoz živega srebra (odstavka 6 in 8)), sprejet 24. septembra 2017.

⁽⁴⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

Člen 3

Ta sklep se uporablja od 1. januarja 2018.

Člen 4

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju, 8. decembra 2017

Za Komisijo
Karmenu VELLA
Član Komisije

PRILOGA I

OBRAZEC ZA PODAJO ALI ZAVRNITEV PISNEGA SOGLASJA V SKLADU S ČLENOM 4(1) UREDBE (EU) 2017/852 O ŽIVEM SREBRU ZA UVOZ ŽIVEGA SREBRA ALI ZMESI ŽIVEGA SREBRA IZ PRILOGE I K NAVEDENI UREDBI

OBRAZEC ZA PODAJO ALI ZAVRNITEV PISNEGA SOGLASJA V SKLADU S ČLENOM 4(1) UREDBE (EU) 2017/852 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA O ŽIVEM SREBRU ZA UVOZ ŽIVEGA SREBRA ALI ZMESI ŽIVEGA SREBRA IZ PRILOGE I K NAVEDENI UREDBI

Opomba: Ta obrazec se uporablja za uvoz v Evropsko unijo živega srebra in zmesi živega srebra z drugimi snovmi, vključno z živosrebrovimi zlitinami, s koncentracijo živega srebra najmanj 95 masnih odstotkov, kot je navedeno v Prilogi I k Uredbi (EU) 2017/852 o živem srebru („zmesi živega srebra“). Ta obrazec se ne uporablja za uvoz živega srebra ali zmesi živega srebra, ki se šteje ali obravnava kot odpadki v smislu Direktive 2008/98/ES o odpadkih⁽¹⁾.

Oddelek A: Kontaktni podatki, ki jih sporoči država članica uvoznica

Naziv imenovane nacionalne kontaktne točke⁽²⁾:

Naslov:

Telefon:

Telefaks:

E-pošta:

Oddelek B: Kontaktni podatki, ki jih sporoči država članica izvoznica

Naziv imenovane nacionalne kontaktne točke ali pristojnega vladnega uradnika:

Naslov:

Telefon:

Telefaks:

E-pošta:

Oddelek C: Podatki o pošiljki, ki jih sporoči država članica izvoznica

(i) Navedite predvideno skupno količino živega srebra v čisti obliki ali zmesih v pošiljki (v kg).

(ii) Navedite predvideni(-e) datum(-e) pošiljk(-e).

(iii) Navedite, ali je živo srebro v čisti obliki ali zmesi pridobljeno s primarnim izkopom:

če je odgovor DA: država izvoznica je pogodbenica Konvencije Minamata: navedite, ali je živo srebro pridobljeno iz novega ali iz obstoječega primarnega izkopa v smislu člena 3(3) in (4) Konvencije Minamata;

če država izvoznica ni pogodbenica, predloži potrdilo, da živo srebro ni pridobljeno s primarnim izkopom.

(iv) Potrdite, da živo srebro v čisti obliki ali zmesi ni iz katerega od naslednjih treh virov⁽³⁾:

- kloralkalna industrija (npr. razgradnja kloralkalnih celic),
- čiščenje zemeljskega plina,
- dejavnosti pridobivanja in taljenja neželezovih kovin.

Oddelek D: Podatki, ki jih sporoči država članica uvoznica

Kakšen je namen uvoza živega srebra v čisti obliki ali zmesih? Ustrezno obkrožite.

(i) Okolju prijazno začasno skladiščenje v skladu s členom 7(3) Uredbe (EU) 2017/852:

DA NE

Če je odgovor da, navedite predvideno uporabo (če je znana).

.....
.....
.....

(ii) Uporaba, dovoljena po zakonodaji Unije in nacionalni zakonodaji ⁽⁴⁾: DA NE

Če je odgovor da, navedite dodatne podrobnosti o predvideni uporabi živega srebra v čisti obliki ali mešanici.

.....

Oddelek E: Podatki o pošiljki

Uvoznik

Ime podjetja:

Naslov:

Telefon:

Telefaks:

E-pošta:

Izvoznik

Ime podjetja:

Naslov:

Telefon:

Telefaks:

E-pošta:

Oddelek F: Navedba soglasja države članice uvoznice

Soglasje je (ustrezno obkrožite):

PODANO

ZAVRNJENO

Če želite navesti kakršne koli pogoje, dodatne podrobnosti ali ustrezne informacije, uporabite prostor spodaj.

.....

Podpis pristojnega organa, ki ga je določila država članica uvoznica, in datum

— Ime:

— Naziv:

— Podpis:

— Datum:

⁽¹⁾ V skladu s členom 4(2) Uredbe (EU) 2017/852 je uvoz v Unijo zmesi živega srebra, ki niso zajete s tem obrazcem, in živosrebrnih spojih za namene predelave živega srebra, prepovedan.

⁽²⁾ „Imenovana nacionalna kontaktna točka“ se nanaša na nacionalno kontaktno točko, ki se v skladu s členom 17(4) Konvencije Minamata določi za izmenjavo informacij v okviru Konvencije. Ta točka naj bi bila ista kot „pristojni organ“, ki ga država članica uvoznica določi v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2017/852 kot organ, na katerega je treba nasloviti uvozne zahteve v skladu s členom 4.

⁽³⁾ V skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2017/852 se živo srebro in živosrebrove spojine v čisti obliki ali zmesih iz katerega od treh virov, navedenih na obrazcu, štejejo za odpadke v smislu Direktive 2008/98/ES in se odstranijo na način, ki ne ogroža zdravja ljudi in ne škoduje okolju, v skladu z navedeno direktivo.

⁽⁴⁾ V skladu s členom 4(3) Uredbe (EU) 2017/852 je prepovedan uvoz živega srebra za uporabo pri obrtniškem kopanju zlata ter kopanju zlata v majhnem obsegu.

PRILOGA II

**OBRAZEC, KI GA DRŽAVE, KI NISO POGODBENICE KONVENCIJE MINAMATA O ŽIVEM SREBRU IN
NAMERAVAJO IZVAŽATI ŽIVO SREBRO V ČISTI OBLIKI ALI ZMESEH V DRŽAVO ČLANICO, UPORABIJO
ZA POTRDIŠTEV VIRA ŽIVEGA SREBRA**

OBRAZEC ZA POTRDIŠTEV VIRA ŽIVEGA SREBRA V ČISTI OBLIKI ALI ZMESI ZA IZVOZ

Oddelek A: Podatki o pošiljki, ki jih sporoči država članica izvoznica

- (i) Navedite predvideno skupno količino živega srebra v čisti obliki ali zmesih v pošiljki.
- (ii) Navedite predvideni datum(-e) pošiljk(-e).

Oddelek B: Podatki o pošiljki

Uvoznik

Ime podjetja:

Naslov:

Telefon:

Telefaks:

E-pošta:

Izvoznik

Ime podjetja:

Naslov:

Telefon:

Telefaks:

E-pošta:

Oddelek C: Potrdilo

V skladu s členom 3(8) Konvencije Minamata o živem srebru moja vlada potrjuje, da živo srebro v pošiljki, opisani v tem obrazcu, ni pridobljeno s primarnim izkopom živega srebra.

Priložite dokazila o viru živega srebra za izvoz.

Podpis pristojnega vladnega uradnika in datum:

— Ime:

— Naziv:

— Podpis:

— Datum:

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/2288**z dne 11. decembra 2017****o opredelitvi tehničnih specifikacij IKT za sklicevanje pri javnem naročanju****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ ter zlasti člena 13(1) Uredbe,

po posvetovanju z evropsko platformo več zainteresiranih strani o standardizaciji IKT in s sektorskimi strokovnjaki,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Standardizacija ima pomembno vlogo pri podpiranju strategije Evropa 2020 ⁽²⁾. Več vodilnih pobud strategije Evropa 2020 je poudarilo pomen prostovoljne standardizacije na trgih proizvodov ali storitev, da se zagotovita združljivost in interoperabilnost med proizvodi in storitvami, spodbuja tehnološki razvoj in podpirajo inovacije.
- (2) Standardi so bistveni za evropsko konkurenčnost in ključnega pomena za inovacije in napredek. Komisija v sporočilih o enotnem trgu ⁽³⁾ in enotnem digitalnem trgu ⁽⁴⁾ potrjuje pomen skupnih standardov pri zagotavljanju potrebne interoperabilnosti omrežij in sistemov v evropskem digitalnem gospodarstvu. To je bilo poudarjeno še s sprejetjem Sporočila o prednostnih nalogah na področju standardizacije IKT ⁽⁵⁾, v katerem Komisija določa prednostne tehnologije IKT, za katere je standardizacija ključna za dokončanje enotnega digitalnega trga.
- (3) Sporočilo Komisije z naslovom „Strateška vizija za evropske standarde: za boljšo in hitrejšo trajnostno rast evropskega gospodarstva do leta 2020“ ⁽⁶⁾ priznava specifičnost standardizacije na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), kjer rešitve, aplikacije in storitve IKT pogosto razvijajo globalni forumi in konzorciji IKT, ki so danes vodilne organizacije za razvoj standardov IKT.
- (4) Uredba (EU) št. 1025/2012 o evropski standardizaciji je vzpostavila sistem, v katerem se Komisija lahko odloči opredeliti najustreznejše in najbolj razširjene tehnične specifikacije IKT, ki jih izdajajo organizacije, ki niso evropske, mednarodne ali nacionalne organizacije za standardizacijo, in na katere se je nato mogoče sklicevati, predvsem zaradi omogočanja interoperabilnosti pri javnem naročanju. Možnost uporabe celotne palete tehničnih specifikacij IKT pri naročanju strojne in programske opreme ter storitev informacijske tehnologije bo omogočila interoperabilnost med napravami, storitvami in aplikacijami, pomagala javnim upravam preprečevati vezanost na določeno tehniko, do katere pride, kadar javni naročnik po poteku pogodbe zaradi uporabe lastniških rešitev IKT ne more zamenjati ponudnika, in spodbujala konkurenco pri zagotavljanju interoperabilnih rešitev IKT.
- (5) Da bi tehnične specifikacije IKT izpolnjevale pogoje za sklicevanje pri javnem naročanju, morajo izpolnjevati zahteve, določene v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1025/2012. Izpolnjevanje navedenih zahtev javnim organom zagotavlja, da so tehnične specifikacije IKT oblikovane v skladu z načeli odprtosti, preglednosti, pravičnosti, nepristranskosti in soglasja, ki jih priznava Svetovna trgovinska organizacija na področju standardizacije.

⁽¹⁾ ULL 316, 14.11.2012, str. 12.

⁽²⁾ Sporočilo Komisije „Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast“. COM(2010) 2020 final z dne 3. marca 2010.

⁽³⁾ Sporočilo Komisije z naslovom Izpopolnitev enotnega trga: več priložnosti za prebivalstvo in gospodarstvo. COM(2015) 550 final z dne 28. oktobra 2015.

⁽⁴⁾ Sporočilo o strategiji za enotni digitalni trg za Evropo. COM(2015) 192 final z dne 6. maja 2015.

⁽⁵⁾ COM(2016) 176 final z dne 19. aprila 2016.

⁽⁶⁾ COM(2011) 311 final z dne 1. junija 2011.

- (6) Sklep o opredelitvi specifikacije IKT je treba sprejeti po posvetovanju z evropsko platformo več zainteresiranih strani o standardizaciji IKT, ustanovljeno s Sklepom Komisije 2011/C 349/04 ⁽¹⁾, ki jo je treba dopolniti z drugimi oblikami posvetovanja s sektorskimi strokovnjaki.
- (7) Evropska platforma več zainteresiranih strani o standardizaciji IKT je ocenila opredelitev naslednjih tehničnih specifikacij za sklicevanje pri javnem naročanju in glede njih dala pozitivno mnenje: „SPF-Sender Policy Framework for Authorizing Use of Domains in Email“ (SPF), „STARTTLS-SMTP Service Extension for Secure SMTP over Transport Layer Security“ (STARTTLS-SMTP) in „DANE-SMTP Security via Opportunistic DNS-Based Authentication of Named Entities Transport Layer Security“ (DANE-SMTP), ki jih je razvila delovna skupina za internetsko inženirstvo (IETF); „Structured Threat Information Expression“ (STIX 1.2) in „Trusted Automated Exchange of Indicator Information“ (TAXII 1.1), ki jih je razvila Organizacija za spodbujanje strukturiranih informacijskih standardov (OASIS). Ocena in mnenje platforme sta bila nato predložena v posvetovanje s sektorskimi strokovnjaki, ki so potrdili pozitivno mnenje o njihovih opredelitvah.
- (8) Tehnična specifikacija SPF, ki jo je razvila IETF, je odprt standard, ki podrobno določa tehnično metodo za odkrivanje ponarejanja naslova pošiljatelja. S SPF se lahko preveri, ali je sporočilo poslano s strežnika, ki mu ga je dovoljeno poslati. To je enostaven sistem za preverjanje elektronske pošte, ki je namenjen za odkrivanje spleljenja, tako da prejemnik elektronske pošte lahko s mehanizmom preveri, ali dohodna pošta z domene prihaja od gostitelja, ki ima za to dovoljenje od skrbnikov navedene domene. Namen SPF je pošiljateljem neželene elektronske pošte preprečiti pošiljanje sporočil z določene domene s ponarejenimi „From-addresses“. Prejemniki lahko pogledajo zapis SPF, da bi preverili, ali sporočilo, za katero se zdi, da je z navedene domene, dejansko prihaja z dovoljenega poštnega strežnika.
- (9) S „STARTTLS-SMTP“, ki ga je razvila IETF, se lahko obstoječa tvegana povezava pretvori v varno. STARTTLS je razširitev internetnega protokola za prenos elektronske pošte („SMTP“), ki strežniku SMTP in odjemalcu omogoča uporabo sloja varnih vtičnic (Transport Layer Security; TLS), da se zagotovi avtentificirana komunikacija prek interneta. Zlasti nezavarovana komunikacija po elektronski pošti pomeni pomemben vektor za napade na vladna omrežja. Če uporabnik pošlje elektronsko sporočilo, poštni strežnik uporabnikovega ponudnika elektronske pošte to elektronsko sporočilo pošlje na poštni strežnik prejemnika. Povezava med temi poštnimi strežniki se lahko vnaprej zavaruje s TLS. STARTTLS ponuja način za pretvorbo nešifrirane (golo besedilne) povezave v šifrirano povezavo TLS.
- (10) „DANE-SMTP“, ki ga je pripravila IETF, je sklop protokolov, s katerim se za boljšo internetno varnost ključni lahko uvrstijo v sistem domenskih imen („DNS“) in zavarujejo z DNSSEC („DNS Security“). Pri vzpostavitvi varne povezave z neznano stranjo je zaželeno, da se spletno preveri pristnost pošiljatelja in naslovnika. To se lahko stori s potrdili, ki jih izdajo certifikacijski organi v okviru sistema infrastrukture javnih ključev ali s samopodpisanimi potrdili. DANE imetniku domene („registrarju“) z zapisom DNS, zavarovanim z DNSSEC, omogoča zagotavljanje dodatnih informacij poleg spletnih potrdil. DANE je zato posebej pomemben za boj proti aktivnim napadalcem.
- (11) „STIX 1.2“, ki jo je razvila OASIS, je jezik za standardiziran in strukturiran opis informacij o kibernetških grožnjah. V zvezi s podatki o kibernetških grožnjah zajema glavne teme in olajšuje analizo ter izmenjavo podatkov o napadih. Podaja širok nabor informacij o kibernetških grožnjah, vključno s kazalniki sovražne dejavnosti, kot so naslovi IP in razprševanje datotek, ter spremnih informacij o grožnjah, kot so taktike, tehnike in postopki napadalcev („TTP“); cilji ukan; kampanje in načini ukrepanja (Courses of Action: „COA“). Te informacije skupaj v celoti opisujejo motive, sposobnosti in dejavnosti kibernetških napadalcev in tako prispevajo k obrambi pred napadi.
- (12) S tehnično specifikacijo „TAXII v1.1“, ki jo je prav tako razvila OASIS, se standardizira zaupanja vredna, avtomatizirana izmenjava informacij o kibernetških grožnjah. TAXII opredeljuje storitve in izmenjave sporočil, s katerimi se lahko izmenjujejo uporabne informacije o kibernetških grožnjah med različnimi organizacijami, izdelki ali storitvami, da se kibernetške grožnje odkrijejo, preprečijo ali omilijo. TAXII organizacijam daje možnost za boljše situacijsko zavedanje porajajočih se groženj in jim omogoča enostavno izmenjavo informacij s partnerji ter izkoriščanje obstoječih razmerij in sistemov –

⁽¹⁾ Sklep Komisije 2011/C 349/04 z dne 28. novembra 2011 o ustanovitvi evropske platforme več zainteresiranih strani o standardizaciji IKT (UL C 349, 30.11.2011, str. 4).

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Tehnične specifikacije iz Priloge izpolnjujejo pogoje za sklicevanje pri javnem naročanju.

Člen 2

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 11. decembra 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

Delovna skupina za internetsko inženirstvo (IETF)

Št.	Naslov tehnične specifikacije IKT
1	SPF-Sender Policy Framework
2	STARTTLS-SMTP Service Extension for Secure SMTP over Transport Layer Security
3	DANE-SMTP Security via Opportunistic DNS-Based Authentication of Named Entities Transport Layer Security (TLS)

Organizacija za spodbujanje strukturiranih informacijskih standardov (OASIS)

Št.	Naslov tehnične specifikacije IKT
1	STIX 1.2 Structured Threat Information Expression
2	TAXII 1.1 Trusted Automated Exchange of Indicator Information

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/2289**z dne 11. decembra 2017****o spremembi Priloge k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 o zaščitnih ukrepih zaradi izbruhov visokopatogene aviarnе influence v nekaterih državah članicah***(notificirano pod dokumentarno številko C(2017) 8631)***(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive Sveta 89/662/EGS z dne 11. decembra 1989 o veterinarskih pregledih v trgovini znotraj Skupnosti glede na vzpostavitev notranjega trga ⁽¹⁾ in zlasti člena 9(4) Direktive,ob upoštevanju Direktive Sveta 90/425/EGS z dne 26. junija 1990 o veterinarskih in zootehničnih pregledih, ki se zaradi vzpostavitve notranjega trga izvajajo v trgovini znotraj Skupnosti z nekaterimi živimi živalmi in proizvodi ⁽²⁾ in zlasti člena 10(4) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/247 ⁽³⁾ je bil sprejet po izbruhih visokopatogene aviarnе influence podtipa H5 v številnih državah članicah (v nadaljnjem besedilu: zadevne države članice) ter po tem, ko so pristojni organi zadevnih držav članic v skladu s členom 16(1) Direktive Sveta 2005/94/ES vzpostavili okužena in ogrožena območja ⁽⁴⁾.
- (2) Izvedbeni sklep (EU) 2017/247 določa, da morajo okužena in ogrožena območja, ki jih pristojni organi zadevnih držav članic vzpostavijo v skladu z Direktivo 2005/94/ES, obsegati vsaj območja, navedena kot okužena in ogrožena območja v Prilogi k navedenemu izvedbenemu sklepu. Izvedbeni sklep (EU) 2017/247 prav tako določa, da je treba ukrepe, ki se morajo izvajati na okuženih in ogroženih območjih v skladu s členom 29(1) in členom 31 Direktive 2005/94/ES, ohraniti vsaj do datumov, ki so za navedena območja določeni v Prilogi k navedenemu izvedbenemu sklepu.
- (3) Izvedbeni sklep (EU) 2017/247 je bil od datuma sprejetja večkrat spremenjen, da bi se upošteval razvoj epidemio-loških razmer v Uniji glede aviarnе influence. Izvedbeni sklep (EU) 2017/247 je bil spremenjen z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2017/696 ⁽⁵⁾, da bi se določila pravila glede odpreme pošiljk enodnevnih piščancev z območij iz Priloge k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247. Pri navedeni spremembi se je upoštevalo dejstvo, da enodnevni piščanci pomenijo zelo majhno tveganje širjenja visokopatogene aviarnе influence v primerjavi z drugim perutninskim blagom.
- (4) Izvedbeni sklep (EU) 2017/247 je bil naknadno spremenjen z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2017/1841 ⁽⁶⁾ za učinkovitejše ukrepe za obvladovanje bolezni, ki se izvajajo, kjer obstaja povečana nevarnost za širjenje visokopatogene aviarnе influence. Zato Izvedbeni sklep (EU) 2017/247 zdaj določa na ravni Unije, da se po izbruhu ali izbruhih visokopatogene aviarnе influence vzpostavijo druga območja z omejitvami v zadevnih državah članicah, kot je navedeno v členu 16(4) Direktive 2005/94/ES, in določi trajanje ukrepov, ki se izvajajo na njih. Izvedbeni sklep (EU) 2017/247 zdaj določa tudi pravila za odpremo žive perutnine, enodnevnih piščancev in valilnih jajc z drugih območij z omejitvami v druge države članice pod določenimi pogoji.

⁽¹⁾ UL L 395, 30.12.1989, str. 13.

⁽²⁾ UL L 224, 18.8.1990, str. 29.

⁽³⁾ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/247 z dne 9. februarja 2017 o zaščitnih ukrepih zaradi izbruhov visokopatogene aviarnе influence v nekaterih državah članicah (UL L 36, 11.2.2017, str. 62).

⁽⁴⁾ Direktiva Sveta 2005/94/ES z dne 20. decembra 2005 o ukrepih Skupnosti za obvladovanje aviarnе influence in razveljavitvi Direktive 92/40/EGS (UL L 10, 14.1.2006, str. 16).

⁽⁵⁾ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/696 z dne 11. aprila 2017 o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2017/247 o zaščitnih ukrepih zaradi izbruhov visokopatogene aviarnе influence v nekaterih državah članicah (UL L 101, 13.4.2017, str. 80).

⁽⁶⁾ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/1841 z dne 10. oktobra 2017 o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2017/247 o zaščitnih ukrepih zaradi izbruhov visokopatogene aviarnе influence v nekaterih državah članicah (UL L 261, 11.10.2017, str. 26).

- (5) Poleg tega je bila Priloga k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 večkrat spremenjena, da bi se zlasti upoštevale spremembe mej okuženih in ogroženih območij, ki so jih zadevne države članice vzpostavile v skladu z Direktivo 2005/94/ES. Priloga k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 je bila nazadnje spremenjena z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2017/2175⁽¹⁾ po uradnem obvestilu Bolgarije in Italije o novih izbruhih visokopatogene aviarnе influence v navedenih državah članicah. Bolgarija je obvestila Komisijo o dveh izbruhih visokopatogene aviarnе influence podtipa H5N8 na gospodarstvih s perutnino v regijah Sliven in Jambol v navedeni državi članici. Italija je obvestila Komisijo o izbruhih visokopatogene aviarnе influence podtipa H5N8 na gospodarstvih s perutnino v deželah Lombardija, Piemont in Lacij v navedeni državi članici. Navedeni državi članici sta prav tako obvestili Komisijo, da sta po navedenih izbruhih sprejeli potrebne ukrepe v skladu z Direktivo 2005/94/ES, vključno z vzpostavitvijo okuženih in ogroženih območij okoli okuženih gospodarstev s perutnino in v primeru Italije z razširitvijo drugih območij z omejitvami.
- (6) Od datuma zadnje spremembe Izvedbenega sklepa (EU) 2017/247 z Izvedbenim sklepom (EU) 2017/2175 je Bolgarija obvestila Komisijo o nedavnem izbruhu visokopatogene aviarnе influence podtipa H5N8 na gospodarstvu s perutnino v regiji Stara Zagora v navedeni državi članici. Bolgarija je prav tako obvestila Komisijo, da je po nedavnem izbruhu sprejela potrebne ukrepe v skladu z Direktivo 2005/94/ES, vključno z vzpostavitvijo okuženih in ogroženih območij okoli okuženega gospodarstva s perutnino.
- (7) Poleg tega je Italija obvestila Komisijo o nadaljnjih izbruhih visokopatogene aviarnе influence podtipa H5N8 na gospodarstvih s perutnino v deželah Lombardija in Benečija v navedeni državi članici. Italija je prav tako obvestila Komisijo, da je po teh nedavnih izbruhih sprejela potrebne ukrepe v skladu z Direktivo 2005/94/ES, vključno z vzpostavitvijo okuženih in ogroženih območij okoli okuženih gospodarstev s perutnino.
- (8) Komisija je proučila ukrepe, ki sta jih sprejeli Bolgarija in Italija v skladu z Direktivo 2005/94/ES po nedavnih izbruhih visokopatogene aviarnе influence v navedenih državah članicah, ter se prepričala, da so meje okuženih in ogroženih območij, ki sta jih vzpostavila pristojna organa navedenih držav članic, dovolj oddaljene od vsakega gospodarstva s perutnino, na katerem je bil potrjen izbruh visokopatogene aviarnе influence podtipa H5N8.
- (9) Da bi preprečili kakršne koli nepotrebne motnje za trgovino v Uniji in se izognili tveganju, da tretje države sprejmejo neupravičene omejitve trgovanja, je treba po nedavnih izbruhih visokopatogene aviarnе influence v Bolgariji in Italiji na ravni Unije v sodelovanju z navedenima državama članicama takoj opredeliti okužena in ogrožena območja, vzpostavljena v navedenih dveh državah članicah, v skladu z Direktivo 2005/94/ES. Zato bi bilo treba posodobiti vnose za Bolgarijo in Italijo v Prilogi k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247, da se bodo upoštevale najnoveše epidemiološke razmere v navedenih državah članicah v zvezi z navedeno boleznijo. Zlasti bi bilo treba na sezname iz Priloge k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 dodati nove vnose za okužena in ogrožena območja v Bolgariji in Italiji, za katera zdaj veljajo omejitve v skladu z Direktivo 2005/94/ES.
- (10) Prilogo k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 bi bilo zato treba spremeniti, da se bosta po nedavnih izbruhih visokopatogene aviarnе influence v Bolgariji in Italiji posodobila regionalizacija na ravni Unije z vključitvijo okuženih in ogroženih območij, vzpostavljenih v navedenih državah članicah, v skladu z Direktivo 2005/94/ES, ter trajanje omejitev, ki se na njih izvajajo.
- (11) Izvedbeni sklep (EU) 2017/247 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti.
- (12) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za rastline, živali, hrano in krmo –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Priloga k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 se spremeni v skladu s Prilogo k temu sklepu.

⁽¹⁾ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2017/2175 z dne 21. novembra 2017 o spremembi Priloge k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 o zaščitnih ukrepih zaradi izbruhov visokopatogene aviarnе influence v nekaterih državah članicah (UL L 306, 22.11.2017, str. 31).

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na države članice.

V Bruslju, 11. decembra 2017

Za Komisijo
Vytenis ANDRIUKAITIS
Član Komisije

PRILOGA

Priloga k Izvedbenemu sklepu (EU) 2017/247 se spremeni:

(1) del A se spremeni:

(a) vnos za Bolgarijo se nadomesti z naslednjim:

„Država članica: Bolgarija

Območje zajema:	Datum konca izvajanja v skladu s členom 29(1) Di- rektive 2005/94/ES
Stara Zagora region, Municipality of Chirpan	
Gita Darjava Svoboda Oslarka	15.12.2017“

(b) vnos za Italijo se nadomesti z naslednjim:

„Država članica: Italija

Območje zajema:	Datum konca izvajanja v skladu s členom 29(1) Direktive 2005/94/ES
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0075) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,297588 E10,221751	7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0076) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,280826 E10,219352	6.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0077) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,264774 E10,205204	5.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0078) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,267177 E10,233081	5.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0079) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,291849 E10,220940	6.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0080) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45.259133 E10.317484	16.12.2017
— The area of the parts of Veneto Region (ADNS 17/0082) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45.707605 E11.947517	29.12.2017“

(2) del B se spremeni:

(a) vnos za Bolgarijo se nadomesti z naslednjim:

„Država članica: Bolgarija

Območje zajema	Datum konca izvajanja v skladu s členom 31 Direk- tive 2005/94/ES
Sliven region, Municipality of Sliven	
<ul style="list-style-type: none"> — Glushnik — Kaloyanovo 	25.11.2017–3.12.2017
<ul style="list-style-type: none"> — Sliven — Trapoklovo — Dragodanovo — Kamen — Topolchane — Sotirya — Sedlarevo 	3.12.2017
<ul style="list-style-type: none"> — Zhelyu voyvoda — Blatets — Gorno Aleksandorvo 	7.12.2017
Yambol region	
<ul style="list-style-type: none"> — Municipality of Straldzha — Zimnitsa — Charda 	30.11.2017–7.12.2017
<ul style="list-style-type: none"> — Municipality of Straldzha — Straldzha — Atolovo — Vodenichene — Dzinot — Lozentets — Municipality of Tundzha — Mogila — Veselinovo — Kabile — Chargan — Municipality of Yambol — Yambol city 	7.12.2017

Območje zajema	Datum konca izvajanja v skladu s členom 31 Direk- tive 2005/94/ES
Stara Zagora region	
<ul style="list-style-type: none"> — Municipality of Chirpan — Gita — Darjava — Svoboda — Oslarka 	16.12.2017–24.12.2017
<ul style="list-style-type: none"> — Municipality of Chirpan — Chirpan — Dimitrievo — Malko Tranovo — Rupkite — Svoboda — Tselina — Tsenovo — Volovarovo — Yazdach — Zetiovo — Zlatna Livada — Municipality of Stara Zagora — Vodenicharovo — Samuilovo — Kozarevec 	24.12.2017
Haskovo region, Municipality of Dimitrovgrad	
<ul style="list-style-type: none"> — Merichleri — Velikan 	24.12.2017 ^a

(b) vnos za Italijo se nadomesti z naslednjim:

„Država članica: Italija

Območje zajema:	Datum konca izvajanja v skladu s členom 31 Direk- tive 2005/94/ES
<ul style="list-style-type: none"> — The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0060) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,275251 E10,160212 	29.11.2017–7.12.2017
<ul style="list-style-type: none"> — The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0060) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,275251 E10,160212 	7.12.2017

Območje zajema:	Datum konca izvajanja v skladu s členom 31 Direktive 2005/94/ES
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0061) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,273215 E10,15843	29.11.2017–7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0061) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,273215 E10,15843	7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0062) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,279373 E 10,243124	29.11.2017–7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0062) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,279373 E 10,243124	7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0063) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,244372 E10,19965	29.11.2017–7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0063) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N 45,244372 E 10,19965	7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0064) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,551421 E9,742449	27.11.2017–5.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0064) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,551421 E9,742449	5.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0065) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,247829 E10,173639	28.11.2017–6.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0065) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,247829 E10,173639	6.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0066) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,314835 E10,183902	29.11.2017–7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0066) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,314835 E10,183902	7.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0067) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,268601 E10,198274	30.11.2017–8.12.2017

Območje zajema:	Datum konca izvajanja v skladu s členom 31 Direk- tive 2005/94/ES
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0067) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,268601 E10,198274	8.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0068) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,287212 E10,211417	30.11.2017–8.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0068) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,287212 E10,211417	8.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0069) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,257394 E10,236272	1.12.2017–9.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0069) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,257394 E10,236272	9.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0070) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,294615 E10,262587	5.12.2017–13.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0070) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,294615 E10,262587	13.12.2017
— The area of the parts of Piemonte Region (ADNS 17/0071) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,028312 E8,129643	2.12.2017–10.12.2017
— The area of the parts of Piemonte Region (ADNS 17/0071) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,028312 E8,129643	10.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0072) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,279698 E10,2546060	3.12.2017–11.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0072) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,279698 E10,2546060	11.12.2017
— The area of the parts of Lazio Region (ADNS 17/0073) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N41,933396 E12,82672	27.11.2017–5.12.2017
— The area of the parts of Lazio Region (ADNS 17/0073) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N41,933396 E12,82672	5.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0074) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,221999 E10,142106	3.12.2017–11.12.2017

Območje zajema:	Datum konca izvajanja v skladu s členom 31 Direk- tive 2005/94/ES
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0074) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,221999 E10,142106	11.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0075) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,297588 E10,221751	8.12.2017–16.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0075) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,297588 E10,221751	16.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0076) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,280826 E10,219352	7.12.2017–15.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0076) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,280826 E10,219352	15.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0077) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,264774 E10,205204	6.12.2017–14.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0077) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,264774 E10,205204	14.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0078) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,267177 E10,233081	6.12.2017–14.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0078) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,267177 E10,233081	14.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0079) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,291849 E10,220940	7.12.2017–15.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0079) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45,291849 E10,220940	15.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0080) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45.259133 E10.317484	17.12.2017–25.12.2017
— The area of the parts of Lombardia Region (ADNS 17/0080) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45.259133 E10.317484	25.12.2017

Območje zajema:	Datum konca izvajanja v skladu s členom 31 Direk- tive 2005/94/ES
— The area of the parts of Veneto Region (ADNS 17/0082) contained within a circle of radius of three kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45.707605 E11.947517	30.12.2017–7.1.2018
— The area of the parts of Veneto Region (ADNS 17/0082) extending beyond the area described in the protection zone and within the circle of a radius of ten kilometres, centred on WGS84 dec. coordinates N45.707605 E11.947517	7.1.2018*

AKTI, KI JIH SPREJMEJO ORGANI, USTANOVLJENI Z MEDNARODNIMI SPORAZUMI

SKLEP št. 52/2017 SKUPNEGA ODBORA, USTANOVLJENEGA V OKVIRU SPORAZUMA O VZAJEMNEM PRIZNAVANJU MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE

z dne 24. novembra 2017

v zvezi z uvrstitvijo organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi o
elektromagnetni združljivosti [2017/2290]

SKUPNI ODBOR JE –

ob upoštevanju Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike ter zlasti členov 7 in 14 Sporazuma,

ob upoštevanju, da Skupni odbor odloča o uvrstitvi organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi –

SKLENIL:

1. Organ za ugotavljanje skladnosti iz Dodatka A se doda na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v stolpec „Dostop ES na trg ZDA“ oddelka V področne priloge o elektromagnetni združljivosti.
2. Pogodbenici sta se dogovorili o posebnih pristojnostih organa za ugotavljanje skladnosti iz Dodatka A v zvezi z izdelki in postopki za ugotavljanje skladnosti in bosta poskrbeli za njihovo izvajanje.

Ta sklep, sestavljen v dveh izvodih, podpišejo predstavniki Skupnega odbora, pooblaščen, da v imenu pogodbenic spremenijo Sporazum. Ta sklep začne veljati na dan zadnjega podpisa.

V imenu Združenih držav Amerike

James C. SANFORD

Podpisano v Washingtonu, DC, 15. novembra 2017

V imenu Evropske unije

Ignacio IRUARRIZAGA

Podpisano v Bruslju, 24. novembra 2017

DODATEK A

Organ ES za ugotavljanje skladnosti, dodan na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v stolpec „Dostop ES na trg ZDA“ oddelka V področne priloge o elektromagnetni združljivosti

EMITECH Chassieu
7, rue Georges Méliès
69680 Chassieu
FRANCIJA

**SKLEP št. 53/2017 SKUPNEGA ODBORA, USTANOVLJENEGA V OKVIRU SPORAZUMA
O VZAJEMNEM PRIZNAVANJU MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI
AMERIKE**

z dne 24. novembra 2017

**v zvezi z uvrstitvijo organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi o
elektromagnetni združljivosti [2017/2291]**

SKUPNI ODBOR JE –

ob upoštevanju Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike ter zlasti členov 7 in 14 Sporazuma,

ob upoštevanju, da Skupni odbor odloča o uvrstitvi organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi –

SKLENIL:

1. Organ za ugotavljanje skladnosti iz Dodatka A se doda na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v stolpec „Dostop ES na trg ZDA“ oddelka V področne priloge o elektromagnetni združljivosti.
2. Pogodbenici sta se dogovorili o posebnih pristojnostih organa za ugotavljanje skladnosti iz Dodatka A v zvezi z izdelki in postopki za ugotavljanje skladnosti in bosta poskrbeli za njihovo izvajanje.

Ta sklep, sestavljen v dveh izvodih, podpišejo predstavniki Skupnega odbora, pooblaščen, da v imenu pogodbenic spremenijo Sporazum. Ta sklep začne veljati na dan zadnjega podpisa.

V imenu Združenih držav Amerike

James C. SANFORD

Podpisano v Washingtonu, DC, 15. novembra 2017

V imenu Evropske unije

Ignacio IRUARRIZAGA

Podpisano v Bruslju, 24. novembra 2017

DODATEK A

Organ ES za ugotavljanje skladnosti, dodan na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v stolpec „Dostop ES na trg ZDA“ oddelka V področne priloge o elektromagnetni združljivosti

CMC Centro Misure Compatibilità Srl
Via della Fisica, 20
36016 Thiene (VI)
ITALIJA

**SKLEP št. 54/2017 SKUPNEGA ODBORA, USTANOVLJENEGA V OKVIRU SPORAZUMA
O VZAJEMNEM PRIZNAVANJU MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI
AMERIKE**

z dne 24. novembra 2017

**v zvezi z uvrstitvijo organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi o
elektromagnetni združljivosti [2017/2292]**

SKUPNI ODBOR JE –

ob upoštevanju Sporazuma o vzajemnem priznavanju med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike ter zlasti členov 7 in 14 Sporazuma,

ob upoštevanju, da skupni odbor odloča o uvrstitvi organov za ugotavljanje skladnosti na seznam v področni prilogi –

SKLENIL:

1. Organ za ugotavljanje skladnosti iz Dodatka A se doda na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v stolpec „Dostop ES na trg ZDA“ oddelka V področne priloge o elektromagnetni združljivosti.
2. Pogodbenici sta se dogovorili o posebnih pristojnostih organa za ugotavljanje skladnosti iz Dodatka A v zvezi z izdelki in postopki za ugotavljanje skladnosti in bosta poskrbeli za njihovo izvajanje.

Ta sklep, sestavljen v dveh izvodih, podpišejo predstavniki Skupnega odbora, pooblaščen, da v imenu pogodbenic spremenijo Sporazum. Ta sklep začne veljati na dan zadnjega podpisa.

V imenu Združenih držav Amerike

James C. SANFORD

Podpisano v Washingtonu, DC, 15. novembra 2017

V imenu Evropske unije

Ignacio IRUARRIZAGA

Podpisano v Bruslju, 24. novembra 2017

DODATEK A

Organ ES za ugotavljanje skladnosti, dodan na seznam organov za ugotavljanje skladnosti v stolpec „Dostop ES na trg ZDA“ oddelka V področne priloge o elektromagnetni združljivosti

Emilab Srl
Via F.lli Solari 5/A
33020 Amaro (UD)
ITALIJA

ISSN 1977-0804 (elektronska različica)
ISSN 1725-5155 (tiskana različica)

Urad za publikacije Evropske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL